

DINSDAG 24 NOVEMBER 2009

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 09.05 uur geopend)

2. Debatten over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (bekendmaking van de ingediende ontwerpresoluties): zie notulen

3. Voorbereiding van de Top van Kopenhagen inzake klimaatverandering (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over de voorbereiding van de Top van Kopenhagen inzake klimaatverandering.

Andreas Carlgren, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte Parlementsleden, de laatste keer dat ik hier in het Parlement was om de klimaatproblematiek te bespreken was net voor ik mijn collega's ontmoette tijdens de vergadering van de Raad Milieu in oktober. Tijdens die vergadering werden we het eens over het sterke en eensgezinde mandaat van de EU voor de klimaatconferentie van de Verenigde Naties in Kopenhagen. We stelden onder andere vast dat de emissies in de EU tegen 2050 met 80-95 procent gereduceerd moeten worden ten opzichte van het niveau van 1990. We stelden ook vast dat de EU in elk geval de emissies tegen 2020 met 20 procent zal reduceren, maar dat we ze met 30 procent willen reduceren op voorwaarde dat er in Kopenhagen een voldoende ambitieuze overeenkomst wordt bereikt.

Wanneer we een vergelijking maken met de emissiereducties van andere landen, zullen we bijzonder belang hechten aan het doel om de temperatuurstijging tot 2 graden Celsius te beperken – dat moet de maatstaf zijn om onze emissiereducties met die van andere landen te vergelijken. De emissies van internationaal vervoer moeten worden gereduceerd. Als doelstelling hebben we vastgelegd om de emissies van het vliegverkeer met 10 procent en voor het zeevervoer met 20 procent te reduceren ten opzichte van de niveaus van 2005. Staat u mij toe ook klaar en duidelijk te zeggen dat de EU eist dat heffingen op zeevaart en vliegverkeer gebruikt worden om inspanningen in ontwikkelingslanden te betalen, vooral in de armste en hardst getroffen landen. Dat moet een van de resultaten van Kopenhagen zijn.

De vernietiging van het regenwoud moet tegen 2020 zijn gehalveerd en tegen 2030 opgehouden zijn. De EU eist dat tijdens de Top van Kopenhagen het besluit wordt genomen om een einde te maken aan de ontbossing van het regenwoud, herbebossing te steunen en duurzame bosbouw tot stand te brengen. Alleen zo kunnen we de emissies voldoende snel reduceren en in Kopenhagen een succesvol resultaat boeken. De EU heeft namelijk stap voor stap de standpunten duidelijk gemaakt en benadrukt en zodoende de hele tijd eisen kunnen stellen aan andere partners en hen onder druk kunnen zetten. Heel veel daarvan is bereikt in samenwerking met het Europees Parlement, dat met zijn klimaat- en energiepakket de basis heeft gelegd voor de ambitieuze standpunten van de EU.

Nu scheiden slechts twee weken ons van de klimaattop in Kopenhagen. We worden omringd door een groot aantal pessimisten die in de voorbije paar maanden langs het laatste rechte stuk voor de finish hebben plaatsgenomen. Maar wat telt, is in feite politieke wil om leiderschap te tonen – en die wil heeft de EU. Om het resultaat te bereiken waar we zo lang voor hebben gewerkt, moeten we nu alle krachten in de Europese Unie mobiliseren. Met name het Europees Parlement blijft in dat opzicht een belangrijke rol spelen.

Staat u mij daarom toe om eerst vast te stellen dat het doel van de EU voor een overeenkomst onveranderd is. We moeten in Kopenhagen een ambitieuze en omvangrijke overeenkomst bereiken. Het mondiale klimaat heeft lang genoeg gewacht. Nu is het tijd voor een overeenkomst.

Gisteren hebben we een buitengewone vergadering van de Raad Milieu gehouden, om er gezamenlijk voor te zorgen dat Kopenhagen voor de klimaatinspanningen de mijlpaal wordt die we willen. In de beschikking van de EU voor de conferentie in Kopenhagen hebben de staatshoofden en regeringsleiders vastgesteld dat het doel van de EU erin bestaat dat het proces van Kopenhagen zal leiden tot een juridisch bindende overeenkomst voor de periode vanaf 1 januari 2013, die gebaseerd is op het Protocol van Kyoto en alle

wezenlijke elementen bevat. Dat vereist een overeenkomst in Kopenhagen die alles bijeen genomen zulke grote emissiereducties tot stand brengt dat de doelstelling om de opwarming van de aarde onder 2 graden Celsius te houden binnen bereik ligt. Een overeenkomst met alle landen, die inhoudt dat de industrielanden zich verplichten tot emissiereducties die de totale uitstoot van het land omvatten, met andere woorden een *economy-wide target*; alle ontwikkelde landen moeten met hun verbintenissen bijdragen tot de overeenkomst in Kopenhagen, ook de VS. Een overeenkomst die inhoudt dat de ontwikkelingslanden zich verplichten tot maatregelen die de emissies reduceren ten opzichte van wat zonder maatregelen zou zijn gebeurd, met name in de landen die tot de belangrijkste economieën behoren, en een overeenkomst die inhoudt dat de ontwikkelde landen in 2010, 2011 en 2012 onmiddellijk economische steun verlenen voor noodzakelijke inspanningen in de ontwikkelingslanden, vooral de allerarmste landen. Een overeenkomst die inhoudt dat een stelsel wordt opgezet voor langetermijnsteun voor emissiereducties, aanpassing, technologische samenwerking en overdracht van technologie.

Tot slot moet een overeenkomst ook een evaluatiemechanisme inhouden, zodat ze gaandeweg aangepast kan worden aan wat volgens de wetenschap noodzakelijk is om het klimaat te redden.

Er is nu sprake van een "tweestappenoplossing". Voor de EU is de overeenkomst in Kopenhagen echter de cruciale stap. Kopenhagen biedt de gelegenheid om het besluit te nemen, met alle inhoudelijke elementen die belangrijk zijn voor het klimaat. De bindende overeenkomst moet volgens een duidelijk stappenplan in een ratificeerbare tekst worden vertaald, wat eerder een technische kwestie is, aangezien de inhoud in een ambitieuze overeenkomst moet zijn aangeleverd.

Zo zal een overeenkomst in Kopenhagen ook onmiddellijke maatregelen mogelijk maken, in plaats van dat we tot 2013 moeten wachten. In feite kunnen we door zo 'n overeenkomst ook sneller maatregelen beginnen te nemen dan anders het geval zou zijn geweest. Dat zal ook doorslaggevend zijn om het doel van 2 graden Celsius te halen.

De EU is met name een drijvende kracht geweest voor het snel ter beschikking stellen van geld voor aanpassingsmaatregelen en maatregelen tegen de ontbossing van regenwouden. Snelle inspanningen zijn noodzakelijk om de mondiale emissiecurve voldoende snel om te kunnen buigen.

Wat momenteel op tafel ligt, volstaat alles bij elkaar genomen niet om het doel van 2 graden Celsius te halen. De meest verregaande biedingen op de onderhandelingstafel zijn afkomstig van ons in de EU, net zoals we een drijvende kracht zijn geweest achter het aansporen van andere partijen om hun biedingen te verhogen. Dat is ook gebeurd. We hebben gezien dat we, door ons doel van 30 procent als hefboom te gebruiken, ook andere partijen onder druk hebben gezet. Het is bevredigend dat ontwikkelde landen als Noorwegen en Japan, en onlangs ook Rusland, hun bod hebben verhoogd, en dat ontwikkelingslanden zoals Zuid-Korea, Brazilië en Indonesië ook onlangs ambitieuze plannen voor hebben gelegd. Wij zullen de druk op de ketel blijven houden. Onze 30 procent moet ook verder als hefboom worden gebruikt. Nu wachten we met name op de VS en China.

We nemen nota van president Obama's uitspraak dat een overeenkomst noch slechts bepaalde elementen mag bevatten, noch uitsluitend een politieke verklaring mag zijn. Hij heeft er ook mee ingestemd dat ze alle belangrijke elementen, alsmede de maatregelen waarmee onmiddellijk kan worden gestart, moet bevatten. Een overeenkomst in Kopenhagen moet alle mondiale emissies omvatten. Zonder een bod van de VS en China valt slechts de helft van de emissies onder de overeenkomst. Staat u mij toe het erg duidelijk te formuleren: of de VS en China voldoende ambitieuze doelen op tafel leggen is doorslaggevend voor het vallen of staan van een overeenkomst.

De EU zal er blijven op aandringen dat er tijdens de onderhandelingen adequate maatregelen worden voorgesteld. Twee weken voor de slotonderhandelingen zullen wij leiderschap blijven tonen. Ik kijk uit naar de verdere samenwerking met het Europees Parlement, vooral ook via de COP15-groep die in Kopenhagen aanwezig zal zijn. Ik kijk uit naar de dialoog. Met vereende krachten zullen we ons samen inzetten voor een erg succesvolle, ambitieuze en echte overeenkomst in Kopenhagen.

Stavros Dimas, Commissie. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, de cruciale Top van Kopenhagen nadert snel en we hebben niet veel tijd meer. Ik ben het volledig met minister Carlgren eens dat we onze inspanningen moeten vergroten en nauw met elkaar moeten samenwerken om de historische kans om in Kopenhagen een mondiale, algehele, ambitieuze en wetenschappelijk onderbouwde overeenkomst over de bestrijding van de klimaatverandering te sluiten, niet te laten lopen. Zoals de heer Carlgren heeft gezegd, moeten we in Kopenhagen over de gehele inhoud overeenstemming bereiken en moeten de juridische aspecten onmiddellijk

daarna worden geregeld, dat wil zeggen in de komende maanden, zodat er een volledige, wettelijk bindende overeenkomst op tafel zal liggen, iets waar de Europese Unie vanaf het begin voor heeft gestreden.

Ik wil het Europees Parlement bedanken voor de resolutie over de EU-strategie voor Kopenhagen. Het is een ambitieuze resolutie, waarin het belang dat het Europees Parlement aan het probleem van de klimaatverandering hecht, wordt bevestigd. Ik reken in Kopenhagen ook volledig op de steun van de leden van het Parlement. Natuurlijk wil ik ook nadrukkelijk wijzen op het belang van onze contacten met parlementen van derde landen, met het maatschappelijk middenveld en met ondernemingen, die we gebruiken om bekendheid te geven aan de standpunten van de Europese Unie, om op die manier andere landen ervan te overtuigen om bindende verklaringen over het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen aan te nemen.

Ik sluit me met name aan bij de oproep van het Parlement om een overeenkomst te sluiten die volledig conform is aan de tweegradendoelstelling. Om deze doelstelling te verwezenlijken moeten zowel de ontwikkelde landen als de ontwikkelingslanden actie ondernemen. Het is een goede zaak dat het Parlement in zijn resolutie heeft gestemd voor oplossingen die zijn gebaseerd op marktmechanismen en voor de herziening van het mechanisme voor schone ontwikkeling in een toekomstige overeenkomst. Met betrekking tot dit punt neemt de Commissie zoals u weet het standpunt in dat de bestaande instrumenten van het koolstofemissiesysteem moeten worden uitgebreid door de invoering van een sectoraal kredietmechanisme.

Wat betreft het terugdringen van de emissies in het kader van het VN-programma Vermindering van emissies afkomstig uit ontbossing en aantasting (REDD), zal de Commissie zich volledig inzetten voor de bevordering van krachtige sociale normen en milieunormen waarin rekening wordt gehouden met de impact op de biodiversiteit en op ecosystemen.

We staan echter voor grote uitdagingen. In Kopenhagen moeten we hoog inzetten om een overeenkomst op basis van wetenschappelijke bevindingen te krijgen. Met andere woorden: we moeten verder gaan dan 2° Celsius. Ook moeten we zien te bereiken dat elk land de nodige verplichtingen op zich neemt, in overeenstemming met het beginsel van gezamenlijke, maar gedifferentieerde verantwoordelijkheden. Daarnaast verwachten we dat de Verenigde Staten, een volle acht jaar nadat ze uit de onderhandelingen in Kyoto zijn weggelopen, hun deel van de verantwoordelijk op zich zullen nemen.

Tot slot moeten we oplossingen vinden voor een reeks gedetailleerde kwesties. We moeten er bijvoorbeeld voor zorgen dat opkomende economieën een bijdrage leveren die overeenkomt met hun mogelijkheden, op basis van het beginsel van differentiatie dat ik eerder heb genoemd, en dat de geldbedragen die nodig zijn voorspelbaar en stabiel zijn. Bovendien moeten in Kopenhagen de nodige financiële middelen worden veiliggesteld om een snelle start te kunnen maken, zodat wat onmiddellijk moet worden gedaan ook werkelijk kan worden gedaan, zonder dat we op de periode 2010-2013 moeten wachten. Dit zal het mogelijk maken om direct actie te ondernemen en de nodige aanpassingen te maken, vooral in zeer kwetsbare gebieden van de planeet, zoals arme landen.

Dit is het moment dat van de Europese Unie wordt gevraagd om een voorbeeld te stellen en haar leidende rol te bevestigen. Tijdens de voorbereidende besprekingen die vorige week in Kopenhagen zijn gehouden, heeft een cruciale uitwisseling van ideeën met veel van onze internationale partners plaatsgevonden. Zoals de heer Carlgren heeft gezegd, hebben bepaalde landen, zoals Brazilië en Zuid-Korea, aangekondigd dat ze maatregelen zullen nemen. Vergelijkbare aankondigingen worden verwacht van andere landen, zoals China en India, tegen de tijd dat de Top van start gaat. Vanochtend waren er nieuwsberichten dat de Verenigde Staten hun voorstel met betrekking tot de reducties en hopelijk de financiering bekend zullen maken.

Ook hebben we een interessante uitwisseling van ideeën gehad over het vraagstuk van de transparantie en meer specifiek over de systemen voor meting, rapportage en verificatie. Het is nog steeds buitengewoon belangrijk dat we meer toezeggingen krijgen met betrekking tot specifieke maatregelen en actie die zijn gericht op het tot stand brengen van een economie die is gebaseerd op minder intensieve CO₂-emissies. De ontwikkelingslanden moeten, als groep en afhankelijk van hun mogelijkheden, reducties in de orde van grootte van 15 tot 30 procent ten opzichte van het referentiescenario realiseren.

Wat betreft de maatregelen van de ontwikkelde landen is de vooruitgang helaas niet bevredigend. Spanje, Australië en Noorwegen hebben hun toezeggingen verbeterd. De andere landen lijken echter niet bereid om daar direct in mee te gaan. Het is inmiddels ook duidelijk geworden dat de Verenigde Staten voor het eind van het jaar helaas geen binnenlandse wetgeving zullen kunnen aannemen. Natuurlijk betekent dat niet dat ze niet in staat zullen zijn om zich in Kopenhagen aan specifieke kwantitatieve doelstellingen te verbinden. Zoals ik eerder heb gezegd, is dit volgens onze informatie precies wat er zal gebeuren, maar ik vrees dat dat

alleen mogelijk is als er binnenlandse wetgeving is aangenomen, wat voor het eind van het jaar niet te verwachten is en derhalve voorwaardelijk zal zijn. Een positieve beweging van de Verenigde Staten zal van invloed zijn op de standpunten van de andere landen en, bij uitbreiding, op de uitkomst van de Top van Kopenhagen.

Het is nu duidelijk dat het nemen van maatregelen door alleen de ontwikkelde landen niet voldoende zal zijn. Wat er verder ook gebeurt, de ontwikkelingslanden zullen een bijdrage moeten leveren, waarbij de nadruk moet liggen op het ontwikkelen van een economie met lage CO₂-emissies. Zoals ik eerder heb gezegd, zullen de ontwikkelingslanden reducties ter grootte van 15 tot 30 procent ten opzichte van het referentiescenario moeten realiseren.

Onze fundamentele doelstelling voor Kopenhagen is nog steeds dat er een wettelijk bindende overeenkomst wordt gesloten. Ondanks het feit dat de onderhandelingen tot nu niet zo snel zijn opgeschoten als we hadden gewild en er niet veel tijd meer over is, moeten we deze doelstelling niet laten varen. We willen ook dat dit een mondiale overeenkomst wordt die alle elementen van het actieplan van Bali, de tot op heden geboekte vooruitgang en kwantitatieve doelstellingen voor de vermindering van de emissies en voor de financiering bevat.

Wat betreft de inrichting van de overeenkomst, zal deze alle elementen met betrekking tot aanpassingen, vermindering van de emissies en financiering voor een snelle start moeten omvatten. We moeten in Kopenhagen ook overeenstemming bereiken over de procedures en het tijdschema voor de afronding van de onderhandelingen, om zo snel mogelijk een wettelijk bindende overeenkomst tot stand brengen, dat wil zeggen in de eerste maanden van 2010; kanselier Merkel heeft de eerste helft van 2010 genoemd.

Een inhoudelijke en mondiale overeenkomst zal een grote politieke impuls geven aan de onderhandelingsprocedure en zal het mogelijk maken om het juridische gedeelte binnen een redelijke periode na Kopenhagen te voltooien. Binnen dit kader is de financiering een doorslaggevende factor. Kopenhagen zal een mislukking worden als we er niet in slagen de benodigde investeringen en financiering vrij te maken.

Ter afsluiting wil ik nogmaals wijzen op de beslissende rol van het Europees Parlement bij het bevorderen van het ambitieuze klimaatbeleid van de EU. Het Parlement heeft binnen de Europese Unie en internationaal in de frontlinie gestreden en heeft bijgedragen aan het aanmoedigen van onze strategische internationale partners. Deze nauwe samenwerking zal worden voortgezet in de aanloop naar Kopenhagen, en ik moet zeggen dat het me veel genoeg doet dat het Parlement vertegenwoordigd zal zijn door een sterke delegatie.

De Voorzitter. – Dank u, commissaris, voor deze zeer interessante toespraak over de belangrijke problemen waar we mee te maken hebben in de aanloop naar de Top van Kopenhagen. U hebt iets langer gesproken dat we hadden voorzien, dus ik verwacht dat u aan het eind van het debat zelf kortere opmerkingen zult maken. Het was dermate interessant, dat ik u niet kon onderbreken!

Corien Wortmann-Kool, namens de PPE-Fractie. – *The clock is ticking.* We staan immers voor de belangrijke uitdaging ervoor te zorgen dat er in Kopenhagen een ambitieus akkoord wordt gesloten over de klimaatverandering. En nu december dichterbij komt, zijn er tegenvallers. Obama kan zijn verkiezingsbelofte nog niet waarmaken. Maar er zijn ook hoopvolle tekens, zoals de ambities van de nieuwe Japanse regering.

Ik wil graag het Zweedse voorzitterschap en de Europese Commissie, in het bijzonder commissaris Dimas, prijzen voor hun inspanningen. Wij zijn uw bondgenoten. En ik wil u ook graag prijzen voor uw inspanning om de Europese leiders op een lijn te krijgen. Want meer dan ooit is het belangrijk dat Europa met één mond spreekt in deze cruciale onderhandelingen.

Namens de EVP-Fractie kan ik u zeggen dat wij met u hopen dat wij uitkomen op een ambitieus akkoord, dat leidt tot bindende reductiedoelstellingen voor de Europese Unie, de Verenigde Staten en Japan. Maar evenzeer voor landen zoals China, Brazilië en India. Gelijkwaardige ambities zijn belangrijk om de klimaatverandering daadwerkelijk aan te pakken, én om een wereldwijd *level playing field* te scheppen.

Voorzitter, het is cruciaal dat in Kopenhagen overeenstemming wordt bereikt over een financieel pakket om ontwikkelingslanden te helpen de klimaatprojecten te financieren. Europa moet daarin zijn *fair share* nemen. Maar met u zeg ik: een snelle start van deze financiering is heel belangrijk, want er liggen projecten klaar en daar kan direct mee gestart worden. Dat zou een concrete, zichtbare uitkomst van de top van Kopenhagen kunnen zijn, een hoopvol signaal. Tegelijkertijd is het erg belangrijk dat afspraken worden gemaakt om ervoor te zorgen dat deze gelden daadwerkelijk en effectief bij zullen dragen aan de terugdringing van de klimaatverandering, alsook afspraken over *technology transfer* en bescherming van *intellectual property rights*.

Voorzitter, alleen samen kunnen wij de kennis en kunde mobiliseren die nodig is om de klimaatverandering en de onherstelbare schade aan ecosystemen te voorkomen. Het klimaatverdrag kan hiervoor een belangrijke aanjager zijn, ook voor ons in Europa, zodat onze sociale markteconomie steeds meer transformeert in een duurzame sociale markteconomie.

Jo Leinen, *namens de S&D-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de commissaris, dames en heren, het Europees Parlement is de afgelopen jaren een drijvende kracht geweest achter het debat over klimaatbescherming en wij hebben tevens een groot aandeel gehad in het klimaatpakket van de EU. De ontwerpresolutie die wij vandaag indienen, bevat alle elementen voor een ambitieuze overeenkomst in Kopenhagen. Dat wat wij voorstellen, is echter ook realistisch. Het is zowel ambitieus als realistisch en wij hopen dat de Raad en de Commissie tijdens de top hun krachten met ons bundelen teneinde één lobbykracht te vormen om andere partners achter ons te krijgen.

De EU heeft in deze kwesties de leiding genomen en wij willen dat dit in Kopenhagen ook zo blijft. Daarom moeten wij blijven vasthouden aan ons aanbod om de CO₂-emissies voor 2020 met 30 procent te verminderen. De wetenschap zegt ons dat we uiteindelijk tussen de 25 en 40 procent moeten realiseren. Dat betekent dus dat 30 procent nog niet voldoende zou zijn en daarom moeten wij eigenlijk deze doelstelling aanbieden, omdat dan ook de ambities van andere landen verder worden aangescherpt.

Wij weten dat een wereldwijde klimaatbescherming niet mogelijk is zonder financiering. Het Parlement heeft in dit verband in tegenstelling tot de Raad concrete getallen genoemd. Het globale raamwerk bedraagt circa 100 miljard euro en Europa moet circa een derde van dit bedrag voor haar rekening nemen. Waarom zeggen we dan niet dat we 30 miljard euro in 2020 beschikbaar zullen stellen? Het Parlement heeft zich hiertoe verbonden en ik hoop dat de Raad en de Commissie zich over twee weken eveneens duidelijk hiertoe verbinden.

Mevrouw Wortmann-Kool heeft het al over de snelle start gehad. Wij hebben nu meteen 5 à 7 miljard euro nodig. Als ik zie hoeveel geld we beschikbaar hebben gesteld voor de bestrijding van de crisis, dan is dat *peanuts* voor de bestrijding van de klimaatcrisis – en daarbij zullen we geen tweede kans krijgen. Als het klimaat eenmaal verwoest is, zal het voor altijd verwoest blijven en kunnen wij het niet meer herstellen. Dit moet daarom een grote inspanning van ons allemaal waard zijn.

Ik constateer eveneens dat sommige landen in beweging komen, maar andere niet. Het mag niet zo zijn dat de twee grootste vervuilers van het klimaat, de VS en China, een groot pingpongspel spelen, waarbij ze elkaar over en weer beschuldigen terwijl ze zelf ook de boel vertragen. Dat is onverantwoord en ik hoop dat met name de VS in Kopenhagen leiderschap tonen en concrete informatie verschaffen over vermindering van hun eigen broeikasgassen en tevens hun aandeel in de financiering.

Zonder deze beide landen en zonder India kan er geen overeenkomst tot stand komen. Wij willen nogmaals bosbeleid – ontbossing is een belangrijke factor – evenals lucht- en scheepvaart benadrukken. Als het spoor wordt opgenomen bij de handel in emissies en moet gaan betalen, dan zie ik niet langer in waarom lucht- en scheepvaart dergelijke privileges hebben.

Ten langen leste zal het Parlement voor het eerst worden vertegenwoordigd in het EU-paviljoen. Dat is een nieuw begin en ik hoop dat wij eveneens worden betrokken bij de briefing tussen de Raad en de Commissie, want volgens het Verdrag van Lissabon moeten wij samen de wetgevende macht uitoefenen bij de overeenkomst van Kopenhagen.

Corinne Lepage, *namens de ALDE-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, Commissaris, op 26 september 2009 zijn er 44 panels van burgers georganiseerd in 38 landen, die representatief waren voor de verschillende ontwikkelingsstadia van landen.

91 procent van de burgers, van de wereldbevolking dus, was van mening dat het van de uiterste urgentie is een akkoord te bereiken in Kopenhagen. Dat was ook de mening van 93 procent van de Europeanen. 89 procent vond dat we als geïndustrialiseerde landen moeten streven naar méér dan 25 procent reductie van de uitstoot van broeikasgassen, en 92 procent van de Europeanen was deze mening toegedaan.

Als parlementsleden vertegenwoordigen wij de bevolking van Europa, en op ons rust daarom de plicht om gehoor te geven aan de wensen van onze medeburgers, maar vooral ook om onze verantwoordelijkheid te nemen, zodat we de doelstelling van het IPCC, 25 tot 40 procent reductie in 2020, kunnen halen.

Om daarin te slagen moeten we de doelstelling van 30 procent reductie bevestigen, zoals de heer Leinen zojuist ook zei, uiteraard met de bijbehorende financiële middelen, naar schatting zo'n EUR 100 miljard tot

en met 2020. Om dit mogelijk te maken zal de invoering van een belasting op financiële transacties waarschijnlijk onontkoombaar zijn en moeten groene technologieën naar het Zuiden worden overgebracht.

Het leiderschap van de Europese Unie op dit voor de toekomst cruciale vraagstuk moet tot uiting komen in een akkoord, maar niet een akkoord tegen elke prijs. Dat wil zeggen: niet een uitgekleed akkoord met afgezwakte doelstellingen, en zonder de bijbehorende financiële middelen, controle en voorwaarden. We kunnen nog beter geen akkoord hebben dan een vage overeenkomst, waarbij de kwestie voor ons uitgeschoven wordt en we denken dat het goed geregeld is.

Niet alleen zijn we medeverantwoordelijk voor de klimaatschulden, maar ook moeten we er alles aan doen om mensen te overtuigen dat er maar één verstandige oplossing is en moeten we onvermoeibaar opkomen voor een rechtvaardige en effectieve collectieve inspanning.

In dat opzicht geven we, door de doelstelling van 30 procent vast te leggen, aan alle landen die al onder- en bovengrenzen voor hun uitstoot hebben voorgesteld, de middelen in handen om naar de bovengrens te streven en niet op de ondergrens te blijven hangen.

Iedereen zal tegenover de publieke opinie en de toekomstige generaties verantwoording moeten afleggen over zijn of haar opstelling in Kopenhagen. De opstelling van Europa moet helder, duidelijk en absoluut daadkrachtig zijn.

Satu Hassi, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, minister Carlgren, de Top van Kopenhagen wordt de belangrijkste conferentie in de geschiedenis van de mensheid. Het gaat namelijk om de toekomst van de hele mensheid. Het belang van de bijeenkomst wordt nog eens onderstreept door het feit dat, naarmate de Top nadert, het mediaspel zo hoog wordt gespeeld dat zelfs klimaatonderzoekers worden zwartgemaakt.

Er is echter geen tijd meer te verliezen: binnen tien jaar moeten de mondiale emissies worden gereduceerd. De ministers en premiers die in Kopenhagen bijeenkomen, moeten hun verantwoordelijkheid nemen en stappen ondernemen om te waarborgen dat de temperatuur op aarde niet meer dan twee graden stijgt. Het besluit moet alle belangrijke kwesties omvatten, het moet bindend zijn en moet een bindend tijdschema bevatten voor het opstellen van een definitief internationaal verdrag.

Ik ben blij dat minister Carlgren het ook over een bindend besluit en een bindend internationaal verdrag had. Het verdrag moet emissiedoelen voor de lange termijn bevatten, maar het is nog belangrijker om emissiegrenzen voor 2020 vast te stellen. De emissiereducties in de industrielanden moeten eerder 40 procent dan 25 procent bedragen.

EU-leiderschap is nu, net als voorheen, van cruciaal belang. De beste manier om leiderschap te tonen is door ons te verbinden aan een emissiereductie van 30 procent voor 2020 en door de ontwikkelingslanden een duidelijk financieringsaanbod te doen. Zoals de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid zei, zou het aandeel van de Europese Unie in de financiering tot 2020 ongeveer 30 miljard euro per jaar moeten bedragen. En zoals minister Carlgren zei, heeft de recessie het goedkoper gemaakt om emissies te reduceren. Wij moeten van deze gelegenheid gebruik maken en ons ambitieniveau verhogen.

Ik wil degenen die twijfels hebben over de hele klimaatbescherming erop wijzen dat de planeet niet wacht. Je kunt niet tegen de planeet zeggen “Geef ons alsjeblieft nog een jaar of twee, wij verkeren in een recessie” of “De klimaatsceptici hebben ons aan het twijfelen gebracht”. De klimaatverandering volgt de natuurkundige en scheikundige wetten en wij zijn verantwoordelijk voor onze besluiten en ook voor onze nalatigheid.

(Applaus)

Miroslav Ouzký, *namens de ECR-Fractie*. – (CS) Geachte minister en voorzitter van de Raad, geachte commissaris, waarde collega's. Ik denk net als het leeuwendeel van de voorgaande sprekers dat de Top van Kopenhagen wel eens de allerbelangrijkste top van het hele jaar zou kunnen zijn voor de Europese Unie alsook voor de wereld als geheel. Ik zou graag de commissaris willen bedanken voor het feit dat hij een van de politici is die het belang van het Europees Parlement voor de aanstaande top en voor de klimaatpolitiek als zodanig zo duidelijk in de verf zet. Ook wil ik hem ervoor bedanken dat hij gewezen heeft op het belang van goede financiering. Weet u, in Tsjechië plachten we te zeggen – en in het Tsjechisch klinkt het nogal ironisch – dat geld altijd pas op de allereerste plaats komt. Een waarheid als een koe, zeker in deze kwestie. Ik wil er van mijn kant op wijzen dat indien de Europese Unie niet eendrachtig met een sterk en eenduidig mandaat naar buiten weet te treden en niet in staat zal zijn een eenduidig besluit te nemen inzake de financiering, dit zal leiden tot een verregaande verzwakking van onze positie in de wereld.

Een aantal voorgaande sprekers heeft erop gewezen dat de Europese Unie een voortrekkersrol heeft op dit gebied en dat we die zeker niet mogen verliezen. Ik van mijn kant zeg echter dat ik uitermate gelukkig zou zijn wanneer er op de top een nog ambitieuzer land zou opstaan, een land dat verder is dan wij, met betere wetgeving en bereid om meer geld uit te trekken voor deze kwestie. Ik zou het helemaal niet erg vinden wanneer we de eerste plaats aan iemand anders zouden moeten afstaan, want het is nu de hoogste tijd dat deze gezamenlijk last gedragen wordt door de wereld als geheel. Ik ben een van degenen die ervan overtuigd zijn dat zonder een wereldwijd akkoord al onze inspanningen vergeefs zullen zijn. Ik geloof niet dat ik al dat gepalaver over landen als de Verenigde Staten, India of China hier nog eens dunnetjes over moet doen. Ik vrees ook dat president Obama niet in staat is al zijn verkiezingsbeloften na te komen, en dat is niet best.

Dan nog even kort een onderwerp waar ik met grote regelmaat op terugkeer, en wel de ontbossing en het waterbeheer in de wereld, zaken die nog altijd onderbelicht worden. In al onze verklaringen hier is te horen van "Ja, laten we proberen landen als Brazilië, India en andere ertoe te bewegen om af te spreken geen tropisch regenwoud meer te kappen". Maar ik zeg u dat het volstrekt niet volstaat alleen maar iets overeen te komen of te verklaren. We hebben reeds in het verleden kunnen zien dat de desbetreffende regeringen geen toezicht willen of kunnen uitoefenen. Ik moet dus wel constateren dat het sluiten van overeenkomsten weinig zoden aan de dijk zet en we daarom met toezichtsmechanismen dienen te komen en inzicht moeten hebben in het werkelijke beleid. Ook onderschrijf ik de stelling dat enkel een akkoord-om-het-akkoord uit den boze is.

Bairbre de Brún, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (GA) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het er helemaal mee eens dat we ons moeten inspannen om in Kopenhagen tot een wettelijk bindende overeenkomst te komen. Die overeenkomst moet krachtig genoeg zijn om bestrijding van het probleem van de klimaatverandering mogelijk te maken, maar tegelijkertijd evenwichtig en billijk ten opzichte van de ontwikkelingslanden zijn.

De industrielanden moeten ten opzichte van de niveaus van 1990 een reductie van ten minste 40 procent van de broeikasgasemissies in 2020 en van 80 tot 95 procent in 2050 toezeggen.

In 2020 moet de EU naast de buitenlandse ontwikkelingshulp 30 miljard euro per jaar besteden aan klimaatfinanciering voor ontwikkelingslanden.

Helaas zijn er mensen in Europa die maar al te graag de aarzelingen die andere landen hebben om de nodige stappen te ondernemen, als excuus voor de EU gebruiken om haar verplichtingen niet na te hoeven komen. Zo'n benadering is uiterst kortzichtig.

Ongeacht de uitkomsten van de besprekingen in Kopenhagen, moet de EU doorgaan en effectieve doelen stellen en realiseren voor de vermindering van de emissies, nieuwe schone technologieën ontwikkelen en zich inzetten voor rechtvaardigheid op klimaatgebied, zodat de ontwikkelingslanden niet worden opgezaaid met de oogst van wat de ontwikkelde wereld heeft gezaaid.

Anna Rosbach, *namens de EFD-Fractie*. – (DA) Mijnheer de Voorzitter, geachte Raad, geachte Commissie, vandaag is het nog een maand tot kerstavond. Ik heb een grote kerstwens, namelijk dat we, wanneer de klimaatconferentie voorbij is en alle deelnemers opgehouden zijn met zich als bestuurders en technici voor te doen die alleen over details en quota praten, eindelijk een politiek debat gaan voeren over wat er realistisch en praktisch gezien gedaan kan worden om de omstandigheden voor onze aarde en de wereldbevolking te verbeteren. Als we onze ogen openen, zien we immers duidelijk dat de Verenigde Staten, Rusland, China en vele andere landen over de hele wereld het klimaat in feite helemaal niet op hun agenda hebben staan, maar alleen maar met mooie intentieverklaringen en loze beloften komen.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de nog altijd voortdurende economische en structurele crisis heeft aangetoond hoe de internationale gemeenschap op korte termijn grote sommen geld beschikbaar kan stellen om de angel uit de acute situatie te halen, ook al is de wijze waarop dit gebeurt soms twijfelachtig. De crisis laat ook zien dat de meest uiteenlopende landen met elkaar kunnen samenwerken als er grotere, overkoepelende belangen op het spel staan.

Net als de structurele crisis, zijn ook de ernstige gevolgen van de klimaatverandering grotendeels door onszelf veroorzaakt. Doel – en daarbij bedoel ik een doel voor de mensheid – moet echter zijn dat wij de aarde en haar hulpbronnen op een duurzame en verstandige wijze benutten. Wij moeten de verscheidenheid van de biosfeer voor volgende generaties behouden. Als wij erin slagen om op Europees niveau een kader te scheppen, waarin wetenschap, innovaties en moderne, milieuvriendelijke technologieën – *green technologies* – en hernieuwbare energie worden bevorderd, dan kunnen wij Europeanen twee doelstellingen bereiken. Ten eerste leveren wij allemaal samen een positieve bijdrage aan de vermindering van CO₂-emissies die schadelijk zijn voor het klimaat, waardoor wij minder afhankelijk worden van fossiele brandstoffen. Als wij ten tweede

wetenschap en milieuvriendelijke technologieën verder stimuleren, blijft Europa op de lange termijn een centrum van innovatie. Alleen dan kunnen wij ook op de lange termijn nieuwe banen in Europa scheppen.

Andreas Carlgren, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik moet zeggen dat ik de brede steun voor de benadering van de EU van nagenoeg iedereen in het Parlement echt op prijs stel. Voor de sterkte van de EU nu in Kopenhagen en ook voor de zeer belangrijke klimaatinspanningen die daarna op ons wachten, betekent dat enorm veel, heeft dat enorm veel betekend en zal dat enorm veel betekenen.

Ik wil ook tegen commissaris Dimas zeggen dat ik enorm prijs stelde op wat hij vandaag zei. De Commissie heeft een vitale rol gespeeld als de ruggengraat van het Europees klimaatbeleid, en met name de heer Dimas heeft er een doorslaggevende rol in gespeeld om de Commissie de houding aan te doen nemen die ze heeft aangenomen. Er zijn ogenblikken geweest dat niet alle lidstaten die houding even sterk hebben gesteund als ze nu doen en in de cruciale situaties heeft de Commissie nooit geplooid. Dat waardeer ik ten zeerste en dat wilde ik hier in het Parlement graag gezegd hebben.

Tegen de heer Leinen, die het woord voerde namens de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement maar ook voorzitter van de commissie is, wil ik zeggen dat ik er erg naar uitkijk om ook in Kopenhagen met het Parlement samen te werken. Ik ben ervan overtuigd dat het Parlement ook daar een erg belangrijke rol kan spelen om een brug te slaan naar vertegenwoordigers van andere landen.

Tegen al degenen die in het debat de kwestie van financiering hebben aangekaart – de heer Leinen, mevrouw Hassi, mevrouw De Brún en anderen – wil ik zeggen dat de concrete cijfers natuurlijk ook belangrijk zijn. Daarom is de EU de groep ontwikkelde landen die tot dusver de meest ambitieuze en gedetailleerde cijfers heeft voorgelegd. Staat u mij ook toe te zeggen in verband met snelle maatregelen – maatregelen om de ontbossing van regenwouden een halt toe te roepen en maatregelen om geld van lucht- en zeevaart die het klimaat verstoren te gebruiken voor belangrijke investeringen in met name de armste EU-landen – dat die nu resultaat op moet leveren.

Iemand heeft naar de praktische kant gevraagd. De EU heeft wat dat betreft de weg getoond. We hebben in feite de helft van de weg naar ons doel van 20 procent tegen 2020 al afgelegd. We zijn ook al klaar met een derde van wat we moeten doen om het doel van 30 procent te halen. Daarom zetten we de andere landen in de eindspurt ook onder druk om hun bod te verhogen, terwijl we ook zeggen: “Kijk naar ons, wij hebben een praktische weg getoond om de emissies echt te reduceren.”

Sommigen zeggen: “Doe nog 10 procent extra.” Dat zou ik zeer graag willen doen, maar het vereist een mondiale overeenkomst. Anders zou die 10 procent extra van de EU worden opgegeten door slechts twee jaar stijgende emissies in China en dan hebben we het klimaat nog altijd niet gered. Net daarom is de mondiale overeenkomst zo belangrijk, en daarom is de rol van het Parlement zo essentieel, want dit is een belangrijke politieke basis om op voort te bouwen.

Stavros Dimas, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, na wat u heeft gezegd had ik er niet meer op gerekend dat u mij nog het woord zou geven, maar ik maak van deze gelegenheid gebruik om nog iets te zeggen over het belangrijkste argument dat voor de doelstelling van 30 procent naar voren is gebracht.

Natuurlijk ben ik het met de heer Ouzký eens dat we een wereldwijd akkoord nodig hebben. Dit betekent dat alle landen van de wereld aan een veelomvattend akkoord moeten deelnemen en dat alle sectoren van de economie zich voor de reducties moeten inzetten. En natuurlijk moet dit op wetenschappelijke gegevens zijn gebaseerd.

Om tot zo'n wereldwijd akkoord te komen, om andere landen over te halen hun aandeel te leveren, moeten we druk blijven uitoefenen door middel van het voorbeeld dat wij stellen, een voorbeeld dat moreel van belang is. Het moreel leiderschap van Europa is belangrijk, maar er gaat ook een voorbeeldwerking van uit als we laten zien dat groene bedrijven belangrijk zijn voor ons concurrentievermogen. In de Financial Times van gisteren stonden verschillende berichten over hoe Europese bedrijven – waaronder ook zeer belangrijke ondernemingen in de Europese Unie – van een groene bedrijfsvoering profiteren en zelfs verwachten dat tegen 2020 hun groene activiteiten meer zullen opleveren dan al hun andere activiteiten. We hebben dus deze twee manieren om druk uit te oefenen op andere landen om met ambitieuze toezeggingen te komen en tot een wettelijk bindend akkoord te komen.

Wat betreft de vermindering van 30 procent, moet ik nog het volgende toevoegen. In de allereerste plaats is dit in overeenstemming met wat de wetenschap van ons wil, dus getuigt het van onze oprechtheid dat we

handelen naar wat de wetenschap aangeeft. In de tweede plaats is het tegenwoordig goedkoper, veel goedkoper dan toen we over ons klimaat- en energiepakket debatteerden: het is nu zo'n 30 tot 40 procent goedkoper om deze doelstelling te halen.

In de derde plaats levert het voor ons niet alleen een hefboom op om anderen over te halen, waar Andreas Carlgren het al eerder over had; het belangrijkste is de druk die uitgaat van het voorbeeld dat wij geven; in de wereldwijde publieke opinie zal er waardering zijn voor wat de Europese Unie doet. Ook zal het, zoals ik een vrouwelijke collega hier vandaag hoorde zeggen, van groot belang zijn voor onze technologieën. Natuurlijk omdat dit een betere prijs zal opleveren voor koolstof, die nu erg laag is, en het daardoor een belangrijke stimulans zal zijn voor eco-innovatie en voor de ontwikkeling en inzet van nieuwe technologieën.

Een ander belangrijk aspect is dat de Europese Unie zich in een bevoorrechte positie bevindt, omdat we al over de wetgeving beschikken die u heeft goedgekeurd. Deze wetgeving verschaft de Europese Unie en de lidstaten de middelen en de maatregelen om de hogere doelstelling te bereiken door slechts bepaalde bovengrenzen die we in onze wetgeving hebben, te verhogen.

Karl-Heinz Florenz (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik reageren op de woorden van commissaris Dimas. Het spreekt voor zich dat we een bindende overeenkomst nodig hebben, voor het algehele klimaatvraagstuk, maar ook in Europa voor onze Europese industrie. We hebben nu eenmaal niet alleen groene industrie. We hebben ook in andere sectoren industrie en wij moeten eveneens het concurrentievermogen van deze industrie buiten Europa in het oog houden.

De industrie heeft zekerheid bij de planning nodig en Europa heeft in dat opzicht bijzonder veel voortgang gemaakt. Dat was de juiste benadering en dat had ook mijn uitdrukkelijke steun. Nu moeten wij er echter in Kopenhagen voor zorgen dat de goede resultaten van het afgelopen jaar ook op het niveau van Kopenhagen worden voortgezet. Wij moeten ons eenduidig uitspreken voor een wereldwijd koolstofbudget. Dat is al eerder opgemerkt, maar nu moeten wij deze boodschap daadwerkelijk in andere landen en continenten laten doordringen. Als we daarin slagen – en dat zal niet eenvoudig zijn – dan moet de EU-regeling voor de emissiehandel verder worden ontwikkeld. Als dit uitsluitend een Europees verhaal blijft, zal er nog maar weinig tijd overblijven. Daarom kan ik er bij de commissaris en de fungerend voorzitter van de Raad alleen maar op aandringen om deze boodschap met veel elan uit te dragen.

We hebben een tweede probleem vastgesteld – dat is vandaag reeds ter sprake geweest – namelijk het ontbossingsvraagstuk. Op Borneo, mijnheer Leinen, wordt elk jaar een oppervlak tweemaal zo groot als het hele Saarland afgebrand. Dat is een ramp. 8 procent van de hele wereldwijde CO₂-emissie wordt daarbij uitgestoten en dan kunnen wij onze industrie aanpakken zoveel we willen, die kan dat niet opbrengen. En ik wil ook niet dat zij dat moet opbrengen. Wij moeten daarom een geheel nieuwe focus ontwikkelen.

Ik ben bijzonder verbaasd over de financiën – dat lijkt wel een wedloop van getallen. Ik vind het belangrijk dat we ons geld niet in een bodemloze put stoppen en ik ben er niet van overtuigd dat dit zo is. Mijnheer de commissaris, kunt u mij hierover enigszins geruststellen? De ontwikkelingslanden moeten hier met aangepaste cijfers en doelen in worden betrokken. Daar pleit ik voor. Europa was serieus, en die serieusheid – ook van de Commissie en de Raad, daar wil ik geen misverstanden over laten bestaan – is onze kracht, en aan die kracht moeten we blijven werken.

Dan Jørgensen (S&D). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, een paar maanden geleden was ik in Groenland. Ik heb daar een stadje bezocht met de naam Illulissat en even ten noorden van Illulissat ligt een gletsjer. Deze gletsjer is nu aan het smelten en verplaatst zich met twee meter per uur – twee meter per uur! Dat is met het blote oog te zien. Het is ook te horen, want wanneer er enorme stukken ijs van de gletsjer af vallen, klinkt dat als een donderslag. Deze gletsjer verliest per etmaal een hoeveelheid smeltwater die overeenkomt met wat een totale stad ter grootte van New York per jaar verbruikt. Per etmaal! Dit zegt wel iets over de urgentie van het probleem waar we ons mee bezighouden en dit is nog voordat de effecten van de klimaatverandering ons werkelijk raken.

Derhalve moet ik tegen mevrouw Rosbach zeggen, en tegen anderen die vandaag hebben gezegd dat “we ons nu moeten gaan bezinnen”, “we moeten kijken wat er politiek gezien mogelijk is”, en “we moeten nagaan welke compromissen we kunnen bereiken”, dat er bepaalde dingen zijn waarover geen compromissen kunnen worden gesloten. Er zijn een aantal doelstellingen waarover we geen compromis kunnen sluiten, en een van die doelstellingen is het tweeградendoel dat de EU steunt. Daarom ben ik verheugd, minister Carlgren en commissaris Dimas, over de signalen die u vandaag doet uitgaan. Een compromis over die twee graden is niet mogelijk. Dit wil zeggen dat alle ontwikkelde landen ter wereld reducties van tussen 25 en 40 procent moeten zien te bereiken. Het wil ook zeggen dat de Verenigde Staten enorm onder druk moeten worden

gezet om dit doel te steunen. Ik zou u willen verzoeken om in uw opmerkingen een indicatie te geven van de feitelijke reductie die de Verenigde Staten tot stand moeten brengen. Ik ben van mening dat dit nog in het publieke debat ontbreekt.

Behalve dat we enkele reductiedoelstellingen moeten hebben die ambitieus genoeg zijn, moeten wij in de EU ons ook richten op een financieringsplan. De landen van de wereld moeten meebetalen aan de overdracht van groei naar de armste landen ter wereld, in die zin dat we niet eisen dat zij arm blijven, opdat zij daarentegen hun groei kunnen voortzetten. Deze groei moet echter groen van aard zijn, moet gebaseerd zijn op technologische veranderingen en moet duurzaam zijn. Vooral nog moet ik helaas vaststellen dat we, ondanks het feit dat de EU op een aantal gebieden leiderschap heeft getoond, wat betreft de financiering nog niet in staat zijn geweest om de bedragen op tafel te leggen die nodig zijn. Ik weet dat dit niet de schuld is van deze twee heren. Helaas zijn we er niet in geslaagd om hiervoor de steun te verkrijgen van een groot aantal regeringsleiders in Europa. Niettemin hoop ik dat we deze steun alsnog zullen krijgen voor Kopenhagen, aangezien het om een urgente kwestie gaat.

Tot slot wil ik erop wijzen dat het van het grootste belang is dat wij in Europa het standpunt verdedigen, en dat we ons ervoor inzetten dat dit niet mag betekenen dat de levensstandaard achteruitgaat, noch in de rijke landen, noch in de arme landen. Dat zal er niet toe leiden dat onze industrieën niet meer kunnen concurreren. Daarentegen zal het ertoe leiden dat we een aantal eisen stellen die de industrieën innovatiever zullen maken, waardoor hun concurrentievermogen in de wereld juist toeneemt. Wie de krant leest of televisie kijkt, of in het algemeen de wereldwijde media volgt, ziet dat er enorm veel pessimisten zijn. Velen hebben al gezegd dat Kopenhagen een fiasco wordt. Daarom is het meer dan ooit nodig dat wij in Europa het voortouw nemen, dat de EU de leidersrol op zich neemt, en om die reden wens ik u alle succes toe bij de onderhandelingen in Kopenhagen.

Chris Davies (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, als u vandaag naar buiten kijkt, dan ziet u dat het nogal mistroostig weer is in Straatsburg, wat op zich niets bijzonders is. Delen van mijn regio in Cockermouth en Workington, waar we de meeste regenval hebben gehad die tot nog toe hebben gemeten, worden op dit moment door overstromingen geteisterd. Maar ook dat is niet uitzonderlijk; deze kunnen niet specifiek worden toegeschreven aan klimaatverandering, hoewel ze wel in overeenstemming zijn met de wetenschappelijke gegevens.

Het is moeilijk om de nodige politieke beslissingen te nemen, wanneer er twijfel over bestaat of er werkelijk sprake is van klimaatverandering. We moeten de situatie eens van een afstand bekijken; we moeten erkennen dat gedurende een periode van één mensenleven de bevolking verviervoudigd is en ons gebruik van fossiele brandstoffen, ons energieverbruik, enorm gestegen is. Misschien moeten we, omdat de diepte van onze atmosfeer op hetzelfde peil blijft, ons ook afvragen of de klimaatverandering zich niet sneller zou moeten voltrekken dan nu gebeurt.

Ik denk dat het belangrijk is om te erkennen dat klimaatverandering geen religie is. Het is geen geloof. We moeten ook nadenken over de argumenten van de sceptici en we moeten daar een antwoord op hebben. We moeten ervoor zorgen dat daarbij onze wetenschap voorop staat. Ik zou alleen willen dat sommigen van de sceptici er niet zo'n genoeg in zouden scheppen om voorstellen in te dienen om maatregelen uit te stellen, voorstellen die uiteindelijk ten koste zouden kunnen gaan van miljoenen levens.

Sommigen proberen de ambities voor Kopenhagen naar beneden toe bij te stellen, maar wie gisteren minister Carlgren van de Commissie milieu, volksgezondheid en voedselveiligheid zou hebben gehoord, zou niets van dien aard hebben gehoord. De ambities konden niet sterker benadrukt worden. Er zullen 65 regeringsleiders aanwezig zijn. Het is noodzakelijk dat de leiders van de Verenigde Staten en China er ook bij zijn, maar we hebben hier in ieder geval de gelegenheid om een aantal belangrijke politieke beslissingen te nemen.

Het doet me genoeg dat de Europese Unie zulk leiderschap heeft getoond. We zijn daar zeer verheugd over. De vraag is: is het wel voldoende? De situatie kan zo weer veranderen. We hebben nog vier weken en onderhandelingen hebben zo hun eigen dynamiek. Geven we u voldoende ruimte om te manoeuvreren? De commissaris stelde voor dat we van 20 procent naar 30 procent gaan. Betekent dit een verschuiving in onze onderhandelingspositie? Betekent dit dat we die versterken? Zeggen we dat we bereid zijn dit gebaar te maken nog voor we een uiteindelijk akkoord hebben bereikt? Kunnen we nog voor de beëindiging van dit debat meer van de Raad en de Commissie te horen krijgen over welke ruimte er is om onze onderhandelingspositie verder te versterken?

Bas Eickhout (Verts/ALE). - Wij hebben nog twee weken, en dan is de conferentie in Kopenhagen begonnen. Een cruciaal moment om tot een ambitieus klimaatakkoord te komen.

Terecht stelt de Europese Unie dat een akkoord in Kopenhagen gesloten móet worden, ons klimaat kan geen uitstel gebruiken. De wetenschap is helder. Om het doel van twee graden te halen, het doel dat de Europese Unie al jaren heeft gezegd te willen halen, moeten rijke landen 40 procent van hun uitstoot reduceren. De Europese Unie moet haar eigen doel dus aanscherpen, willen wij die 'twee graden'-doelstelling halen. Ons klimaat vraagt hierom.

Maar de Europese Unie heeft ook de sleutel om de Verenigde Staten aan boord te krijgen. Zolang de Europese Unie niet duidelijk aangeeft hoeveel geld zij voor ontwikkelingslanden beschikbaar wil stellen, kunnen de Verenigde Staten zich hierachter verschuilen. Kom dus nu met een helder bod van 30 miljard voor ontwikkelingslanden, en alle druk komt op de Verenigde Staten te liggen om met een eigen reductiedoel te komen. Kopenhagen kan lukken, Kopenhagen móet lukken en de Europese Unie heeft nog steeds de sleutel daarvoor in handen.

Derk Jan Eppink (ECR). - Kopenhagen, dames en heren, is mislukt nog voordat de conferentie is begonnen. Er komt misschien een *deal*, maar geen juridisch bindend akkoord.

President Obama krijgt geen systeem van emissiehandel door de Senaat, zijn prioriteit is *health care* en niet *cap and trade*. Dat stelt Europa voor de keus: moeten wij doorgaan met een *Alleingang*, of niet? Gaan wij alléén door met een verplichtend systeem van emissiehandel of niet? Daar moeten wij nog eens goed over nadenken. De kosten van een *Alleingang* zijn zeer hoog. Dat kost de Europese industrie tegen 2020 honderden miljarden euro en dat kost Europa honderdduizenden banen.

Laat mij een voorbeeld geven. Antwerpen heeft na Houston de grootste concentratie chemische bedrijven in de wereld. Deze biedt rechtstreeks aan 64.000 mensen werk en indirect aan 100.000 mensen. De Antwerpse chemische industrie zal een Europese *Alleingang* niet overleven en misschien is er een Nederlander nodig om op te komen voor de economische belangen van Antwerpen. In 2020 is de chemische industrie dan weg, want de productiekosten zijn te hoog.

Emissiehandel heeft ook veel nadelen, is erg volatiel. De prijs is ingestort van 30 euro naar 8 euro. Wat moeten wij dan wél doen? Wij moeten de milieutechnologie goed ontwikkelen, wij moeten milieu-investeringen fiscaal aftrekbaar maken, *research* stimuleren en milieuvriendelijke productietechnologieën ontwikkelen. Wij hebben in dit Parlement een *reality check* nodig. Soms heb ik meer de indruk dat wij in een kerkgenootschap zijn dan in een Parlement. Het is de technologische vernieuwing die ons zal redden, en niet de handel in gebakken lucht.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). - Ik ga nu een groflijstje opsommen van handelingen die CO₂ uitstoten, van iemand die ik gewoon gisteren op straat tegenkwam.

Zij leeft (onthoudt u die goed!).

Zij nam een douche. Zij reed met de auto naar haar werk. Zij kocht een bos bloemen uit een kas, verpakt in plastic. Zij had de hele dag de laptop aan. Zij kookte een heel grote lekkere biefstuk en zij zette de verwarming wat hoger.

Hoe kunnen wij na zo'n fijne dag vol luxe volhouden dat een inheemse vrouw die door ontbossing voor onze luxe van haar land verdreven werd, CO₂ uitstoot moet verminderen, terwijl háár lijstje alleen maar bevatte: "ik leef"?

Geïndustrialiseerde landen zijn verantwoordelijk voor een hoge CO₂-uitstoot, en zij zullen daarvoor moeten betalen en ontwikkelingslanden steunen. Dat mag niet bij een lullig bedragje blijven. De drang naar "ik doe wel iets, onder voorwaarde dat iedereen iets doet" moeten wij loslaten. De Verenigde Staten en China moeten keihard hierop worden aangesproken. Ambitie is één ding, maar verantwoordelijkheid nemen is iets wat er echt toe doet.

Oreste Rossi (EFD). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wij zullen het maar niet hebben over de ongelooflijke 30 miljard euro per jaar tot 2020 die de Unie zou beloven aan opkomende landen, vrijwel zonder enige garantie. Ons Italianen brengt dit de beruchte Cassa del Mezzogiorno in herinnering, het economische stimuleringsfonds voor Zuid-Italië en Sicilië.

Onze amendementen betreffen drie punten. In de eerste plaats vragen wij om juridisch bindende en even ambitieuze afspraken, niet alleen voor de andere industrielanden, maar ook voor de opkomende economieën, vooral China, India en Brazilië.

In de tweede plaats willen wij dat eventuele Europese financiering waarvan dergelijke landen zullen profiteren, afhankelijk worden gesteld van het gebruik van technologie uit de Europese Unie, zodat onze bedrijven in elk geval ten dele kunnen worden gecompenseerd voor de verdere, belastende emissiereductieverbintenissen die ze op last van de Unie op zich moeten nemen, geheel op eigen kosten.

In de derde plaats moeten we voorkomen dat achter de ontwikkeling van innovatieve financiële mechanismen in werkelijkheid een nieuwe vorm van financiële speculatie schuilgaat waarmee de uitermate ernstige crisis, die wij nog niet te boven zijn, nog eens dunnetjes wordt overgedaan. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan ETS-gerelateerde derivaten of zogeheten “debt-for-nature swaps”, dat wil zeggen de ruil van schulden tegen natuurbehoudsmaatregelen.

Daarom zal onze delegatie – de delegatie van de Lega Nord – als onze amendementen worden verworpen tegen deze ontwerpresolutie stemmen.

Nick Griffin (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, iedereen is het erover eens dat klimaatverandering de grootste uitdaging voor de mensheid is: dat is wat de politieke elite voortdurend beweert, maar het is een leugen: niet iedereen is het daarmee eens. Duizenden wetenschappers betwisten dat de mens verantwoordelijk is voor de opwarming van de aarde. Zij wijzen daarbij op natuurlijke cyclische veranderingen, waardoor er ooit in het Romeinse noorden van Engeland wijngaarden waren en een Zweeds leger in 1658 over de bevroren Baltische Zee naar Kopenhagen marcheerde.

De waarheid over het leger klimaatfanatici dat thans naar Kopenhagen optrekt, is dat hun orwelliaanse eensgezindheid niet op wetenschappelijke overeenstemming berust, maar op intimidatie, censuur en geknoei met statistieken. In de woorden van de toonaangevende klimatoloog professor Lindzen: “Toekomstige generaties zullen zich in opperste verbazing afvragen hoe het mogelijk was dat de ontwikkelde wereld aan het begin van de 21^e eeuw in zo’n hysterische paniek raakte over een wereldwijde gemiddelde temperatuurstijging van een paar tienden van een graad en, op basis van schromelijk overdreven en hoogst twijfelachtige computer-voorspellingen [...], overwoog het industriële tijdperk terug te draaien”.

Maar er zal van verbazing geen sprake zijn, want de reden voor deze hysterie is duidelijk. Deze is bedoeld als excuus voor een politiek project van de globalisten om nationale democratieën te vervangen door een nieuwe wereldorde met één wereldregering. Het heeft niets te maken met wetenschap, maar alles met het gemeenschappelijke doel van de globalisten om ons belastingen op te leggen en ons onder de duim te houden, terwijl dit miljarden oplevert voor de corporaties in het groen-industrieel complex. De val van het communisme leidde bij de antiwesterse intellectuele fanaten uit het linkse kamp tot een collectieve zenuwinzinking. Klimaatverandering is hun nieuwe theologie, een seculiere religieuze hysterie compleet met paus – Al Gore – aflaten (koolstofkredieten) en de vervolging van ketters. Maar de ketters zullen zich laten horen in Kopenhagen en de waarheid zal boven tafel komen. Klimaatverandering wordt als voorwendsel gebruikt om een onmenselijke utopie op te leggen die even dodelijk is als de bedenkzels van Stalin of Mao.

Richard Seeber (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, Albert Einstein heeft ooit gezegd: “Alles moet zo eenvoudig mogelijk gemaakt worden, maar niet eenvoudiger dan dat”. Wij moeten ervoor waken dat we niet in deze val trappen. Wij houden onszelf nu voor dat bepaalde weerfenomenen – zoals het hoogwater in Ierland – direct verband houden met de verandering van het klimaat. Wij zeggen ook dat de wereldwijde temperatuurstijging die zich zonder meer op alle continenten voordoet, een direct gevolg is van het CO₂-gehalte op aarde, dat door de mensheid wordt veroorzaakt en licht gestegen is.

Er zijn wetenschappers die deze verbanden in twijfel trekken en dat moeten wij in ons achterhoofd houden als we naar Kopenhagen gaan. Wij moeten deze top vol optimisme maar ook realistisch benaderen. Europa is immers slecht voor 10 procent van de CO₂-emissie verantwoordelijk. Daar valt niet aan te tornen. Tegelijkertijd weten wij echter ook dat de VS, China en de APEC-landen, die twee derde van de wereldwijde CO₂-emissie veroorzaken, bijzonder kritisch tegenover dit vraagstuk staan.

Het is nu minder van belang dat wij een wedloop van getallen creëren en een vermindering van 20 of 30 procent willen bereiken; wij moeten nu trachten een wereldwijde overeenkomst tot stand te brengen, niet alleen een Europese overeenkomst, en we moeten proberen om bindende doelen voor iedereen te bereiken, die vervolgens kunnen worden gecontroleerd en die boven alles haalbaar zijn. Het is minstens zo belangrijk

dat wij onze burgers en ook de ondernemingen achter ons krijgen. Niemand heeft er iets aan als Europa wordt bedreigt door *carbon leakage* en bedrijven vertrekken die hier in Europa op een tweemaal zo energie-efficiënte wijze produceren als bedrijven in andere delen van de wereld. Eveneens heeft niemand er iets aan als diverse landen ter wereld de regenwouden ontbossen – in Brazilië is het afgelopen jaar 12 500 km² regenwoud verdwenen. De heer Florenze noemde Borneo.

Daarom is het veel belangrijker om een einde aan ontbossing te maken dan om een wedloop van getallen te houden. Ik wil er derhalve bij de onderhandelaars op aandringen om met realisme en niet met al te veel optimisme naar Kopenhagen te vertrekken.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het engagement van de Zweedse minister stemt mij tevreden. Hij staat echter nog altijd erg geïsoleerd. Wereldleiders, de Europese Raad en zelfs de premier die het Zweedse voorzitterschap leidt, lijken prioriteit te geven aan politieke kortetermijnwinst in hun thuisland in plaats van aan milieuwinst op lange termijn op mondiaal niveau. Dat is onaanvaardbaar.

We hebben onder andere duidelijke informatie nodig over de financiering van de klimaatwerkzaamheden in de ontwikkelingslanden. Beloven om een billijk deel te betalen, zoals u tot dusver hebt gedaan, is niet aanvaardbaar. Dat zijn slechts woorden, geen verbintenissen, en dus moet ik blijven zeuren. Kan de heer Carlgren beloven om ons voor Kopenhagen duidelijke informatie te geven?

Ten tweede, als we het over de financiering hebben, is het de bedoeling dat een groot deel van het geld uit de handel met emissierechten zal komen. Tezelfdertijd dreigen we het stelsel te ondermijnen door de mogelijkheid te creëren dat een groot deel van de emissiereducties via CDM-projecten in de ontwikkelingslanden plaatsvindt. Bovendien wordt ook besproken of rijke landen ongebruikte emissierechten van vorige jaren al dan niet over mogen dragen. Wat denken de heer Carlgren en het voorzitterschap te doen om te verzekeren dat de emissiehandelsstelsels naar behoren werken? Kunnen we ervan uitgaan dat het spel van kat en muis dat momenteel wordt gespeeld tussen de landen die bij de Top van Kopenhagen betrokken zijn, zal ophouden?

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). - Ik wil graag minister Carlgren en commissaris Dimas danken voor hun bijdragen, niet alleen vanwege de inhoud, maar vooral vanwege de toon van hun bijdragen, een positieve toon, een toon waarin het geloof in het werkelijk bereiken van een internationaal akkoord doorklinkt, een akkoord met internationaal bindende normen.

Voorzitter, minimaal 60 regeringsleiders zullen naar Kopenhagen komen. Laten zij niet voor niets komen. Laten zij zich hun grote verantwoordelijkheid realiseren. Laten zij over hun eigen schaduw heen springen en verder kijken dan de economische belangen op de korte termijn. Laten zij een grote stap zetten naar de economie van morgen, een economie met minimaal gebruik van grondstoffen.

Voorzitter, zonder een sterke leidende rol van Europa gaat Kopenhagen niet lukken, dat weten wij allemaal. Minister Carlgren, commissaris Dimas, laten grote spelers elkaar niet gijzelen. Wij hebben geen tijd meer voor het spel wie het langste stil kan zitten, die tijd ligt achter ons. Breng ze in beweging en sleep ze mee naar dat internationaal bindende akkoord dat wij allemaal zo graag willen hebben.

Yannick Jadot (Verts/ALE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, we weten op grond van verschillende wetenschappelijke onderzoeken – en ook Yvo de Boer zegt het – dat de opkomende economieën zich momenteel in het kader van de doelstellingen voor 2020 minstens zo hard inzetten als de Europese landen.

We weten ook dat er bij de onderhandelingen al een inzage-recht (“droit de regard”) bestaat ten aanzien van de opkomende economieën, dat steeds meer wordt uitgeoefend door middel van de emissie-inventaris en door middel van de rapportages over de genomen maatregelen. Uit statistieken van het World Resources Institute blijkt dat China op een cumulatief totaal, vanaf 1950, staat van 70 ton per inwoner, terwijl de Verenigde Staten op 810 ton staat en het Europa van de 27 op 413 ton.

We verzoeken u daarom in de allereerste plaats zo verstandig te zijn de resolutie van het Europees Parlement als een onderhandelingsmandaat te willen zien. Dat is het beste wat we kunnen doen, zowel voor het klimaat als om uit de crisis te komen in Europa.

En vervolgens verzoek ik de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) de intelligentie en de geloofwaardigheid op te brengen om het amendement in te trekken waarin staat dat de opkomende economieën dezelfde verplichtingen op zich moeten nemen als de rijke landen. Dat is onacceptabel, dat valt niet serieus te nemen.

Konrad Szymański (ECR). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, in het geval van Kyoto hebben we de ontwikkelingslanden voordelen en uitzonderingen toegekend die tot een aanzienlijk verlies van ons concurrentievermogen hebben geleid. Ondertussen hebben de ontwikkelingslanden in 2005 het Europese niveau van de CO₂-emissies overschreden. Vandaag wil het Parlement niet alleen onze economie belasten met nog ingrijpendere klimaatregulering. De voorgestelde resolutie zadelt onze nationale begrotingen op met een last van 30 miljard euro per jaar en dit gedurende de volgende tien jaar. Dit bedrag zal gebruikt worden om de ontwikkelingslanden te helpen. In het geval van Polen zou deze bijdrage volgens de voorgestelde berekeningsmethode kunnen neerkomen op een totale uitgave van maar liefst 40 miljard euro over een periode van tien jaar tot 2020. De twijfelachtige gevolgen van het Kyoto-protocol, de bevoorrechte positie van de ontwikkelingslanden en de stijgende kosten voor de tenuitvoerlegging van dit beleid zijn de redenen waarom wij deze resolutie verwerpen. Wij zijn niet alleen verantwoordelijk voor het klimaat, maar ook voor de welvaart van onze burgers.

Sabine Wils (GUE/NGL). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, in vele delen van de aarde zijn de gevolgen van de klimaatverandering zichtbaar. De meest recente berekeningen gaan ervan uit dat de temperatuur in 2060 met wel 4 °C zal zijn gestegen, en in het noordpoolgebied zelfs met wel 10 °C. Voor het aanmerkelijk sneller smeltende ijs in het noordpoolgebied zijn hoofdzakelijk de rotemissies uit Europa verantwoordelijk die daar door de wind naartoe worden gevoerd. De rijke industrielanden in de EU hebben nu de plicht om de armere landen financieel te ondersteunen, zodat er direct maatregelen tegen de gevolgen van de klimaatverandering kunnen worden genomen. Tussen 2010 en 2050 zal er jaarlijks 100 miljard dollar nodig zijn en dan is 30 miljard euro toch niet te veel voor de EU.

De technologische uitwisseling mag niet aan octrooien gebonden zijn, anders vloeit een deel van het geld meteen weer naar de bedrijven in de industrielanden terug. De EU heeft de plicht om bij de Top inzake klimaatverandering in Kopenhagen het voortouw te nemen.

Paul Nuttall (EFD). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb zojuist een collega van de socialisten hier horen praten over Groenland en het smeltende ijs in Groenland.

De vraag die ik over dit onderwerp wil stellen is: waarom heet Groenland eigenlijk Groenland? Is dat misschien omdat Groenland ooit groen was toen de wereld warmer was?

Het lijkt erop dat het Britse volk dat ook doorheeft, want uit een recent opinieonderzoek in het dagblad *The Times* is duidelijk gebleken dat het Britse volk niet meer gelooft in een zogenaamd door de mens veroorzaakte opwarming van de aarde.

De Britse burgers laten zich bepaald niets wijsmaken en hebben heel goed door dat de politici de milieuagenda hebben gekaapt. Deze wordt heel cynisch gebruikt om belastingen te verhogen, om controle uit te oefenen, en nu wordt hij ook nog door de Europese Unie gebruikt om haar eigen bestaansrecht te rechtvaardigen.

Deze week hebben we ook nog het spektakel gehad van een van de meest toonaangevende klimaatonderzoekcentra in het Verenigd Koninkrijk, dat de regering adviseert. Dat centrum is betrappt op het veranderen van gegevens en het verstikken van het debat. Het is een absolute schande.

Ik verheug me al op Kopenhagen, wanneer de politieke klasse daar rond de tafel zit en maar om dat ene overduidelijke feit heen blijft draaien, namelijk dat de aarde de laatste tien jaar in feite niet warmer is geworden.

Pilar del Castillo Vera (PPE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wil ik mijn waardering uitspreken voor de inzet en ook het enthousiasme die zowel de Commissie als de Raad en uiteraard ook het Parlement hebben getoond tijdens de hele voorbereiding van dit programma voor de bestrijding van de klimaatverandering.

Ik wil opmerken dat er enkele zekerheden bestaan die ons de weg moeten wijzen. De eerste daarvan is dat iedereen moet meedoen, vooral de landen met een grote uitstoot. De tweede zekerheid, althans “bijna-zekerheid”, is dat het, uitgaande van de beschikbare informatie, heel moeilijk zal worden om in Kopenhagen een juridisch bindend akkoord te sluiten, zoals de overeenkomsten over emissiepercentages, die wel bindend zijn.

Maar deze realiteit mag er niet toe leiden dat we de moed opgeven, omdat pessimisme is gebaseerd op het niet erkennen van de realiteit, terwijl optimisme juist is gebaseerd op het erkennen van de realiteit.

Wat moeten we in essentie doen in Kopenhagen? Uiteraard moeten we de mogelijkheid om een algemeen akkoord te bereiken niet uit het oog verliezen. Maar beseffend hoe de situatie is en welke mogelijkheden er

zijn, denk ik dat we ons moeten concentreren op sectorale akkoorden, akkoorden die echt levensvatbaar zijn, met haalbare doelstellingen. Een akkoord op het gebied van de ontbossing, een akkoord op het gebied van steun aan opkomende landen en ontwikkelingslanden, maar vooral een akkoord op het gebied van de overdracht van technologieën, en ook akkoorden over – en dit zou ik zelf buitengewoon interessant vinden – programma's die het mogelijk moeten maken dat de sectoren van de industrie die de meeste energie verbruiken, in de hele wereld, overeenstemming bereiken over emissies, in welk land dan ook. Dat zal bovendien goed zijn voor het concurrentievermogen van onze economieën.

Ter afsluiting wil ik nogmaals opmerken dat optimisme is gebaseerd op realisme, en doelmatigheid op de haalbaarheid van de doelstellingen. En dat moet op elk moment onze leidraad zijn.

Linda McAvan (S&D). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit Parlement is wederom onthaald op twee toespraken van de BNP en de UKIP, en wederom zijn de twee partijen eensgezind in hun geloof in samenzweringstheorieën, waaruit blijkt dat ze niet zo veel van elkaar verschillen.

Maar ik wil vanmorgen de minister er in de allereerste plaats mee gelukwensen dat hij ambitieus blijft wat Kopenhagen betreft en vasthoudt aan het idee van een wettelijk bindend akkoord.

De BBC meldt vanochtend dat het Witte Huis zegt naar Kopenhagen te zullen komen met doelstellingen voor het terugdringen van de Amerikaanse emissies. Degenen onder ons die leden van het Amerikaanse congres hebben ontmoet, weten dat er binnenkort een belangrijke stap zal worden gezet en dat er dus een zeer serieuze mogelijkheid is dat men in de Verenigde Staten tot wetgeving komt op dit gebied. Daarom denk ik dat de kans op een akkoord in Kopenhagen nog steeds reëel is.

Maar Kopenhagen is alleen nog maar het begin, want als we uit Kopenhagen terugkomen, zullen we in Europa ons werk moeten voortzetten om onze emissies terug te dringen. We moeten blijven investeren in energie-efficiëntie, in hernieuwbare vormen van energie en koolstofarme technologie. Ik ben er zeer verheugd over dat wij als Europese Unie het er vorige week over eens zijn geworden dat er zal worden geïnvesteerd in technologieën als koolstofafvang en -opslag, en dat een van die fabrieken in mijn kiesdistrict in Yorkshire, in Hatfield, zal komen te staan.

Commissaris Dimas, ik wil u bedanken. Ik weet niet of dit de laatste gelegenheid in dit Parlement zal zijn om u te bedanken voor het werk dat u gedurende de laatste jaren als commissaris hebt verricht, maar de Commissie heeft echt goed werk verricht door Europa het voortouw te laten nemen, en uw werk verdient lof in dit Parlement.

We zien u nog in Kopenhagen. We zien u misschien hier ook in januari maar ik wilde dat alleen vast genoemd hebben.

Tot slot hoop ik dat dit Parlement voor een goede resolutie over klimaatverandering zal stemmen, en ik hoop dat we de amendementen zullen verwerpen die ingediend waren door de Parlementsleden van de oppositie die alleen maar tot doel lijken te hebben onze toezeggingen af te zwakken. Zij willen onze doelstellingen naar beneden toe bijstellen en zij willen meer van onze emissies compenseren. Als we klimaatverandering serieus nemen, als we een goede overeenkomst willen, moeten we die amendementen verwerpen.

Fiona Hall (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben verheugd over de positieve en vastberaden houding van het Zweedse voorzitterschap, en in het bijzonder over het vastberaden standpunt van de minister dat het akkoord in Kopenhagen verder moet kunnen worden uitgebouwd en toezichtsmechanismen moet omvatten zodat het kan worden aangepast in het licht van nieuw wetenschappelijk onderzoek.

Het EU-klimaatpakket dat in december 2008 werd aangenomen, was van belang omdat het liet zien dat onze betrokkenheid bij klimaatverandering ons ernst is. En wat in de afgelopen maanden onder het Zweedse voorzitterschap is overeengekomen, is ook van belang geweest – met name de herschikking van de richtlijn betreffende de energieprestaties van gebouwen, die voor zowel nieuwe als gerenoveerde gebouwen tot een drastische vermindering van de koolstofvoetafdruk zal leiden.

Er is echter één opvallende lacune in de plannen van Europa, en dat betreft investeringen. Het is een schokkend feit dat de Verenigde Staten, ondanks het feit dat zij geen wetgeving hebben goedgekeurd, meer dan 100 miljard USD voor uitgaven op het gebied van schone energie hebben toegezegd en China in zijn economische stimuleringsplan meer dan 200 miljard USD, terwijl Europa nauwelijks meer dan 50 miljard USD heeft toegezegd. We moeten dat ook in gedachten houden en onszelf in de aanloop naar Kopenhagen niet te veel op de borst slaan.

VOORZITTER: DAGMAR ROTH-BEHRENDT*Ondervoorzitter*

Claude Turmes (Verts/ALE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik heb een concrete vraag aan commissaris Dimas. Als ik juist geïnformeerd ben, is de situatie als volgt. Als wij in de Europese Unie de doelen die wij onszelf hebben gesteld – 20 procent hernieuwbare energie en een verhoging van de energie-efficiëntie met 20 procent in 2020 – weten te realiseren, dan laten de energiemodellen van de Europese Unie zien dat wij alleen al daardoor een CO₂-reductie van 18 tot 21 procent bereiken, afhankelijk van het aantal bruinkool- of gascentrales dat nog in gebruik zal zijn.

Daarom begrijp ik niet waarom wij zo veel discussiëren om tot het doel van 30 procent te komen, want door middel van efficiëntiemaatregelen en hernieuwbare energiebronnen evenals de EU-regeling voor de emissiehandel en wat *carbon offsetting* kunnen we makkelijk 30 tot 35 procent bereiken.

Ik zou u zeer erkentelijk zijn, mijnheer Dimas, als u als standvastig conservatief eindelijk een einde zou kunnen maken aan deze nonsense van de heren Seeber en Florenz en anderen, die opnieuw door de knieën gaan voor de oude industrieën.

Ryszard Czarnecki (ECR). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, ik zou de Parlementsleden willen oproepen om een gezond gevoel voor proportie te behouden. In tegenstelling tot wat we hier eerder hebben gehoord, zijn dit niet de belangrijkste onderhandelingen in de geschiedenis van de mensheid. Het spreekt vanzelf dat de toekomst van de mensheid evenmin afhankelijk is van deze onderhandelingen, hoewel sommige collega's dat beweren. De besluiten over specifieke grenswaarden in het klimaatpakket zijn niet op nauwkeurige en gedetailleerde wijze genomen.

We kunnen alleen maar betreuren dat nu al vaststaat dat de gevolgen van dit pakket, met name de financiële gevolgen, in feite voornamelijk door de arme landen, de nieuwe EU-lidstaten, zullen worden gedragen. Het besluit om de financiering op dit gebied niet afhankelijk te maken van het inkomen per hoofd van de bevolking, maar van de grenswaarde voor verontreiniging, is een keuze die de economieën van de nieuwe EU-landen treft, waaronder ook mijn land, Polen.

João Ferreira (GUE/NGL). - (PT) Mevrouw de Voorzitter, beste collega's, een consequente aanpak van klimaatverandering vereist naast het vastleggen van doelstellingen voor emissiereductie vooral een realistische definitie van de middelen om die doelen te bereiken.

Wij vinden het veelzeggend en onthullend dat de meerderheid van de leden van de Milieucommissie het van de hand heeft gewezen om amendementen in de resolutie over Kopenhagen op te nemen waarin wordt gepleit voor "diversifiëring van de instrumenten die worden ingezet om de reductiedoelstellingen te bereiken teneinde de afhankelijkheid van marktinstrumenten te vermijden, evenals de noodzakelijke evaluatie van de doeltreffendheid van dergelijke instrumenten en de sociale en milieueffecten ervan".

Het feit dat de Europese Unie voorrang geeft aan marktoplossingen zegt alles over de politieke en ideologische keuzes die daaraan ten grondslag liggen. Er wordt beoogd een systeem op te zetten waarmee miljarden aan fictieve financiële activa worden gegenereerd ten behoeve van een stelsel dat er blijk van geeft niets geleerd te hebben van de crisis waar het in is ondergedompeld.

De ervaring die is opgedaan met het Europees emissiehandelsstelsel vormt een volledige ontkenning van het deugdzaam karakter van regulering door de markt en een duidelijk bewijs van het inefficiënte en perverse karakter van marktinstrumenten.

Timo Soini (EFD). - (FI) Mevrouw de Voorzitter, wij moeten de werknemers, kleine ondernemers en industrie beschermen. Alleen in een gezonde economie zijn milieumaatregelen mogelijk. Alleen als de economie gezond is, kunnen wij in het milieu investeren.

Dat lukt niet met de huidige doelpercentages. De huidige handel in percentages is, en dat zeg ik zelf als katholiek, het hedendaagse equivalent van de aflat en dat is geen goede zaak. Wij moeten een systeem van specifieke emissies invoeren, zoals bij auto's, zodat wij kunnen meten wat er is gebeurd en op basis daarvan de juiste conclusies trekken.

Waarom komt links noch in Finland noch in Europa op voor de arbeiders? De steun voor links smelt sneller weg dan de ijsbergen. Er zijn alternatieven: er kunnen invoerrechten worden geheven op producten die de grenzen van specifieke emissies overstijgen. Als wij een systeem invoeren waarbij milieudumping uit de

ontwikkelingslanden en minder geïndustrialiseerde landen onmogelijk wordt, dan kunnen wij ook in de toekomst onze arbeidsplaatsen en hoogwaardige producten beschermen.

Romana Jordan Cizelj (PPE). - (SL) Ik ben een optimist en ik ga akkoord met de Zweedse minister Carlgren, die zegt dat we moeten slagen. Ik wil eraan toevoegen dat we ons daar serieus voor moeten inspannen en op een duidelijke en transparante manier onze doelstellingen moeten nastreven.

Mijn eerste punt is dat de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen zowel een Europese als een mondiale doelstelling is. Laten we niet het recht in handen nemen om technologieën te beoordelen en sommige ervan te stimuleren, andere daarentegen te veroordelen. We moeten ons neutraal opstellen wat betreft technologieën. We moeten onze deuren wijd openzetten voor het gebruik van bestaande koolstofarme technologieën en voor de ontwikkeling van nieuwe technologieën.

We mogen de inspanningen in de strijd tegen klimaatverandering niet terugbrengen tot een strijd tussen afzonderlijke koolstofarme technologieën. Als we succesvol willen zijn, moeten we het gebruik van alle beschikbare technologieën ernstig overwegen.

Mijn tweede punt: op de COP15-conferentie moeten wij, vertegenwoordigers van de Unie, een duidelijke boodschap brengen: er moet meer geld komen voor derde landen om hun beloften na te komen, en er zijn pakketoplossingen voor duurzame ontwikkeling nodig. Maar hoe gaan we onze belastingbetalers uitleggen dat we ons hebben verbonden tot de financiering van de duurzame ontwikkeling van derde landen, terwijl we van hen geen enkele belofte krijgen die ons kan overtuigen dat het geld voor het beoogde doel wordt gebruikt? We hebben beloften nodig en we hebben controle nodig.

Ten derde: tijdens een debat in november heb ik erop gewezen dat we president Obama moeten meedelen dat we zijn komst naar de COP15-conferentie zouden op prijs stellen. Vanmorgen heb ik gehoord dat de heer Obama zijn komst naar Kopenhagen heeft bevestigd en dat hij bindende doelstellingen voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen zal bepleiten. Volgens mij wijst dat erop dat ons besluit om politieke druk te blijven uitoefenen, juist was.

Tot slot wens ik een duidelijke boodschap uit te doen gaan. We moeten handelen, en wel onmiddellijk. We willen een juridisch bindende overeenkomst en eisen verantwoordelijk gedrag van de andere landen.

Saïd El Khadraoui (S&D). - Ik zou hier even willen ingaan op het transportaspect. Ik geloof dat samen met het energievraagstuk transport eigenlijk de moeilijkste uitdaging is van de klimaatuitdagingen.

Dit is moeilijk omdat het om een heroverweging vraagt van de logistieke organisatie van ons handelssysteem en van de manier waarop wij ons verplaatsen en reizen. Om de doelstellingen te halen zullen wij natuurlijk een mix van maatregelen moeten nemen. Verder investeren in onderzoek en ontwikkeling, strengere technische normen opleggen, de beste standaarden vastleggen en ook verspreiden, de internalisering van externe kosten waarmaken zodat efficiëntie in het systeem gestimuleerd wordt en er een eerlijk speelveld ontstaat tussen de verschillende transportmodi. Maar uiteraard ook afdwingbare ambitieuze doelstellingen op mondiaal vlak. Dat is in de eerste instantie belangrijk voor de luchtvaartsector en voor het maritiem transport, waar nog heel wat winst op het vlak van duurzaamheid gemaakt kan worden.

Wat dat betreft moet ik zeggen dat de doelstellingen die door de Raad geformuleerd werden, minus 10% tegen 2020 voor luchtvaart en minus 20% voor maritiem vervoer, eigenlijk niet ambitieus genoeg zijn. Ik denk dat wij daarin nog verder kunnen gaan.

Anderzijds stel ik vast dat in de resolutie wordt verwezen naar de vraag om de helft van de uitstootrechten via opbod te verkopen. Dat is niet consequent met wat wij zelf twee jaar geleden hebben voorgesteld, toen wij 15% haalden. Dus ik zou mij concentreren op een ambitieus akkoord, en laten wij daarvoor gaan.

Frédérique Ries (ALDE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, het is duidelijk: de toon is denk ik gezet en minister Carlgren heeft zelfs het overheersende pessimisme bekritiseerd. Het begint echt een gevecht tegen de bierkaai te worden om de conferentie van Kopenhagen te redden en ervoor te zorgen dat de meest vervuilende landen een ambitieus akkoord afsluiten en hun beloften aan toekomstige generaties inlossen.

Een akkoord is mooi. Een duidelijk succes is uiteraard nog beter. We weten dat zo'n succes sterk afhankelijk zal zijn van de wil van de geïndustrialiseerde landen – met China en de VS voorop – om dat wat het toekomstig protocol van Kopenhagen zal zijn tot stand te brengen, en ook van de evenzeer noodzakelijke steun van de ontwikkelingslanden. Wat dat betreft heeft onze Commissie milieubeheer, volksgezondheid en

voedselveiligheid zijn werk gedaan, met haar voorstel om jaarlijks EUR 30 miljard vrij te maken voor directe hulp aan deze landen, om de transitie te kunnen maken naar een economie met een lager koolstofverbruik.

Dat brengt mij bij een punt dat ik als een lacune in onze resolutie beschouw, namelijk het ontbreken van aandacht voor de gevolgen van de klimaatverandering voor de volksgezondheid. En die gevolgen zijn groot, te oordelen naar de oproepen en waarschuwingen van de WHO.

Ik roep u daarom allemaal op de twee amendementen te ondersteunen die ik met het oog daarop heb toegevoegd aan onze resolutie.

Caroline Lucas (Verts/ALE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, er is een nieuwe film over klimaatverandering met de titel *The Age of Stupid* (het tijdperk van de domheid). Deze speelt zich af in 2055 en gaat met name over één enkele overlevende van een klimaatramp. Sommige woorden uit die film blijven door mijn hoofd spelen, wanneer de acteur terugkijkt naar 2009 – terugkijkt naar dit moment – en zegt: “Waarom hebben ze, met hetgeen ze toen wisten, geen actie ondernomen toen er nog tijd was?”

Met andere woorden, waarom zijn we niet in staat geweest voldoende politieke wil te genereren? Deels komt dit doordat we niet genoeg praten over de voordelen van de overgang naar een postkoolstoftijdperk – miljoenen banen in de groene energie, beter geïsoleerde woningen, verbeterd openbaar vervoer. Dat is waar de EU voor moet vechten.

Maar zelfs de meest ambitieuze doelstelling die de EU nu voorstelt – een vermindering van 30 procent tegen 2020 – geeft ons slechts 50 procent kans om het ergste van de klimaatverandering te voorkomen. Als je te horen krijgt dat een vliegtuig waar je net wilt instappen een kans had van 50 procent om neer te storten, zou je waarschijnlijk niet aan boord gaan. In Kopenhagen staat er echter veel meer op het spel. Dus mijn boodschap aan u is: laten we ambitieuzer zijn. Laat het grafschrift van Kopenhagen niet zijn dat dit “the age of stupid” was.

Paweł Robert Kowal (ECR). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, wederom is in een debat over een kwestie die van groot belang is voor de Europese Unie voortdurend het magische woord “succes” te horen. Het voorzitterschap wil succes boeken en wil dit doel tot elke prijs bereiken. Intussen zijn de berichten in de Europese pers over het mislukken van de Top van Kopenhagen niet meer te tellen. We zouden ons moeten afvragen waarom deze top tot mislukken is gedoemd. Dat is zo omdat regeringen het gevoel hebben dat de burgers dit project zouden verwerpen als er klare taal zou worden gesproken, als de burgers van de EU-lidstaten de consequenties van dit beleid zouden kennen, als ze zouden begrijpen waarom wij zulke belangrijke besluiten willen nemen en zouden weten hoe twijfelachtig deze redenen en de gevolgen van onze acties zijn.

Ik wil maar een punt aan de orde stellen en dat is mijns inziens van het allergrootste belang: de Europese Unie en de EU-lidstaten zijn uiteraard verantwoordelijk voor wat er in de wereld gebeurt, maar dragen in de eerste plaats de verantwoordelijkheid voor hun eigen naties, landen en burgers, voor de mensen die hun hoop vestigen op ons optreden en die ook hopen dat het hen in de toekomst goed zal gaan. Wij dienen hier rekening mee te houden. Indien wij de verantwoordelijkheid voor mondiale kwesties op ons willen nemen – ik ga hier niet nader op in – moet deze verantwoordelijkheid door iedereen in dezelfde mate worden gedragen, door sommigen wat betreft het verminderen van de CO₂-uitstoot, door anderen op het gebied van milieubescherming en door nog anderen op andere domeinen. Dat is waar we vandaag behoefte aan hebben.

David Campbell Bannerman (EFD). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, in mijn Engelse kiesdistrict heeft men deze week ontdekt dat wetenschappers van de Universiteit van East Anglia met gegevens zouden manipuleren in een poging om aan te tonen dat de opwarming van de aarde door de mens wordt veroorzaakt.

Dat was me een onthulling! Het is nu duidelijk dat wetenschappelijke consensus over de door de mens veroorzaakte opwarming van de aarde snel aan het afbrokkelen is: 30 000 sceptische wetenschappers in de Verklaring van Manhattan, 600 wetenschappers in een verslag van de Amerikaanse Senaat; er waren zelfs Duitse wetenschappers dit jaar die naar kanselier Angela Merkel hebben geschreven.

Inmiddels verzoekt de auteur van het voornaamste VN-verslag over dit onderwerp, Sir Nicholas Stern, ons dringend om vegetariër te worden zodat koeien geen winden meer laten. Misschien zijn het niet alleen bepaalde koeien die gek geworden zijn.

Ik ben lid van de Commissie internationale handel. Ik maak mij ernstige zorgen over de WTO-onderhandelingen die deze week van start gaan. Ik maak me zorgen over een verschuiving in de richting van groene tarieven die op grond van dergelijke onterechte beweringen worden gerechtvaardigd.

Deze nieuwe tarieven vormen slechts een belemmering voor de handel, de armen worden er de dupe van en ze zijn op geen enkele wijze gerechtvaardigd. Dit is niet anders dan milieu-imperialisme.

Herbert Reul (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, in het kader van de klimaatdebatten hebben we gezien dat er in het Parlement uiteenlopende meningen waren over de oorzaken en gevolgen van de klimaatverandering. Daar wil ik nu niet verder op in gaan, maar enkele medeaafgevaardigden die hierop hebben gewezen, hebben gelijk: ook binnen de wetenschap gaan er in toenemende mate nieuwe stemmen op en ik zou graag zien dat wij op een eerlijke wijze over deze nieuwe stemmen zouden discussiëren.

Mijn tweede punt is dat het Parlement een helder standpunt heeft ingenomen ten aanzien van de Top van Kopenhagen. Er is een duidelijke opdracht voor wat er nu moet worden bereikt. Er is bovendien een opdracht voor iedereen hier in het Parlement om zich te richten op het welzijn van de burgers in de Europese Unie, en wel in elk opzicht. Wij moeten bij deze debatten uitkijken dat we niet slechts één project als het enige politieke project beschouwen dat voor ons van belang is. Daarom zou ik soms willen dat wij ons in onze doelstelling voor Kopenhagen niet te buiten gaan aan bezweringen of een wedloop van getallen – zoals enkele collega's het zojuist noemden – maar dat wij kijken wat we concreet en effectief kunnen bereiken. Wat kunnen we slim bereiken? Wat zijn de gevolgen, ook voor de Europese industrie? Dat moeten we mee in overweging nemen. Dat is niet het enige criterium, maar het moet eveneens een criterium zijn en daarom zou ik graag willen dat wij ernaar streven om afspraken te maken die daadwerkelijk zo concreet mogelijk zijn. Dat betekent dan ook eerlijk zijn en deelname van de andere industrielanden, zodat dit niet alleen een Europees project is.

Zojuist heeft een andere afgevaardigde er nogmaals op gewezen dat wij een bijdrage van 10 procent op ons nemen. De rest van de wereld, de landen met een overgangseconomie, de ontwikkelingslanden moeten hun deel bijdragen. Als wij er niet in slagen om wat dit betreft specifieke bepalingen in Kopenhagen vast te leggen, dan heb ik liever dat we een politieke consensus bereiken en mandaten toewijzen teneinde in de maanden daarna specifieke overeenkomsten te sluiten. Wij moeten in Kopenhagen niet onze toevlucht nemen tot een of ander formeel compromis en onszelf vervolgens wijsmaken dat dit een resultaat zou zijn dat automatisch leidt tot een vermindering van 30 procent. Realisme en onderhandelen over specifieke zaken is dus wat we nodig hebben – dan kunnen we wellicht vooruitgang boeken.

Teresa Riera Madurell (S&D). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, de bestrijding van de klimaatverandering vraagt ook om een radicale verandering van onze energieproductie en -consumptie. We hebben een nieuw model nodig waarin evenwicht bestaat tussen de volgende drie behoeften van de EU: zekerheid, duurzaamheid en concurrentievermogen. En met dat doel voor ogen werken we aan gemeenschappelijk antwoord.

Het jaar 2007 was beslissend, omdat we toen precieze doelstellingen hebben vastgesteld. Dat besluit was erop gericht om een temperatuurstijging te voorkomen die niet meer terug te draaien is, maar het werd ook genomen in de wetenschap dat niets doen andere kosten voor de wereldeconomie met zich mee zal brengen, terwijl investeren in efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen rendabel kan zijn.

Om de burgers en de markt ervan te overtuigen dat we vastbesloten zijn om deze doelstellingen te bereiken, hebben we een goed en stabiel wettelijk kader nodig dat rechtszekerheid biedt aan investeerders, en vandaar de zes wetgevingsinitiatieven van het groene pakket.

De bijdrage van de Commissie industrie, onderzoek en energie is belangrijk geweest. Ik wil met name wijzen op het akkoord over de richtlijn inzake hernieuwbare energiebronnen en de recente akkoorden over twee heel belangrijke richtlijnen: de richtlijn inzake energie-efficiëntie in gebouwen en de richtlijn inzake energielabels. Dat zijn maatregelen die veranderingen met zich meebrengen, maar die ook een beslissende en wezenlijke stimulans zullen geven aan de economische groei en het scheppen van banen. Dat betekent een besparing van vijftig miljard euro op de invoer van olie en gas in 2020, een miljoen extra banen in de sector van de hernieuwbare energie en hetzelfde aantal op het gebied van energie-efficiëntie.

In de eco-industrie zijn momenteel al drie miljoen mensen werkzaam, en groene technologieën worden steeds belangrijker in een sector met een jaarlijkse omzet van meer dan tweehonderd miljard euro.

We hebben al veel gedaan in Europa. Maar het is niet genoeg. Er is actie op wereldschaal nodig. Daarom willen wij, de socialisten in de Commissie industrie, onderzoek en energie, dat de internationale onderhandelingen weer terugkeren op het pad van het wederzijds begrip, zodat in Kopenhagen een echt mondiaal akkoord kan worden bereikt.

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Holger Krahmer (ALDE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, het Europees klimaatbeleid moet eens afstappen van zijn dromerijen en de internationale realiteiten onder ogen zien.

Ten eerste was Kyoto een mislukking. Het was bijzonder symbolisch, maar leverde geen emissieverminderingen op. Ten tweede is het aan de vooravond van Kopenhagen duidelijk dat belangrijke landen in de wereld niet bereid zijn om bindende emissiedoelen te aanvaarden. Ten derde zou de politiek nota moeten nemen van de discussie die nu binnen de wetenschap aan het ontstaan is. Dezelfde wetenschappers die twee jaar geleden nog de conclusies van het IPCC mede hebben ondertekend, spreken vandaag van natuurlijke invloeden op het klimaat die het IPCC twee jaar geleden nog categorisch uitsloot.

We moeten toch weten hoe zeker we kunnen zijn van wat de klimaatverandering beïnvloedt, als we politieke beslissingen nemen. Daarom pleit ik voor een verandering van strategie: in de eerste plaats moeten wij ons aanpassen aan onvermijdbare klimaatveranderingen en in de tweede plaats moeten wij geen ideologische discussies over CO₂ meer voeren en internationale bondgenoten zoeken om onderzoek naar nieuwe energiebronnen en schone technologieën te versnellen.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). - (EL) Mevrouw de Voorzitter, we staan op een cruciaal keerpunt voor de planeet. De wetenschappelijke gemeenschap, via het IPCC, vraagt de Europese Unie en de lidstaten om zich vast te leggen op een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 40 procent ten opzichte van de waarden van 1990. De huidige verplichtingen van de Europese Unie bedragen ongeveer 50 procent van wat in de rapporten van het IPCC als de absolute minimumverplichting wordt aangemerkt.

Het IPCC is voor de klimaatverandering wat het Internationale Monetaire Fonds is voor de economie. Mijn vraag is: zal de Commissie ooit in staat zijn om 50 procent af te wijken van de doelstellingen die het Internationaal Monetair Fonds als absoluut minimum aanbeveelt? Bovendien houdt de Europese Unie eraan vast dat ze de doelstelling voor de vermindering van de emissies wil verhogen tot 30 procent tegen 2020 wanneer andere ontwikkelde landen zich verbinden aan vergelijkbare verminderingen. Welke verplichtingen en wat voor soort verplichtingen zijn er nodig om dit aanbod te activeren, gezien de huidige situatie, hoe groot moeten die verplichtingen zijn en welke landen precies moeten die verplichtingen op zich nemen? Welk klimaatbeleid zal er in dat geval worden herzien, en welke voorbereidingen zijn daarvoor getroffen?

Bogusław Sonik (PPE). - (PL) De debatten, discussies en onderhandelingen over het sluiten van een internationale klimaatovereenkomst in Kopenhagen zijn nu al maanden onafgebroken aan de gang. In deze chaos van informatie, waarbij bepaalde landen tegen elkaar opbieden en elkaar de loef proberen af te steken met verklaringen over steeds ambitieuzere doelstellingen, terwijl andere landen grote verwachtingen koesteren en nog anderen een zo passief mogelijke houding aannemen, is het niet moeilijk om uit het oog te verliezen wat de voornaamste doelstelling is van een akkoord dat wel degelijk historisch genoemd mag worden.

We praten hier immers over het bestrijden van de klimaatverandering, een proces dat tot een ware ecologische ramp kan leiden. We praten over de gemeenschappelijke toekomst van onze planeet – de toekomst van ons allemaal. Daarom zijn onderwijsactiviteiten ook zo belangrijk. Ik heb de indruk dat de kloof tussen de opvattingen van de burgers van Europa en die van de politieke elite steeds groter wordt. Het gevaar bestaat bijgevolg dat voorstellen die tijdens de Top in Kopenhagen worden geformuleerd, doorgewoond worden beschouwd als een soort van goddelijke interventie of een verzinsel van de politieke elite.

Wij moeten de Europese burgers dringend kennis bijbrengen over de klimaatverandering. Dit zou onder de verantwoordelijkheid van de Europese Commissie moeten vallen. De strijd tegen de klimaatverandering mag niet gezien worden als een bevestiging van de rijke landen die hun visie aan andere landen willen opdringen. Ik denk dat het op dit gebied van cruciaal belang is dat de Commissie en de Vertegenwoordigingen van de Europese Commissie voortdurend een beleid voeren dat gericht is op voorlichting en opleiding.

Daarnaast is er behoefte aan een sterk beleid ter ondersteuning van onderzoek naar efficiënte technologieën voor het afvangen van de koolstofdioxide die bij het gebruik van steenkool als energiebron wordt geproduceerd. Aan deze technologie zou dezelfde politieke status moeten worden toegekend als aan andere hernieuwbare energiebronnen. Dit zou een prioriteit moeten zijn in het kader van de werkzaamheden van het Europees Instituut voor innovatie en technologie dat we onlangs in Boedapest hebben opgericht.

Ik zou nog een laatste kwestie willen aanstippen. De kosten voor de instelling van een speciaal fonds ter ondersteuning van de strijd tegen de klimaatverandering zouden gelijkmatig over de lidstaten moeten worden verdeeld, daarbij rekening houdend met het niveau van hun rijkdom.

Edite Estrela (S&D). - (PT) Mevrouw de Voorzitter, over enkele dagen begint de klimaattop in Kopenhagen en het lijkt nu moeilijker een juridisch bindend akkoord te bereiken. We stevenen af op wat sommigen al een akkoord in twee stadia hebben genoemd, maar dat mag onze ambitie niet kleiner maken. De Europese Unie moet een leidende rol blijven spelen bij de onderhandelingen en doorgaan met het uitoefenen van druk op de andere partijen.

Kopenhagen mag niet eindigen met louter een intentieverklaring. Nee, Kopenhagen moet op zijn minst bindende politieke toezeggingen opleveren, evenals een tijdsplaatje waardoor in juni 2010 in Bonn een post-Kyoto-akkoord kan worden goedgekeurd. De Verenigde Staten, Japan, de BRIC-landen en vele andere landen dienen verplichtingen aan te gaan die vergelijkbaar zijn met wat de Europese Unie heeft toegezegd. Een geïsoleerde inspanning van de EU is namelijk volledig ontoereikend voort de verwezenlijking van het doel: de stijging van de temperatuur tot 2 graden Celsius te beperken.

De financiering van de aanpassingsmaatregelen in ontwikkelingslanden mag de millenniumdoelstellingen niet in gevaar brengen. Dat geldt met name voor de landen in Afrika, die het meest te lijden hebben onder klimaatverandering.

Kopenhagen moet ook een bijdrage leveren aan de verandering van het mondiale energieparadigma door meer plaats in te ruimen voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. Dat is de weg van de toekomst, niet alleen om klimaatverandering te bestrijden maar ook om banen te scheppen.

Vladko Todorov Panayotov (ALDE). - (BG) Twee jaar geleden heeft Europa het initiatief genomen om de strijd tegen klimaatverandering aan te voeren. Er bestaat een wetgevingskader op Europees niveau en de initiatieven voor de ontwikkeling van een technologieplatform dat de overgang naar een koolstofarme economie mogelijk moet maken, dienen te worden gestimuleerd. Europese leiders hebben geweldige ambities voor de onderhandelingen in Kopenhagen. Hoewel nog niet is voldaan aan de voorwaarden voor een definitieve overeenkomst, is het belangrijk dat het fundament wordt gelegd voor mondiale consensus over een succesvol akkoord. Sinds mijn lidmaatschap van de parlementaire delegatie die naar Washington is geweest in verband met de onderhandelingen in Kopenhagen, weet ik dat de economische doeltreffendheid van de beoogde maatregelen tegen de klimaatverandering ter discussie moet worden gesteld. Pas als alle deelnemers aan de onderhandelingen ervan overtuigd zijn dat de maatregelen tegen klimaatverandering een gunstig economisch effect hebben en dat hun economieën niet kwetsbaar zijn, kan een mondiale strategie worden bereikt.

Françoise Grossetête (PPE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, iedereen hoopt op dit moment op een ambitieus akkoord in Kopenhagen, maar we moeten constateren dat de ambities voor de Top van Kopenhagen de afgelopen weken behoorlijk afgezwakt zijn, met name als gevolg van de terughoudendheid van de VS en van China.

Om te voorkomen dat de temperatuur van de aarde tussen nu en het einde van deze eeuw met meer dan 2 graden stijgt, moeten alle landen dezelfde verplichtingen, dezelfde bindende verplichtingen, aangaan. Maar wat we in onze debatten zien, lijkt meer op een wedstrijd in getallen, een financiële wedstrijd. Wat ik vraag, is dat Europa niet naïef is, maar zich opstelt als een realistische en stevige onderhandelaar ten opzichte van die partners die nog geen serieuze inspanningen hebben geleverd om hun uitstoot te verminderen.

Het zou onacceptabel zijn als de inspanningen van de meest ambitieuze landen tenietgedaan worden door koolstoflekken die eenvoudigweg het gevolg zijn van het feit dat bepaalde landen niet of nauwelijks actie ondernemen.

Europa moet ten aanzien van China en India niet naïef zijn. Brazilië en Korea hebben weliswaar reeds besloten verplichtingen aan te gaan, maar als Europa het goede voorbeeld wil geven, mag ze dat niet tegen elke prijs doen, en zeker niet tegen de prijs van haar eigen de-industrialisatie.

De onderhandelingen moeten worden benut om de ontwikkeling van nieuwe technologieën te stimuleren en ruime middelen vrij te maken voor de financiering van onderzoek en ontwikkeling. Er bestaat een gerede kans dat Europese kennis verloren gaat doordat technologie aan andere landen wordt overgedragen. Het is daarom absoluut noodzakelijk dat we in Kopenhagen de voorwaarden creëren voor een duurzame uitwisseling tussen de landen, op basis van gezamenlijke belangen, op een manier die de investeringen van Europese ondernemingen in onderzoek en ontwikkeling beschermt.

Succes betekent in dit geval dat technologieën aan ontwikkelingslanden overgedragen worden, in ruil voor de erkenning van het intellectueel eigendomsrecht en in ruil voor de openstelling van hun markten voor deze technologieën.

Dit is een enorme kans voor Europa: door deze strijd tegen de klimaatverandering kunnen we een echt technologisch programma opzetten dat gericht is op innovatie en daarmee op het creëren van nieuwe banen.

Gilles Pargneaux (S&D). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter, Commissaris, ik wil graag ingaan op enkele punten die van belang zijn in het kader van onze resolutie, maar ook in het kader van de discussie die we de komende weken in Kopenhagen zullen voeren.

Ten eerste de strijd tegen de opwarming van de aarde. Zoiest hoorde ik bepaalde collega's de ernst van deze opwarming hier afzwakken. We mogen echter niet vergeten dat ten gevolge van deze opwarming wereldwijd enkele honderden miljoenen mensen het slachtoffer zullen worden van de klimaatverandering. Deze opwarming van de aarde moet in Kopenhagen een halt worden toegevoerd.

Ten tweede: we moeten een bindend akkoord zien te bewerkstelligen, waarin wordt vastgelegd dat de uitstoot van broeikasgassen tussen nu en 2020 met 30 procent moet worden teruggebracht, en tussen nu en 2050 met 80 procent.

Ook moeten we zorgen dat de financiering daarvan enigszins helder is. Onze resolutie stelt voor, in de komende twintig jaar EUR 300 miljard vrij te maken voor de armste landen. We moeten echter verder gaan dan dat. Het bedrag van EUR 500 miljard is ook al genoemd en ook in dit geval moeten we als Europese Unie het goede voorbeeld geven.

Ook moeten we een universele koolstofheffing invoeren, met de mogelijke invoering van een belasting op financiële transacties. Ter afronding wil ik nog zeggen dat ik zeer verbaasd ben over de dubbele boodschap van de collega's van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) met betrekking tot datgene wat ik de Franse president en, vanochtend nog, de heer Borloo heb horen zeggen.

Werner Kuhn (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, alle nobele doelen voor de Top van Kopenhagen ten spijt, wat betreft klimaatbescherming mogen we uiteraard niet vergeten dat ons Europa, zijn bedrijven en ondernemingen, dagelijks in concurrentie zijn met de grote economische en handelsplaatsen in Noord-Amerika en Zuidoost-Azië. Dat betreft even zeer industrieproductie als energieproductie, maar ook in het bijzonder vervoer.

Vele transportondernemingen zijn tevens *global players*. Als die concurrerend moeten kunnen zijn, dan moeten alle deelnemers dezelfde kansen hebben. Dit betekent dat klimaatbescherming ook geld kost. Wij zijn in Europa inderdaad pioniers als het gaat om het terugbrengen van broeikasgassen in de vervoerssector. Ik wil u er in dat licht gewoon op wijzen dat wij hier in het Parlement samen zijn overeengekomen dat wij met name de luchtvaart, maar ook de scheepvaart bij de emissiehandel willen betrekken.

Het vervoer per spoor is genoemd. Dat is door middel van de milieuheffing op elektriciteitsopwekking beslist verwerkt in de maatregelen ter vermindering van CO₂, terwijl het vervoer over de weg er door middel van diverse mogelijkheden van tolheffing in is verwerkt. We moeten tevens voldoen aan technische vereisten van de Europese Unie ten aanzien van katalysatoren met de aangescherpte Euronormen Euro 4 en Euro 5. Als wij op het gebied van scheep- en luchtvaart echter iets willen bereiken, dan moeten wij onze onderhandelingen met de twintig Annex I-landen weer intensiveren. Tot dusver heeft dat wat er in de luchtvaart met de ICAO is gebeurd nog geen resultaat opgeleverd. Wij moeten op dat gebied weer doorzetten met onze activiteiten. Het zal buitengewoon belangrijk zijn dat dit ook tijdens de Top van Kopenhagen wordt besproken en dat geldt eveneens voor de scheepvaart, die – wat betreft het specifieke energieverbruik per ton en per kilometer – uiteraard bijzonder milieuvriendelijk is. Daarbij is het echter noodzakelijk dat wij ook met de IMO afspraken maken over gemeenschappelijke concepten.

Andres Perello Rodriguez (S&D). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de leden van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en haar voorzitter, de heer Leinen, feliciteren met het werk dat de commissie heeft verricht om de resolutie op tafel te leggen die er nu ligt en die we zonder meer moeten aannemen. We mogen onszelf niet tevreden stellen met sectorale akkoorden, want alleen praten over deelakkoorden betekent op zichzelf al dat we een gedeeltelijke mislukking toegeven.

Deze resolutie, waarin drie nobele ambities worden uitgesproken, moet worden aangenomen. De eerste, meest uitgesproken ambitie is dat de klimaatverandering moet worden voorkomen. Daarvoor worden concrete voorstellen gedaan met betrekking tot het terugdringen van de emissies en afspraken over de

financiering, waarbij we moeten streven naar een bindend akkoord, en dus niet naar deelakkoorden. En daarnaast zijn er twee latente ambities: de ambitie om liever vroeg dan laat te beginnen met de ontwikkeling van een gemeenschappelijk energiebeleid, zoals we ooit een gemeenschappelijk landbouwbeleid hebben ontwikkeld, omdat dat nodig was, en uiteraard de ambitie om het vertrouwen van de burgers in de politiek, dat in Europa niet overhoudt, te herstellen.

In dit verband zal het succes van de top het succes van deze drie ambities zijn. Daarom verzoek ik de fungerend voorzitter van de Raad om optimistisch te blijven en zo veel mogelijk druk uit te oefenen en te onderhandelen teneinde de andere partijen over te halen om dit succes te realiseren.

Ik weet niet of de leiders van deze multipolaire wereld bereid zijn de geschiedenis in te gaan als de personen die er niet in zijn geslaagd een bindend akkoord te bereiken. Maar ik als afgevaardigde, en ik denk met mij alle afgevaardigden van alle volken, wil dat oordeel van de geschiedenis – dat we niet in staat zijn geweest om ons in Kopenhagen te houden aan onze bindende afspraak met de mensheid om de klimaatverandering te voorkomen – niet afwachten.

Anne Delvaux (PPE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik mijn erkentelijkheid uitspreken voor de inspanningen van het Zweedse voorzitterschap om in Kopenhagen tot een ambitieus akkoord te komen, ondanks het grote pessimisme waarvan sprake is ten aanzien van de komende onderhandelingen.

Persoonlijk vind ik het niet erg van realisme getuigen om in dit stadium te doen alsof de Top van Kopenhagen gedoemd is te mislukken of alsof er zeker geen akkoord uit kan komen dat door alle betrokken partijen geratificeerd zal worden.

Laten we niet te snel in pessimisme vervallen. Ik pleit ervoor, dat we in dit stadium onze ambities niet naar beneden bijstellen, noch wat onze doelstellingen betreft, noch wat de termijnen betreft. We moeten blijven geloven in een verrekend, wereldwijd akkoord, dat ambitieus en bindend is en op zo kort mogelijke termijn tot de ondertekening van een juridisch verdrag leidt. Het is nu echt nog te vroeg om december 2010 te noemen als uiterste datum voor de COP16-conferentie.

We moeten nu onze retoriek omzetten in echte politieke wil. We moeten onze bereidheid uitdrukken in financiële middelen en in steun aan de ontwikkelingslanden, vooral door de overdracht van technologie. Het is in dit stadium van essentieel belang dat de Europese Unie getuigt van een totale en collectieve inzet.

Ik wijs verder op het goede voorbeeld dat recentelijk, op papier, voor de onderhandelingen gegeven is, met name door Brazilië, Zuid-Korea, Indonesië en Noorwegen, die hun ambities ten aanzien van hun uitstoot gekwantificeerd hebben.

Ook al is het begrijpelijk dat de Verenigde Staten, die zich pas sinds kort bezighouden met de klimaatkwestie, om flexibiliteit vragen, toch moeten we zorgen dat er van grote vervuilers als de VS en China bindende en ambitieuze toezeggingen komen voor de korte, middellange en lange termijn. Anders stevenen we af op een klimatologische, politieke en morele ramp.

Vittorio Prodi (S&D). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer Carlgren, mijnheer Dimas, dames en heren, ik wil het vanochtend hebben over een 84-jarige missionaris, pater Ettore Turrini, die al 59 jaar in het noordwesten van het Amazonegebied woont. Hij heeft altijd gestreden om de indianen en hun regenwouden te beschermen tegen degenen die hen willen vernietigen omwille van een kortetermijnbelang.

Tijdens zijn rondreizen door het woud heeft pater Ettore zeven vliegtuigongelukken gehad, maar hij is doorgegaan en heeft tienduizenden handtekeningen verzameld van mensen die zijn werk steunen. Deze handtekeningen zal hij aanbieden aan president Lula, aan diverse ministers en aan president Napolitano van Italië. Hij is onvermoeibaar geweest.

Afgelopen zondag hebben wij elkaar ontmoet en ik heb tegen hem gezegd dat ik het volledig met hem eens was, maar dat de wereld misschien wel tot bezinning aan het komen was en tot de conclusie kwam dat deze regenwouden van essentieel belang zijn als de longen van de aarde, voor het lokale klimaat en ook voor de opvang en opslag van koolstof.

Ik heb hem gezegd dat wij in Kopenhagen ook de financiële middelen zullen vinden om landen die de wouden intact laten, schadeloos te stellen. Ik heb hem gezegd dat wij bezig zijn de controlemechanismen vast te stellen – GPS en Inspire – waarmee we kunnen meten hoe de regeringen het ervan afbrengen en dat wij vóór 2030 de ontbossing tot stilstand zullen hebben gebracht.

In Kopenhagen zullen wij dit allemaal kunnen doen en ik zal ook namens pater Turrini deelnemen aan de topconferentie.

Christine De Veyrac (PPE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, we weten allemaal – en we hebben ook allemaal gezegd – dat de onderhandelingen van Kopenhagen van groot belang zijn, maar ook al willen we allemaal een akkoord, we kunnen dat niet tot elke prijs accepteren.

Als de voorwaarden voor een ambitieus akkoord niet aanwezig zijn, hoop ik echt dat de Europese Unie in staat zal zijn nee te zeggen en zal weigeren een uitgekade overeenkomst te ondertekenen. De burgers van Europa, die we hier vertegenwoordigen, verwachten een akkoord, een akkoord dat ons in staat stelt op een effectieve manier alle klimatologische problemen die we elke dag om ons heen zien te bestrijden. Zij zitten niet te wachten op loze publiciteitsstunts, intentieverklaringen zonder concrete onderbouwing of niet-bindende doelstellingen die men naast zich kan neerleggen zodra de aandacht van de media ergens anders op gericht is.

De landen zullen zich in Kopenhagen echt moeten vastleggen.

De Europese Unie – het enige continent dat zijn CO₂-uitstoot sinds 1990 heeft teruggebracht en het enige continent dat zich heeft vastgelegd op exacte, bindende en ambitieuze doelstellingen – kan deze taak niet in haar eentje op zich nemen. Als andere geïndustrialiseerde landen en opkomende economieën hun verantwoordelijkheid in dezen niet nemen, moeten we daar conclusies aan verbinden en heffingen invoeren aan onze grenzen, om onze industrie te beschermen tegen concurrentie uit die landen die niet willen deelnemen aan een wereldwijd akkoord.

In Europa vragen we elke dag weer wat meer van onze producenten. Als illustratie daarvan haal ik het klimaatpakket aan dat onder het Franse voorzitterschap getekend is. Andere illustraties zijn de initiatieven op nationaal niveau die, zoals de koolstofheffing waar de heer Pargneaux net tot mijn grote vreugde voor pleitte, aansturen op de invoering van een milieubelasting.

De transportsector – een van de sectoren die de meeste CO₂ uitstoten, ook al wordt er door sommige vormen van vervoer, zoals het luchtvervoer, minder broeikasgas uitgestoten – levert een steeds grotere bijdrage aan de strijd tegen de klimaatverandering. En dan hebben we het over een sector die zeer zwaar door de crisis getroffen is. Als het zeevervoer en het luchtvervoer – zoals ik hoop – onderdeel gaan uitmaken van de onderhandelingen in Kopenhagen, laten we er dan voor zorgen dat wat van de Europese industrieën gevraagd worden, óók van de andere geïndustrialiseerde landen gevraagd wordt.

In Kopenhagen zullen de ogen van de publieke opinie wereldwijd op hun leiders gericht zijn en wij zeggen hier tegen hen: “Stel ons niet teleur”.

Åsa Westlund (S&D). – (SV) Mevrouw de Voorzitter, de heer Carlgren waarschuwde ons dat we omringd zijn door veel pessimisten. Dat klopt en ik ben blij dat de heer Carlgren niet een van hen is. De Zweedse premier die de Raad voorziet en de Deense minister die gastheer van de Top van Kopenhagen is, behoren echter helaas wel tot de pessimisten. Die twee conservatieve leiders hebben, om partijpolitieke redenen op korte termijn de verwachtingen in de aanloop naar Kopenhagen getemperd en het op die manier moeilijker gemaakt om een goede overeenkomst te kunnen sluiten. Dat is pijnlijk en volkomen onverantwoord, want een betere gelegenheid zullen we nooit krijgen, zoals de heer Carlgren ook zei.

De Top van Kopenhagen is de gelegenheid waar met name drie dingen gepreciseerd moeten worden en in juridisch bindende verplichtingen moeten worden vertaald:

1. hoeveel elk ontwikkeld land zijn emissies tegen 2020 van plan is te beperken. Volgens wetenschappelijke ramingen zouden de reducties de 40 procent moeten benaderen, wat niet alleen haalbaar is, maar wat er ook kan toe leiden dat we onze concurrentiekracht versterken en meer groene banen scheppen;
2. wat de ontwikkelingslanden moeten doen om hun emissies te beperken, en daarbij gaat het met name om China en India;
3. hoeveel financiering de rijke landen op korte termijn aan de ontwikkelingslanden ter beschikking moeten stellen en welke vorm die aan moet nemen. Die financiering moet boven op de middelen komen die de rijke landen al beloofd hebben voor uitbanning van armoede. In dat opzicht is het belangrijk dat het Zweedse voorzitterschap ook bereid is zijn mening te herzien en ervoor te strijden om te voorkomen dat degenen die het hardst door de klimaatverandering worden getroffen ook nog meer door honger worden getroffen.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Mevrouw de Voorzitter, vorige week is uitgelekt dat de Commissie in alle stilte en in samenwerking met enkele lidstaten een initiatief voorbereidt om direct in te zetten op met een emissiereductie van 30 procent. Het argument is dat de prijs van CO₂ op een redelijk niveau, dat wil zeggen een niveau dat reductiemaatregelen bevordert, kan worden gehouden als de emissiereductie 30 procent bedraagt. De ijverig lobbyende grote elektriciteitsproducenten zijn blij met het plan, dat de winsten van de beursgenoteerde energiebedrijven zal verhogen en tegelijkertijd de Europese industrie gevoeliger maakt voor koolstoflekken.

Ik wil de Commissie er echter op wijzen dat krachtens de emissiehandelrichtlijn het doel van de Europese Unie van een emissiereductie van 20 procent alleen zal veranderen in een reductie van 30 procent als andere industrielanden vergelijkbare reductiemaatregelen nemen en als de meer ontwikkelde ontwikkelingslanden enige verplichtingen hebben. Het bereiken van een politieke overeenkomst in Kopenhagen zal nog niet toereikend zijn. Anderzijds zal ook een juridisch bindend akkoord niet toereikend zijn, voordat alle landen dat hebben geratificeerd. Pas na ratificatie kan de Europese Unie zeggen of er wordt voldaan aan de voorwaarde die zij stelt met betrekking tot vergelijkbare reductiemaatregelen.

Het omzetten van politieke overeenstemming in een bindend akkoord is in technisch opzicht geen kleinigheid. Een juridisch akkoord over mondiaal klimaatbeleid bevat veel details over honderden kwesties met hoofdstukken als: Kwantitatieve doelen voor emissiereducties in de industrielanden voor 2020 en daarna, Specifieke emissiedoelen voor de ontwikkelingslanden voor 2020 en daarna, Financiële steun van de industrielanden aan de ontwikkelingslanden, Ontwikkeling en overdracht van technologie en Koolstofputten en hun berekeningsvoorschriften. Er zijn bovendien tientallen afzonderlijke zaken die met elk van deze onderwerpen te maken hebben en waar de landen onderling overeenstemming over moeten bereiken.

Het gaat er echter vooral om dat wij alleen met een synchrone reductie van emissies kunnen waarborgen dat de totale hoeveelheid emissies afneemt en dat de emissies niet gewoon worden verplaatst, terwijl de totale hoeveelheid toeneemt. Daarom is er sprake van een uit milieuoogpunt verantwoordelijk beleid wanneer reducties in de Europese Unie afhankelijk worden gemaakt van de maatregelen van anderen. Anders zal de onheilspellende prognose van de heer Verheugen, dat wij alleen vervuiling exporteren en werkloosheid importeren, uitkomen.

(Applaus)

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer de commissaris, het is van fundamenteel belang dat de klimaatop van Kopenhagen een bindend politiek akkoord oplevert. Het moet operationele elementen bevatten die onmiddellijk effect hebben, naast een tijdsplan waardoor in de loop van 2010 een akkoord kan worden bereikt over een juridisch bindende tekst.

Alle landen die het klimaatverdrag hebben ondertekend, moeten bij het akkoord betrokken zijn en het is belangrijk dat de aangegeven verplichtingen op het vlak van emissiereductie en financiering duidelijk worden omschreven.

De geïndustrialiseerde landen moeten een voortrekkersrol spelen bij het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen, maar de economisch meest geavanceerde ontwikkelingslanden dienen ook een rol te spelen en een bijdrage te leveren in overeenstemming met hun verantwoordelijkheden en capaciteiten. De geïndustrialiseerde landen en de opkomende landen met de meer ontwikkelde economieën dienen vergelijkbare inspanningen te leveren. Alleen op die manier zullen we de verstoring van de internationale concurrentie kunnen verminderen.

Het nieuwe akkoord moet voorzien in nationale plannen voor geringe uitstoot van koolstof die onderbouwd zijn met wettelijke maatregelen. De verplichtingen in de nationale plannen dienen internationaal geregistreerd te worden, waardoor meer transparantie is verzekerd van alle procedures. Die plannen moeten verplicht zijn voor alle landen, met uitzondering van de minst ontwikkelde. Om ervoor te zorgen dat deze strategie tot een echte derde industriële revolutie leidt die gericht is op een koolstofarme economie, moet er een holistische benadering worden gevolgd die alle sectoren omvat die verantwoordelijk zijn voor emissies.

Het is ook essentieel de financiering zo op te zetten dat zij houdbaar is op middellange en lange termijn. De particuliere sector, de markt voor koolstof en de publieke sector van de geïndustrialiseerde landen én van de economisch meest geavanceerde ontwikkelingslanden zijn de bronnen voor de financiering.

Bij de toewijzing van de gelden dient er voorrang te worden gegeven aan maatregelen voor capaciteitsopbouw en aanpassing met speciale aandacht voor de minst ontwikkelde landen.

Tot slot wil ik wijzen op de uitstekende leidende rol van commissaris Dimas bij dit dossier.

Iva Zanicchi (PPE). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, commissaris Dimas, over enkele weken zal ik de eer hebben deel uit te maken van de officiële delegatie die dit Parlement zal afvaardigen naar de VN-klimaatconferentie in Kopenhagen.

Na de fundamentele fasen van Rio de Janeiro in 1992 en Kyoto in 1997 zullen op 7 december op een nieuwe mondiale klimaatconferentie werkzaamheden beginnen die van historisch belang zouden kunnen blijken. Mevrouw de Voorzitter, ik zei “zouden kunnen”, omdat de Verenigde Staten en China tijdens de laatste dagen van de APEC-bijeenkomst besloten lijken te hebben de reikwijdte van de Top van Kopenhagen bij te stellen.

De conferentie is echter nog niet begonnen en het is in het belang van alle betrokkenen om tot concrete doelstellingen en programma's te komen, zodat voldaan wordt aan de hooggespannen verwachting dat er verdere vooruitgang wordt geboekt in de bestrijding van de klimaatverandering.

Het beginsel dat de vervuiler betaalt moet gelden voor iedereen. Europa vervult van oudsher een voortrekkersrol en het klimaat- en energiepakket dat in de vorige zittingsperiode is aangenomen, is daarvan een duidelijk voorbeeld. We hebben het al vele malen gezegd: ook de Verenigde Staten, China, India, Rusland en Brazilië moeten als grote vervuilers hun verantwoordelijkheid nemen. Als dat niet gebeurt, zullen wij onze Europese ondernemingen nodeloos hebben belast met hoge kosten en bovendien lopen we, als deze landen geen bijdrage leveren, het risico dat ook Kopenhagen een gemiste kans is.

De bestrijding van de klimaatverandering, tot besluit, is eveneens een noodzakelijke voorwaarde om de millenniumontwikkelingsdoelen te verwezenlijken – of misschien moet ik zeggen: dichterbij te brengen.

We moeten verwoestijning, klimaatverandering en natuurgeweld een halt toeroepen als we extreme armoede willen halveren, epidemieën willen bestrijden en willen waarborgen dat iedereen toegang heeft tot water, wat van essentieel belang is.

Elie Hoarau (GUE/NGL). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, beste collega's, de Top van Kopenhagen is een historische kans om het lot van de planeet te veranderen.

We moeten daar tot besluiten komen die nog bindender zijn dan de besluiten van Kyoto. We moeten onze leiders oproepen om een internationale organisatie in het leven te roepen – vergelijkbaar met de WHO, maar voor vraagstukken op het gebied van klimaatverandering en milieu – , om een fonds voor aanpassing aan de klimaatverandering op te richten – waarvan de middelen uiteraard bovenop die voor ontwikkelingshulp moeten komen – en om een koolstofheffing in te voeren voor lucht- en zeevervoer, zoals er ook een belasting op financiële transacties moet komen.

We zien duidelijk de noodzaak van de internationale regulering van het milieu, vergelijkbaar met die van de financiële markten en het internet. We hebben nu de kans om die voor het milieu historisch belangrijke stap te maken. Laten we dat doen in overeenstemming met onze hoogste menselijke aspiraties, anders zullen we te kijk staan als leiders die op geen enkele manier contact met de werkelijkheid hebben.

Rachida Dati (PPE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, voorzitter van de Commissie, beste collega's, met nog minder dan twee weken te gaan tot aan de Conferentie van Kopenhagen, nemen de zorgen toe over het welslagen van de onderhandelingen over de klimaatverandering. Er zijn mensen die het al over een mislukking hebben.

Enkele grote wereldmachten zijn nog steeds erg terughoudend als het erom gaat de ambitie die de klimaatverandering van ons vraagt duidelijk tot uitdrukking te brengen. Als leden van het Europees Parlement moeten we morgen de ontwerpresolutie over de EU-strategie voor de Conferentie van Kopenhagen over klimaatverandering aannemen en daardoor laten zien dat we op de allereerste plaats absoluut vastberaden zijn en dat de conferentie tot een akkoord moet leiden dat niet alleen duidelijk, maar vooral ook bindend is.

Bovendien moet het bindend karakter van dat akkoord niet meer ter discussie gesteld kunnen worden. We kunnen de besluitvorming niet oneindig voor ons uit blijven schuiven, anders is het straks te laat. Daarom moet er een internationale milieuorganisatie in het leven worden geroepen. Dit is op dit moment niet alleen noodzakelijk, maar ook urgent, omdat een dergelijke organisatie, onder auspiciën van de VN, verantwoordelijk moet zijn voor het toezicht op de uitvoering van de afspraken die in Kopenhagen gemaakt gaan worden.

We moeten, met ingang van Kopenhagen, meer duidelijkheid en verantwoordelijkheid kunnen verwachten van de grootmachten van deze wereld.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) De EU-lidstaten in Midden-Europa steunen de doelen van het Europese klimaatbeleid vol toewijding. Al was het alleen maar omdat de EU zonder hun medewerking de klimaatdoelen niet zou kunnen verwezenlijken, aangezien deze lidstaten tussen 1990 en 2005 hun industriële productie in aanzienlijke mate hebben teruggebracht. De nieuwe lidstaten vinden het dan ook uitermate belangrijk dat hierin ook in de toekomst een redelijke rol voor ze is weggelegd. Als gevolg hiervan hebben ze bijzonder zware economische en maatschappelijke lasten op zich genomen. In de overeenkomst inzake mondiale emissiereductie moet rekening worden gehouden met de economische macht, het bbp, van de nieuwe lidstaten. Ook is het zeer belangrijk dat deze lidstaten de instrumenten om groene investeringen uit te voeren en hernieuwbare energiebronnen te ontwikkelen niet kwijtraken.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) De Europese Commissie en de lidstaten hebben een recent gepubliceerde studie gefinancierd, die kritiek levert op het klimaatbeleid van de Europese Unie. De kritiek luidt dat het klimaatbeleid van de Europese Unie beperkt blijft tot de beperking van industriële broeikasgasemissies, zonder belang te hechten aan de natuurlijke capaciteit voor het opnemen van koolstofdioxide. Aan de andere kant geeft deze studie aan dat de intensieve landbouwmethoden die de Europese Unie heeft ontwikkeld een grote verantwoordelijkheid dragen voor klimaatverandering.

In feite is deze studie een aanklacht van de Europese landbouw. Ik ben van mening dat, als wij in deze context de landbouw willen bespreken, we ook een aantal andere zaken moeten noemen. De Europese landbouw heeft bijvoorbeeld een uitstekende reputatie op het gebied van het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen. In de periode 1990-2006 is er een reductie van 20 procent bereikt. Als wij bedenken dat het algemene gemiddelde in deze periode slechts zes procent was, is het naar mijn mening verkeerd om de landbouw twee weken voor de Kopenhagen-conferentie in de beklagdenbank te zetten.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, er is in dit debat veel over de industrie gesproken en ik hoop dat in Kopenhagen niet de fout begaan wordt dat men de landbouw over het hoofd ziet.

In aansluiting op en ter ondersteuning van de opmerkingen van mijn collega, de heer Niculescu, wil ik erop wijzen dat landbouw niet als een belemmering moet worden gezien, maar als een mogelijk instrument om de opwarming van de aarde in de toekomst te bestrijden.

Deze sector mag niet gemarginaliseerd of zelfs genegeerd worden omdat deze activiteit – daar moet ik zeker nog eens op wijzen – een groot deel van het grondgebied van Europa beslaat en over een enorm potentieel beschikt om de opwarming van de aarde te bestrijden. Landbouw moet daarom een centrale plaats krijgen in de besprekingen van Kopenhagen, en ik hoop dat de leden van de Raad en van de Commissie dit niet zullen vergeten en in december in Kopenhagen onze woordvoerders zullen zijn.

Catherine Greze (Verts/ALE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, beste collega's, de bescherming van inheemse volkeren speelt een belangrijke rol in de strijd tegen de klimaatverandering. Zij krijgen, als het gaat om milieu, armoede en gezondheid, de hardste klappen te verduren door de klimaatverandering.

Zij zijn niet alleen het slachtoffer van ontbossing en de mijnbouwindustrie, maar ook van de schijnoplossingen die de geïndustrialiseerde landen aandragen. Biobrandstoffen zijn niet een schoon alternatief. Ze vormen een bedreiging voor het grondgebied van de inheemse bevolkingen en leiden zo tot hun gedwongen vertrek.

In het kader van de bevordering van schone technologie eigenen de multinationals zich daarnaast traditionele technologieën toe en verkopen deze tegen hoge prijzen aan de mensen die deze zelf hebben uitgevonden. Ik betreur het dat er in de resolutie die vandaag wordt voorgelegd geen enkele verwijzing staat naar de VN-verklaring over de rechten van inheemse volkeren.

Ook hadden we de biopiraterij moeten noemen en het autonome eigendomsrecht van inheemse volkeren als fundamentele instrumenten in de strijd tegen de klimaatverandering. Ik zal deze aspecten inbrengen bij toekomstige resoluties. Bossen betekenen niet alleen koolstof, ze betekenen ook leven.

Afsluitend wil ik nog mevrouw Dati bedanken voor haar vastberadenheid en als ik haar goed begrepen heb ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Zoltán Balczó (NI). – (HU) De Europese Unie heeft alle morele gronden om in Kopenhagen kordaat op te treden om verlaging van emissies te bereiken bij de Verenigde Staten en China. Dit is gebaseerd op het feit dat de Europese Unie met haar 27 lidstaten de doelstellingen van het Kyoto-protocol heeft gehaald. Hiertoef hebben de voormalige socialistische landen in grote mate bijgedragen, zij het met grote offers. De ineenstorting

van hun zware industrie heeft geleid tot een aanzienlijke verlaging van kooldioxide-uitstoot, maar we hebben daar een sociale en maatschappelijke prijs voor moeten betalen. Daarom is het niet meer dan redelijk als dit feit, oftewel de mate van economische ontwikkeling, bij het aangaan van internationale verplichtingen en bij het verstrekken van financiële middelen in aanmerking wordt genomen. Aan de andere kant moet het mogelijk worden gemaakt – dat zou tenminste redelijk zijn – dat de ongebruikte quota kunnen worden overgeheveld naar de volgende periode als ze voor milieudoelinden worden aangewend.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, de resolutie over de EU-strategie voor de conferentie van Kopenhagen over klimaatverandering is een uiterst belangrijk en zeer ambitieus document. Zonder globale overeenkomst zal deze top evenwel op een mislukking uitdraaien. We weten dat de Verenigde Staten in overleg met de internationale onderhandelaars proberen om de details en de definitieve grenswaarden voor emissies vast te stellen, maar er zijn tal van aanwijzingen dat zij er niet in zullen slagen om hierover voor het begin van de top een definitief besluit te nemen. Er wordt ook gezegd dat zelfs indien er over deze grenswaarden overeenstemming wordt bereikt, deze wellicht niet door het Amerikaanse Congres zullen worden goedgekeurd.

De leidende rol van de Europese Unie is uiteraard zeer belangrijk, maar ik krijg de indruk dat alleen de Europese Unie ambitieus is. Bijgevolg rijst de vraag wat er zal gebeuren wanneer de Verenigde Staten de vooropgestelde drempel van 30 procent niet steunen. Welke mechanismen willen we gebruiken om te verzekeren dat alle partijen de door hen aangegane verbintenissen nakomen? Zal de Unie uiteindelijk geen eenzame strijder worden die een enorme inspanning zal leveren en de hieraan verbonden torenhoge kosten zal dragen, maar die niet in staat is om enige invloed uit te oefenen op de klimaatverandering of de vermindering van de uitstoot van koolstofdioxide?

David-Maria Sassoli (S&D). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, wij bereiden ons voor op de conferentie van Kopenhagen met een resolutie waaruit het besef spreekt dat het, om de klimaatverandering aan te pakken, noodzakelijk is alle geografische gebieden van de wereld erbij te betrekken. En het is de verantwoordelijkheid van de industrielanden om samen met de ontwikkelingslanden niet alleen vast te stellen welke doelen we willen bereiken, maar ook welke middelen we daarvoor moeten inzetten.

Wat dit betreft heeft het Parlement goed werk verricht. In de resolutie worden concrete instrumenten aangewezen en een belangrijk punt is dat we aan de maatregelen een prijskaartje hebben gehangen. De 30 miljard euro vóór 2020 die wij hebben voorgesteld, kan als een belangrijk bedrag worden beschouwd – ook al is het een minimumbedrag – voor het ondersteunen van de initiatieven van ontwikkelingslanden. Gisteren heeft de onderhandelaar van de VN, de heer De Boer, verzocht om 10 miljard dollar vóór 2012.

Nu de Verenigde Staten en China hun keuzen hebben gemaakt, is het aan Europa nieuwe verantwoordelijkheden op zich te nemen en de strijd tegen de klimaatverandering aan te voeren.

Seán Kelly (PPE). - (GA) Mevrouw de Voorzitter, we hebben vanmorgen een erg goed debat gehouden waarin veel leerzaams is gezegd door alle sprekers.

(EN) Ik wil slechts drie punten maken. In de eerste plaats, als er geen bindend akkoord wordt bereikt in Kopenhagen, dan dienen dit Parlement en de Europese Unie hun invloed aan te wenden om de landen die daarvoor verantwoordelijk zijn bij name te noemen, aan de schandpaal te nagelen en in bedwang te houden, zodat deze landen sancties kunnen worden opgelegd om hen in het gareel te brengen.

In de tweede plaats is er behoefte aan een voorlichtingsprogramma voor burgers, aangezien velen van hen de bereidheid hebben hun koolstofvoetafdruk te beperken, maar niet de technische kennis of de economische middelen daartoe hebben.

In de derde plaats is hier vanochtend al herhaalde keren gesproken over de financiering. De kwestie van de financiering is niet zo ingewikkeld. De vraag is niet “kunnen we het ons veroorloven iets te doen?” maar “kunnen we het ons veroorloven *niets* te doen?” De tijd staat niet stil en er komt geen tweede kans meer. Dit is het moment waarop het moet gebeuren.

Mairead McGuinness (PPE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, onze verwachtingen voor Kopenhagen worden momenteel naar beneden toe bijgesteld. Maar dat mogen we niet laten gebeuren met onze ambities. Zoals andere collega's hebben gezegd, als we zowel voor de economieën als voor de burgers het accent zouden kunnen leggen op de positieve punten in het klimaatdebat, zou dit stimulerend kunnen werken – want er zijn positieve kanten aan dit debat. Hoewel Kopenhagen misschien geen bindend akkoord zal opleveren,

denk ik dat er geen twijfel over bestaat dat er sprake is van een momentum voor verandering, en we moeten ervoor zorgen dat dit momentum niet verloren gaat.

Wat betreft de kwestie van het grondgebruik – de landbouw en de veranderingen in grondgebruik – dit is een belangrijk aandachtspunt. De landbouw vormt uiteraard niet alleen een deel van het probleem maar draagt ook in belangrijke mate bij aan de oplossing ervan. We moeten dit debat koppelen aan onze zorgen over de mondiale voedselzekerheid: het antwoord hierop is het ontwikkelen van duurzame productiesystemen die het klimaat beheersen en ons ook voedselzekerheid bieden. Dit is één van onze belangrijkste aandachtspunten.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, klimaatbescherming en duurzame ontwikkeling zijn vraagstukken die – zo zou je denken – ons allemaal betreffen. Maar zonder nauwe samenwerking, met name tussen de *global players*, kan er onvoldoende vooruitgang worden geboekt. Zolang de VS en China geen bindende doelstellingen willen vastleggen ten aanzien van de vermindering van broeikasgassen, zullen er in Kopenhagen – zoals de VN-klimaatchef treffend constateerde – daarom niet meer dan moreel bindende resoluties, tandeloze resoluties, worden aangenomen.

Dan wil ik nog een opmerking maken over kernenergie. Kernenergie is absoluut geen oplossing van het probleem. De positieve effecten zijn minimaal, de kosten enorm en het risico is zeer hoog. Ik steun daarom een resolutie die de antikernenergie-afgevaardigde uit mijn eigen regio Oberösterreich heeft opgesteld en waarin er bij de EU wordt aangedrongen op invoering van een heffing op kernenergie. Dat is een zinvol idee, omdat dit zou betekenen dat de handel in emissiecertificaten niet ten gunste van kernenergie zou kunnen worden gemanipuleerd.

Jolanta Emilia Hibner (PPE). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, over enkele dagen komen in Kopenhagen de wereldleiders, onder wie ook vertegenwoordigers van het Europees Parlement, samen om het vraagstuk van de klimaatverandering te bespreken. De vermindering van de uitstoot van broeikasgassen is zonder enige twijfel van het grootste belang, maar het is net zo belangrijk om de Europese industrie te beschermen. We mogen in geen geval instemmen met een situatie waarin Europese bedrijven het onderspit moeten delven en industriële activiteiten worden verplaatst naar derde landen die hun CO₂-uitstoot niet beperken.

We mogen evenmin vergeten om onze technologie en intellectuele eigendom te beschermen. De Europese Unie moet daarom tijdens de Top van Kopenhagen een leidende rol spelen, maar ze mag zichzelf en anderen geen onrealistische doelstellingen opleggen. De doelstelling om de CO₂-uitstoot tegen 2020 met 30 procent te beperken ten opzichte van 1990 lijkt zonder de steun van de grootste vervuilers – de Verenigde Staten, India en China – moeilijk te verwezenlijken. Hetzelfde geldt voor de bepalingen in de ontwerpresolutie die tot doel hebben de uitstoot van broeikasgassen tegen 2050 met 80 procent te verminderen. Een daling met 20 procent van de emissies van broeikasgassen tegen 2020 zal het mogelijk maken om (...)

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Liisa Jaakonsaari (S&D). - (FI) Mevrouw de Voorzitter, het debat dat hier wordt gevoerd, is heel interessant en het lijkt erop dat het Europees Parlement de klimaatop in Kopenhagen een zeer warm hart toedraagt.

Het belang van de landbouw wordt onderstreept als een oplossing voor het probleem. Ik wil van mijn kant ook benadrukken hoe belangrijk bosbeleid en bossen zijn, omdat bossen koolstofputten zijn die CO₂ opnemen. Het schijnt dat de Verenigde Staten wat dit betreft goed nieuws meebrengen naar Kopenhagen, wat erg belangrijk is.

Nu moeten wij ook serieus gaan praten over de wijze waarop de rekening voor klimaatbestrijding moet worden betaald. Wat dit betreft is de kwestie van inkomstenverdeling zeer belangrijk, omdat wij de arme mensen in Europa de rekening niet kunnen laten betalen.

Axel Voss (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de onderhandelaars voor Kopenhagen aanmoedigen om voor een positief resultaat te vechten. De ambitieuze doelen zijn goed en uiteindelijk zullen de inspanningen die wij vandaag doen ook een bijdrage voor morgen zijn met het oog op de gevolgen en de toekomstige schade in de vorm van migratie, schade aan kustgebieden of wellicht ook in de vorm van stabiele regio's die door de klimaatverandering instabiel worden.

Wij zouden een voorbeeld moeten stellen. Als andere landen en met name de hele grote landen niet in dezelfde richting meegaan, moeten wij dat ook slechts in beperkte mate doen. In die zin wil ik erop wijzen dat onze bedrijven nu in feite al grote lasten moeten dragen.

Dan is er nog een punt dat ik wil aanstippen, en wel dat wij ook voor de geloofwaardigheid van de EU in het algemeen vechten en onze jonge generatie een argument geven dat de EU noodzakelijk is.

Andreas Carlgren, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, ik wil het Parlement echt bedanken voor een lang en intensief debat en ook voor het sterke en brede engagement dat tijdens het debat is gebleken. Er is gezegd dat het optimisme waarvan we blijk geven in echte realiteitszin geworteld moet zijn. Ik zou echter verder willen gaan dan dat en zeggen dat het in feite in werkelijke ervaringen geworteld moet zijn. De EU is erin geslaagd om de emissies te reduceren. We hebben ze al met de helft gereduceerd van wat we, ongeacht wat er gebeurt, tegen 2020 moeten verwezenlijken en met een derde als we kijken naar wat we allemaal als resultaat van de overeenkomst in Kopenhagen hopen te krijgen, namelijk een emissiereductie met 30 procent voor rekening van de EU. Dat is met name te danken aan het feit dat we gemeenschappelijke regels hebben opgesteld die in een internationaal bindende overeenkomst – het Protocol van Kyoto – zijn vastgesteld. Daarom hebben we ons ook zo hard ingezet om ervoor te zorgen dat het proces van Kopenhagen uitmondt in die juridisch bindende overeenkomst. Dat zal niet meteen in Kopenhagen gebeuren. Daar moeten we het eens worden over de volledige inhoud van de overeenkomst. Daarna volgt het technische gedeelte, waarin de inhoud in een juridisch bindende tekst wordt vertaald. Wat de EU betreft, willen we dat dit in de maanden na de conferentie in Kopenhagen gebeurt.

Ik wil ook zeggen dat de mondiale financiële crisis echt niet het gevolg was van te grote investeringen om het klimaat te redden. Grote groene investeringen zijn integendeel ook een deel van de economische veranderingen, met andere woorden in de richting van een steeds groenere economie, die de landen, zowel arme als rijke, uit de economische crisis zal leiden. De koolstofmarkten bieden eigenlijk de mogelijkheid om voldoende ruimte voor investeringen te scheppen. Ze zorgen ervoor dat de vervuiler betaalt, dat we de emissies aan een maximum binden en dat het geld dat de vervuiler voor de emissies moet betalen, ook overgedragen kan worden aan ontwikkelingslanden om daar groene investeringen te doen. Soms wordt dat in twijfel getrokken. Men vraagt zich af waarom we in het Clean Development Mechanism (CDM) zouden moeten investeren, maar dat is niettemin precies waar het om gaat, namelijk dat de vervuiler moet betalen voor groene investeringen in ontwikkelingslanden. Ik vind dat goed en belangrijk, maar we moeten de regels ervan ook hervormen, opdat de effecten voor het milieu nog groter en duidelijker worden en opdat we met nog grotere zekerheid kunnen weten dat we hiermee de allerarmsten bereiken.

Een overeenkomst zal ook noodzakelijk zijn om koolstoflekkage te vermijden. De bezorgdheid die er is geweest, moet daarom worden vertaald in een nog grotere inzet om de overeenkomst te verwezenlijken.

Tot slot vind ik dat klaar en duidelijk moet worden gezegd dat als een overeenkomst in Kopenhagen niet voldoende is om de EU tot 30 procent te kunnen laten gaan, met andere woorden als we een resultaat krijgen dat zo verwaterd is dat de EU om redenen van fatsoen zijn doelstelling niet tot 30 procent kan opwaarderen, Kopenhagen dan een mislukking is. Daarom moet ook klaar en duidelijk worden gezegd dat er iets ergers is dan geen overeenkomst, namelijk een slechte overeenkomst. Daarom werken we momenteel zo intensief met betrekking tot de inhoud. Dat heeft er ook mee te maken dat we, als we het over de doelstelling van 2 graden Celsius hebben, ons ervan bewust zijn dat dit het hoogste niveau is dat we moeten bereiken. We weten immers dat we vandaag eigenlijk al onaanvaardbare gevolgen zien. Praat bijvoorbeeld met de regering van de Malediven die onlangs een kabinetsvergadering onder water hield om op de gevolgen te wijzen die in delen van de wereld nagenoeg onvermijdelijk zullen zijn. Het zou cynisch zijn om dan niet zeer krachtadig te reageren. De wereld heeft lang genoeg gewacht. Het is voor de aarde de hoogste tijd dat we in Kopenhagen een noodzakelijke overeenkomst sluiten. Dat is ook de reden waarom het engagement van het Europees Parlement en de hele EU zo belangrijk is.

Stavros Dimas, *lid van de Commissie*. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, dit was een zeer interessant debat met enkele uitzonderlijke en constructieve interventies. We hebben veel verschillende opvattingen over diverse onderwerpen gehoord. Het is heel goed mogelijk dat bepaalde mensen het er niet mee eens zijn. Ik kan bijvoorbeeld niet begrijpen waarom iemand tegen schone, groene, niet-vervuilende industrieën met goed presterende nieuwe technologieën kan zijn. En toch heb ik vandaag zelfs dat gehoord. Ik kan niet begrijpen waarom iemand liever vervuilende industrieën met oude technologieën heeft, die, als ze winst maken, dat doen omdat ze de kosten van de vervuiling niet betalen. Die winsten zullen echter kortetermijnwinsten zijn, omdat deze industrieën niet concurrerend zijn. In een democratie en in een democratisch parlement worden echter allerlei meningen gehoord.

Ik wil ook iets zeggen over de Wereldmilieuorganisatie. Deze organisatie, waar vooral Frankrijk zich sterk voor heeft gemaakt, was een van onze ambities, en ik hoop dat deze ambitie in de komende jaren realiteit zal worden. Een organisatie als deze is nodig, zodat er een milieuorganisatie op internationaal niveau bestaat

die milieukwesties kan bevorderen, op dezelfde wijze als dat gebeurt met economische of sociale kwesties, en die ook voor een betere coördinatie van internationale milieuovereenkomsten kan zorgen. Dit kan relatief gemakkelijk worden gedaan door het bestaande milieuprogramma van de VN op te waarderen, en in deze richting wordt ook gewerkt.

Dan kom ik op het Kyoto-Protocol, dat verschillende keren is genoemd. Ik ben tevreden met de prestaties van de Europese Unie, omdat de vijftien landen die de collectieve doelstelling hebben om de CO₂-emissies in de periode 2008-2012 met 8 procent te verminderen hun doelstelling zullen bereiken. Maar de EU van de 27, met de tien nieuwe landen die een doelstelling hebben en Cyprus en Malta die dat niet hebben, zal de doelstelling ook halen. De Europese Unie heeft daarmee het morele argument dat we ons aan ons woord houden. Dit is zonder twijfel bereikt met de maatregelen die we hebben genomen, zowel op nationaal als op Europees niveau, waaronder het CO₂-emissiehandelssysteem.

Ik moet benadrukken, zoals de heer Carlgren heeft gezegd, dat de Europese Unie de emissies nog verder zal terugdringen dan we oorspronkelijk van plan waren op basis van onze prognoses, in combinatie met economische groei. Ik zal één statistiek noemen: tussen 1990 en 2007, de periode waarover we statistieken hebben, bedroeg de economische groei 44 procent en de vermindering van de CO₂-emissies 5 procent voor de vijftien landen en 9 procent voor de 27. De prognose is natuurlijk dat we tegen 2012 de doelstelling ruimschoots zullen hebben overschreden, waardoor het gemakkelijker zal worden om de doelstelling van een vermindering met 30 procent tegen 2020 te halen.

Opgemerkt moet worden dat we in 2008 in de Europese Unie ook een significante vermindering van de uitstoot van broeikasgassen hadden, namelijk 1,6 procent, in combinatie met aanhoudende economische groei, en pas in de laatste maanden van 2008 werden we getroffen door de economische crisis, die ook van invloed was op de uitstoot van broeikasgassen.

We hebben nog maar een paar dagen te gaan en ik verzoek u dringend om uw inspanningen en uw bilaterale contacten te intensiveren. Na overleg door de Raad Ecofin, de Milieuraad en de Europese Raad hebben we nu duidelijke instructies voor het bevorderen van specifieke voorstellen met betrekking tot financieringsbronnen, met betrekking tot operationele structuren en met betrekking tot de criteria die moeten worden gebruikt om serieuze bijdragen voor iedereen te kunnen vaststellen. Laten we in de tijd die we nog hebben, proberen zo doelmatig mogelijk gebruik te maken van deze middelen.

Er is brede consensus over de noodzaak om op mondiale schaal actie te ondernemen om de tweegradendoelstelling te verwezenlijken. Er is een algemene overtuiging dat de fundamenteen voor een klimaatovereenkomst voor de periode na 2012 in Kopenhagen moeten worden gelegd. Deze fundamenteen zijn voornamelijk ambitieuze afspraken om de emissies van de ontwikkelde landen te verminderen, met inbegrip van de Verenigde Staten, adequate maatregelen door de ontwikkelde landen om de toename van hun emissies te beperken en financiële bijstand aan de ontwikkelingslanden om hun emissies te matigen en zich aan te passen aan de klimaatverandering.

We naderen nu snel de finishlijn. Laten we zo goed mogelijk gebruikmaken van Kopenhagen en de belangrijkste verplichtingen voor alle landen vaststellen in wat een historische overeenkomst zal zijn. In Kopenhagen zullen we een inhoudelijke overeenkomst over alle elementen van het actieplan van Bali moeten bereiken. Over al deze elementen moet in Kopenhagen bindende overeenstemming worden bereikt, en meteen daarna, in de komende drie tot uiterlijk zes maanden, moet het juridische gedeelte worden afgerond, zodat we de bindende overeenkomst krijgen waar de Europese Unie altijd naar heeft gestreefd en waarmee we de doelstelling om het broeikasgaseffect te beperken tot 2 graden Celsius kunnen verwezenlijken.

Ik neem aan dat het overbodig is om te vermelden dat de leden van het Europees Parlement zullen bijdragen aan het werk dat in deze drie dagen zal worden verricht, vooral tijdens de cruciale vergaderingen in Kopenhagen, en ik wil u daarvoor bedanken, evenals, nogmaals, voor al uw inspanningen.

De Voorzitter. – Ik wil de leden er nogmaals op wijzen dat het systeem van de blauwe kaarten dat is ontworpen door de werkgroep parlementaire hervorming niet van toepassing is voor de Commissie en de Raad, maar alleen voor debatten tussen Parlementsleden.

Ter afsluiting van dit debat meld ik dat een ontwerpresolutie is ingediend door de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Zie notulen.

Het debat is nu gesloten.

De stemming vindt morgen plaats.

Luís Paulo Alves (S&D), *schriftelijk*. – (PT) Vandaag de dag kan niemand ontkennen dat het afsluiten van een internationaal akkoord als follow-up van het Kyoto-Protocol teneinde de uitstoot van CO₂ aanzienlijk te verminderen hoogstnoodzakelijk is.

We moeten ervoor zorgen dat de aarde niet meer dan twee graden opwarmt. Daarom moeten de emissies wereldwijd de komende tien jaar minstens met 30 procent dalen. De toekomst van de mensheid staat op het spel en er rest ons steeds minder tijd. Alleen op die manier kunnen we de gevolgen van de klimaatverandering verzachten. Die effecten zijn al merkbaar en kunnen het grootste probleem van de eenentwintigste eeuw gaan vormen.

Wij eilandbewoners leveren de kleinste bijdrage aan de klimaatverandering maar we zijn wel ernstig bezorgd over dit probleem.

De Europese Unie moet een leidende rol blijven spelen en op het terrein van milieu met één stem spreken. De EU moet haar politieke gewicht in de strijd werpen, zodat er bij de komende Top van Kopenhagen een solide akkoord tot stand komt tussen de grootmachten in de wereld. Het is essentieel concrete stappen vooruit te zetten en het mondiale energiepatroon te veranderen (Portugal en de Azoren hebben dat al gedaan) door in te zetten op hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.

Nessa Childers (S&D), *schriftelijk*. – (EN) De afgelopen dagen is Ierland getroffen door ernstige overstromingen die over het hele eiland voor grote ellende hebben gezorgd voor gewone gezinnen, voor kleine bedrijfjes en voor boeren op het hele eiland. Door het overstromen van de rivier de Barrow, de op één na langste rivier in Ierland, staat een groot deel van Carlow nu al vier dagen onder water! De overstroming in het aangrenzende Kilkenny is de ergste in 60 jaar! Hoewel overstromingen altijd een onontkoombare realiteit zijn geweest in Ierland, vormen de toenemende frequentie en ernst hiervan eens te meer een concrete waarschuwing over de effecten van klimaatverandering als gevolg van ons roekeloze misbruik van het milieu. Wat er ook over minder dan twee weken op de VN-klimaatconferentie in Kopenhagen gebeurt, extreme weersomstandigheden, zoals de overstromingen in Ierland, zullen in frequentie toenemen. We moeten ons beter wapenen tegen de effecten van klimaatverandering. Mijnheer de Voorzitter, ik roep de Ierse regering op om, in verband met deze natuurramp, onmiddellijk om steun te verzoeken uit het Europees Solidariteitsfonds. De Ierse bevolking heeft onlangs nog zijn betrokkenheid ten opzichte van de EU laten blijken door nadrukkelijk voor het Verdrag van Lissabon te stemmen; de EU moet nu haar betrokkenheid ten opzichte van het Ierse volk tonen, waaronder de mensen in Carlow en Kilkenny, door deze steunmiddelen in een versneld tempo beschikbaar te stellen.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Een politiek akkoord in Kopenhagen is van fundamenteel belang, maar het dient dan wel een wereldwijd akkoord te zijn. Als de Europese industrie ten opzichte van de andere ontwikkelde economieën in een zeer nadelige positie wordt geplaatst, is dat economisch onjuist en ecologisch niet erg nuttig. De Europese inspanning moet erop gericht zijn een voor iedereen bindend akkoord te bereiken.

Ook bij de financieringskwestie moet Europa naar doeltreffende en redelijke oplossingen streven. Dat sluit het idee uit een belasting in te voeren op internationale financiële transacties (Tobin-tax) om maatregelen voor aanpassing aan de klimaatverandering in de ontwikkelingslanden te financieren.

Die noodzakelijk steun moet er niet komen door de economie, handel en het genereren van inkomen een offer te laten brengen.

De kosten die een dergelijke belasting met zich mee zou brengen voor de maatschappij in haar geheel (stijgende belastingdruk met effecten voor alle belastingbetalers en consumenten) en de effecten voor de financiële markt (vermindering van de nodige liquiditeit en beperking van de kredietverstrekking aan bedrijven en gezinnen) kunnen we niet negeren.

Daar komt nog bij dat het heffen van een wereldwijde belasting gecompliceerde technische en administratieve problemen met zich meebrengt. In een tijd van crisis mogen we de niet de weg inslaan van meer en nieuwe, moeilijke te innen belastingen. Het idee van die nieuwe belasting moeten we tegenhouden.

José Manuel Fernandes (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Bij de strijd tegen klimaatverandering moet de EU een leidende rol blijven spelen die tot voorbeeld strekt. We mogen niet vergeten dat de EU verder is gegaan dan de in Kyoto gestelde doelen.

Ik pleit ervoor dat het akkoord in Kopenhagen over wereldwijde emissiereductie bindend is. Daarom heb ik een amendement op de resolutie van het Parlement over Kopenhagen ingediend waarin gevraagd wordt in de slottekst een stelsel van internationale sancties op te nemen.

Ik meen dat het een veeleisend wereldwijd akkoord moet zijn met een tijdsplan voor de uitvoering. Als we niet ambitieus zijn, krijgen we een zwak instrument zonder tanden dat nog minder efficiënt zal zijn dan het Kyoto-Protocol, waarin al internationale sancties zijn voorzien. Hopelijk komt er een efficiënt controlesysteem en bevat het akkoord een herzieningsclausule, zodat het makkelijk geactualiseerd kan worden.

We moeten eveneens een duidelijk signaal doen uitgaan naar de opkomende industrieën in Azië. Ook China en India moeten hun verantwoordelijkheid dragen, daar zij percentueel gezien een grote bijdrage leveren aan de mondiale uitstoot en onze industrieën geweldige inspanningen leveren om de uitstoot te verminderen.

De VS dragen een grote verantwoordelijkheid voor het welslagen van deze top. Ik hoop dat de Amerikaanse president Barack Obama bewijst dat hij de Nobelprijs voor de vrede heeft verdiend, zodat de strijd tegen klimaatverandering een bijdrage zal leveren aan vrede en geluk voor alle volkeren!

Adam Giersek (S&D), schriftelijk. – (PL) Het klimaat verandert. Dat is in het verleden al meer dan eens gebeurd. Er zijn meer dan zes miljard mensen op aarde. Extreme fenomenen die ooit onopgemerkt voorbijgingen, zijn vandaag vanzelfsprekend. Meer nog, infrastructuur die met de grootste zorg is gebouwd, bijvoorbeeld voor elektriciteitsopwekking en -voorziening, laat het vaak afweten, met onder andere stroompannes en storingen van IT-netwerken tot gevolg. Daarnaast is er het probleem van de woestijnvorming in grote delen van de aarde. Dit leidt tot een humanitaire en economische ramp. De eerste zichtbare tekenen hiervan zijn de onrust in Somalië en de voorspellingen over toekomstige conflicten over water. De migratiestromen nemen almaar toe. Kunnen deze problemen opgelost worden door de CO₂-uitstoot strikt aan banden te leggen? Neen.

Ten eerste heeft tot dusver niemand bewezen dat de klimaatverandering door de CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt. Ten tweede zullen de effecten van deze beperkingen van de CO₂-emissies pas aan het einde van de eeuw duidelijk worden. Ten derde zullen beperkingen op het gebied van de CO₂-uitstoot de mensheid alleen economisch verzwakken en op die manier de ramp nog groter maken. Het voorstel aangaande de handel in emissierechten is asociaal en de kosten van dit project zullen door gewone mensen worden gedragen. De winst zal daarentegen door de financiële wereld worden opgestreken, onder meer door partijen die zich bezighouden met speculatie. Om humanitaire en sociale redenen komt het er bijgevolg niet op aan om in de eerste plaats de zeer onwaarschijnlijke oorzaken van de klimaatverandering te bestrijden, maar wel de gevolgen daarvan. Het gaat niet om aanpassingen aan de klimaatverandering, maar om preventieve acties. Zo is in mijn land de voorzieningszekerheid van water nu al een belangrijke kwestie.

Rovana Plumb (S&D), schriftelijk. – (RO) De opwarming van de aarde stelt de mensheid momenteel voor twee grote problemen. Aan de ene kant moet de uitstoot van broeikasgassen sterk worden gereduceerd en aan de andere kant moeten wij ons aanpassen aan de effecten van klimaatverandering. Wij moeten ons realiseren dat we te maken hebben met een wereldwijd fenomeen, en dat de EU verantwoordelijk is voor slechts tien procent van alle broeikasgassen die worden geproduceerd. Zodoende is het belangrijk dat we een mondiale, wettelijke overeenkomst bereiken in Kopenhagen over twee weken, met een verplicht karakter. Ik verwelkom de aanwezigheid van president Obama in Kopenhagen met een mandaat voor duidelijke doelstellingen ter reductie van de emissies, bindend voor de VS. Om ons aan te passen aan de effecten van klimaatverandering hebben we een financieringsmechanisme nodig, met exacte cijfers voor de te investeren bedragen in groene technologieën. Deze zullen nieuwe banen creëren, hetgeen hard nodig is in deze crisisperiode.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), schriftelijk. – (RO) Het doel van de internationale conferentie inzake klimaatverandering, die op 7 december in Kopenhagen begint, is het vaststellen van een post-Kyoto-akkoord. Dit akkoord zal alle landen verplichten het niveau van vervuilende uitstoot te verlagen met 20 procent ten opzichte van het niveau van 2005, en te zorgen dat 20 procent van de verbruikte energie uit hernieuwbare bronnen afkomstig is. Deze inspanningen moeten echter gecoördineerd worden met alle ontwikkelde en ontwikkelingslanden. Energieconsumptie en vervuilende uitstoot kunnen snel en goedkoop worden gereduceerd door op mondiaal niveau energie-efficiëntie te stimuleren. Daarom moeten de EU en de lidstaten hun energie-efficiëntie verhogen, met name in de bouw- en transportsector. Er moeten financiële middelen ter beschikking worden gesteld voor het moderniseren van Europese bedrijven, zodat de EU in staat is om conform de gedane toezeggingen de vervuilende uitstoot van de energie-intensieve industrie te verminderen. Dit is de enige manier waarop we in de Europese Unie productie en daarmee banen kunnen behouden.

Tijdens de begrotingsherziening van de EU moeten wij ervoor zorgen dat er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn voor maatregelen tegen klimaatverandering, en voor de aanpassing aan de effecten daarvan. De ontwikkeling van een eco-efficiënte mondiale economie zal nieuwe investeringen genereren, nieuwe banen creëren en de levensstandaard verhogen.

(In afwachting van de stemmingen wordt de vergadering om 11.50 uur onderbroken en om 12.00 uur hervat)

VOORZITTER: STAVROS LAMBRINIDIS

Ondervoorzitter

4. Stemmingen

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de stemmingen.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

4.1. Elektronische-communicatienetwerken en -diensten (A7-0070/2009, Catherine Trautmann) (stemming)

4.2. Statistieken over pesticiden (A7-0063/2009, Bart Staes) (stemming)

Vóór de stemming

Bart Staes, rapporteur. – Even een toelichting: dit is het derde verslag in een drieluik over het gebruik van pesticiden.

Wij hebben eerder dit jaar in het vorige parlement een verordening goedgekeurd over het op de markt brengen en in de handel brengen van pesticiden. Wij hebben toen ook een richtlijn over het duurzaam gebruik van pesticiden goedgekeurd, en deze verordening over pesticiden en statistieken is het derde luik.

Wij hebben dit voorstel moeten behandelen in het bemiddelingscomité, omdat er iets is fout gelopen in het vorige parlement. Heel veel mensen waren daar niet bij, maar in de tweede lezing waren wij met te weinig mensen aanwezig om voldoende stemmen te halen om die tweede lezing te kunnen beëindigen.

Ik wil hierbij het woord nemen omdat ik het Zweedse voorzitterschap, maar ook en vooral het Tsjechische voorzitterschap wil danken, want zij hadden die tweede lezing totaal kunnen verknoeien, ze hadden kunnen weigeren om in bemiddeling te gaan. Dankzij hun goede verstandhouding met het Parlement, en ook dankzij de voorzitters van de politieke fracties, die onmiddellijk na de verkiezingen samen met mij een brief hebben geschreven aan het voorzitterschap, is het mogelijk geweest om dit verslag alsnog te redden en ervoor te zorgen dat wij vandaag de tekst zoals hij in tweede lezing was overeengekomen via de bemiddelingsprocedure in stemming kunnen brengen. Dank aan iedereen die hieraan heeft meegewerkt.

4.3. Verlenen van financiële bijstand van de Gemeenschap op het gebied van trans-Europese netwerken (gecodeerde versie) (A7-0057/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (stemming)

4.4. Geheimhoudingsregels betreffende Europol-informatie (A7-0065/2009, Timothy Kirkhope) (stemming)

4.5. Uitvoeringsregels voor de betrekkingen van Europol met zijn partners, inclusief de uitwisseling van persoonsgegevens en gerubriceerde informatie (A7-0064/2009, Sophia in 't Veld) (stemming)

4.6. Lijst van derde staten en organisaties waarmee Europol overeenkomsten moet sluiten (A7-0069/2009, Jan Philipp Albrecht) (stemming)

- 4.7. over het ontwerpbesluit van de Raad tot vaststelling van de uitvoeringsregels voor analysebestanden van Europol (A7-0068/2009, Agustín Díaz de Mera García Consuegra) (stemming)**
- 4.8. Oprichting van een Europees netwerk inzake criminaliteitspreventie (ENCP) (A7-0072/2009, Sonia Alfano) (stemming)**
- 4.9. Accreditatie van activiteiten van forensische laboratoria (A7-0071/2009, Timothy Kirkhope) (stemming)**
- 4.10. Macrofinanciële bijstand aan Georgië (A7-0060/2009, Vital Moreira) (stemming)**
- 4.11. Macrofinanciële bijstand aan Armenië (A7-0059/2009, Vital Moreira) (stemming)**
- 4.12. Macrofinanciële bijstand aan Servië (A7-0061/2009, Miloslav Ransdorf) (stemming)**
- 4.13. Macrofinanciële bijstand aan Bosnië-Herzegovina (A7-0067/2009, Iuliu Winkler) (stemming)**
- 4.14. Gemeenschappelijk systeem voor de belasting over de toegevoegde waarde (A7-0055/2009, Udo Bullmann) (stemming)**
- 4.15. Wijziging van bijlagen II en III bij het Oskar-Verdrag (A7-0051/2009, Anna Rosbach) (stemming)**
- 4.16. Overeenkomst EG/Denemarken betreffende de betekening en kennisgeving van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en handelszaken (wijziging van Besluit 2006/326/EG) (A7-0058/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (stemming)**
- 4.17. Overeenkomst EG/Denemarken betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (wijziging van Besluit 2006/325/EG) (A7-0056/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (stemming)**
- 4.18. Herstelplan voor zwarte heilbot (A7-0046/2009, Carmen Fraga Estévez) (stemming)**
- 4.19. Overeenkomst over de toetreding van de Europese Gemeenschap tot het Verdrag betreffende over het internationale spoorwegvervoer (COTIF), van 9 mei 1980, zoals gewijzigd door het protocol van Vilnius van 3 juni 1999 (A7-0053/2009, Dieter-Lebrecht Koch) (stemming)**
- 4.20. Protocol inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen (A7-0062/2009, Diana Wallis) (stemming)**
- 4.21. Verdediging van de immuniteit en de voorrechten van Tobias Pflüger (A7-0054/2009, Tadeusz Zwiefka) (stemming)**

4.22. Aanpassing aan de regelgevingsprocedure met toetsing - Vijfde Deel (A7-0036/2009, József Szájer) (stemming)

Vóór de stemming over de ontwerpwetgevingsresolutie

Stavros Dimas, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat wij het voorstel niet zullen intrekken.

(Het Parlement besluit het voorstel terug te verwijzen naar de commissie)

4.23. Gebruik van informatica op douanegebied (A7-0052/2009, Alexander Alvaro) (stemming)

Vóór de stemming

Petru Constantin Luhan (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik zou u van de kant van de PPE-Fractie willen vragen om een afzonderlijke stemming over amendement 27. Dit gaat over het verlenen van volledige toegang tot de gegevensbank aan Eurojust en Europol. Ik zou alle collega's willen vragen daar tegen te stemmen.

(Het Parlement verworpt het verzoek)

5. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

- Verslag-Trautmann (A7-0070/2009)

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Na de succesvolle stemming zou ik als een van de schaduwrapporteurs van het telecommunicatiepakket blij willen geven van mijn blijdschap over het feit dat deze verregaande wijziging van de spelregels van de interne markt op het gebied van met name de elektronische communicatie een rechtvaardige procedure heeft opgeleverd voor afsluiting van het internet. Het doet mij deugd dat de Raad uiteindelijk op onze voorstellen is ingegaan. Dankzij onze garanties zullen alleen echte misdadigers zoals terroristen en mensen die kinderporno verspreiden van het internet kunnen worden afgesloten en blijven gewone gebruikers buiten schot.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, naar mijn mening is deze wetgeving noodzakelijk, aangezien wij in de richting van een interne markt op het gebied van elektronische communicatie gaan. In de strategie van Lissabon is al besloten dat wij die kant op moeten gaan.

Ik maak mij echter grote zorgen over het belang om de fundamentele rechten van internetgebruikers en de vrije toegang tot internet te waarborgen. Mijn zorg heeft te maken met het illegale gebruik en misbruik van internet en, zoals wij weten, is piraterij een van de grootste kwesties en problemen van dit moment. Piraterij neemt voortdurend zeer sterk toe en internet is een van de gebieden waar piraterij veel voorkomt.

Ik hoop dat wij er in de toekomst voor kunnen zorgen dat degenen die creatief werk verrichten daar een redelijke vergoeding voor krijgen en dat piraterij hun kostwinning niet in gevaar brengt, zoals op dit moment gebruikelijk is op internet waar illegaal bestanden worden gedownload. Dit is de juiste stap en richting, maar in de toekomst moeten wij specifieke aandacht schenken aan de rechten van creatieve kunstenaars en piraterij bestrijden.

- Verslag-Kirkhope (A7-0065/2009)

Daniel Hannan (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, kijk eens hoe stiekem, hoe gladjes we heel geleidelijk en achterbaks zijn opgeschoven in de richting van het oprichten van een pan-Europese federale politiemacht.

Toen Europol werd opgericht aan het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw, werd deze dienst voorgesteld als een soort coördinatiecentrum – als een regionale afdeling van Interpol, zo u wilt. Sindsdien heeft Europol geleidelijk aan steeds meer uitvoerende bevoegdheden en politietaken gekregen.

Eerst werd het beeld geschetst dat deze alleen betrekking zouden hebben op grensoverschrijdende activiteiten ter bestrijding van terrorisme. Zo is de FBI natuurlijk ook begonnen, en geleidelijk aan breidde deze organisatie haar opdracht uit en trok steeds meer bevoegdheden naar zich toe totdat het een federale pancontinentale politiemacht geworden was.

Iets vergelijkbaars gebeurt nu met Europol, die geleidelijk zijn bevoegdheden heeft uitgebreid tot misdrijven van nationale aard. Daarbij wordt echter over het hoofd gezien – en dat is nogal fascinerend – dat de personeelsleden nog steeds diplomatieke immuniteit genieten, met andere woorden, dat ze niet verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor misbruik van hun politiebevoegdheden.

Wanneer hebben we hier ooit over gestemd? Wanneer hebben we er ooit mee ingestemd om een pan-Europees stelsel van strafrecht op te zetten, met zijn eigen aanhoudingsbevel, zijn eigen politiemacht, met zijn eigen magistratuur die belast is met strafvervolging en met zijn eigen pan-Europese openbare aanklager?

Ik denk dat we zo beleefd zouden moeten zijn om het aan onze burgers, onze kiezers, te vragen of ze het hiermee eens zijn.

- Verslag-Moreira (A7-0060/2009)

Daniel Hannan (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het beste wat we voor de Balkanrepublieken en de Kaukasische republieken kunnen doen, is hen onvoorwaardelijk toe te laten tot een douane-unie, om onze markten te openen voor hun producten. Dat zijn landen die in een ideale positie verkeren om een plek op de markt te veroveren. Ze hebben goed opgeleide en hardwerkende arbeidskrachten, maar ze hebben relatief lage kosten en daardoor concurrerende exportproducten.

Maar in plaats daarvan laten we hun producten op een aantal belangrijke terreinen niet toe, en om ons geweten te sussen geven we hun financiële bijstand van regering tot regering. Door dat te doen maken we hen afhankelijk, maken we satrapieën van hen. Niet alleen de Russen zien deze landen als hun “nabije buitenland”; ook Brussel lijkt hen soms zo te zien.

We slepen hun politici en hun besluitvormers een systeem binnen dat een immense herverdeling van welvaart inhoudt. Daarbij europeaniseren wij hen vast van te voren, want zij leren nu wat wij in dit Parlement maar al te goed weten, en dat is dat de Europese Unie tegenwoordig primair als instrument dient om geld af te pakken van belastingbetalers en het aan de mensen te geven die het geluk hebben om werkzaam te zijn binnen het systeem.

- Verslag-Alvaro (A7-0052/2009)

Zuzana Roithová (PPE). - (CS) Dames en heren, het staat voor mij als een paal boven water dat we een geavanceerd civiel informatiesysteem nodig hebben waarmee de douane en de politie van onze lidstaten met elkaar verbonden worden. We zijn het aan de burgers van de Unie verplicht om een doeltreffender strijd te leveren tegen de invoer van nagemaakte en ook gevaarlijke goederen op onze markt uit derde landen. In tegenstelling tot het leeuwendeel van de afgevaardigden ben ik ervan overtuigd dat het voorstel van de Commissie een grotere bescherming van de persoonsgegevens met zich meebrengen zal, alsook een doeltreffender strijd tegen de georganiseerde misdaad. Daarom heb ik noch voor de 90 amendementen van de commissie gestemd, noch voor het verslag als geheel.

Ik wil echter een oproep doen aan de Europese Commissie om met landen als India, Vietnam, Rusland of Turkije een soortgelijk systeem in het leven te roepen als het RAPEX-systeem voor China; dit om ervoor te zorgen dat gevaarlijke en nagemaakte producten nog voordat ze op Europees grondgebied aanbelanden, in beslag worden genomen. Ik wil er nog aan herinneren dat het vanaf 2006 mogelijk is om een internationaal verdrag te sluiten met derde landen inzake de samenwerking van toezichhoudende organen op het gebied van de consumentenbescherming. Het stoort mij zeer dat de Europese Commissie deze mogelijkheid tot nog toe onbenut heeft gelaten.

Schriftelijke stemverklaringen

- Verslag-Trautmann (A7-0070/2009)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), schriftelijk. - (PT) Het verheugt mij dat het Europees Parlement het telecomunicatiepakket heeft goedgekeurd, waardoor de rechten van de consument, de toegang tot informatie en de vrijheid van meningsuiting worden versterkt. Om de doelstellingen van de Lissabon-agenda te realiseren is het noodzakelijk voldoende prikkels te creëren voor investeringen in hogesnelheidsnetwerken, zodat er

steun wordt gegeven aan innovatie op het vlak van internetdiensten met inhoud en zodat de concurrentiepositie van de Europese Unie op internationaal niveau wordt verstevigd. Het is essentieel duurzame investeringen in de ontwikkeling van die netwerken te stimuleren, terwijl tegelijkertijd de concurrentie verzekerd is en de keuzemogelijkheden van de consument toenemen. Om te zorgen voor investeringen in nieuwe technologieën in regio's die weinig ontwikkeld zijn, moet de regelgeving voor elektronische communicatie sporen met andere beleidsmaatregelen, zoals staatssteun, cohesiebeleid en de doelstellingen van een breder opgezet industriebeleid.

Carlos Coelho (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Ik steun het telecommunicatiepakket, daar ik van mening ben dat internet een essentieel instrument is voor het onderwijs, het uitoefenen van de vrijheid van meningsuiting en het recht op toegang tot informatie. Met dit initiatief wordt vastgelegd dat de toegang tot en het gebruik van internet deel uitmaken van de grondrechten van de Europese burgers. Ik feliciteer mevrouw Bastos, die het enige Portugese lid was bij deze bemiddeling. Ik ben voorstander van een vrij internet zonder echter elke vorm van regelgeving uit te sluiten. Evenals de reële wereld is ook de virtuele internetwereld het toneel van onwettige activiteiten, zoals het downloaden van muziek- en videobestanden, aanzetten tot terrorisme en kinderpornografie. In tegenstelling tot vele nationale regeringen heeft het Europees Parlement bereikt dat alle gebruikers de rechten en waarborgen genieten van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Elke beperking van de rechten en fundamentele vrijheden van internetgebruikers, zoals bijvoorbeeld het afsluiten van de toegang tot internet, moet het EVRM-Verdrag en de algemene rechtsbeginselen eerbiedigen en vooral van tevoren worden toegestaan door een rechterlijke beslissing. Dat betekent dat proceswaarborgen, het vermoeden van onschuld en het recht op privacy gegarandeerd moeten zijn, onverminderd de specifieke mechanismen die gelden voor noodgevallen in verband met de staatsveiligheid.

Marielle De Sarnez (ALDE), *schriftelijk*. – (FR) Een “voorafgaande beslissing van de rechter”: dat was wat we wilden bereiken. Met dit compromis hebben we in ieder geval de best mogelijke juridische bescherming in dit stadium gewaarborgd. De boodschap van de EU is nu helder: Internettoegang is een fundamenteel recht en er moeten nauwkeurige en bindende procedures worden gevolgd om een internetgebruiker daadwerkelijk te kunnen veroordelen voor schending van het auteursrecht. Het is nu aan de nationale rechtbanken en aan het Europees Hof van Justitie om het recht van alle internetgebruikers op een “voorafgaande eerlijke en onpartijdige procedure” te beschermen. Vanwege de onduidelijkheid van veel van de bepalingen zal er scherp moeten worden toegezien op de juiste transpositie en toepassing van deze belangrijke wetgeving. Nu het Verdrag van Lissabon geratificeerd is, kan het Europees Parlement als medewetgever blijven waken over de neutraliteit van het internet. De stemming van vandaag is slechts een stap in een langdurig proces. We moeten de “rechten van internetgebruikers” blijven beschermen en deze vooral ook beter definiëren. Ook moeten we ons dringend buigen over het cruciale vraagstuk van het auteursrecht op het internet.

Edite Estrela (S&D), *schriftelijk*. – (PT) Ik heb voor het verslag van mevrouw Trautmann gestemd, daar ik van mening ben dat dit akkoord wat betreft de rechten van de consument veel verder gaat dan wat eerder mogelijk was bij deze procedure. Maatregelen die rechten en waarborgen op het vlak van de vrijheid van meningsuiting en van informatie voor gebruikers van vaste en mobiele telefonie en gebruikers van internet zeker stellen, acht ik van fundamenteel belang. Het is belangrijk de interne markt voor telecommunicatie te harmoniseren door de concurrentie tussen bedrijven te bevorderen en tegelijkertijd de onafhankelijkheid van de nationale regelgevers ten opzichte van de regeringen te versterken. Het is ook belangrijk dat er nu gezorgd wordt voor een moderner beheer van het radio-elektrisch spectrum door het creëren van mechanismen om deze diensten makkelijker beschikbaar te maken in plattelandsgebieden.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Ik ben verheugd over het compromis dat het Parlement en de Raad hebben bereikt om in de kaderrichtlijn een adequate bescherming te regelen van de gebruikers in geval van beperking van de toegang tot diensten en toepassingen via elektronische-communicatienetwerken.

Ik ben van mening dat in een rechtsstaat aan niemand voorwaarden kunnen worden opgelegd voor de toegang tot informatie en het gebruik van de elektronische-communicatienetwerken zonder dat op strikte wijze de hand wordt gehouden aan het principe van vermoeden van onschuld. De beperking van de toegang moet namelijk verplicht worden voorafgegaan door een rechtvaardige en onpartijdige procedure, die een garantie biedt voor het recht van de betrokkenen om gehoord te worden en daadwerkelijke rechtsbescherming te genieten.

Daarnaast vind ik het buitengewoon belangrijk de mechanismen voor de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende autoriteiten te versterken, zodat die autoriteiten op doeltreffende wijze de markt kunnen

reguleren. Dat betekent het bevorderen van eerlijke concurrentie tussen de marktdeelnemers en mechanismen voor samenwerking tussen de verschillende regelgevers in Europa om een transparantere en concurrerende markt tot stand te brengen. Voor de gebruikers zal dat meer kwaliteit van de geleverde diensten betekenen.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Eind vorige maand heeft de Raad de meeste teksten goedgekeurd waarover met het Europees Parlement onderhandeld was in het kader van het zogenaamde telecommunicatiepakket. De paar teksten die de Raad niet heeft goedgekeurd zijn opgenomen in het verslag-Trautmann.

Daarna zijn de onderhandelingen over deze tekst voortgezet in het Bemiddelingscomité, waar de tekst is geaccepteerd die nu in stemming is gebracht.

De overeengekomen tekst bevat een aantal voorstellen die onze fractie heeft ingediend om de rechten van gebruikers te beschermen. Dat is echter niet voldoende daar er uitzonderingen zijn voorzien op de proceswaarborgen in noodgevallen, hoewel die gemotiveerd moeten worden en in overeenstemming moeten zijn met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Maar het belangrijkste probleem betreft de werkingssfeer. Daarvoor gelden slechts de beperkingen die de lidstaten opleggen, terwijl de beperkingen die particuliere bedrijven opleggen buiten schot blijven.

De Europese Unie lijkt in feite meer interesse te hebben voor de totstandkoming van de interne markt voor telecommunicatie – louter om de belangen te dienen van de economische groepen die de sector domineren – dan voor het beschermen van de rechten en fundamentele vrijheden van de eindgebruikers. Daar kunnen wij alleen maar tegen stemmen.

Bruno Gollnisch (NI), schriftelijk. – (FR) Ik heb me onthouden van stemming over deze eindversie van het “telecompakket”, omdat ik deze niet toereikend vind. Maar het is beter dan niks. Dit compromis beschermt internetgebruikers niet tegen misbruik van wetten die de vrijheden aantasten, zoals de eerste versie van de Hadopi-wet in Frankrijk, noch tegen fanatieke autoriteiten met de bevoegdheid om dergelijk misbruik uit te voeren. Maar wel krijgen internetgebruikers hiermee de juridische middelen in handen om zich daartegen te beschermen. Het is wel verontrustend dat het zover heeft moeten komen: dat we zijn aangewezen op de Europese Unie, die geen enkele boodschap heeft aan wat de burgers vinden en wier regelgeving doorgaans de belangen weerspiegelt van allerlei lobbyclubs en Europeanen minimale vrijheid van informatie en meningsuiting geeft.

Sylvie Guillaume (S&D), schriftelijk. – (FR) De telecomsector maakt een ongekennde ontwikkeling door en het was daarom van groot belang het verslag te steunen van mijn collega, mevrouw Trautmann, omdat de consument daardoor betere dienstverlening krijgt tegen redelijker prijzen.

Ik ben blij dat de rechten van gebruikers inzake universele diensten dankzij deze tekst verbeterd worden, door helderder contracten, een beter toegankelijk alarmnummer, een hotline voor vermiste kinderen, meer aandacht voor de rechten van mensen met een handicap en de garantie van nummerbehoud. Ook wordt de privacy hierdoor beter beschermd en kunnen illegale praktijken op het internet beter aangepakt worden door betere beveiliging en verbetering van de integriteit van elektronische-communicatienetwerken.

Tot slot is het positief dat er een juridisch stevige oplossing gevonden is die Europese burgers een procedureel vangnet biedt, zoals inachtneming van het beginsel van een procedure op tegenspraak, het beginsel van het vermoeden van onschuld en het recht om te worden gehoord, waardoor de lidstaten verplicht zijn deze principes eerst in aanmerking te nemen alvorens zij maatregelen nemen die beperkingen opleggen met betrekking tot de internettoegang van gebruikers.

Malgorzata Handzlik (PPE), schriftelijk. – (PL) De goedkeuring van het verslag-Trautmann betekent dat de bepalingen van het telecompakket binnenkort van kracht worden. Dit is goed nieuws voor de consumenten omdat hun rechten door deze regelgeving worden versterkt. De mogelijkheid om met behoud van telefoonnummer binnen dezelfde dag naar een ander netwerk over te stappen, de grotere transparantie van de prijzen en een betere bescherming van de persoonsgegevens zijn enkele van de vele positieve resultaten van dit pakket.

Meer nog, het Europees Parlement heeft rekening gehouden met de bezorgdheden van de EU-burgers aangaande het afsluiten van de internetverbinding van bepaalde internetgebruikers. Het Europees Parlement is bij zijn standpunt gebleven dat toegang tot het internet het recht is van iedere burger. Met het oog hierop zal het afsluiten van de internetverbinding van burgers alleen mogelijk zijn in gerechtvaardigde gevallen, met inachtneming van het beginsel van het vermoeden van onschuld en het recht op een persoonlijke

levenssfeer en pas na een eerlijk en onpartijdig proces. Deze oplossing zal zeker in goede aarde vallen bij de voorstanders van een open toegang tot het internet.

Jacky Hénin (GUE/NGL), schriftelijk. – (FR) Ik wil opmerken dat het voorgestelde compromis van de Raad en het Parlement gebruikers onvoldoende juridische bescherming biedt.

De tekst bepaalt weliswaar dat de lidstaten geen beperkingen aan eindgebruikers kunnen opleggen, maar tegelijkertijd wordt voor internetaanbieders de weg vrijgemaakt om gebruikers de toegang te ontfemen zonder voorafgaande beslissing van een gerechtelijke instantie.

Dat gegeven vormt een aantasting van de rechten van mensen.

De amendementen van mijn fractie, die bedoeld waren om die rechten te beschermen, zijn niet overgenomen.

Het pakket wordt overgelaten aan de “wetten” van de interne markt. Het Europees Hof van Justitie zal dus moeten beslissen in geval van “belangenconflicten”. De vrijheid van meningsuiting wordt op die manier bepaald door de wetten van de interne markt, zoals we al in teveel recente voorbeelden hebben kunnen zien.

Er is dankzij de inspanningen van gebruikers en burgers enige juridische bescherming bereikt, maar die is in de ogen van links ontoereikend. We mogen geen compromissen accepteren als het gaat om de vrijheid van meningsuiting van burgers.

Ian Hudghton (Verts/ALE), schriftelijk. – (EN) Ik heb vóór het compromispakket over telecommunicatie gestemd. Hoewel het pakket niet perfect is – maar dat ligt nu eenmaal in de aard van compromissen – denk ik dat het een stap in de goede richting is en de rechten van consumenten zal verbeteren.

Nuno Melo (PPE), schriftelijk. – (PT) De reden voor de stem die ik heb uitgebracht is het feit dat de nieuwe Europese wetgeving voor de telecommunicatiesector de rechten van gebruikers van vaste en mobiele telefonie en van internetgebruikers versterkt en de concurrentie bevordert.

De belangrijkste aspecten van deze nieuwe regels zijn de versterking van de rechten van de consument, de waarborgen voor de toegang tot internet en de bescherming van persoonsgegevens gezien het feit dat de EU steeds meer een ruimte van rechten en vrijheden is.

Willy Meyer (GUE/NGL), schriftelijk. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, ik heb tegen de kaderrichtlijn over elektronische-communicatienetwerken en -diensten gestemd omdat ik deze kaderrichtlijn beschouw als een aanval op de vrijheid van meningsuiting en de burgerrechten. Met de aanneming van deze richtlijn staat de Europese Unie toe dat het internet zonder voorafgaand gerechtelijk bevel kan worden afgesloten. Als iemand die opkomt voor de burgerrechten kan ik alleen maar tegen dit besluit zijn, dat particuliere bedrijven de bevoegdheid geeft om beperkingen op te leggen aan het gebruik van het internet en dat opnieuw een blijk is van de liberalisering van de Europese telecommunicatiemarkt.

Ook het feit dat niet-gerechtelijke instanties (waarvan de aard en de samenstelling niet gespecificeerd worden) kunnen bepalen dat het internet kan worden afgesloten voor zogenaamde illegale praktijken (die ook niet nader worden gespecificeerd), is een aanslag op het beginsel van het vermoeden van onschuld van de burgers en opent de deur naar een situatie dat de providers de rechten van gebruikers kunnen inperken, de inhoud kunnen filteren en meer snelheid aan bepaalde webpagina's kunnen geven ten koste van andere, waarmee de facto een eind wordt gemaakt aan de neutraliteit van het internet.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), schriftelijk. – (RO) Ik heb voor dit pakket gestemd vanwege het onbetwifelbare nut ervan. Ik stel echter vast dat het onduidelijk is wat een eerlijke en onpartijdige procedure inhoudt in termen van mogelijke situaties voor het beperken van de toegang tot internet. Ik ben van mening dat het beter was geweest om een voorafgaande rechterlijke beslissing verplicht te maken.

Teresa Riera Madurell (S&D), schriftelijk. – (ES) Ik heb gestemd voor een verslag dat de culminatie is van al het werk dat is verricht rond het zogeheten telecommunicatiepakket, twee richtlijnen en een verordening die een fundamentele stap in de ontwikkeling van de informatiemaatschappij en de bescherming van de rechten van de gebruikers vormen.

Bovendien krijgen we met deze nieuwe wetgeving duidelijke regelgeving en rechtszekerheid, waardoor nieuwe investeringen worden gestimuleerd. En deze nieuwe investeringen moeten het weer mogelijk maken om nieuwe diensten aan te bieden en nieuwe economische activiteiten te ontwikkelen. Het gaat dus om regelgeving met een grote economische impact. De tekst die uiteindelijk is aangenomen garandeert een

groter respect voor de fundamentele rechten en de vrijheden van consumenten met betrekking tot de toegang tot het internet, en wel door ze in amendement 138 rechtszekerheid te geven.

Het aangenomen compromis verwijst naar het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, terwijl in amendement 138 is geopteerd voor het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Deze laatste optie heeft een duidelijk nadeel: het Verenigd Koninkrijk, Polen en nu ook Tsjechië hebben een derogatieprotocol ingevoerd dat het Europees Hof van Justitie en de respectieve nationale rechtbanken belet om op te treden in geval van niet-naleving, terwijl alle lidstaten het Verdrag hebben ondertekend en er geen interferentie met de nationale rechtsorde is.

Georgios Toussas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Centrumlinks en centrumrechts in het Europees Parlement hebben voor het wetgevingspakket over telecommunicatie en het internet gestemd op basis van de criteria concurrentie en veiligheid, met andere woorden: om de winsten van de monopolies veilig te stellen en de vrijheden en rechten van werknemers in te perken. Dezelfde politieke machten hebben, daarbij met een demagogische bombast verwijzend naar de rechten van gebruikers en de vrije toegang van gebruikers tot het internet, en na aanmatigend optreden van een aantal monopolistische ondernemingen, de reactionaire voorstellen van de Commissie gesteund, en daarmee de belangen van het kapitaal.

Het besluit van het Europees Parlement bevordert kapitalistische herstructureringen die ondernemingen in staat stellen om tot gigantische proporties te groeien en de “groene economie” te ontwikkelen, zodat ze soeverein kunnen regeren op Europees en mondiaal niveau en hun winsten kunnen vervelvoudigen ten koste van de werknemers en de gebruikers van hun diensten.

De monopolies krijgen het wettelijke recht om de toegang van gebruikers tot het internet te monitoren en te beperken. Tegelijkertijd worden hun winsten veiliggesteld dankzij de harmonisatie van het radiospectrum en het scheiden van diensten voor lijnen over land en internetdiensten en de daarvoor noodzakelijke infrastructuur. We hebben tegen de ontwerp-resolutie van het Europees Parlement en de Raad gestemd en we staan achter de werknemers en de gebruikers van elektronische communicatiemiddelen die hun rechten en vrijheden opeisen tegenover het reactionaire beleid van de EU en de partijen van het kapitaal.

- Verslag-Staes (A7-0063/2009)

David Casa (PPE), schriftelijk. – (EN) In dit geval beoogt het voorstel een kader te creëren dat voorziet in de harmonisering van regels die te maken hebben met het verzamelen en verspreiden van statistieken ten aanzien van zowel het gebruik als de verkoop van pesticiden. Het bevat een aantal belangrijke definities en verduidelijkingen en om die reden heb ik vóór dit verslag gestemd.

Edite Estrela (S&D), schriftelijk. – (PT) Ik ben verheugd over het akkoord dat bereikt is over de gemeenschappelijke ontwerp-tekst van het Europees Parlement en de Raad betreffende statistieken over pesticiden, waaraan het Bemiddelingscomité zijn goedkeuring heeft verleend. Daardoor kan er een rechtskader geschapen worden en kunnen er geharmoniseerde regels worden vastgesteld voor de verzameling en de verspreiding van statistieken over de verkoop en het gebruik van pesticiden met als doel het duurzaam gebruik van deze gewasbeschermingsmiddelen.

Peter Jahr (PPE), schriftelijk. – (DE) Ik juich het toe dat met de verordening betreffende statistieken over gewasbeschermingsmiddelen het wetgevingspakket voor het Europese gewasbeschermingsbeleid nu compleet is en in werking kan treden. Teneinde de risico's voor mens en milieu bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zo veel mogelijk tot een minimum te beperken, hebben we geharmoniseerde risico-indicatoren nodig op basis van vergelijkbare en betrouwbare statistieken uit alle lidstaten. Dat is precies wat nu mogelijk wordt. Het verzamelen van deze statistieken mag echter niet leiden tot meer bureaucratie en zodoende tot een grotere belasting van onze boeren en administraties. Waar mogelijk moeten reeds beschikbare statistieken worden gebruikt en geen nieuwe worden verzameld. Het is onze verantwoordelijkheid om er bij de controle op de tenuitvoerlegging van deze verordening voor te zorgen dat de bureaucratische kosten zo laag mogelijk zijn. Overigens had ik liever gezien dat de term “gewasbeschermingsmiddelen” was blijven staan, zoals in de oorspronkelijke verordening het geval was. In het Duits heeft de term “pesticide” een ronduit negatieve lading en duidt hij doorgaans op de onjuiste toepassing van gewasbeschermingsmiddelen. Helaas zal de verordening nu bijdragen aan deze misvatting.

Elisabeth Köstinger (PPE), schriftelijk. – (DE) Ik ben bijzonder ingenomen met het feit dat de verordening betreffende gewasbeschermingsmiddelen zorgt voor een gemeenschappelijk regelgevingskader voor de

verzameling en verspreiding van statistieken over het op de markt brengen en het gebruik van pesticiden. Het staat buiten kijf dat minimalisering van de risico's voor de menselijke gezondheid en bescherming van het milieu prioriteit hebben. Dankzij geharmoniseerde risico-indicatoren en betrouwbare statistieken uit alle lidstaten wordt dit nu mogelijk. Desalniettemin wil ik er nadrukkelijk op wijzen dat extra administratiekosten voor het verzamelen van de statistieken niet op kosten van de boeren mag gaan. Door reeds beschikbare statistieken niet opnieuw te verzamelen, kunnen synergieën worden benut die kunnen leiden tot een vermindering van bureaucratie en extra lasten.

Miroslav Mikolášik (PPE), *schriftelijk*. – (SK) Bestrijdingsmiddelen, vooral die welke in de landbouw worden gebruikt, hebben een grote uitwerking op de gezondheid van mens en milieu en daarom dient het gebruik ervan aanzienlijk verder te worden verminderd. Langdurige ervaring met het verzamelen van gegevens over de verkoop en het gebruik van bestrijdingsmiddelen toont de noodzaak aan van geharmoniseerde methoden voor de verzameling van statistische gegevens, niet alleen op nationaal maar ook op communautair niveau. Deze verordening vormt, overeenkomstig het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel, een gemeenschappelijk kader voor de stelselmatige aanmaak van communautaire statistieken over het in de handel brengen en toepassen van bestrijdingsmiddelen.

Ik beschouw de gezamenlijke ontwerp tekst van het Europees Parlement en de Raad voor een verordening betreffende statistieken over pesticiden, die is goedgekeurd door het bemiddelingscomité, derhalve als een gepaste maatregel die uiteindelijk zal bijdragen tot het duurzaam gebruik van bestrijdingsmiddelen en een enorme totale reductie van de milieu- en gezondheidsrisico's, alsook tot toereikende bescherming van gewassen.

Rovana Plumb (S&D), *schriftelijk*. – (RO) Ik wil benadrukken dat pesticiden op een meer duurzame wijze gebruikt moeten worden. Dat zal eveneens een significante algemene reductie betekenen van de risico's. Pesticiden moeten ook gebruikt worden op een wijze die in overeenstemming is met de noodzaak om gewassen te beschermen. Pesticiden kunnen echter alleen gebruikt worden zonder nauwkeurige controle van de kwantiteit en kwaliteit, als er een betrouwbare database beschikbaar is. De beschikbaarheid en het gebruik van geharmoniseerde, vergelijkbare gemeenschappelijke statistieken over de verkoop van pesticiden speelt een belangrijke rol in het opstellen en monitoren van gemeenschapsregelgeving in de context van de Thematische strategie voor een duurzaam gebruik van pesticiden. Dergelijke statistieken zijn noodzakelijk voor de evaluatie van het Europese beleid voor duurzame ontwikkeling, en voor het berekenen van de significante indicatoren betreffende de risico's voor de volksgezondheid en het milieu, die verband houden met het gebruik van pesticiden. Daarom heb ik voor dit verslag gestemd.

Oldřich Vlasák (ECR), *schriftelijk*. – (CS) Ik heb gestemd voor de ontwerp wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over de door het bemiddelingscomité goedgekeurde gemeenschappelijke ontwerp tekst van de verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende statistieken over pesticiden. Ik ben namelijk van mening dat deze veel positiefs zal opleveren, doordat met deze verordening de wetgeving op het gebied van de statistieken over pesticiden tot één geheel gesmeed zal worden en ook vereenvoudigd. Ook zal statistisch onderzoek aldus worden geharmoniseerd en wordt het eenvoudiger om gegevens met elkaar te vergelijken. Verder wordt het met deze richtlijn mogelijk om de administratieve bronnen van reeds vergaarde gegevens beter en breder toe te passen, hetgeen de kosten en de administratieve belasting van landbouwers en andere actoren in de landbouwsector zal helpen verminderen. Bovendien kan met dit ontwerp beter worden toegezien op de bescherming van vertrouwelijke gegevens. En dan tot slot leidt deze norm uiteindelijk tot een betere geïnformeerdeheid over pesticiden en de gevolgen ervan op de volksgezondheid, hetgeen ik persoonlijk buitengewoon belangrijk acht.

- Verslag-Geringer de Oedenberg (A7-0057/2009)

Jean-Pierre Audy (PPE), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb gestemd voor de wetgevingsresolutie inzake een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de algemene regels voor het verlenen van financiële bijstand van de Gemeenschap op het gebied van trans-Europese netwerken (gecodeerde versie). In het licht van de ontwikkeling en de complexiteit van de teksten, betreur ik het dat de Commissie haar standpunt van 1 april 1987 niet heeft herzien, waarin ze haar ambtelijk apparaat de instructie gaf om alle wetgevingsbesluiten uiterlijk na 10 amendementen te codificeren, waarbij ze benadrukte dat dit als een minimumeis gezien diende te worden en dat de diensten ernaar moesten streven de teksten die onder hun verantwoordelijkheid vielen eerder te codificeren. In het onderhavige geval betreft het een integratie van de verordeningen uit 1999, twee verordeningen uit 2004 en één verordening uit 2005. Ik vind dat het beleid ten aanzien van de consolidering van het EU-recht een van de prioriteiten van de Europese Commissie moet

zijn en de huidige situatie is onbevredigend, vooral ten opzichte van de lidstaten, de burgers en meer in het algemeen alle partijen die het recht toepassen: magistraten, advocaten, raadslieden, overheid, et cetera.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) Ik heb gestemd voor het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad vaststelling van de algemene regels voor het verlenen van financiële bijstand van de Gemeenschap op het gebied van trans-Europese netwerken. Deze netwerken zijn van groot belang bij de ontwikkeling van de verkeersinfrastructuur in Europa. Dankzij de nieuwe verordening worden de voorwaarden en procedures voor het verlenen van financiële bijstand helder geregeld, wat met name de landen en regio's die dergelijke projecten plannen, hiervoor rechtszekerheid biedt.

- Verslag-Kirkhope (A7-0065/2009)

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Als lid van het Europees Parlement heb ik altijd veel aandacht geschonken aan criminaliteitspreventie, veiligheid en politieke samenwerking. Daarom onderken het fundamenteel belang van Europol voor de totstandkoming van een Europese ruimte van veiligheid en voor de preventie van grensoverschrijdende criminaliteit in Europa. Ook erken ik de noodzaak Europol op verschillende niveaus te versterken, waaronder ook de punten vallen die we hier bespreken.

De belangrijkste kwestie die we vandaag behandelen is echter de vraag of het Europees Parlement minder dan een week voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon af moet zien van zijn nieuwe institutionele voorrechten op het vlak van criminaliteitspreventie en politieke samenwerking en zo de mogelijkheid moet laten varen bij de besluitvorming over deze kwesties een rol te spelen op basis van de medebeslissingsprocedure.

Volgens mij dient dat niet te gebeuren en moet het Parlement zijn nieuwe bevoegdheden op dit vlak ten volle opeisen. Daarom heb ik voor dit verslag gestemd, waarin de Raad wordt verzocht zijn voorstel in te trekken.

Bruno Gollnisch (NI), *schriftelijk*. – (FR) We hebben tegen de verwerping door de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van deze serie verslagen gestemd, niet vanwege de inhoud van de daarin voorgestelde regels inzake Europol en andere rechercheactiviteiten, maar om vormtechnische redenen. De meerderheid van dit Parlement wil deze verslagen enkel en alleen terugsturen naar de commissie om de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon af te wachten. Daardoor zullen deze kwesties onder de gewone wetgevingsprocedure komen te vallen, hetgeen inhoudt: gelijke wetgevende bevoegdheden voor Parlement en Raad, exclusief initiatiefrecht voor de Europese Commissie en, erger nog, jurisdictie van het Europees Hof van Justitie.

Dat is voor ons niet acceptabel. In de wereld zonder grenzen die u gecreëerd heeft, en waarvan criminelen, illegale migranten en smokkelaars volop profiteren, is politieke samenwerking van cruciaal belang. Maar deze moet hoofdzakelijk vorm blijven krijgen in de intergouvernementele samenwerking.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Deze materie, die onder de derde pijler valt, is zeer belangrijk voor de veiligheid van de Europese ruimte. Daarom ben ik het ermee eens dat dit onderwerp op basis van het Verdrag van Lissabon dient te worden behandeld gezien de effecten die het zal hebben voor het samenwerkingsbeleid.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) In principe is een nauwe samenwerking tussen de verschillende autoriteiten die de misdaad bestrijden wenselijk. De bescherming van gegevens wordt bij de voorgenomen onbeperkte toegang van alle autoriteiten echter op geen enkele wijze gereguleerd en het is niet eens duidelijk welke onderzoeksrechten de functionaris voor gegevensbescherming heeft. Ook bij de SWIFT-overeenkomst bestaan ernstige twijfels ten aanzien van gegevensbescherming. Het Europees Parlement moet de mogelijkheid krijgen om deze ramp voor de bescherming van gegevens ten gunste van de Europese burgers te voorkomen. Om die reden heb ik voor het verslag gestemd.

- Verslag-In 't Veld (A7-0064/2009)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *schriftelijk*. – (LT) Ik steun het advies van de rapporteur en ben het ermee eens dat wetgeving betreffende Europol in onderlinge overeenstemming met het Europees Parlement en de Raad moet worden behandeld. Bijzonder grote aandacht moet worden besteed aan de bescherming van persoonsgegevens. Het is inderdaad onvoldoende duidelijk of er sterke beschermingswaarborgen gelden voor de overdracht van persoonsgegevens aan derden. Betekent dit geen inbreuk op het privacyrecht van de burgers en kunnen mensen wel vertrouwen op de bescherming van hun gegevens? Deze kwestie dient grondig te worden onderzocht. Daarom moet de Raad een nieuw voorstel indienen na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Als lid van het Europees Parlement heb ik altijd veel aandacht geschonken aan criminaliteitspreventie, veiligheid en politieke samenwerking. Daarom onderken ik het fundamenteel belang van Europol voor de totstandkoming van een Europese ruimte van veiligheid en voor de preventie van grensoverschrijdende criminaliteit in Europa. Ook erken ik de noodzaak om Europol op verschillende niveaus te versterken, waaronder ook de punten vallen die we hier bespreken.

De belangrijkste kwestie die we vandaag behandelen, is echter de vraag of het Europees Parlement minder dan een week voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon af moet zien van zijn nieuwe institutionele voorrechten op het vlak van criminaliteitspreventie en politieke samenwerking en zo de mogelijkheid moet laten varen bij de besluitvorming over deze kwesties een rol te spelen op basis van de medebeslissingsprocedure.

Volgens mij dient dat niet te gebeuren en moet het Parlement zijn nieuwe bevoegdheden op dit vlak ten volle opeisen. Daarom heb ik voor dit verslag gestemd, waarin de Raad wordt verzocht zijn voorstel in te trekken.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Zonder iets af te doen aan het belang van de Europese Politiedienst (Europol) en de algemene steun die deze dienst moet ontvangen, stel ik vast dat deze materie, die onder de derde pijler valt, zeer belangrijk is voor de veiligheid van de Europese ruimte.

Daarom ben ik het ermee eens dat dit onderwerp op basis van het Verdrag van Lissabon dient te worden behandeld, gezien de effecten die het zal hebben voor het samenwerkingsbeleid.

- Verslag-Albrecht (A7-0069/2009)

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Als lid van het Europees Parlement heb ik altijd veel aandacht geschonken aan criminaliteitspreventie, veiligheid en politieke samenwerking. Daarom onderken ik het fundamenteel belang van Europol voor de totstandkoming van een Europese ruimte van veiligheid en voor de preventie van grensoverschrijdende criminaliteit in Europa. Ook erken ik de noodzaak Europol op verschillende niveaus te versterken, waaronder ook de punten vallen die we hier bespreken.

De belangrijkste kwestie die we vandaag behandelen is echter de vraag of het Europees Parlement minder dan een week voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon af moet zien van zijn nieuwe institutionele voorrechten op het vlak van criminaliteitspreventie en politieke samenwerking en zo de mogelijkheid moet laten varen bij de besluitvorming over deze kwesties een rol te spelen op basis van de medebeslissingsprocedure.

Volgens mij dient dat niet te gebeuren en moet het Parlement zijn nieuwe bevoegdheden op dit vlak ten volle opeisen. Daarom heb ik voor dit verslag gestemd, waarin de Raad wordt verzocht zijn voorstel in te trekken.

Petru Constantin Luhan (PPE), *schriftelijk*. – (RO) Het rapport-Albrecht geeft ter bespreking de lijst van derde staten en organisaties waarmee Europol overeenkomsten aangaat. De lijst van derde staten bevat bijvoorbeeld ook de Republiek Moldavië, en de lijst van organisaties waarmee Europol overeenkomsten aangaat zou ook het Regionaal centrum ter bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit (Regional Centre for Combating Cross-border Crime) moeten bevatten. Deze organisatie, met hoofdkwartier in Boekarest, is in onderhandeling met Europol over een samenwerkingsakkoord. De Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) heeft besloten om als fractie tegen dit rapport te stemmen bij deze plenaire sessie. Het dossier kan zo opnieuw worden bestudeerd na inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Juist omdat dit onderwerp zo belangrijk is hebben we besloten er veel aandacht aan te besteden, en we zullen dit op basis van medebeslissing volgend jaar met de Raad bespreken.

- Verslag-Díaz de Mera García Consuegra (A7-0068/2009)

Carlos Coelho (PPE), *schriftelijk*. – (PT) In verband met Europol zijn ons vier initiatieven voorgelegd met het oog op de invoering van nieuwe regelgeving: regels betreffende het vertrouwelijke karakter van informatie, uitvoeringsregels voor de betrekkingen van Europol met zijn partners, inclusief de uitwisseling van persoonsgegevens en gerubriceerde informatie; de vaststelling van de lijst van derde landen en organisaties waarmee Europol overeenkomsten aangaat en uitvoeringsregels voor analysebestanden.

Daar het Verdrag van Lissabon over enkele dagen in werking treedt, waardoor het Europees Parlement nieuwe voorrechten krijgt op het vlak van politieke samenwerking, hebben de vier rapporteurs gevraagd de voorstellen te verwerpen onder verwijzing naar de rechtsgrond. Ik steun hun standpunt zich niet uit te spreken over de inhoud van de voorstellen en deze te verwerpen en de Commissie en de Raad te verzoeken in de plenaire vergadering een verklaring af te leggen over een zes maanden na de datum van inwerkingtreding van het

Verdrag van Lissabon in te dienen nieuw besluit. Wat de praktische kant van de zaak betreft is het goed erop te wijzen dat het bij deze initiatieven alleen maar gaat om raadpleging van het EP. De Raad heeft dus de gelegenheid om voor het einde van het jaar zijn standpunt te bepalen over deze vier uitvoeringsmaatregelen die op 1 januari 2010 in werking moeten treden.

Diogo Feio (PPE), schriftelijk. – (PT) Als lid van het Europees Parlement heb ik altijd veel aandacht geschonken aan criminaliteitspreventie, veiligheid en politieke samenwerking. Daarom onderken ik het fundamenteel belang van Europol voor de totstandkoming van een Europese ruimte van veiligheid en voor de preventie van grensoverschrijdende criminaliteit in Europa. Ook erken ik de noodzaak Europol op verschillende niveaus te versterken, waaronder ook de punten vallen die we hier bespreken.

De belangrijkste kwestie die we vandaag behandelen is echter de vraag of het Europees Parlement minder dan een week voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon af moet zien van zijn nieuwe institutionele voorrechten op het vlak van criminaliteitspreventie en politieke samenwerking en zo de mogelijkheid moet laten varen bij de besluitvorming over deze kwesties een rol te spelen op basis van de medebeslissingsprocedure.

Volgens mij dient dat niet te gebeuren en moet het Parlement zijn nieuwe bevoegdheden op dit vlak ten volle opeisen. Daarom heb ik voor dit verslag gestemd, waarin de Raad wordt verzocht zijn voorstel in te trekken.

Nuno Melo (PPE), schriftelijk. – (PT) Zonder iets af te doen aan het belang van de Europese Politiedienst (Europol) en de algemene steun die deze dienst moet ontvangen, stel ik vast dat deze materie, die onder de derde pijler valt, zeer belangrijk is voor de veiligheid van de Europese ruimte.

Daarom ben ik het ermee eens dat dit onderwerp op basis van het Verdrag van Lissabon dient te worden behandeld gezien de effecten die het zal hebben voor het samenwerkingsbeleid. Zolang dat Verdrag niet in werking is getreden, vind ik elk besluit over deze gevoelige materie – we hebben het immers over de veiligheid van de Europese ruimte – voorbarig.

- Verslag-Alfano (A7-0072/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), schriftelijk. – (RO) De criminaliteit in de Europese Unie stijgt voortdurend. We hebben te maken met vele netwerken van georganiseerde criminaliteit, en met de zich steeds meer verspreidende computercriminaliteit. Als reactie daarop moet het Europese criminaliteitspreventiebeleid worden geconsolideerd en versterkt. Lidstaten moeten daarnaast beter en nauwer samenwerken, op basis van een gezamenlijke strategie op dit terrein. De vooruitgang die het netwerk inzake criminaliteitspreventie de laatste paar jaar heeft geboekt is beperkt. Het potentieel van het netwerk is in feite nog lang niet benut. Het verbreden van de activiteiten van het netwerk, het vaststellen van een heldere, eenvoudige, effectieve administratieve structuur en de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, universiteiten en NGO's zijn de kernvoorwaarden voor een succesvolle activiteit van een dergelijk netwerk.

Het Parlement krijgt echte wetgevende macht en zal samen met de Raad beslissingen kunnen nemen over maatregelen die, overeenkomstig de medebeslissingsprocedure, zijn gericht op het stimuleren en ondersteunen van de acties van lidstaten op het gebied van criminaliteitspreventie. Daarom steun ik het voorstel van de rapporteur om het initiatief te verwerpen en dit belangrijke dossier te bespreken na inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon.

David Casa (PPE), schriftelijk. – (EN) In dit verslag wordt gevraagd om de aanpassingen aan het huidige systeem van het Europees netwerk inzake criminaliteitspreventie te verwerpen. Ik deel de mening van de rapporteur dat er op een aantal terreinen verbeteringen moeten worden aangebracht, ook met betrekking tot het voorstel. Niettemin is het ook met de interim-maatregelen mogelijk belangrijke wijzigingen door te voeren. Om deze redenen heb ik besloten om tegen dit verslag te stemmen.

Carlos Coelho (PPE), schriftelijk. – (PT) Het Europees netwerk inzake criminaliteitspreventie is opgericht in 2001, maar tot op heden zijn de resultaten nog niet erg positief geweest. Dat valt te wijten aan talloze organisatorische fouten, die een doeltreffende ontwikkeling van het potentieel van het netwerk hebben belemmerd. In verband daarmee is het netwerk al twee keer intern gereorganiseerd. Dit initiatief beoogt het besluit van 2001 in te trekken en stelt een herstructurering van het netwerk voor die volgens mij nogal beperkt is en duidelijk ontoereikend om de bestaande problemen op te lossen.

Daarom is het essentieel een serieuzere hervorming door te voeren die een ambitieuzere structuur voorziet van dit netwerk. Het is dan ook onaanvaardbaar dat het Zweedse voorzitterschap blijft aandringen op een

beslissing van het Europees Parlement voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Niet alleen het zwakke gehalte van het initiatief noopt mij tot deze opmerking maar ook het feit dat het EP verzocht wordt enkele dagen voor de inwerkingtreding van het nieuwe Verdrag af te zien van de institutionele voorrechten die het Verdrag van Lissabon aan het EP verleent op het vlak van criminaliteitspreventie.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Als lid van het Europees Parlement heb ik altijd veel aandacht geschonken aan criminaliteitspreventie, veiligheid en politieke samenwerking. Daarom onderken ik het fundamenteel belang van Europol voor de totstandkoming van een Europese ruimte van veiligheid en voor de preventie van grensoverschrijdende criminaliteit in Europa. Ook erken ik de noodzaak Europol op verschillende niveaus te versterken, waaronder ook de punten vallen die we hier bespreken.

De belangrijkste kwestie die we vandaag behandelen is echter de vraag of het Europees Parlement minder dan een week voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon af moet zien van zijn nieuwe institutionele voorrechten op het vlak van criminaliteitspreventie en politieke samenwerking en zo de mogelijkheid moet laten varen bij de besluitvorming over deze kwesties een rol te spelen op basis van de medebeslissingsprocedure.

Volgens mij dient dat niet te gebeuren en moet het Parlement zijn nieuwe bevoegdheden op dit vlak ten volle opeisen. Daarom heb ik voor dit verslag gestemd, waarin de Raad wordt verzocht zijn voorstel in te trekken.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het Europees netwerk inzake criminaliteitspreventie (ENCP) is opgericht in 2001, daar er behoefte bestond aan het nemen van maatregelen en het uitwisselen van informatie op het vlak van criminaliteitspreventie, evenals het versterken van het netwerk van nationale autoriteiten die bevoegd zijn voor criminaliteitspreventie.

Zeven jaar later is men na een externe evaluatie van het ENCP tot de conclusie gekomen dat er veel aspecten van het functioneren van dat orgaan vallen te verbeteren.

Voor de veiligheid van de Europese ruimte is de ontwikkeling van verschillende aspecten van de criminaliteitspreventie op EU-niveau erg belangrijk naast preventie en bestrijding van de criminaliteit op nationaal en plaatselijk niveau.

Gezien het gevoelige karakter van de zaken die dit verslag behandelt, ben ik het ermee eens de Raad te verzoeken een nieuw voorstel voor een besluit te doen op grond van de medebeslissingsprocedure in het Verdrag van Lissabon.

- Verslag-Kirkhope (A7-0071/2009)

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Als lid van het Europees Parlement heb ik altijd veel aandacht geschonken aan criminaliteitspreventie, veiligheid en politieke samenwerking. Daarom onderken ik het fundamenteel belang van Europol voor de totstandkoming van een Europese ruimte van veiligheid en voor de preventie van grensoverschrijdende criminaliteit in Europa. Ook erken ik de noodzaak Europol op verschillende niveaus te versterken waaronder ook de punten vallen die we hier bespreken.

De belangrijkste kwestie die we hier vandaag behandelen is echter de vraag of het Europees Parlement minder dan een week voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon af moet zien van zijn nieuwe institutionele voorrechten op het vlak van criminaliteitspreventie en politieke samenwerking en zo de mogelijkheid moet laten varen bij de besluitvorming over deze kwesties een rol te spelen op basis van de medebeslissingsprocedure.

Volgens mij dient dat niet te gebeuren en moet het Parlement zijn nieuwe bevoegdheden op dit vlak ten volle opeisen. Daarom heb ik voor dit verslag gestemd, waarin de Raad wordt verzocht zijn voorstel in te trekken.

Europol-pakket (Timothy Kirkhope (A7-0065/2009), Sophia in 't Veld (A7-0064/2009), Jan Philipp Albrecht (A7-0069/2009), Agustín Díaz de Mera García Consuegra (A7-0068/2009), Sofia Alfano (A7-0072/2009), Timothy Kirkhope (A7-0071/2009))

Sylvie Guillaume (S&D), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb voor het verslag-in 't Veld en de verslagen-Kirkhope, -Albrecht en -Díaz de Mera gestemd, over een pakket maatregelen met betrekking tot Europol, en ook voor het verslag-Alfano over het Europees netwerk inzake criminaliteitspreventie, die oproepen tot de verwerping van de voorstellen van de Raad ten aanzien van deze kwesties. Met de verwerping van deze voorstellen wordt beoogd de bevoegdheden van het Europees Parlement veilig te stellen op gevoelige dossiers als politieke en justitiële samenwerking bij strafzaken. Het Europees Parlement was gevraagd zich binnen zeer korte termijn

uit te spreken, hoewel het hier een uiterst delicate materie betreft. Maar er is geen enkele reden om zo'n grote haast te hebben, behalve het feit dat na 1 december de procedures die onder de derde pijler vallen niet meer van kracht zullen zijn en er daarvoor een nieuwe procedure zal gelden in het kader van de gewone "wetgevingsprocedure". Wij wijzen deze voorstellen af, om aan de Raad een sterk signaal af te geven inzake onze onvrede over de druk die op het Parlement wordt uitgeoefend en vanwege deze overduidelijke poging de nieuwe procedures te omzeilen waarbij het Europees Parlement zal kunnen participeren in het wetgevend debat.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *schriftelijk*. – (EN) Ik heb, overeenkomstig de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, tegen de ontwerpbesluiten gestemd. Nu het Verdrag van Lissabon spoedig in werking zal treden, dienen besluiten op dit gebied te worden genomen op grond van de nieuwe wetgevingsprocedures.

Jörg Leichtfried (S&D), *schriftelijk*. – (DE) Ik stem tegen goedkeuring van het Europol-pakket. Ik heb voor terugverwijzing van het complete pakket gestemd, omdat het mijns inziens schandig is dat de Commissie en de Raad proberen om het pakket er nog voor inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon door te drukken.

- Verslag-Moreira (A7-0060/2009)

David Casa (PPE), *schriftelijk*. – (EN) Georgië is in een onvoorstelbare neerwaartse spiraal terecht gekomen, vooral na het conflict met Rusland in 2008. Onder andere vanwege het strategisch belang van Georgië heeft de Commissie voorgesteld om macrofinanciële bijstand aan Georgië te verlenen. Hoewel ik het ermee eens ben dat het Parlement meer informatie nodig heeft over deze kwestie, heb ik toch besloten de aanbeveling van de rapporteur te steunen en derhalve vóór het verslag te stemmen.

João Ferreira (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Wij zijn altijd voorstander geweest van solidaire hulpverlening van de EU aan landen die hulp nodig hebben en van het besteden van dergelijke gelden aan projecten die echt van belang zijn voor de bevolking van de desbetreffende landen.

De "hulp" die de EU verleent, geeft evenwel weinig blijk van solidariteit. Solidariteit is bijna altijd ondergeschikt aan de belangen van het economisch en financieel grootkapitaal en van de grootmachten.

Dat geldt ook voor de steunverlening aan Georgië, waar we net over hebben gestemd. De financiële bijstand is vooral bestemd voor de financiering van de aanbevelingen van het Internationaal Monetair Fonds en van het door dat fonds gevoerde structurele aanpassingsbeleid. Er wordt met andere woorden volhard in hetzelfde neoliberale beleid dat heeft geleid tot de economische en financiële crisis waar dat land mee te kampen heeft.

Diezelfde redenen vormen de verklaring voor onze onthouding bij de overige verslagen. Bovendien bestaat er geen enkele garantie dat de vastgelegde bedragen niet direct of indirect voor de herbewapening van Georgië worden gebruikt na de aanval van de Georgische troepen op de bevolking van de provincies van Zuid-Ossetië en Abchazië die heeft geleid tot de oorlog met Rusland.

Wij konden niet akkoord gaan met een besluit dat zou kunnen leiden tot een sterkere militarisering van de betrekkingen tussen de landen van de Kaukasus. De rijke energievoorraden en de geostrategische ligging van die landen maken de EU en haar monopoliebedrijven begerig.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), *schriftelijk*. – (PL) De troepen van de Russische Federatie zijn in augustus 2008 op brutale wijze binnengevallen in Georgië. Bij deze inval is niet alleen veel schade aangericht, maar is ook een groot aantal dodelijke slachtoffers gevallen. Daarenboven is de economische situatie van het land aanzienlijk verslechterd. De Europese Unie mag niet werkeloos blijven toezien op de economische problemen in Georgië en zou bereid moeten zijn om het land speciale macrofinanciële bijstand te verlenen met het oog op de wederopbouw na de Russische invasie van vorig jaar. De financiële bijstand uit Brussel zal Georgië ook helpen om de gevolgen van de wereldwijde economische en financiële crisis tegen te gaan. Gelet op de bovengenoemde omstandigheden en gezien de strategische betekenis van Georgië voor de Europese Unie in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid en het onlangs opgerichte Oostelijk partnerschap, onderschrijf ik de resolutie over het voorstel voor een besluit van de Raad tot toekenning van macrofinanciële bijstand aan Georgië.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het programma voor macrofinanciële bijstand is erg belangrijk om het financiële evenwicht te bevorderen van de Europese landen die een recent gewapend conflict achter de rug hebben en als gevolg daarvan met financiële moeilijkheden te kampen hebben in verband met het tekort op de begroting en de betalingsbalans.

Deze steun is belangrijk om te zorgen voor een vreedzaam wederopbouwproces van die landen, wat alleen internationale hulp kan bewerkstelligen. Die steun zorgt er ook voor dat die zones van instabiliteit de veiligheid en de vrede in de Europese ruimte niet in gevaar brengen, met name als gevolg van de vluchtelingen/ontheemden die dergelijke conflicten veroorzaken.

De EU moet zo als een ruimte van solidariteit fungeren en de steunverlening aan Georgië dient gebaseerd te zijn op de relevante criteria die ik hiervoor heb genoemd.

- Verslag-Moreira (A7-0059/2009)

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het programma voor macrofinanciële bijstand is ook erg belangrijk om het financiële evenwicht te bevorderen van de Europese landen die de recente wereldwijde crisis hebben meegemaakt en schade hebben opgelopen door de gevolgen van deze crisis voor de belangrijkste handelspartners, met name Rusland in het geval van Armenië. Het gebrek aan financieel evenwicht betreft de begroting en de betalingsbalans.

Deze steun is erg belangrijk om Armenië de kans te geven met meer middelen het hoofd te bieden aan de crisis en sociale instabiliteit te voorkomen, waardoor een massale uittocht van emigranten zou kunnen ontstaan met mogelijk problemen in de Europese ruimte als gevolg.

De EU moet zo als een ruimte van solidariteit fungeren en de steunverlening aan Armenië dient gebaseerd te zijn op de relevante criteria die ik hiervoor heb genoemd.

- Verslag-Ransdorf (A7-0061/2009)

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) In het geval van Servië is het programma voor macrofinanciële bijstand erg belangrijk voor de bevordering van het financiële evenwicht, daar dat land naast de mondiale crisis ook nog de nasleep kent van een gewapend conflict waarvan de effecten nog voelbaar zijn.

Deze steunverlening is een belangrijk instrument voor het bevorderen van het financiële evenwicht van Servië en voor de stabilisering van de toestand in de hele Balkan. Servië en zijn economie spelen een uiterst belangrijke rol in het regionale integratieproces en ook de deelname van dat land aan de Europese integratie is essentieel.

De EU moet zo als een ruimte van solidariteit fungeren en de steunverlening aan Servië dient gebaseerd te zijn op de relevante criteria die ik hiervoor heb genoemd.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) Het is de bedoeling dat volgend jaar aan Servië een bedrag van 200 miljoen euro wordt toegekend, in de vorm van een lening. Dit geld is bedoeld om de economische stabilisering van dat land te ondersteunen, een houdbare begroting en externe rekening te financieren en om Servië te helpen om de gevolgen van de wereldwijde financiële crisis het hoofd te bieden. De macrofinanciële bijstand voor Servië waarmee het programma van de autoriteiten ter stabilisering van de economie in de huidige crisis zal worden gesteund, is mijns inziens een belangrijk instrument om de stabilisering van de gehele Balkanregio te bevorderen. Servië en zijn economie spelen een centrale rol bij regionale integratie en deelname van Servië aan Europese integratie is eveneens van groot belang. Om die redenen heb ik voor het verslag-Ransdorf en daarmee voor verlening van macrofinanciële bijstand aan Servië gestemd.

- Verslag-Winkler (A7-0067/2009)

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het programma voor macrofinanciële bijstand aan Bosnië-Herzegovina is erg belangrijk voor de bevordering van het financiële evenwicht gezien de nadelige effecten van de mondiale crisis voor de economie van dat land. De steun zal leiden tot een beter presterende economie met positieve gevolgen voor de tekorten op de begroting en de betalingsbalans.

Bosnië ligt bovendien in een kwetsbare regio en daarom is de economische en financiële stabiliteit van dat land belangrijk als bijdrage aan de stabilisering van de toestand in de hele Balkan.

De EU moet zo als een ruimte van solidariteit fungeren en de steunverlening aan Bosnië dient gebaseerd te zijn op de relevante criteria die ik hiervoor heb genoemd.

- Macrofinanciële bijstand

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (FR) Wij vinden het onacceptabel dat Europese leningen en subsidies gebonden zijn aan voorwaarden vanuit het IMF. We stemmen tegen de voorstellen voor MFB

(macrofinanciële bijstand) die vandaag aan het Europees Parlement worden voorgelegd. Kijk eens naar de voorwaarden waaronder dit gebeurt: onhaalbare termijnen, gebrekkige informatie... Dat is op alle punten strijdig met de democratische eisen waar de Europese Unie voor zou moeten staan.

Dat betekent niet dat we niet solidair zijn met de bevolking van Servië, Bosnië-Herzegovina, Armenië en Georgië. We willen niet dat ze, nóg meer dan nu al het geval is, te lijden krijgen onder het overbodige en gevaarlijke neoliberale systeem dat de IMF probeert te handhaven.

- Verslag-Bullmann (A7-0055/2009)

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Ik ben van mening dat dit verslag over het Commissievoorstel ter wijziging van het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde een instrument is dat kan leiden tot meer vereenvoudiging en harmonisatie. Een aantal btw-aspecten worden nu in één voorstel samengevoegd: de btw-regeling die op de levering van aardgas, elektriciteit en warmte en/of koude van toepassing is; de fiscale behandeling voor de btw van gemeenschappelijke ondernemingen die krachtens artikel 171 van het EG-Verdrag zijn opgericht; het bepalen van een aantal gevolgen van de uitbreiding van de Unie en de voorwaarden voor de uitoefening van het recht op de aftrek van btw die eerder is betaald. Deze maatregelen kunnen leiden tot meer efficiëntie bij de heffing van btw.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Dit voorstel van de Raad beoogt de volgende zaken: een aantal bepalingen verduidelijken betreffende de invoer en de plaats van heffing op de levering van gas en elektriciteit; de uitzonderingen die aan Bulgarije en Roemenië zijn verleend bij hun toetreding tot de EU onder de richtlijn brengen; en de basisregel voor het recht op aftrek verduidelijken en versterken door vast te leggen dat een dergelijk recht alleen ontstaat in de mate dat de goederen en diensten door een belastingplichtige worden gebruikt voor de uitoefening van zijn beroepsactiviteit.

De tekst die vandaag is goedgekeurd, beantwoordt niet aan bepaalde specifieke kenmerken van de nationale markten, zoals het gebruik van butaan- en propaangas. In Portugal, evenals in andere landen waar de inkomens laag zijn en de aansluiting op de Europese aardgasnetten vrij recent en erg duur is, is het gebruik van butaan- en propaangas voor het gebruik in huishoudens en in microbedrijven en kleine bedrijven een realiteit waar we niet omheen kunnen.

Daar komt nog bij dat degenen die deze vorm van energievoorziening gebruiken, in de regel de meest misdeelden zijn. Deze btw-richtlijn betekent dan ook dat deze mensen op negatieve wijze gediscrimineerd worden ten opzichte van degenen die hogere inkomens hebben.

Aan de andere kanten lijken de wijzigingen in het verslag de manoeuvreerruimte van de lidstaten te beperken.

Ian Hudgton (Verts/ALE), *schriftelijk*. – (EN) Ik heb mij bij het verslag-Bullmann van stemming onthouden. Hoewel de Raad mijns inziens de plicht heeft om naar de standpunten van dit Parlement, de enige direct gekozen instelling van de EU, te luisteren, ben ik niet van mening dat de btw-stelsels moeten worden geharmoniseerd. Het subsidiariteitsbeginsel schrijft voor dat belastingheffing een zaak is die het best aan de Europese naties kan worden overgelaten.

- Verslag-Rosbach (A7-0051/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), *schriftelijk*. – (PT) Ik heb gestemd voor het verslag over de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan met betrekking tot de opslag van kooldioxidestromen in geologische formaties. Ik ben namelijk van mening dat een regelgevingskader met richtsnoeren voor de opslag van kooldioxidestromen in geologische formaties een bijdrage levert aan de bescherming op korte en lange termijn van dat zeegebied. Daarbij geldt wel de voorwaarde dat de kooldioxide permanent in die formaties blijft opgeslagen zonder dat er belangrijke negatieve effecten ontstaan voor het mariene milieu, de menselijke gezondheid en andere legitieme gebruiksmogelijkheden van de Europese maritieme gebieden, met name die van Portugal en, meer in het bijzonder, die van de Azoren.

Edite Estrela (S&D), *schriftelijk*. – (PT) Ik heb gestemd voor het verslag-Rosbach over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de goedkeuring namens de Europese Gemeenschap van de wijzigingen van bijlage II en bijlage III bij het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan (OSPAR-Verdrag) met betrekking tot de opslag van kooldioxidestromen in geologische formaties. Het is evenwel van belang ervoor te zorgen dat de technologie voor het afvangen en opslaan in geologische formaties van kooldioxide, een techniek die nog weinig beproefd is, wordt toegepast in overeenstemming met de strengste veiligheidsnormen die de richtlijn op dit vlak voorziet.

João Ferreira (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het geologisch opslaan van kooldioxide is aangewezen als de mogelijke oplossing voor de verzachting van de klimaateffecten ten gevolge van de stijgende concentratie van dit gas in de atmosfeer door menselijke activiteiten. Hoewel er ten aanzien van deze oplossing een reeks voorbehouden bestaan met betrekking tot de toepasbaarheid in de toekomst – in het bijzonder met het oog op het vroege stadium van ontwikkeling van de gebruikte technieken, de verwachte hoge kosten en de mogelijke risico's – is het belangrijk het onderzoek dat op dit terrein is verricht voort te zetten, daar sommige resultaten die tot nu toe zijn geboekt positieve indicaties verschaffen.

We moeten hierbij echter wel aantekenen dat het voortzetten van het onderzoek naar deze technologie en de eventuele toepassing ervan in de toekomst in geen geval de noodzakelijke wijziging van het energieparadigma in gevaar mogen brengen. Die wijziging beoogt een aanzienlijke vermindering van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen die we nu kennen. Aan de andere kant moeten zowel de effecten voor het milieu als de veiligheid van de voor de opslag gebruikte technieken strikt worden getoetst. Daar de resolutie die is goedgekeurd hieraan beantwoordt, hebben wij vóór gestemd.

Ian Hudghton (Verts/ALE), schriftelijk. – (EN) Ik heb vóór het verslag-Rosbach gestemd. Koolstofafvang en –opslag kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan inspanningen om de opwarming van de aarde tegen te gaan, en daarbij zal mijn eigen land, Schotland, een belangrijke rol gaan spelen bij het ontwikkelen van de noodzakelijke technologie. Dit amendement op het OSPAR-verdrag zal betekenen dat de EU en Schotland op dit gebied het voortouw kunnen nemen.

- Verslag-Geringer de Oedenberg (A7-0058/2009)

Bruno Gollnisch (NI), schriftelijk. – (FR) Ik moet toegeven dat ik iets opgestoken heb van deze twee verslagen van mevrouw Geringer de Oedenberg: namelijk dat landen die er niet voor gekozen hebben deel te nemen aan justitiële samenwerking in burgerlijke zaken toch ook hun soevereiniteit hebben moeten inleveren.

Denemarken, dat een uitzonderingsbepaling heeft weten uit te onderhandelen, maar ook – als soeverein land – een verdrag met de Gemeenschap wilde sluiten om aan bepaalde onderdelen van deze samenwerking te kunnen deelnemen, moet nu toestemming vragen aan de Commissie om nieuwe internationale overeenkomsten op dit gebied met andere landen te mogen sluiten! Met andere woorden: Denemarken kan op dit onderdeel van zijn externe betrekkingen niet meer volkomen onafhankelijk besluiten nemen.

Hoewel ik intellectueel begrijp dat er voor een dergelijke samenwerking samenvang nodig is binnen en buiten de Gemeenschap, heb ik er toch meer moeite mee dat de Commissie exclusieve bevoegdheid heeft ten aanzien van dit soort internationale overeenkomsten en dat ze – al is het maar gedeeltelijk – zeggenschap heeft over de bevoegdheid van één van de lidstaten om overeenkomsten te sluiten, en nog meer met het feit dat het EU-recht boven elk ander recht gaat.

We hebben toch voor deze verslagen gestemd, maar uitsluitend omdat we het Denemarken niet onmogelijk willen maken overeenkomsten te sluiten en omdat er binnen de gegeven omstandigheden niet veel andere mogelijkheden zijn.

- Verslag-Fraga Estévez (A7-0046/2009)

Ian Hudghton (Verts/ALE), schriftelijk. – (EN) Ik heb gestemd voor dit verslag over wijzigingen in het herstelplan in het kader van de visserijorganisatie voor het noordwestelijke deel van de Atlantische Oceaan. Internationale visserijorganisaties zijn essentieel voor de mondiale mariene hulpbronnen. Ik vind het echter ongelukkig dat het de EU is die met onze Noord-Atlantische burens onderhandelt; hoewel dit beginsel inmiddels is vastgelegd in het Verdrag van Lissabon, ben ik van mening dat er toch ruimte is het visserijbeheer weer onder te brengen bij de visserijlanden en maritieme gebieden.

- Verslag-Koch (A7-0053/2009)

Andreas Mölzer (NI), schriftelijk. – (DE) Juist als het gaat om het spoorwegvervoer en het langeafstandsvervoer is er de afgelopen jaren het een en ander ten goede veranderd. Daarbij mogen passagiers echter niet achterblijven. Regels voor vergoedingen bij vertragingen voor internationale spoordiensten zijn niet toereikend. Wij moeten er in ons streven naar globalisering voor zorgen dat het regionale vervoer niet volledig wordt verwaarloosd en hele regio's worden afgesneden.

Daarbij moeten we eveneens voorkomen dat de huidige privatiseringswaan leidt tot massale vertragingen en veiligheidstekorten, zoals in Engeland het geval is. Het is belangrijk dat belemmeringen en technische

problemen bij grensoverschrijdend spoorwegvervoer worden opgelost, niet alleen met het oog op het milieu. Daarom heb ik voor dit verslag gestemd.

- Verslag-Wallis (A7-0062/2009)

Miroslav Mikolášik (PPE), *schriftelijk*. – (SK) Ik verwelkom het besluit van de Gemeenschap om over te gaan tot ondertekening van het Protocol van Den Haag van 23 november 2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen, omdat het protocol langverwachte en zeer noodzakelijke opheldering geeft over de regels die bepalen welk recht van toepassing is en die worden aangevuld met het Verdrag van 23 november inzake de internationale inning van levensonderhoud ten behoeve van kinderen en andere familieleden.

De harmonisatie van de regels verschaft rechtszekerheid aan hen die recht hebben op levensonderhoud en biedt de mogelijkheid een rechtsgeding te voeren zonder te worden onderworpen aan verschillende rechtsstelsels. Dankzij de speciale regels wordt ook de vermijding van de onderhoudsplicht beperkt in gevallen waar rechthebbenden geen levensonderhoud kunnen veiligstellen op grond van het recht in het land waar zij gewoonlijk verblijven. De mogelijkheid om op basis van het protocol een geldend recht niet toe te passen is beperkt tot uitsluitend gevallen waarin de gevolgen duidelijk in strijd zouden zijn met de openbare orde in het land van het gerechtshof in kwestie. Ik wil ook mijn diepe teleurstelling uitspreken over het feit dat het Verenigd Koninkrijk niet deelneemt aan het besluit van de Raad om het protocol door de Gemeenschap te laten ondertekenen.

- Verslag-Zwiefka (A7-0054/2009)

Sabine Lösing (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (EN) Op 9 november 2009 is in de Commissie juridische zaken (JURI) in het Parlement gestemd over het verslag inzake het verzoek om verdediging van de immuniteit en de voorrechten van Tobias Pflüger (A7-0054/2009), waarbij het ook werd aangenomen.

Dit verslag is gebaseerd op onjuiste feiten.

Het kernpunt is dat het verslag zich beroept op een vonnis in eerste instantie dat is herroepen. Het vonnis is ongeldig omdat de regionale rechtbank in München de eis tegen Tobias Pflüger op 21 juli 2009 in tweede en laatste instantie niet-ontvankelijk heeft verklaard. Er is geen veroordeling uitgesproken. Geen van de verwijten gaat derhalve op.

Het is politiek onaanvaardbaar dat er over dit verslag, dat onjuiste feiten bevat, vandaag (24 november 2009) in de plenaire vergadering is gestemd.

We hebben geprobeerd dit onvolledige en daardoor onjuiste verslag van de agenda te halen, maar dat is helaas niet gelukt.

Deze handelwijze van het Europees Parlement wekt de indruk dat het de vervolging van politiek actieve personen steunt, in dit geval het openbaar ministerie van München II tegen een voormalig lid van het Europees Parlement.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (EN) Op 9 november 2009 is in de Commissie juridische zaken (JURI) in het Parlement gestemd over het verslag inzake het verzoek om verdediging van de immuniteit en de voorrechten van Tobias Pflüger (A7-0054/2009), waarbij het ook werd aangenomen.

Dit verslag is gebaseerd op onjuiste feiten.

Het kernpunt is dat het verslag zich beroept op een vonnis in eerste instantie dat is herroepen. Het vonnis is ongeldig omdat de regionale rechtbank in München de eis tegen Tobias Pflüger op 21 juli 2009 in tweede en laatste instantie niet-ontvankelijk heeft verklaard. Er is geen veroordeling uitgesproken. Geen van de verwijten gaat derhalve op.

Het is politiek onaanvaardbaar dat er over dit verslag, dat onjuiste feiten bevat, vandaag (24 november 2009) in de plenaire vergadering is gestemd.

We hebben geprobeerd dit onvolledige en daardoor onjuiste verslag van de agenda te halen, maar dat is helaas niet gelukt.

Deze handelwijze van het Europees Parlement wekt de indruk dat het de vervolging van politiek actieve personen steunt, in dit geval het openbaar ministerie van München II tegen een voormalig lid van het Europees Parlement, Tobias Pflüger.

Willy Meyer (GUE/NGL), schriftelijk. – (EN) Op 9 november 2009 is in de Commissie juridische zaken (JURI) in het Parlement gestemd over het verslag inzake het verzoek om verdediging van de immuniteit en de voorrechten van Tobias Pflüger, waarbij het ook werd aangenomen. Dit verslag is gebaseerd op onjuiste feiten. Het kernpunt is: het verslag beroept zich op een vonnis in eerste instantie dat is herroepen. Het vonnis is ongeldig omdat de regionale rechtbank in München de eis tegen Tobias Pflüger op 21 juli 2009 in tweede en laatste instantie niet ontvankelijk heeft verklaard. Er is geen veroordeling uitgesproken. Geen van de verwijten gaat derhalve op. Het is politiek onaanvaardbaar dat er over dit verslag, dat onjuiste feiten bevat, vandaag (24 november 2009) in de plenaire vergadering is gestemd. We hebben geprobeerd dit onvolledige en daardoor onjuiste verslag van de agenda te halen, maar dat is helaas niet gelukt. Deze handelwijze van het Europees Parlement wekt de indruk dat het de vervolging van politiek actieve personen steunt, in dit geval het openbaar ministerie van München II tegen een voormalig lid van het Europees Parlement, Tobias Pflüger.

- Verslag-Szájér (A7-0036/2009)

Peter Skinner (S&D), schriftelijk. – (EN) Ik acht de rol van het Parlement alleen doeltreffend als het de effecten van wetgeving ook kan ondersteunen. In dit verband biedt de toepassing van de regel betreffende “regelgevingsprocedure met toetsing” de mogelijkheid om voorstellen te beoordelen voordat zij in wetgeving zijn omgezet. Dit verslag nuanceert de rol van het Parlement en versterkt ons vermogen om controle en toezicht op de uitvoering van de wetgeving in de lidstaten uit te oefenen.

6. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 12.30 uur onderbroken en om 15.10 uur hervat)

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

7. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

8. Vragenuur voor vragen aan de Voorzitter van de Commissie

De Voorzitter. – Aan de orde is het vragenuur met de voorzitter van de Commissie.

Vrije vragen

Joseph Daul, namens de PPE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, zal Europa deze winter het hoofd moeten bieden aan een nieuwe gascrisis? We herinneren ons het conflict tussen Rusland en Oekraïne, waar miljoenen Europeanen onder hebben geleden. Ik verwelkom het Jalta-akkoord van 19 november. Wij weten echter dat Oekraïne vorige maand grote moeilijkheden heeft ondervonden bij de betaling van zijn gasrekening aan Rusland. Ook weten we dat de politieke context in januari bijzonder moeilijk zal zijn als gevolg van de organisatie van de presidentsverkiezingen.

Welke voorzorgsmaatregelen kunnen door de Commissie worden voorgesteld en op Europees niveau worden uitgevoerd om onze medeburgers te beschermen tegen de gevolgen van een eventuele nieuwe crisis en welke lessen zijn er getrokken uit de gebeurtenissen in de winter van 2009?

Zullen het akkoord van 16 november tussen de Unie en Rusland over een mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing en het voorstel voor een verordening betreffende maatregelen tot veiligstelling van de aardgasvoorziening, die ik beide toejuich, volstaan?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Daul, ik dank u voor uw vraag. Ik wil net als u een herhaling van de crisis van vorig jaar voorkomen.

Teneinde Oekraïne te steunen, hebben wij nauw samengewerkt – en ikzelf heb intensief gewerkt – met president Joesjtsjenko, premier Tymosjenko, de Russische autoriteiten en de internationale financiële instellingen.

Wat kunnen we nog meer doen?

Op korte termijn zou het vorige week met Rusland overeengekomen mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing ons moeten helpen eventuele problemen op tijd te signaleren. Ik kan u echter zeggen dat de sfeer tijdens deze top met Rusland, in aanwezigheid van president Medvedev, uitstekend was, veel beter dan bij andere gelegenheden.

Ook werken wij met de Groep coördinatie gas, bestaande uit de lidstaten en de industrietak, aan de opslag van gas. Samen met de internationale financiële instellingen blijven we werken aan de hervorming en modernisering van de gassector in Oekraïne. Zoals u zelf al hebt gezegd, is de binnenlandse situatie in Oekraïne echter niet gemakkelijk. Volgende week zullen de voorzitter van de Raad, de heer Reinfeldt, en ik in Kiev in ieder geval laten zien hoezeer wij ons inzetten voor de hervorming van deze sector in dit land.

Martin Schulz, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Ik zou u willen vragen of er in het verleden ooit een probleem is geweest met de regering van Bulgarije onder leiding van Sergej Stanisjev of met mijn collega Ivailo Kalfin als Bulgaars minister van Buitenlandse Zaken. Had u redenen om aan de democratische legitimiteit, aan de trouw van de heer Stanisjev of de heer Kalfin aan de instellingen van de Europese Unie te twijfelen?

Zo nee, hoe beoordeelt u dan de uitspraken van de zittende Bulgaarse premier Borisov dat de Socialistische Partij verboden zou moeten worden? En dat de afgevaardigden op het partijcongres van de socialisten een stel bandieten en vlerken zouden zijn?

En dan de uitspraak van vorige week: “Iedereen, die de socialisten in Bulgarije haat, hoort aan onze kant te staan.” Hoe beoordeelt u deze opstelling van een lid van de Europese Raad?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer Schulz, dank u voor uw vraag. U zult begrijpen dat ik een slag om de arm moet houden bij het becommentariëren van de opmerkingen van de verschillende regeringsleiders op het gebied van hun binnenlands beleid. Het is niet aan mij om hier en nu deel te nemen aan deze binnenlandse polemiek.

Wat ik concreet kan antwoorden op uw vraag is dat er altijd sprake is geweest van een uitstekende, loyale samenwerking tussen mijzelf en de Bulgaarse regering onder de toenmalige leiding van Sergej Stanisjev. Tevens kan ik hier zeggen dat de heer Stanisjev – zoals ik hem ook persoonlijk heb verteld – altijd een bijzonder loyale partner is geweest van de Commissie en alle andere instellingen met het oog op de vordering van het Europese project. Dat hij nu niet meer aan de macht is, betekent niet dat ik zijn loyale samenwerking en Europees engagement zal vergeten.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Ik begrijp dat u zich niet in de binnenlandse aangelegenheden van Bulgarije wilt mengen. Daar kan ik inkomen. Mag ik uw antwoord zo opvatten, dat u van mening bent dat de Socialistische Partij van Bulgarije, waar de heer Stanisjev voorzitter van is, iemand die u persoonlijk om zijn inspanningen geprezen hebt, niet verboden moet worden?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer Schulz, ik vind vanzelfsprekend dat er in democratische landen plaats moet zijn voor alle democratische partijen. Aangezien Bulgarije, zoals wij allen weten, een democratisch land is, is er voor alle Bulgaarse democratische partijen een plaats in het democratische systeem.

Dit geldt voor alle partijen in Bulgarije die de regels van onze Gemeenschap respecteren.

Guy Verhofstadt, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik heb een vraag over de structuur van de Commissie, hetgeen normaal is aangezien we zeer binnenkort een nieuwe Commissie zullen hebben.

Om te beginnen heb ik zo mijn twijfels over het feit dat de portefeuille “milieu” zal worden verdeeld in drie gebieden, te weten klimaatverandering, energie en milieu. Ik wil aantekenen dat ik hier mijn bedenkingen bij heb.

Mijn belangrijkste vraag aan u betreft evenwel de grondrechten en de strijd tegen discriminatie. Ik meen dat er is afgesproken een commissaris aan te stellen voor deze thematiek. Nu gaat het erom ervoor te waken geen portefeuille “binnenlandse zaken” te creëren die ook de onderwerpen asiel en immigratie omvat, omdat “asiel en immigratie” dan niet onder binnenlandse zaken zou vallen, maar een veiligheidskwestie zou zijn.

De heer Barrot heeft voorgesteld drie commissarisposten te creëren: grondrechten, binnenlandse zaken en veiligheid, en asiel en immigratie apart. Mijn vraag is eenvoudigweg: hoe ziet u deze kwestie?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Wat, om te beginnen, de kwestie van de portefeuille “klimaatverandering” of liever “actie op klimaatgebied” betreft: ik beschouw deze verantwoordelijkheid als bijzonder belangrijk. Het is een horizontale competentie, een dimensie die in al het EU-beleid moet worden geïntegreerd. De met de actie op klimaatgebied belaste commissaris zal natuurlijk verantwoordelijk zijn voor de follow-up van Kopenhagen en dus alle implicaties ervan op intern en extern gebied.

Wat de portefeuille “justitie en binnenlandse zaken” betreft, heb ik inderdaad besloten ook deze in tweeën te delen. De ene portefeuille omvat justitie en de grondrechten en de andere binnenlandse zaken. Dit is overigens een gangbare verdeling in talrijke lidstaten, die een minister van Justitie en een minister van Binnenlandse Zaken hebben.

De precieze afbakening wil ik natuurlijk bespreken met de betrokken commissarissen, maar ik kan u wel al zeggen dat de voor justitie en de grondrechten verantwoordelijke commissaris er met name op zal moeten toezien dat de Europese burgers bij de uitoefening van hun rechten geen obstakels meer op hun pad vinden.

Daniel Cohn-Bendit, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog even voortgaan op de door de heer Verhofstadt ingeslagen weg aangezien de Commissie in de opbouwfase verkeert.

Wij lezen en horen tamelijk gevaarlijke geruchten. Denkt u dat u, gekozen en bekrachtigd voorzitter van de Commissie, de Commissie samenstelt en organiseert en de ruimte van de commissarissen vaststelt of zijn het de landen van de Unie en de grote landen die u al dan niet een bepaald standpunt opleggen?

Ik vind het onacceptabel in de kranten te moeten lezen – hoewel het misschien niet waar is – dat Frankrijk zus wil, Engeland zo en mevrouw Merkel weer iets anders. De heer Sarkozy en mevrouw Merkel hebben u benoemd en hebben nu niets meer in de melk te brokkelen: u moet uw eigen Commissie samenstellen!

Is dit ook úw opvatting van de rol van voorzitter van de Commissie of houdt u er een andere op na, meer die van mevrouw Merkel of de heer Sarkozy?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijn opvatting is heel eenvoudig: het gaat erom dat het Verdrag van Lissabon, en overigens ook het huidige verdrag, op dit punt worden nageleefd. Met ingang van 1 december wordt door dit Verdrag van Lissabon bijzonder duidelijk bepaald – ik heb hier de Engelse versie, artikel 17 – dat de voorzitter van de Commissie beslist over de interne organisatie van de Commissie, en dat ga ik uiteraard doen, de toewijzing van de portefeuilles inbegrepen.

Laten we er geen doekjes om winden: zoals u weet, zal er altijd druk worden uitgeoefend. Wij krijgen allemaal verzoeken. Uiteindelijk neem ik echter de volle verantwoordelijkheid voor de samenstelling van de Commissie en ik denk dat deze Commissie overigens zal kunnen rekenen op behoorlijk veel steun van het Europees Parlement.

Ik heb hard gewerkt om een aanzienlijke consensus te verkrijgen. Ik heb vandaag trouwens goed nieuws voor u, en wil tevens een woord van dank uitspreken. De volgende Commissie zal namelijk negen vrouwen tellen, dus één meer dan de huidige. Een week geleden waren slechts drie potentiële kandidaten. Velen van u hebben mij geholpen dit verzoek om meer vrouwen voor te dragen kracht bij te zetten bij de lidstaten. Ziehier een concreet voorbeeld van mijn streven om een college te vormen dat kan rekenen op de steun van uw Parlement.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer Barroso, aangezien u het hebt over de Commissie en de vrouwelijke leden, denkt u niet dat het op lange termijn toch gemakkelijker zou zijn voor een Commissievoorzitter dat ieder land hem of haar twee voorstellen doet, twee commissarissen voorstelt: een vrouw en een man?

Zo zou u een evenwichtige Commissie kunnen samenstellen, niet één met negen vrouwen, maar één die voor de ene helft uit vrouwen en voor de andere uit mannen bestaat.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) U hebt volkomen gelijk. Dat zou ik heel graag willen, maar helaas voorziet het Verdrag hier niet in.

Ik ben het eens met uw collega, de heer Verhofstadt.

De ernstige kwestie is dat deze verplichting niet in het Verdrag is voorzien. Zoals u weet, heb ik zelfs een brief openbaar laten maken waarin ik de lidstaten verzocht mij te helpen bij deze genderevenwichtskwestie. Idealiter zou de Commissie in dit opzicht nog evenwichtiger zijn.

Ik ben in ieder geval tevreden over dit eindresultaat en bedank alle Parlementsleden die mij bij de vervulling van deze taak hebben geholpen.

Michał Tomasz Kamiński, *namens de ECR-Fractie*. – (PL) Mijnheer Barroso, ik wil u graag hartelijk bedanken voor uw aanwezigheid vandaag. Ik zou allereerst willen zeggen dat we onze collega's misschien sterker zouden moeten aanmoedigen om deel te nemen aan deze debatten met u, aangezien sommige Parlementsleden meer belangstelling hebben voor andere attracties in Straatsburg dan voor de mogelijkheid om u te ontmoeten.

Mijn vraag heeft betrekking op de doelstellingen van de Lissabon-strategie, die voor de Europese Conservatieven en Hervormers altijd zeer belangrijk is geweest. Dat geldt met name voor een punt dat u onlangs hebt genoemd en als een onderdeel van uw strategie hebt voorgesteld: een nieuwe start voor de gemeenschappelijke markt. Wij zijn ervan overtuigd dat Europa behoefte heeft aan een gemeenschappelijke markt. Het recentelijk aangenomen Verdrag van Lissabon geeft de Europese instellingen meer bevoegdheden in politieke zin. Ik heb de indruk dat er een bepaald soort kloof ontstaat tussen politieke integratie, een gebied waarop vooruitgang wordt geboekt, en economische integratie. Mijnheer Barroso, ik zou het zeer op prijs stellen indien u vanaf het begin van uw nieuwe ambtstermijn aandacht zou besteden aan de kwestie van de start van een nieuwe markt.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Ik heb goed nieuws voor de heer Kamiński: tijdens de bijeenkomst van de Commissie vandaag hier in Straatsburg hebben wij een werkdokument van de Commissie aangenomen op basis waarvan de raadpleging in gang wordt gezet over wat ik 'Europa 2020' zou willen noemen, de opvolger van de strategie van Lissabon. Ik doel hiermee uiteraard op de raadpleging van het Parlement, de Europese regeringen en de samenleving in het algemeen.

In het werkdokument wordt veel nadruk gelegd op de noodzaak om de interne markt te versterken. Ik heb zelfs Mario Monti, een zeer bekende Europese persoon, gevraagd om voor mij een verslag op te stellen over de wijze waarop wij de ontbrekende koppelingen op de Europese markt aan kunnen pakken. Ik hoop dat het eerste ontwerp van dit verslag klaar zal zijn voor de Europese Raad in maart. Het Spaanse voorzitterschap van de Raad wil overigens ook zeer graag een bijdrage leveren aan deze ontwikkelingen en het zal aan dit onderwerp dan ook de nodige urgentie geven.

De ontwikkeling van de interne markt is een van de manieren waarop wij nieuwe bronnen van groei kunnen aanboren om te reageren op de uitdagingen van de concurrentie uit andere delen van de wereld.

Lothar Bisky, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Het heuglijke aan de bijzondere top was dat er een evenwicht tussen mannen en vrouwen geschapen werd. Dat waarderen wij. Ik voeg daar gelijk aan toe dat we u ook zullen blijven steunen, zolang u ernaar streeft dit evenwicht uit te bouwen.

We hebben nu van doen met twee uithangborden voor de Europese Unie, waar iedereen van zegt dat ze nog in hun functie moeten groeien. Maar dat kun je van iedereen wel zeggen. Verder heeft men het over licht- en over zwaargewichten. Ik zie het zo: de lichtgewichten van vandaag zijn de zwaargewichten van morgen en het omgekeerde geldt ook. Menig zwaargewicht van vandaag wordt een lichtgewicht van morgen.

Hoe het ook zij, we hebben wel een zware economische crisis te overwinnen. Vooral over de sociale gevolgen daarvan maken wij ons zorgen. In Europa worden tientallen miljoenen mensen bedreigd door werkloosheid, armoede en sociale uitsluiting. Het aantal slachtoffers van de crisis stijgt explosief. In de derde wereld zijn de gevolgen nog een stuk ernstiger.

Bent u, mijnheer Barroso, bereid samen met de nieuwe Commissie lering te trekken uit de verkeerde richting die het marktradicalisme is ingeslagen? Bent u bereid een dringend noodzakelijke koerswijziging door te voeren en de mensen boven de winst en het sociale aspect boven concurrentieoverwegingen te stellen?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) In de nieuwe strategie 2020 van de Europese Unie die ik zojuist heb aangekondigd, ligt grote nadruk op de sociale kwesties die u net heeft genoemd, mijnheer Bisky. Naar mijn mening is er thans sprake van een urgente situatie wat die sociale zaken betreft, met name gezien de stijgende werkloosheid. Er bestaat een risico op een decennium van een geringe groei en een hoge werkloosheid en dat zou een zware druk leggen op onze sociale modellen en levensstandaard. Daarom vind ik het belangrijk dat wij aandacht besteden aan zaken die verband houden met sociale integratie.

Wij moeten er tevens voor zorgen dat onze burgers over de juiste vaardigheden beschikken om in dit nieuwe economische model succesvol te kunnen zijn. Een van de prioritaire gebieden van de strategie 2020 van de Europese Unie is dan ook gericht op het verschaffen van de juiste instrumenten aan onze burgers. De nadruk dient daarbij op onderwijs en vaardigheden te liggen, evenals op een leven lang leren, de mobiliteit van werknemers, het ondersteunen van ondernemerschap en van kleine zelfstandigen. Daarnaast moet die nadruk ook liggen op het bestrijden van uitsluiting en armoede. Naar mijn idee hebben wij als Europese Unie de plicht om het bestrijden van uitsluiting en armoede als een van onze prioriteiten aan te merken.

Rolandas Paksas, *namens de EFD-Fractie*. – (LT) Mijnheer de Commissievoorzitter, afgelopen september heb ik u benaderd over de voortzetting van de activiteiten in de kerncentrale van Ignalina. Uit uw antwoord heb ik de indruk gekregen dat de Commissie ofwel zich niet bewust is van de werkelijke situatie, daar niet van op de hoogte is, of probeert leden van het Parlement terzijde te schuiven.

Mijnheer de Commissievoorzitter, ik denk dus dat u wel weet dat er geen opslagplaatsen voor splijtstof zijn gebouwd en dat afgewerkte splijtstofstaven in de centrale worden opgeslagen, terwijl dat de nucleaire veiligheid in de regio vermindert. Dit is mijn eerste punt. Ten tweede denk ik dat er pas over drie jaar vervangende generatoren zullen worden gebouwd en dat Litouwen een tekort aan elektriciteit zal krijgen. Dat is mijn tweede punt. Ten derde geloof ik dat u beseft dat de omstandigheden die ik heb genoemd de voortzetting van de activiteiten van de kerncentrale toestaan en dat deze niet gereed is om te worden gesloten.

Mijn vraag, mijnheer de Commissievoorzitter, is wie de verantwoordelijkheid op zich zal nemen voor de verminderde nucleaire veiligheid in deze regio en voor het toegenomen risico voor burgers van de Europese Unie?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Wat de Ignalina-kwestie betreft, weet u dat dit een zaak is die verband houdt met het toetredingsverdrag met Litouwen. Wij moeten dat toetredingsverdrag, dat door alle lidstaten en ook door Litouwen is ondertekend, eerbiedigen.

Op dit moment bestuderen wij niet alleen de economische aspecten, maar ook de veiligheidsaspecten. Ik ben ervan overtuigd dat al deze aspecten in ons besluit meegewogen zullen worden en dat wij in samenwerking met de Litouwse autoriteiten de veiligheid van de nucleaire situatie aldaar kunnen waarborgen.

Tijdens mijn recente ontmoeting met president Medvedev heb ik overigens nogmaals gewezen op de kwestie van de levering van energie door Rusland aan Litouwen. Ik heb hem gevraagd waarom Rusland niet meer medewerking verleent met betrekking tot de Droejzba-pijpleiding. Wij werken dus actief samen met zowel onze Litouwse vrienden als met andere partners die belangrijk zijn voor het waarborgen van de energietoevoer naar Litouwen.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mijnheer de Commissievoorzitter, het voortbestaan van de Opel-fabrieken houdt de gemoederen in Europa bezig en speelde ook een belangrijke rol in de campagne voor de Duitse parlementsverkiezingen. Lang voor de verkiezingen was al bekend dat verkoop aan het door Magna geleide consortium gepland was, maar toch heeft de Europese Commissie daar pas op 16 oktober bedenkingen tegen uitgesproken.

Waarom heeft men daarmee tot na de parlementsverkiezingen gewacht? Zoiets is toch van grote invloed op de uitslag van de verkiezingen in Duitsland. Hoe kunt u de verdenking wegnemen dat politieke overwegingen hier een rol gespeeld hebben, eens te meer daar uw nauwe banden met de bondskanselier bekend zijn? Bent u bereid de mondelinge en schriftelijke dialoog die u voorafgaand aan de Duitse verkiezingen van 27 september over de kwestie Opel gehad hebt, openbaar te maken?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Om te beginnen met uw laatste vraag, kan ik zeggen dat ik u met alle plezier al mijn correspondentie met bondskanselier Merkel zal doen toekomen. Dat is geen enkel probleem.

Dat gezegd hebbende, moet ik hieraan toevoegen dat wij twee bijeenkomsten vóór de Duitse verkiezingen hebben georganiseerd met alle landen die bij betrokken zijn bij General Motors/Opel en gisteren is daar nog een derde bijeenkomst bijgekomen. Dat was de derde ministeriële bijeenkomst over Opel die door de Commissie is georganiseerd en de eerste sinds het besluit van General Motors om Opel niet te verkopen.

Naast haar rol van bemiddelaar – die zij met name vervult door ervoor te zorgen dat alle belanghebbenden over dezelfde informatie beschikken –, zal de Commissie blijven waarborgen dat de regels voor de interne markt en voor staatssteun geëerbiedigd worden. Dat is zeer belangrijk als we een rampzalige strijd om subsidies tussen lidstaten, die uiteindelijk toch geen winnaars zal opleveren, willen voorkomen.

De bal bevindt zich nu echter duidelijk op de helft van General Motors. Pas nadat het businessplan van General Motors bekend is en onze lidstaten wellicht bereid zijn om staatssteun te verlenen, kan de Commissie beoordelen of de mededingingsregels in acht worden genomen. Wij kunnen niet op basis van veronderstellingen handelen. Pas als wij over de businessplannen beschikken, kunnen wij constateren of die verenigbaar zijn met de communautaire regels.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Ik dank u zeer en ga graag op uw aanbod in. Natuurlijk was het mij ook om de verschillende gesprekken te doen, maar daar komen we vast wel uit. U hebt in het tweede deel van uw antwoord wel een cruciale vraag aangevoerd: er is niet alleen een loondumpingswedloop, maar ook een subsidiewedloop. Het was een bijzonder verstandige zet om deze top van gisteren bijeen te roepen. Welke conclusies trekt u uit hetgeen u daar meegemaakt hebt? Hoe kunnen we in de toekomst het gevaar van een subsidiewedloop afwenden, die de EU-lidstaten telkens weer op kosten van de Europese belastingbetaler zijn aangegaan, en tegelijk, uiteraard, ingrijpen in de economische mechanismen die zo'n wedloop aanwakkeren?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Dat kan inderdaad alleen maar door een strikte toepassing van de staatssteunregels. Deze kwestie is voor ons allemaal – niet alleen voor de betrokken partijen – buitengewoon interessant omdat, zoals u in uw vraag aangeeft, indien elke lidstaat met de andere lidstaten gaat wedijveren wie er het meeste geld aan het bedrijf kan geven, er een situatie ontstaat die niet alleen slecht is voor de lidstaten, maar ook slecht uitpakt voor de consumenten en voor het geld van de belastingbetalers.

De garantie die ik u kan geven, is dat de Commissie de staatssteunregels strikt zal toepassen, niet alleen omdat wij fundamentalisten zijn met betrekking tot de markt of de mededingingsregels, maar ook omdat wij een stringente communautaire aanpak belangrijk vinden. Wij vinden het belangrijk dat er gelijke mededingingsomstandigheden gelden voor alle bedrijven en alle lidstaten – zowel voor de grote en de kleine als voor de rijke en de minder rijke bedrijven en lidstaten. Dat is de beste manier om te waarborgen dat wij in onze Unie op een eerlijke wijze te werk blijven gaan.

Follow-up van de Europese Raad van 19 november 2009

Kinga Gál (PPE). – (EN) Geachte heer Barroso, ik ben zeer verheugd over uw verklaring van zojuist dat u van mening bent dat er binnen de Commissie een portefeuille voor de grondrechten zou moeten komen.

Ik zou hier nog graag een andere vraag over willen stellen. U weet als geen ander dat er in de EU een aanzienlijke hoeveelheid autochtone nationale minderheden en taalminderheden woont. Het gaat om vijftien miljoen mensen oftewel 10 procent van de bevolking. Bent u voornemens om de kwestie van deze gemeenschappen, van deze nationale en taalminderheden, op te nemen in de portefeuille van de nieuwe commissaris die zich met de grondrechten gaat bezighouden?

Ik vind dat de EU, zeker na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon en van het Handvest van de grondrechten, haar beleid ten opzichte van deze gemeenschappen nader zou moeten uitwerken.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Het antwoord is simpel: ja. Het is inderdaad mijn intentie om kwesties verband houdende met het bestrijden van discriminatie, inclusief uiteraard de kwestie van de minderheden, onder de verantwoordelijkheid van de commissaris voor de grondrechten te laten vallen.

Glenis Willmott (S&D). – (EN) Ik was van plan om ook een vraag te stellen over de gendergelijkheid binnen de Commissie en daarom wil ik deze gelegenheid graag benutten om Catherine Ashton met haar benoeming te feliciteren. Ik ben ervan overtuigd dat u het met mij eens bent dat zij bijzonder talentvol is. Ik ben verheugd dat de eerste Hoge Vertegenwoordiger iemand uit Engeland is en ik ben met name verheugd dat het een Britse vrouw is. Dit is iets waar wij, de vrouwen binnen de S&D-Fractie, al geruime tijd op aangedrongen hebben.

Catherine Ashton was de leider van het Hogerhuis in het Verenigd Koninkrijk toen het Verdrag van Lissabon er doorheen werd geloodst, voorwaar geen kleinigheid. Zij beschikt over geweldige politieke vaardigheden en heeft veel bereikt sinds zij als commissaris actief is. Haar stille diplomatie, in plaats van een “ego op benen”, heeft tot akkoorden geleid die anderen nooit gesloten zouden kunnen hebben op gebieden die in het verleden problematisch zijn gebleken. Ik zou tegen Catherine Ashton willen zeggen dat het niet haar taak is om het verkeer tot stilstand te brengen, maar juist om het verkeerssysteem te creëren. Ik ben ervan overtuigd dat zij het geweldig zal doen.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Ik ben bijzonder trots en verheugd dat Catherine Ashton tot eerste vicevoorzitter van de Commissie en Hoge Vertegenwoordiger is benoemd. Het is een benoeming die ik tijdens de Europese Raad van harte heb ondersteund en die op mijn volledige instemming kan rekenen. Uiteraard kennen wij haar allemaal als iemand die over de benodigde politieke vaardigheden en het juiste richtingsgevoel beschikt om de veeleisende taak van Hoge Vertegenwoordiger en vicevoorzitter van de Commissie goed in te kunnen vullen.

Wij weten allemaal dat dit een innovatie is. Wij hebben allemaal ook tijd nodig om te leren hoe wij deze nieuwe regelingen kunnen gebruiken teneinde de beste resultaten te bewerkstelligen met het oog op een grotere rol van de Europese Unie in de wereld. Duidelijk is wel dat wij dat alleen kunnen realiseren op basis van een gedegen partnerschap tussen de instellingen. Die dubbele rol is dan ook precies bedoeld om dat te waarborgen en om datgene te bereiken waarvan ik zeker weet dat de Commissie daarvoor zal gaan zorgen, namelijk dat de EU de best mogelijk rol in de wereld zal gaan spelen.

Uiteraard ben ik bijzonder verheugd dat zij uit Groot-Brittannië afkomstig is, omdat ik van mening ben dat het essentieel is dat Groot-Brittannië een centrale rol blijft spelen in Europa. Daarnaast ben ik bijzonder verheugd dat zij een vrouw is omdat de gendergelijkheid zoals u weet, mij na aan het hart gaat. Vanwege al deze redenen, en ook omdat zij mijn collega in de Commissie is, ben ik – zoals u zich kunt voorstellen – bijzonder blij met dit besluit.

Andrey Kovatchev (PPE). – (BG) Allereerst wil ik de heer Schulz één ding duidelijk maken. De Bulgaarse minister-president heeft nooit opgeroepen tot het verbieden van de Bulgaarse Socialistische Partij. Nu mijn vraag aan de heer Barroso. Is het na 19 november duidelijk welke terreinen van het buitenlands beleid deel blijven uitmaken van de bevoegdheden van de Commissie en welke overgaan naar de Europese Dienst voor extern optreden, bijvoorbeeld uitbreiding, handel of hulp aan ontwikkelingslanden?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Inderdaad, de Hoge Vertegenwoordiger is tegelijkertijd ook vicevoorzitter van de Commissie. Dat biedt dus een uitstekende mogelijkheid om de bevoegdheden op GBVB-gebied, die berusten bij de Hoge Vertegenwoordiger, te combineren met de traditionele communautaire bevoegdheden op het gebied van de externe betrekkingen. Eenvoudig gezegd komt het erop neer dat wij nu een persoon hebben die de taken van zowel Javier Solana als van Benita Ferrero-Waldner uitvoert. De betreffende persoon doet dit als vicevoorzitter van de Commissie en als voorzitter van de Raad buitenlandse betrekkingen. Ik denk dat het buitengewoon belangrijk is dat wij nu op dit niveau over een dergelijk concept beschikken.

In het algemeen is het de taak van de voorzitter van de Raad om, op het niveau van de staatshoofden en regeringsleiders, de Europese Unie op dit niveau en in deze hoedanigheid te vertegenwoordigen met betrekking tot GBVB-kwesties. Dat staat ook heel duidelijk in het Verdrag van Lissabon. Op grond van artikel 17 van het Verdrag van Lissabon is het de taak van de Commissie om de Europese Unie bij alle andere externe kwesties te vertegenwoordigen.

Derek Vaughan (S&D). – (EN) Geachte heer Barroso, ik weet niet of u wel of niet wilt reageren op het onlangs uitgelekte herzieningsdocument over de begroting, maar u weet ongetwijfeld dat dit tot grote bezorgdheid in veel regio's in Europa heeft geleid. De eerste minister van Wales, Rhodri Morgan, heeft u hierover onlangs zelfs geschreven om u deelgenoot van zijn bezorgdheid te maken.

Mag ik u tegen deze achtergrond vragen of u van plan bent om nieuwe voorstellen te doen om te waarborgen dat de regio's in heel Europa na 2013 toegang hebben tot de Structuurfondsen? En indien u dat van plan bent, gebeurt dit dan in het kader van de huidige Commissie of in het kader van de nieuwe Commissie nadat deze is benoemd?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Ik kan u vertellen dat ik de brief van de eerste minister van Wales heb gelezen, maar het document waarnaar u verwijst niet.

Er circuleert een aantal werkdocumenten binnen de Commissie die opgesteld zijn door haar diensten, maar zij weerspiegelen niet de standpunten van de Commissie zelf. Uitsluitend het college van commissarissen kan standpunten innemen die bindend zijn voor de Commissie. Wij bevinden ons in een voorbereidende fase. Ik kan u zeggen dat ik, zoals u weet, bijzonder veel waarde hecht aan sociale, economische en territoriale cohesie en dat het regionale beleid een van de topprioriteiten van de volgende Commissie zal zijn.

Wat de herziening van de begroting betreft, heb ik met instemming van het Parlement (in de persoon van de voorzitter van de Begrotingscommissie) besloten om de herziening van de begroting op een later tijdstip

te presenteren. Het is verstandig om eerst tot overeenstemming te komen over de grote lijnen van de EU 2020-strategie. Vervolgens kan de herziening van de begroting door de nieuwe Commissie worden gepresenteerd. Op die manier heeft het nieuwe college de volledige verantwoordelijkheid voor het betreffende voorstel, zodat het in nauwe samenwerking met het Parlement de toekomstige financiële perspectieven kan opstellen.

Sarah Ludford (ALDE). – (EN) Chris Patten heeft ooit gezegd dat het gevaar van Balkanlanden is dat zij pretenderen hervormingen door te voeren en dat de EU net doet of zij dat gelooft.

Iets dergelijks schijnt nu in Bosnië te gebeuren, een land dat op onrustbarende wijze afglijdt naar een disfunctioneren of, wellicht nog erger, naar een zelfvernietiging. Het optreden van de internationale gemeenschap en de EU in Bosnië schiet tekort omdat er niet op hervormingen wordt aangedrongen en omdat er geen tegenwicht wordt geboden aan Milorad Dodik, de leider van Servische Republiek. Het functioneren van de post van de Hoge Vertegenwoordiger, voor zover deze nog bestaat, is ondermijnd en het gezag van de internationale gemeenschap is verzwakt.

Wat is uw reactie op de aanklacht dat de EU op de Westelijke Balkan een agenda hanteert ten gunste van de Serviërs in Belgrado en Banja Luka en dus ten koste van de Bosniërs?

Zult u de nieuwe Hoge Vertegenwoordiger en, na haar definitieve benoeming, vicevoorzitter van de Commissie, Catherine Ashton, aansporen om Bosnië als absolute topprioriteit aan te merken? Op welke manier gaat u waarborgen dat de speciale vertegenwoordiger van de EU echt invloed kan uitoefenen, dat hij of zij een duidelijk mandaat krijgt en dat hij of zij op de eendrachtige steun van de EU kan rekenen?

De Voorzitter. – Ik wil een heel belangrijke mededeling doen. We zijn hier om te vergaderen over de conclusies van de vorige bijeenkomst van de Raad, van 19 november 2009. Ik weet dat tijdens de bijeenkomst van de Raad bijna alles gezegd of gebeurd kan zijn, maar dit was waarschijnlijk geen onderwerp tijdens die bijeenkomst, dus ik verzoek u bij het onderwerp te blijven, want dat is noodzakelijk.

Sarah Ludford (ALDE). – (EN) Ik stelde een vraag over Catherine Ashton, de Hoge Vertegenwoordiger, die vorige week is benoemd. Dat behoort wel degelijk tot de 'follow-up van de Europese Raad'.

De Voorzitter. – Akkoord, het is prima als Commissievoorzitter Barroso daar antwoord op wil geven, maar ik wil u verzoeken, dames en heren, om bij het onderwerp te blijven, dat heel duidelijk is omschreven.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Allereerst wil ik zeggen dat ik uw bezorgdheid over de situatie in Bosnië deel. In feite ontwikkelt de situatie zich tot een extreem gecompliceerde zaak. Wij bespreken dit zowel met de Bosnische autoriteiten als met alle andere relevante partijen, binnen en buiten Europa.

Uiteraard is mijn antwoord op uw vraag 'ja'. Ik hoop dat Catherine Ashton hier samen met de commissaris voor de uitbreiding veel aandacht aan zal wijden. Zoals u weet, is Bosnië een potentiële kandidaat om te zijner tijd tot de EU toe te treden. Wij moeten uiteraard alles in het werk stellen om te waarborgen dat het land op eigen benen kan staan en dat het in staat is om zichzelf te stabiliseren en uit te groeien tot een echte democratische staat met de ambitie om ooit tot de EU toe te treden.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) U had het er zoëven over dat u inmiddels begonnen bent aan de gesprekken over het Lissabon-vervolgproces, een proces dat dan door de nieuwe commissarissenploeg begeleid zal worden.

Het heeft veel ergernis gewekt dat er zo laat aan de raadpleging is begonnen en er bestaat grote vrees dat die slechts een formaliteit zal zijn en dat de uitkomsten ervan geen rol van betekenis zullen spelen in het Lissabon-vervolgproces.

Wat is uw voorstel om te garanderen dat werkelijk alle betrokkenen deel hebben aan de raadpleging en dat een gedegen analyse van het Lissabon-vervolgproces zijn neerslag krijgt in de Commissiedocumenten? Welke commissarissen wilt u opdragen om dat veilig te stellen en waar ligt in dezen uw eigen verantwoordelijkheid?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Mijn verantwoordelijkheid is de algemene coördinatie van de Commissie en van de strategie. Ik werk echter met verschillende commissarissen samen aangezien de EU 2020-strategie, zoals u weet, van nature een transversale strategie is die zeer belangrijke sectoren bestrijkt, van het economisch concurrentievermogen en de duurzaamheid (d.w.z. het milieu) tot aspecten op het gebied van de sociale integratie. Bij die strategie is dan ook een breed scala aan bevoegdheden betrokken.

Wat de vertraging betreft, heeft u gelijk: er is inderdaad enige vertraging opgetreden. Helaas is dit het gevolg van het feit dat de Europese Raad niet al in een eerder stadium een besluit heeft genomen met als gevolg dat de Commissie nu nog steeds niet geïnstalleerd is.

Daarom lanceren wij vandaag het werkdocument, zodat alles afgerond kan zijn met het oog op de komende Europese Voorjaarsraad in maart. Wij hadden nu immers al een nieuwe Commissie moeten hebben, maar die is er nog niet. Ik hoop dat die Commissie er eind januari wel zal zijn.

Hoe dan ook, ik heb pas vandaag – en dat is het andere nieuws dat ik u kan vertellen – de definitieve namen van de 27 kandidaat-commissarissen gekregen. Vandaag dus pas. Dat is ook de reden dat wij een beetje achterlopen. Niettemin ben ik van mening dat wij deze raadplegingsperiode optimaal dienen te benutten om een grondige raadpleging mogelijk te maken over de toekomstige EU 2020-strategie.

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer Barroso, ik wil nog even terugkomen op de vraag van mijn collega. Het tijdschema dat u ons geeft, is bijzonder kort. Hoe kan er in drie maanden een strategie van nu tot 2020 worden opgesteld? Er moet een strategie worden uitgewerkt voor de hele Europese Unie met betrekking tot sociale, economische en milieukwesties en hiervoor zijn drie maanden en een vandaag te beginnen raadpleging gepland.

Mijnheer Barroso, ik wil u er dus op wijzen dat het in mijn ogen nodig is de vorming van de Commissie af te wachten teneinde haar vragen te kunnen stellen en vooral opdat de tijd wordt genomen om een echt project op te stellen. Een project voor de Europese Unie kan niet in drie maanden in elkaar worden gezet.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (FR) Ik deel uw bezorgdheid over deze kwestie. Dat is overigens de reden waarom wij hebben besloten dit nu te doen en niet later. Zo zult u ook meer tijd hebben. Als we wachten totdat de nieuwe Commissie is geïnstalleerd, zult u waarschijnlijk tot eind januari moeten wachten. Dus doen we het nu al. De bijzonderheden zullen vandaag worden gepubliceerd op internet, als dit al niet is gedaan. Ik hoop overigens dat u zich hiervoor wilt inzetten. Ikzelf ben bereid mij hiervoor in te zetten.

De Europese Voorjaarsraad vormt in ieder geval het begin van het proces, niet het einde. Het roulend voorzitterschap van de Raad – dat, zoals u weet, behouden blijft in het Verdrag van Lissabon –, het Spaanse voorzitterschap, heeft ons echter met klem verzocht een eerste document op te stellen dat als basis zal dienen voor de gedachtewisselingen. Daarom stond ik erop dit nu te presenteren. Ik zal mijn uiterste best doen om ervoor te zorgen dat iedereen voor wie dit van belang is, kan deelnemen en een bijdrage kan leveren aan de herziening van een – zoals u zelf hebt onderstreept – bijzonder belangrijke strategie.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Mijnheer Barroso, als we de belangrijkste leidinggevende functies aan de top van de Europese Unie bekijken, is de stand in de wedstrijd tussen de nieuwe en de oude Europese Unie momenteel 3-0 voor de oude Unie. Wanneer het Europees Parlement na 1 januari 2012 een andere Voorzitter heeft, zal er aan de top van de Europese Unie niemand zijn die de twaalf nieuwe lidstaten vertegenwoordigt. Hoe zou u dit besluit verdedigen?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) In de eerste plaats vertegenwoordigen de voorzitter van de Raad en de Hoge Vertegenwoordiger niet slechts een deel van Europa: zij vertegenwoordigen geheel Europa.

Ik was ook erg verheugd over de voordracht van Herman van Rompuy. Toen minister-president Reinfeldt zijn naam naar voren bracht, was duidelijk dat dit de naam was die voor consensus aan tafel zou kunnen zorgen. En het feit dat hij uit België afkomstig is, hetgeen een diepgewortelde steun voor de Gemeenschap en een intuïtieve pro-Europese houding met zich meebrengt, is bovendien een zeer goed eerbetoon aan België.

Dit gezegd hebbende, ga ik nu over op het belang van de nieuwe lidstaten. Ik denk dat u op dit punt dat belang zelf al heeft onderstreept door de verkiezing van de heer Buzek als Voorzitter van het Europees Parlement: hij is immers uit een nieuwe lidstaat afkomstig en heeft zich heel sterk gemaakt voor de hereniging van Europa.

Dus degenen die deze functies bekleden, vertegenwoordigen niet één land of één regio: wij vertegenwoordigen geheel Europa.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, vorige week heeft de Raad kennis genomen van het akkoord dat tussen de instellingen is bereikt over de begroting voor 2010. De gevolgen van de beslissingen

van Kopenhagen zouden geen deel moeten vormen van dit akkoord of compromis. Zij moeten worden ondergebracht in een gewijzigde begroting.

Mijn vraag is zeer eenvoudig: gelet op de moeilijkheden die zich reeds in het kader van deze begroting hebben voorgedaan met de financiering van de tweede tranche van het economisch herstelplan zou ik graag van u vernemen waar de Commissie de middelen vandaan denkt te halen om het eerste jaar van de bestrijding van de klimaatverandering te financieren? Daarvoor zal ten minste twee miljard euro moeten worden uitgetrokken. Bovendien zal deze som elk jaar toenemen. Waar denkt u het nodige geld vandaan te halen?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (PT) Mijnheer Portas, hartelijk dank voor uw vraag. Het was inderdaad buitengewoon moeilijk om het Parlement ertoe te bewegen in te stemmen met een specifieke begroting voor bepaalde acties op het gebied van energie-efficiëntie, continuïteit van de energievoorziening en klimaatbestrijding. Ik ben dan ook zeker tevreden dat dit uiteindelijk toch gelukt is. Mijn oprechte dank aan al degenen die ertoe hebben bijgedragen dat deze begroting is goedgekeurd.

Als we – naar ik hoop – in Kopenhagen tot een akkoord komen, zullen wij binnen de begroting de nodige middelen moeten vrijmaken om dat akkoord ten uitvoer te leggen.

Zo ver zijn wij nog niet, maar ik ben er rotsvast van overtuigd dat als de lidstaten tot overeenstemming komen over de toekomstige financiering van de acties om klimaatverandering tegen te gaan in de ontwikkelingslanden, daarna ook overeenstemming zal worden bereikt over de middelen die beschikbaar moeten worden gesteld om deze doelstelling te verwezenlijken.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Mijnheer Barroso, zowel de benoeming van mevrouw Ashton en van de heer Van Rompuy als het Verdrag van Lissabon zelf zullen de werking van de Commissie veranderen. Sommige wijzigingen zijn vastgelegd in het Verdrag van Lissabon, terwijl andere veranderingen niet nauwkeurig omschreven en onduidelijk zijn en concreet vorm zullen krijgen door bepaalde praktische ervaringen en besluiten. Ik zou u willen vragen welke veranderingen de werkzaamheden en de werking van de Europese Commissie volgens u in de onmiddellijke toekomst en in de komende jaren zullen ondergaan. Dit is een geschikt ogenblik om dergelijke wijzigingen door te voeren en, zoals ik al zei, zijn er nu mogelijkheden die niet volledig zijn uitgewerkt in het Verdrag van Lissabon. U hebt over de benoeming van bepaalde commissarissen gesproken. Ik heb het over beleidslijnen en acties die niet alleen beperkt zijn tot de benoeming van nieuwe commissarissen en de verdeling van functies.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Ik ben het met uw algemene opmerking eens dat de manier waarop de instellingen functioneren ook afhankelijk is van de wijze waarop wij hen in praktijk vormgeven. Daarom ben ik zo verheugd over de benoeming van Catherine Ashton en Herman van Rompuy omdat ik weet dat zij allebei veel belang hechten aan het Europese karakter en aan zaken die de Gemeenschap betreffen.

Wat de praktische aspecten betreft, wordt Catherine Ashton op grond van het besluit van de Europese Raad van 1 december Hoge Vertegenwoordiger en vicevoorzitter van de Commissie. Op diezelfde dag wordt zij als vicevoorzitter van de Commissie verantwoordelijk voor de portefeuille externe betrekkingen. Als vicevoorzitter is zij verantwoording verschuldigd aan het Parlement. Het Parlement weet hoeveel waarde zij aan de parlementaire democratie hecht. Ik weet dat zij graag zo snel mogelijk met de Commissie buitenlandse zaken bijeen wil komen zodat zij op de juiste basis haar nieuwe rol kan oppakken.

Met betrekking tot het volgende college zal er, net zoals voor de andere voorgedragen commissarissen, ook met Catherine Ashton een hoorzitting plaatsvinden. Daarnaast is ook zij onderwerp van uw stemming “*en bloc*” over het gehele college.

Mitro Repo (S&D). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, verwijzend naar de bijeenkomst van vorige week wil ik u vragen of u zelf tevreden bent met het selectieproces waarmee twee belangrijke topposten werden gevuld. Of bent u ook van mening dat een deel van de communautaire besluitvormingsprocedures nog een grote hoeveelheid extra transparantie en democratie nodig hebben?

Ik wil u vragen of de toegepaste selectiemethode, waarbij de kandidaten als het ware uit het niets tevoorschijn kwamen, het gezag van de Europese Unie hebben versterkt en het vertrouwen in de communautaire besluitvorming hebben vergroot. Moeten de grote fracties nog serieus nadenken welk soort kandidaten zij voortaan voor topposities aandragen? Kan het selectieproces op enige wijze worden herzien en verbeterd en wie zou dat moeten doen? Dat is waarschijnlijk de taak van het Europees Parlement en zijn leden. Finland had deze keer zeer bekwame kandidaten en daar mogen wij blij om zijn.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) In de eerste plaats zijn de bepalingen van het Verdrag van Lissabon zoals u weet volledig geëerbiedigd. Uiteraard ondersteun ik de tenuitvoerlegging van de Verdragen. Wij moeten immers het recht in de Europese Unie respecteren.

Wat de gekozen personen betreft, ben ik echt van mening dat wij die keuze dienen te respecteren. Herman van Rompuy is minister-president van België en Catherine Ashton is lid van de Commissie. Ik vind dan ook dat zij over de kwaliteiten beschikken om hun verantwoordelijkheden goed waar te kunnen nemen.

Met betrekking tot de instellingen is het belangrijk om op te merken dat de voorzitter van de Raad gekozen wordt door de regeringsleiders en staatshoofden. Het is geen verkiezing die vergelijkbaar is met de verkiezing van de president van Frankrijk of van Portugal. Het gaat om de voorzitter van de Europese Raad en die wordt gekozen door de staatshoofden en regeringsleiders. De situatie is ook anders dan bij de voorzitter van de Commissie die voorgedragen wordt door de staatshoofden en regeringsleiders, maar gekozen wordt door dit Parlement. Dat betekent dat wij de logica van de verschillende instellingen moeten respecteren.

Jens Rohde (ALDE). – (DA) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Commissie, bij dit agendapunt is al veel gezegd over de samenstelling van de Commissie en de portefeuilles die de commissarissen zullen krijgen. Waar wij ons in de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa zorgen over maken, is de vraag welke portefeuilles de nieuwe commissaris voor Klimaatactie zal krijgen, aangezien dit van doorslaggevend belang is voor de vraag of deze commissaris een vertegenwoordiger in gebakken lucht wordt of daadwerkelijk een verschil kan maken wat betreft klimaatverandering, en tegelijkertijd een goed concurrentievermogen in Europa kan waarborgen.

Derhalve zou ik graag willen vragen wat de voorzitter van de Commissie doet of zal doen om zeker te stellen dat de post van commissaris voor Klimaatactie het gewicht zal krijgen dat de post volgens de voorzitter van de Commissie zelf zou moeten hebben. In dit verband heb ik twee concrete vragen. Ten eerste, wordt de commissaris voor Klimaatactie verantwoordelijk voor energiezaken? Ten tweede, krijgt de commissaris voor Klimaatactie zijn of haar eigen directoraat?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) In de eerste plaats denk ik dat wij terecht verheugd mogen zijn dat er een commissaris voor Klimaatactie benoemd wordt. Tot nu toe bestond die functie niet. Nu dus wel en dat is een gevolg van het feit dat er veel moet gebeuren. Daarom heb ik besloten om de post van commissaris voor klimaatactie te creëren. Dat heb ik ook al aan het Parlement aangekondigd en ik wil die functie graag veel gewicht geven, om uw eigen uitdrukking even te gebruiken. Die commissaris krijgt veel verantwoordelijkheden. Hij of zij zal de klimaatactie moeten coördineren, aangezien klimaatactie niet alleen verband houdt met energie, maar ook met milieu, onderzoek, landbouw en industrie. Die commissaris vervult dus, zowel intern als extern, een belangrijke coördinerende rol met het oog op de klimaatactie.

Het moge duidelijk zijn dat Kopenhagen niet het eind van het proces is. Ik hoop dat wij in Kopenhagen tot operationele overeenstemming zullen komen. Wij moeten echter ook na Kopenhagen nog veel werk verzetten, zeker ook met onze belangrijkste partners.

De commissaris voor Klimaatactie speelt derhalve zowel intern als extern een zeer belangrijke rol, zodat wij kunnen voldoen aan onze verwachtingen voor een sterk klimaatbeleid in de Europese Unie.

John Bufton (EFD). – (EN) Mijnheer Barroso, na de benoeming van de nieuwe voorzitter, Herman van Rompuy, is er veel gespeculeerd over de vraag of er directe EU-belastingen ingevoerd zullen worden. Zou u mij eerlijk kunnen vertellen of dat klopt en op welke wijze u dergelijke belastingen denkt te gaan heffen?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) In de eerste plaats zie ik het verband niet tussen Herman van Rompuy en belastingmaatregelen, aangezien het niet de taak van de Raad is om dergelijke maatregelen te nemen. Dat behoort tot de bevoegdheden van de Commissie.

Mijn antwoord luidt als volgt: allereerst geef ik altijd een eerlijk antwoord dus dat hoeft u mij niet speciaal te vragen. Ten tweede ben ik van plan om alle belastingkwesties in de EU te bestuderen. Dat moet gewoon gebeuren. Wij moeten naar de eigen middelen van de Europese Unie kijken. Dat hebben wij het Parlement beloofd. In het programma waarmee ik ben gekozen, staat dat er naar mogelijke eigen middelen gekeken zou worden. Dat staat ook in het programma dat door dit Europees Parlement is goedgekeurd.

Franz Obermayr (NI). – (DE) De Commissie is zeer onkritisch in het bespoedigen van de toetredingsonderhandelingen met Turkije. Daarbij wordt nauwelijks rekening gehouden met de mening van de lidstaten en hun inwoners. Nu is er in de persoon van Van Rompuy een duidelijk tegenstander van toetreding tot voorzitter verkozen en ik citeer hem als volgt: “Turkije is geen onderdeel van Europa en zal

nooit onderdeel van Europa worden." De universele waarden die in Europa gelden en die tevens de grondslagen van het christendom zijn, zouden door toetreding van een groot islamitisch land als Turkije aan kracht verliezen.

Ik vraag u daarom: hoe staat de Commissie tegenover zo'n duidelijke stellingname? En als bedenkingen van de burgers op dit punt niet serieus worden genomen, worden die van de voorzitter dan op z'n minst wel serieus genomen?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) De Commissie respecteert het standpunt van de lidstaten en die hebben unaniem besloten om de onderhandelingen met Turkije te openen. Wij voeren het mandaat uit dat wij gekregen hebben om namens de lidstaten met Turkije en met andere kandidaat-lidstaten te onderhandelen.

Het is van belang om te benadrukken dat de lidstaten een unaniem besluit hebben genomen. Het gaat niet om een ingeving van de Commissie. Het is een unaniem besluit van de lidstaten geweest om met Turkije en met andere kandidaten te gaan onderhandelen over een mogelijke toetreding.

Het is duidelijk dat Turkije nog niet klaar is voor toetreding en het land komt ook nog niet in aanmerking voor het lidmaatschap. Wij moeten echter wel naar eer en geweten met alle kandidaat-lidstaten blijven onderhandelen.

Wat de opmerkingen van de heer Van Rompuy betreft, kan ik zeggen dat ik doorgaans geen commentaar geef op andermans opmerkingen. Als voorzitter van de Raad heeft hij heel duidelijk gezegd dat ook hij het mandaat dat hij van de lidstaten krijgt, zal respecteren.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het hebben over twee concepten: coördinatie en flexibiliteit.

Er is een probleem bij alle zaken die in de Raad zijn behandeld. De laatste jaren is er een totaal gebrek aan coördinatie tussen de verschillende directoraten-generaal in de Commissie. Het beleid op het gebied van klimaatverandering is vaak aan de orde geweest zonder dat er gebruik is gemaakt van de wetenschappelijke kennis van het directoraat-generaal Onderzoek. Zo werd er bijvoorbeeld voorbijgegaan aan landgebruik, wat in verband staat met klimaatverandering.

Mijn eerste vraag luidt als volgt: bent u bereid om de interne coördinatie zodanig te organiseren en te versterken dat we er zeker van kunnen zijn dat de interne coördinatie gegarandeerd is wanneer we de commissarissen kiezen?

De tweede vraag heeft te maken met het feit dat we het hier hebben over concurrentievermogen, over de economische crisis. Is de Commissie bereid om zich flexibeler op te stellen in zaken als REACH en de uitvoering ervan, die enorme schade zal toebrengen aan ons eigen concurrentievermogen? Is de Commissie bereid om hierin soepeler te zijn?

Wat betreft het cohesiebeleid denk ik tot slot dat we niet over economie en herstel kunnen spreken zonder het te hebben over het openen van de energiemarkt. Er zijn landen die geen energiemarkt hebben, zoals Spanje als het gaat om gas. Dit leidt tot prijsstijgingen en maakt ontwikkeling onmogelijk.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (PT) Ik zal alles doen wat in mijn macht ligt om de interne coördinatie in de Commissie te verbeteren, al ben ik van oordeel dat wij prat kunnen gaan op een goede coördinatie. Bewijs hiervan is dat de beslissingen van de Commissie steeds bij consensus zijn genomen.

Het is niet meer dan logisch dat de verschillende commissarissen prioritaire aandacht besteden aan de vraagstukken die hen na aan het hart liggen. In dit verband is het niet verwonderlijk dat de commissaris voor Milieu meer belangstelling aan de dag legt voor de milieuproblematiek dan de commissaris voor Industrie, die dan weer meer interesse heeft voor al wat met industriële ontwikkeling te maken heeft. Wat telt, is de beslissing van het college, en op dat vlak hebben wij blijk gegeven van een efficiënte coördinatie.

Wij willen een geavanceerd milieubeleid ontwikkelen en tegelijkertijd het concurrentievermogen van onze ondernemingen in stand houden. Mijns inziens voorzien de voorstellen van de Commissie in passende oplossingen voor het geval dat andere landen op het gebied van milieubescherming minder hoge ambities nastreven dan wij. Wij willen onze Europese banen niet uitbesteden aan landen die minder strikte milieueisen hanteren dan wij.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, ik zou graag willen dat u duidelijk uw standpunt uiteenzet ten aanzien van twee zaken in verband met de samenstelling van de nieuwe Commissie.

Ten eerste heb ik u in dit Parlement horen zeggen dat u van plan bent om de portefeuille Justitie en Binnenlandse Zaken op te delen in twee verschillende portefeuilles: een voor Grondrechten en Justitie en een voor Veiligheid en Immigratie. Vanmiddag hoorde ik u echter spreken over een portefeuille voor Grondrechten en Justitie en een andere voor Binnenlandse Zaken, wat me een veel correctere invulling lijkt, omdat immigratie op die manier niet langer wordt beschouwd als bedreiging voor de veiligheid of als een zaak die onder de noemer veiligheid valt. Immigratie op een dergelijke manier benaderen is in mijn ogen niet alleen verkeerd, maar zelfs gevaarlijk.

Ik zou graag willen weten of er inderdaad voor deze benaderingswijze wordt gekozen en of dit de structuur van de directoraten-generaal – momenteel het directoraat-generaal Justitie en Binnenlandse zaken – zal beïnvloeden. Ik zou daarnaast ook graag willen dat u een toezegging doet wat betreft het wetgevingsprogramma dat binnen het Stockholm-programma wordt ontwikkeld voor de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. Dit Parlement zal met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon vanaf het eerste moment een beslissende rol spelen. Ik wil daarom dat u duidelijk belooft dat dit Parlement betrokken wordt bij de ontwikkeling van het wetgevingsprogramma dat voortkomt uit het Stockholm-programma.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. - (PT) Mijnheer López Aguilar, met betrekking tot uw tweede vraag kan ik alvast zeggen dat wij het Parlement inderdaad nauw bij de ontwikkeling van het wetgevingsprogramma wensen te betrekken. Daarom juist zal de volgende Commissie deze kwestie hoog op haar agenda plaatsen zodra zij officieel aantreedt, niet in de laatste plaats omdat het Parlement op dit vlak over meer beslissingsbevoegdheden zal beschikken.

Voor wat betreft de portefeuille komt er een commissaris voor Justitie en Grondrechten en een commissaris voor Binnenlandse Zaken.

Aan immigratievraagstukken zit een veiligheidsaspect. Zo moet het Frontex-agentschap bijvoorbeeld onder de bevoegdheid van de commissaris voor Binnenlandse Zaken blijven. Het heeft geen zin om de verantwoordelijkheid hiervoor aan een andere commissaris over te dragen. Ik ben echter voornemens om al wat te maken heeft met integratie en inclusie onder de verantwoordelijkheid van de commissaris voor Sociale Zaken te plaatsen.

Immers, ik ben het met de heer López Aguilar eens dat wij immigratie niet uitsluitend uit veiligheidsoogpunt mogen benaderen. Uiteraard moeten wij ons toelagen op het bestrijden van illegale immigratie en mensenhandelnetwerken. Frontex helpt ons daarbij. Dat dient te gebeuren onder de bevoegdheid van de commissaris die met dit soort zaken belast is. Immigratievraagstukken zoals integratie en inclusie moeten echter onder de bevoegdheid van de commissaris voor Sociale Zaken vallen, aangezien het daarbij gaat om kwesties van sociale insluiting.

Reimer Böge (PPE). - (DE) De Europese Raad heeft de hoop uitgesproken vóór eind april tot overeenstemming te komen over de structuur van de Europese Dienst voor extern optreden. Voor dit Raadsvoorstel is dan de instemming van de Commissie nodig en ik zou u, mijnheer Barroso, willen vragen: komt de Commissie, voor zij haar goedkeuring aan een dergelijk voorstel hecht, zelf met passende voorstellen en brengt zij die ook in bij de onderhandelingen – voorstellen tot aanpassing van de financiële meerjarenplanning, van de interinstitutionele begrotingsovereenkomst en – indien het tot herschikking van verantwoordelijkheden voor buitenlandse programma's komt – voorstellen tot aanpassing en heroverweging van deze programma's, die nu immers al de medebeslissingsprocedure zijn ingegaan? Want zonder oplossing voor de door mij genoemde problemen wordt de Dienst voor extern optreden een torso en moet hij het stellen zonder de nodige begrotings- en beleidsinstrumenten. Hoe denkt de Commissie zich de komende maanden samen met het Parlement van deze taken te kwijten?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. - (EN) Ik dank u voor uw vraag, mijnheer Böge. Ik weet hoeveel waarde u hecht aan de begrotingsregels en aan de bevoegdheden van het Parlement.

Mijn antwoord aan u is bevestigend: wij zullen op het juiste moment voorstellen aan het Parlement voorleggen om de noodzakelijke aanpassingen goed te keuren zodat deze nieuwe entiteit, de Europese Dienst voor extern optreden, over de begrotingsmiddelen kan beschikken om alle benodigde acties uit te voeren.

Zoals ik al eerder heb gezegd, willen wij graag dat dit een van de grote successen van het Verdrag van Lissabon wordt. Volgens mij gaat het om een zeer belangrijke innovatie. Uiteraard zullen wij op basis van het voorstel van vicevoorzitter Ashton, in haar hoedanigheid van Hoge Vertegenwoordiger, deze kwestie samen met het Parlement nader uitwerken.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer Barroso, ik wil u erop wijzen dat over een paar dagen de Internationale Dag van solidariteit met het Palestijnse volk zal worden gehouden.

De situatie van het vertrapte, gekoloniseerde en verwonde Palestijnse volk mag niet langer voortduren.

Wij Europeanen hebben door onze waarden van solidariteit en broederschap de verantwoordelijkheid om snel een oplossing te vinden voor deze situatie, voordat er opnieuw een bloedbad komt.

De Israëlische regering volhardt in haar kolonisaties per geforceerde mars, nadat zij begin dit jaar oorlogsmisdaden heeft begaan. Symbolen en tranen volstaan niet meer. Alleen de erkenning en vooral het daadwerkelijke bestaan van de Palestijnse staat kunnen op dit moment een einde maken aan dit dodelijke beleid van de Israëlische regering.

Net als alle andere volkeren heeft het Palestijnse volk recht op een waardig en bevredigend bestaan.

Zult u als voorzitter van de Commissie, samen met mevrouw Ashton, in dezen actie ondernemen en zo ja, hoe?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (FR) Om te beginnen sluit ik mij aan bij uw woorden over solidariteit met het Palestijnse volk, waarvan het zelfbeschikkingsrecht inderdaad onvoldoende wordt gerespecteerd.

Wat uw concrete vraag betreft: het is de verantwoordelijkheid van de lidstaten om een andere staat al dan niet te erkennen.

Ons standpunt, dat de Commissie altijd heeft verdedigd, is dat wij de co-existent van twee staten steunen: de Israëlische staat heeft het recht vrijelijk te bestaan zonder dat zijn veiligheid wordt bedreigd en het Palestijnse volk heeft tegelijkertijd het recht zijn eigen staat te vormen.

Wij hopen dat de co-existent van deze twee staten tot een nieuwe situatie leidt, zowel voor het Israëlische en het Palestijnse volk alsook voor de hele regio, want de situatie aldaar is inderdaad bijzonder ernstig en ondermijnt niet alleen de hoop van het Palestijnse volk, maar ook de vrede in de regio en in de wereld.

De Voorzitter. – Dank u, mijnheer de Commissievoorzitter. We hebben veel meer bereikt dan de vorige keer, een maand geleden. Bovendien dank ik u dat u perfect binnen uw tijd bent gebleven. Wij begrijpen dat het niet altijd eenvoudig is de soms ingewikkelde vragen in één minuut te beantwoorden.

Ik denk dat het zeer nuttig is voor ons allen in beide instellingen om begrip voor elkaar te tonen. Dit is zeer verantwoord, en het is een heel belangrijk signaal aan onze burgers dat de twee instellingen zaken met elkaar kunnen bespreken en met elkaar kunnen communiceren.

We zien u terug in het vragenuur van volgende maand.

(Applaus)

VOORZITTER: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Ondervoorzitter

9. Meerjarenprogramma 2010-2014 betreffende de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid (Stockholm-programma) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over het meerjarenprogramma 2010-2014 betreffende de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid (Stockholm-programma).

Beatrice Ask, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte commissievoorzitters en Parlementsleden, tijdens de Europese Raad van 10-11 december zal een nieuw vijfjarenprogramma voor de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid vastgesteld worden. Het programma moet het

momenteel geldende Haags programma uit 2004 opvolgen. Aan het nieuwe programma is een lang voorbereidend proces voorafgegaan dat twee jaar geleden door de zogenaamde toekomstgroepen werd gestart.

Het programma zal gebaseerd zijn op de mededeling van de Commissie maar ook op de vele standpunten die in de loop van het proces door nationale parlementen, het maatschappelijk middenveld en diverse organen en agentschappen van de EU zijn verwoord. Het programma is natuurlijk ook het resultaat van intensieve contacten en diepgaande onderhandelingen met de lidstaten van de EU en ook met het Europees Parlement. De houding van het Europees Parlement ten aanzien van de toekomstige samenwerking is belangrijk, met name tegen de achtergrond van de versterkte rol die het Parlement uit hoofde van het Verdrag van Lissabon krijgt.

Op basis van de vorige werkprogramma's, respectievelijk het programma van Tampere en van Den Haag, is aanzienlijke vooruitgang geboekt met betrekking tot de Europese ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. Europa wordt echter nog altijd geconfronteerd met uitdagingen die we gezamenlijk op Europees niveau op moeten lossen. De inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon biedt ons daartoe nieuwe mogelijkheden en het nieuwe meerjarige werkprogramma – het programma van Stockholm – zal derhalve gebaseerd zijn op de nieuwe mogelijkheden die het Verdrag van Lissabon biedt.

De visie achter het programma van Stockholm is een veiliger en opener Europa waar de rechten van ieder individu worden beschermd. De behoeften van de burgers, van de individuele mensen, moeten duidelijker dan vroeger het uitgangspunt vormen voor de toekomstige samenwerking op dit gebied. We werken in opdracht van de burgers, en de toekomstige EU-samenwerking moet door onze burgers als belangrijk worden aangevoeld. Ze moet uitgaan van echte problemen, relevante vragen stellen en gericht zijn op concrete maatregelen die in het dagelijks leven van de mensen meerwaarde bieden.

De toekomstige samenwerking op dit gebied moet ook gebaseerd zijn op een beter evenwicht tussen maatregelen die gericht zijn op de totstandbrenging van een veilig en zeker Europa en maatregelen die gericht zijn op het beschermen van de rechten van elk individu.

Vanuit het perspectief van de burgers is misdaadbestrijding belangrijk. De burgers verwachten dat de EU het gemakkelijker maakt om grensoverschrijdende criminaliteit te voorkomen, maar ze verwachten ook vrijheid en rechtvaardigheid. Zoals ik eerder al ten aanzien van het Europees Parlement heb benadrukt, moeten maatregelen die gericht zijn op de totstandbrenging van meer zekerheid hand in hand gaan met maatregelen om de rechtszekerheid en de rechten van het individu te garanderen, en dat is natuurlijk ook mogelijk.

Wat de strijd tegen de grensoverschrijdende criminaliteit betreft, zijn de uitdagingen groot. Drugshandel, mensenhandel en terrorisme zijn in ons continent een realiteit, terwijl we tegelijkertijd nieuwe soorten criminaliteit hebben, bijvoorbeeld door het internet. We moeten voorkomen dat de rechtshandhavingsautoriteiten in de efficiënte uitvoering van hun werk gehinderd worden door nationale of administratieve grenzen.

De samenwerking op het gebied van bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit heeft zich ontwikkeld, maar er rest ons nog veel werk om tot een effectieve Europese politieke en justitiële samenwerking te komen. Gemeenschappelijke problemen vergen gemeenschappelijke oplossingen. Een goed ontwikkelde politietsamenwerking, efficiënte uitwisseling van informatie en ervaring en goed ontwikkelde werkmethoden zijn cruciaal om die problemen aan te pakken.

Een centraal element van misdaadbestrijding is natuurlijk een efficiënte uitwisseling van informatie, die op maat van onze behoeften is gesneden. Op Europees niveau moeten we de uitwisseling van informatie in bepaalde gevallen normeren, aan onze behoeften aanpassen en efficiënter maken. Tegelijkertijd is het uitermate belangrijk te verzekeren dat de uitwisseling van informatie voldoet aan de fundamentele eisen inzake bescherming van gegevens en privacy die we moeten stellen, en dat niet meer informatie verzameld en opgeslagen wordt dan nodig is om het doel te realiseren. We moeten een veilig Europa tot stand brengen waarin de grensoverschrijdende criminaliteit effectief wordt bestreden en de privacy van individuen tegelijkertijd geëerbiedigd wordt. Het is zonder meer mogelijk en absoluut noodzakelijk om beide doelen te bereiken. Het gaat erom verschillende maatregelen in evenwicht te brengen.

Het beginsel van wederzijdse erkenning moet het grondbeginsel van onze justitiële samenwerking blijven. Een voorwaarde om de lidstaten bereid te vinden om de vonnissen en beslissingen van andere staten te erkennen en uit te voeren, is dat er wederzijds vertrouwen bestaat in elkaars rechtsstelsels. Het gaat ook om vertrouwen tussen onze nationale autoriteiten en het feit dat de burgers vertrouwen moeten hebben in de

maatregelen waartoe wordt besloten. Een manier om het vertrouwen te doen toenemen, is het vergroten van de kennis van elkaars rechtsstelsels. Het kan een kwestie zijn van het aanbieden van opleidingen, uitwisselingsprogramma's, het versterken van bestaande netwerken en goed ontwikkelde evaluatiemechanismen.

Maar de belangrijkste maatregel om vertrouwen te creëren is wellicht het garanderen van bepaalde minimumrechten ongeacht waar iemand zich in de Unie bevindt. Het gaat om eenvoudige dingen, zoals het recht om in een taal die je begrijpt te horen te krijgen wat de aanklacht is en welke rechten je als beklaagde of slachtoffer in een proces hebt. Het is enorm bevredigend dat we het in de Raad eens konden worden over een stappenplan voor de manier waarop procedurele rechten van verdachten en gedaagden stapsgewijs behandeld en uitgevoerd moeten worden. Het zou wenselijk zijn dat dit stappenplan een onderdeel van het programma van Stockholm wordt en ik denk dat dit ook zal gebeuren.

In het programma van Stockholm zou ook duidelijk het perspectief van het slachtoffer van misdrijven aanwezig moeten zijn. Burgers die in eigen land of in een andere lidstaat het slachtoffer van een misdrijf worden, zouden relevante informatie moeten krijgen in een taal die ze verstaan, alsmede geschikte bijstand, informatie en steun voor, tijdens en na de strafrechtelijke procedure. Bovendien moet aan slachtoffers van misdrijven ook adequate schadeloosstelling worden aangeboden voor de schade die ze hebben geleden.

Tot slot wil ik iets zeggen over de burgerrechtelijke kwesties die het dagelijks leven van individuele burgers in hoge mate beïnvloeden en betreffen. Een concrete kwestie is de herziening van de verordening Brussel I betreffende erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen van andere lidstaten. Dat kunnen zeer technische kwesties lijken, maar ze zijn erg belangrijk voor individuele burgers.

Eén van de belangrijke kwesties betreft de afschaffing van de exequaturprocedure. Vandaag moet iemand die een vonnis in een andere lidstaat uit wil laten voeren eerst om de uitvoering verzoeken, waarna de uitvoering door een rechtbank in het land in kwestie moet worden toegestaan. Dat vergt tijd en brengt kosten met zich mee voor de betreffende persoon. We hebben vastgesteld dat er grote steun bestaat voor de afschaffing van de exequaturprocedure, maar dat de afschaffing verenigbaar moet zijn met procedurele waarborgen en regels betreffende de rechtskeuze.

Dat waren enkele van de grote en belangrijke kwesties die door Zweden en vele andere lidstaten zijn benadrukt. Ik dank u voor uw aandacht en zie ernaar uit om naar uw opmerkingen te luisteren en uw vragen te antwoorden. Voor ik dat doe, wil ik echter het woord geven aan mijn collega, minister Billström, die verantwoordelijk is voor een aantal asiel- en migratieaangelegenheden die belangrijk zijn in het komende programma van Stockholm en die hij nu aan u zal voorstellen.

Tobias Billström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte Parlementsleden, om te beginnen wil ik het Parlement bedanken voor de erg goede samenwerking met betrekking tot het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken. Er moeten nog enkele formaliteiten worden geregeld maar binnenkort zal aan de voorwaarden zijn voldaan om het bureau op te zetten. De Raad is erg ingenomen met de constructieve samenwerking met het Europees Parlement die tot dat resultaat heeft geleid. Dat belooft veel goeds voor de ruimere samenwerking die we zullen krijgen wanneer het Verdrag van Lissabon eenmaal in werking is getreden. Dat we een snel besluit hebben kunnen nemen met betrekking tot de kwestie van het Ondersteuningsbureau is een goed voorbeeld van een effectieve en goed werkende medebeslissingsprocedure.

Het onderwerp dat we hier vandaag moeten bespreken is natuurlijk het komende vijfjarenprogramma voor het werk op het gebied van justitie en binnenlandse zaken. Om te beginnen wil ik opmerken dat er in de voorbije jaren in de EU veel is gebeurd op het gebied van asiel en migratie. We hebben bijvoorbeeld besluiten genomen over gemeenschappelijke wetgeving met betrekking tot de eerste fundamenteën voor een gemeenschappelijk immigratiebeleid en voor een gemeenschappelijk asielstelsel. Dat is een doelstelling die overigens was vastgelegd in de beide voorgaande werkprogramma's van Tampere en Den Haag. Toen de Europese Raad vorig jaar het Europees pact inzake immigratie en asiel vaststelde, gaf dat nieuwe politieke kracht aan dit beleidsgebied. Nu is het tijd om de koers vast te leggen voor de verdere ontwikkeling van het beleid op dit gebied. Het uitgangspunt van onze werkzaamheden is dat een goed beheerde migratie positief kan zijn voor alle betrokken partijen, niet alleen voor de individuele lidstaten en voor de EU als geheel, maar ook voor de landen van herkomst en de individuele migranten. Als we de doelstellingen van de Lissabonstrategie, volgens welke de EU zich tot een dynamische en concurrerende economie moet ontwikkelen, willen kunnen halen, zullen wij ons open moeten stellen voor een omvangrijkere arbeidsmigratie dan vandaag het geval is, met name gezien de demografische uitdaging waar we mee worden geconfronteerd.

Om de internationale dimensie van migratie te onderstrepen, zou de kwestie van samenwerking met landen van herkomst en doorreis in het kader van de mondiale benadering van migratie en ontwikkeling het programma van Stockholm als uitgangspunt moeten hebben. De ontwikkelde instrumenten, zoals het mobiliteitspartnerschap, zouden op een strategische manier verder ontwikkeld en geconsolideerd moeten worden. Het verband tussen migratie en ontwikkeling moet beter worden gebruikt, en geschikte maatregelen om de positieve uitwerkingen van migratie op de ontwikkeling te benutten, moeten worden versterkt.

Tijdens het werk aan het programma van Stockholm is gebleken dat er eensgezindheid over bestaat dat de lidstaten de illegale immigratie in de EU samen en gecoördineerd moeten bestrijden. De ontwikkeling van een effectief terugkeerbeleid is een belangrijke factor in deze werkzaamheden. Het lijkt geen twijfel dat voor Frontex in dit opzicht een belangrijke is weggelegd, en het is duidelijk dat de lidstaten een versterking van het agentschap willen. Het is ook van het grootste belang dat we meer samenwerken met de landen van herkomst en doorreis. Ik wil echter onderstrepen dat het belangrijk is dat we in onze werkzaamheden ter voorkoming van illegale immigratie een evenwicht vinden opdat gecompliceerdere legale immigratie in de EU of moeilijkere toegang tot de asielprocedure voor asielzoekers niet de prijs is die wordt betaald voor veiligheidsmaatregelen. De risico's voor kwetsbare groepen, bijvoorbeeld niet-begeleide minderjarigen, moeten ook zo klein mogelijk worden gemaakt. De Commissie zal een actieplan voorleggen met maatregelen die gericht zijn op het welzijn van minderjarigen.

De kwestie van solidariteit en verdeling van de lasten zal in het programma van Stockholm aan bod komen. Er zijn geen gemakkelijke oplossingen. Ons uitgangspunt zou moeten zijn dat we streven naar brede en duurzame oplossingen op basis van de mondiale benadering van migratie en het inzicht dat gemeenschappelijke samenwerking met derde landen een cruciale factor is. Er moet een soort solidariteitsmechanisme worden ontwikkeld om de lidstaten te kunnen helpen die onder bijzondere druk staan en een onevenredig groot aantal asielzoekers opvangen. De lidstaten moeten ook steun krijgen voor verdere capaciteitsopbouw. Frontex moet worden versterkt en een grotere rol krijgen in de terugkeeractiviteiten. De doelstelling bestaat erin dat we ons beter solidair kunnen tonen met de lidstaten en derde landen waar de migratiedruk het grootst is. Tezelfdertijd moet het duidelijk zijn dat we een allesomvattende benadering nodig hebben die zowel op korte als lange termijn houdbaar is.

Het is belangrijk dat in het programma van Stockholm is vastgelegd dat we vasthouden aan het eerder vastgestelde doel om ten laatste in 2012 een gemeenschappelijk asielstelsel tot stand te brengen. De kern van het gemeenschappelijk asielstelsel moet zijn dat een individuele asielzoeker, onafhankelijk van de lidstaat waar hij of zij terechtkomt, een gelijkwaardige opvang krijgt en zijn of haar aanvraag op basis van dezelfde criteria wordt beoordeeld. Om dat tot stand te kunnen brengen, is een goed werkende samenwerking in de praktijk van fundamenteel belang. In dat verband zal voor het Ondersteuningsbureau een belangrijke rol zijn weggelegd.

Een ander belangrijk onderdeel van het gemeenschappelijk asielstelsel is de zogenaamde externe dimensie. Ik denk dan in de eerste plaats aan hervestiging van vluchtelingen uit derde landen. De Commissie heeft onlangs een voorstel gepresenteerd voor een gemeenschappelijk EU-programma inzake hervestiging. Dat is een aspect dat de meerderheid van de lidstaten graag in het programma van Stockholm weerspiegeld ziet.

Om de doelstelling van een gemeenschappelijk asielstelsel in 2012 te kunnen halen, moeten de Raad en het Europees Parlement nauw samenwerken. Er ligt een aantal voorstellen voor wetgevingsbesluiten op tafel. We moeten eerst en vooral met betrekking tot die wetgevingsbesluiten vooruitgang boeken.

Het verband tussen de interne werkzaamheden van de EU op het gebied van justitie en binnenlandse zaken enerzijds en de externe betrekkingen van de Unie anderzijds is steeds belangrijker geworden om vooruitgang te kunnen boeken, niet alleen op het gebied van het asiel- en migratiebeleid. De rol van de EU als mondiale speler op dat gebied zou daarom versterkt moeten worden, en de klemtoon zou met name moeten liggen op partnerschap en samenwerking met derde landen. Het perspectief van justitie en binnenlandse zaken in de externe betrekkingen van de EU moet worden ontwikkeld.

Dat zijn de belangrijkste punten van het ontwerp van het programma van Stockholm van het voorzitterschap. We zitten nu aan de eindfase van een zeer intensieve onderhandelingsperiode en hopelijk zal het programma binnen enkele weken worden vastgesteld.

Tot slot wil ik kort iets zeggen over het Verdrag van Lissabon. Het nieuwe Verdrag houdt grote veranderingen in voor de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid door de invoering van een aantal nieuwe rechtsgronden. Door de invoering van de zogenaamde gewone wetgevingsprocedure krijgt het Europees Parlement op een reeks gebieden een grotere rol in het wetgevingsproces. Minister Ask en ikzelf zien uit naar

ruimere samenwerking met het Europees Parlement. Ik denk ook dat de nieuwe taken die aan de nationale parlementen zijn toegewezen, belangrijk zullen zijn voor het versterken van de democratische controle op dit beleidsgebied. Hartelijk dank voor uw aandacht. Zoals mijn collega, mevrouw Ask, zei, kijken we er nu naar uit om uw standpunten te horen.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, na de uitstekende verslagen van mevrouw Ask en de heer Billström zal ik mij richten op de belangrijkste kwesties.

Ik bedank om te beginnen het voorzitterschap omdat het in zijn mededeling de geest van het Stockholm-programma heeft bewaard en de burger bij de acties centraal heeft gesteld. Wij hopen dat deze tekst – die door de volgende Raad Justitie en Binnenlandse Zaken zou moeten worden goedgekeurd en vervolgens moet worden voorgelegd aan de Europese Raad van december – een ambitieus en uitgebalanceerd document zal zijn en uiteraard het nieuwe institutionele evenwicht zal weerspiegelen.

Uw Parlement zal nu medewetgever zijn op bijna alle onder justitie en binnenlandse zaken vallende gebieden en het is dus waar dat deze parlementarisering van de Europese Unie berust op een verruiming van de bevoegdheden van het Europees Parlement ten aanzien van alle besluitvorming van de Unie enerzijds en op een versterking van het toezicht van de nationale parlementen op hun regeringen anderzijds. In deze betrokkenheid van de parlementen ligt een kans voor deze grote ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid.

Nu iets over de in uw ontwerpresolutie gestelde prioriteiten. U legt de nadruk op de eerbiediging van de grondrechten en u hamert terecht op het belang van het vrije verkeer, hetgeen een grote troef is die uiteraard niet op losse schroeven mag worden gezet.

Wat de grondrechten betreft, hebben we met het Verdrag van Lissabon twee grote stappen vooruit gezet. Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt bindend en de weg is vrijgemaakt voor de toetreding van de Unie tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Zoals u in uw ontwerpresolutie onderstreept, moet er een alomvattende regeling inzake gegevensbescherming komen, in het licht van de zich ontwikkelende technologieën. De Commissie zal in 2010 een mededeling over dit onderwerp presenteren. Ik ben ook van mening dat al het EU-beleid onder deze alomvattende regeling inzake gegevensbescherming moet vallen.

U legt de nadruk op de bescherming van kinderen. Wij hebben met het Zweedse voorzitterschap net nog de twintigste verjaardag van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind gevierd. De Unie moet in dezen voorop blijven lopen en daarom zullen wij begin 2010 een actieplan met betrekking tot niet-begeleide minderjarigen presenteren.

Over het algemeen streven de Commissie en het Parlement hetzelfde doel na met betrekking tot de strijd tegen iedere vorm van discriminatie en de bevordering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Tot mijn vreugde hanteren het Parlement en de Commissie dezelfde aanpak, die erin bestaat de burger bij de actie centraal te stellen: vrij verkeer, kiesrechten, consulaire bescherming, enzovoorts. Wij zullen nu de mogelijkheid hebben dit alles in de praktijk te brengen. Het Verdrag van Lissabon geeft het groene licht voor de procedure voor de indiening van een burgerinitiatief en de Commissie heeft onlangs een groenboek over dit onderwerp gepubliceerd. Op basis van het resultaat van de gehouden raadplegingen zal er in 2010 een voorstel worden ingediend.

Zoals minister Ask zojuist heel goed heeft verwoord, moeten wij ervoor zorgen dat de rechters in onze lidstaten een gemeenschappelijke Europese justitiële cultuur delen. Opleiding is hierbij het toverwoord. In het Stockholm-programma streven wij ernaar dat ten minste de helft van de rechters en openbare aanklagers in de Unie een Europese opleiding heeft gevolgd of heeft deelgenomen aan een uitwisseling met een andere lidstaat.

Ook onderstreept u de noodzaak de toegang tot de rechter te vergemakkelijken en de goede werking van de economie te bevorderen. U legt de nadruk op de bescherming van slachtoffers van huiselijk geweld of terrorisme. De Commissie zal de door het Verdrag van Lissabon geboden mogelijkheden benutten en ook op dit punt voorstellen indienen.

Wat het onderwerp bescherming en veiligheid betreft, wijst u op het ontbreken van een algemene strategie voor de verwezenlijking van veiligheid en grensbeheer. Zoals mevrouw Ask terecht heeft gezegd, omvat het Stockholm-programma daarom een echte interne-veiligheidsstrategie – die natuurlijk strookt met de grondrechten en een aanvulling vormt op de externe-veiligheidsstrategie.

Deze algemene strategie voor interne veiligheid berust op samenwerking op politieel en strafrechtelijk gebied en het beheer van de toegang tot het Europees grondgebied.

Zoals de heer Billström zojuist terecht naar voren heeft gebracht, moet het immigratiebeleid aansluiten op een langetermijnvisie om de bijdrage van migranten aan de economische en sociale ontwikkeling te optimaliseren. Wij moeten de legale immigranten een duidelijke en gemeenschappelijke status bieden. Daarnaast moeten we bij de voorkoming en vermindering van illegale immigratie de mensenrechten en de menselijke waardigheid respecteren. Ik voeg hieraan toe dat wij in dit deel een omschrijving hebben gegeven van de algemene aanpak waarmee ontwikkeling en migratie nauw op elkaar kunnen worden afgestemd.

Op asielgebied sluit ik mij aan bij uw oproep tot reële solidariteit tussen de lidstaten. De Unie moet een echte gemeenschappelijke en solidaire ruimte van bescherming worden, die gebaseerd is op de eerbiediging van de grondrechten en hoge beschermingsnormen, en ik ben het met de heer Billström eens dat in Europa asiel moet worden verleend volgens dezelfde criteria. Er moet ten volle sprake zijn van solidariteit tussen de lidstaten, met name ten aanzien van de lidstaten die de grootste toestroom van vluchtelingen moeten verwerken.

Deze ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid vereist natuurlijk een sterke externe dimensie, die strookt met het externe beleid van de Unie. In uw ontwerp-resolutie onderstreept u meerdere malen het belang van toezicht, van evaluatie. Ook op dit punt zijn wij het met u eens. Wij moeten de kloof tussen de op Europees niveau vastgestelde normen en beleidslijnen en de toepassing ervan op nationaal niveau proberen te dichten. Ook moeten we nadenken over de mogelijke gevolgen van de wetgevingsvoorstellen voor de burgers en de evaluatie van de vastgestelde instrumenten beter gebruiken.

De Commissie is, tot slot, ten volle betrokken bij de onderhandelingen over het Stockholm-programma. Ik heb al gezegd hoe tevreden ik was over de samenwerking met het Zweedse voorzitterschap, waarmee wij echt degelijk en serieus werk hebben kunnen afleveren. Uiteraard is ook de mening van het Parlement voor ons bijzonder belangrijk in deze laatste momenten vóór de goedkeuring van het Stockholm-programma door de Europese Raad. Daarom bedank ik u bijzonder hartelijk en zal ik op mijn beurt zeer aandachtig naar u luisteren. Mijn dank aan het Parlement.

Manfred Weber, *namens de PPE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de vicevoorzitter, ministers, dames en heren, ik houd mij nu vijf jaar als lid van het Europees Parlement bezig met het binnenlandse en juridische beleid. Vandaag is het dan ook een heuglijke dag voor mij, nu we programma's voor de komende vijf jaar kunnen bespreken die wij van het Europees Parlement als gelijkwaardig wetgever gestalte geven.

We hebben het hier over een dossier dat de burger bezighoudt. We hebben het over een terrein waarop de burgers antwoorden van ons verlangen, een terrein waarbinnen volgens hen zelfs meer Europa nodig is. Dat kan niet van alle onderwerpen gezegd worden. Maar hier is dat wel zo. De burgers doen een beroep op ons, verlangen antwoorden. Daarom zou ik kort de verandering willen schetsen die voortkomt uit de nieuwe taakverdeling en ook uit de thema's.

Allereerst de samenwerking met de Raad: we krijgen hier altijd Raadsvertegenwoordigers die, als ze Raadsvoorzitter zijn, benadrukken hoe belangrijk het Parlement is en dat we samen moeten werken. Als ze die functie echter niet meer bekleden, gaat er dikwijls veel van dit inzicht verloren. Het is dan ook onze taak als Parlementsleden om de Raad goed in het oog te houden, om die – zoals bij SWIFT gebeurd is – geen voldongen feiten meer te laten scheppen zonder ons van het Parlement bij het besluitvormingsproces te betrekken. Dat kan en mag niet meer gebeuren. Het was een slecht voorbeeld van wederzijds respect tussen instellingen.

Ten tweede moeten wij ideeën leveren. Het nieuwe Verdrag biedt ons de kans om met wetgevingsvoorstellen te komen. Als we Frontex meer inhoud willen geven, kunnen we het niet laten bij appelleren, het doen van suggesties – nee, dan moeten we ook wetsvoorstellen op tafel leggen. Daar hebben wij nu de mogelijkheid toe.

Ten derde dienen we ook een betrouwbare partner te zijn. We mogen het niet bij verlanglijstjes houden. Als het bijvoorbeeld om de strijd tegen illegale immigratie gaat, mogen we ons er niet toe beperken de standpunten van ngo's over te nemen – we dienen een serieuze partner te zijn. Ten slotte moet het Europees Parlement ook de subsidiariteit serieus nemen. Als we verantwoordelijkheid dragen, moeten we er ook over nadenken welke zaken beter op nationaal of regionaal niveau geregeld kunnen worden.

Dat zijn de vier thema's die ik voor de komende jaren van belang acht. De Europese Volkspartij had graag een veel ambitieuzer voorstel voor het Stockholm-programma gezien, maar vandaag is een dag van blijdschap

over het feit dat we in een nieuwe fase belanden. Er is nu maar één leus op zijn plaats: de handen uit de mouwen!

Monika Flašíková Beňová, *namens de S&D-Fractie*. – (SK) De invoering van het Verdrag van Lissabon zal een belangrijke bijdrage leveren aan het succes van dit hele initiatief.

Het proces dat het Verdrag met zich mee zal brengen zal de Unie van binnenuit en ook in mondiaal opzicht versterken, terwijl het bovendien zeer nauw verbonden is met het versterken van de samenwerking op het gebied van de huidige derde pijler. De Unie zal transparanter, effectiever en democratischer zijn. De grootste uitdaging en prioriteit is het waarborgen van de fundamentele rechten en vrijheden, de integriteit en de veiligheid in Europa door de effectieve tenuitvoerlegging van bestaande juridische instrumenten volledig te steunen en deze instrumenten voldoende te respecteren en tevens te verbeteren, en door tegelijkertijd rekening te houden met de bescherming van de mensenrechten en burgerlijke vrijheden.

Het Stockholm-programma benadrukt de bekrachtiging van deze rechten, vooral op het gebied van rechtvaardigheid en veiligheid. We moeten mechanismen die het burgers vergemakkelijken zich tot de rechter te wenden prioriteit geven, zodat hun rechten en rechtmatige belangen in de hele Unie gehandhaafd kunnen worden. Onze strategie moet ook zijn de politieke samenwerking en de handhaving van rechten te versterken, evenals het verbeteren van de veiligheid in Europa.

Hierbij zou ik ook graag alle rapporteurs voor hun conclusies en u, mijnheer de Voorzitter, voor uw tijd willen bedanken.

Jeanine Hennis-Plasschaert, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, formeel zou ik nu de punten van onze resolutie van 27 pagina's kunnen opsommen die het meest relevant zijn voor de andere fracties, maar dat doe ik niet. In plaats daarvan wil ik graag het volgende verhaal met u delen.

Op een vlucht van British Airways vanuit Johannesburg kwam een welgestelde, blanke Zuid-Afrikaanse vrouw van middelbare leeftijd naast een zwarte man te zitten. Zij riep de stewardess om te klagen over haar zitplaats en die vroeg: "Wat is het probleem, mevrouw?" Die zei: "Dat kunt u toch wel zien. Ik kan onmogelijk naast deze weerzinwekkende persoon zitten. Ik wil een andere stoel." Een paar minuten later kwam de stewardess terug. "Mevrouw, zoals ik al dacht zit de *economy class* helemaal vol. Ik heb nog even met de purser gesproken, maar ook de *club class* zit vol. Wij hebben echter nog wel één stoel vrij in de eerste klas." Voordat de Zuid-Afrikaanse vrouw kon reageren, vervolgde de stewardess: "Een dergelijke upgrade is weliswaar nogal ongebruikelijk, maar gezien de omstandigheden is de gezagvoerder van mening dat het ongehoord zou zijn als iemand de hele vlucht gedwongen werd om naast zo'n verfoeilijk persoon te zitten." Vervolgens richtte zij zich tot de zwarte man naast de Zuid-Afrikaanse vrouw en zei ze: "Mijnheer, als u uw spullen pakt, begeleid ik u even naar uw zitplaats in de eerste klas vóór in het vliegtuig." De omringende passagiers barstten in een staande ovatie uit terwijl de man naar de eerste klas liep.

Wat heeft dit verhaaltje nu met ons te maken? Vinden wij anderen minderwaardig? Wij zouden allemaal gechoqueerd zijn door die blanke Zuid-Afrikaanse vrouw. Dit was natuurlijk ook wel een heel extreem voorbeeld. Ik denk echter dat sommige collega's van ons, met name in de PPE-Fractie, maar ook mensen in de Raad, volledig begrijpen wat ik hier probeer te zeggen. De andere fractie, mijn eigen fractie, gelooft rotsvast in een Europa dat mensen kunnen begrijpen en vertrouwen en waar zij in kunnen geloven. Een dergelijk Europa dient gebaseerd te zijn op mensenrechten, fundamentele vrijheden, democratie, de rechtsstaat en absoluut ook op echte gelijkheid voor iedereen. Het wordt hoog tijd om alle vormen van discriminatie om welke reden dan ook, aan te pakken. Dat geldt dus ook voor discriminatie op grond van seksuele geaardheid.

Jan Philipp Albrecht, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, als Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie in het Europees Parlement vragen wij ons af hoe het nou toch mogelijk is dat we hier een resolutie over een allang ter ziele gegaan programma bespreken. Immers, het Zweedse Raadsvoorzitterschap is gisteren pas met een nieuwe en ingrijpend gewijzigde opzet voor het Stockholm-programma gekomen. Ik ga ervan uit dat de overgrote meerderheid van dit Huis deze ontwerp tekst nog niet heeft kunnen lezen. Ik houd dat in een uiterst delicate aangelegenheid als deze voor onaanvaardbaar.

Daar komt nog bij dat de procedure die in het Parlement tot deze resolutie geleid heeft in hoge mate ontransparant en voor een deel chaotisch was. De kleine fracties werden grotendeels van het opstellen van de resolutie tekst buitengesloten en de stortvloed aan amendementen tijdens de procedures van de gezamenlijke commissies heeft een democratische besluitvorming duidelijk bemoeilijkt. Daarom hopen we op uw begrip voor het feit dat wij een hele reeks aparte stemmingen aan zullen vragen. Toch dient dit Parlement zich

terdege af te vragen hoe het met deze omstandigheden om wil gaan, zowel ten aanzien van de Raad, als in eigen huis.

Wat de inhoud van het Stockholm-programma betreft, delen van dit werkprogramma betekenen zonder meer een stap vooruit. Bij de rechterlijke macht en de gemeenschappelijkheid waarin civielrechtelijke regelingen nader uitgewerkt zullen worden zien ook wij Groenen goede aanknopingspunten voor de komende jaren. Maar wat de verhouding tussen burgers en staat betreft, is het programma aan een totaal verkeerd geraamte opgehangen. Zowel op het gebied van het migratie- en asielbeleid, als op dat van de burgerrechten en privacybescherming prevaleert de behoefte aan veiligheid in Europa boven de mensenrechten en de vrijheid. Er wordt zonder schroom de indruk gewekt dat meer vrijheid in Europa gelijk staat aan minder veiligheid.

Nu vraag ik u: wat is er in dat alles nog van de Europese stichtingsmythe overgebleven? Hier wordt angst gezaaid, een andere angst dan de in het programma genoemde, gerechtvaardigde angst voor criminaliteit en terrorisme – angst voor onze Europese medemens, angst voor hen die naar Europa willen komen, angst voor alles wat ook maar enigszins vreemd overkomt.

Het Stockholm-programma en helaas ook de ingediende resolutie betekenen een verdergaande verstrengeling van binnenlands en buitenlands beleid, die bedoeld is om het mogelijk te maken via Frontex alle mensen in Europa te bespieden en alle mensen aan de Europese buitengrenzen van hun rechten te beroven. Europa moet eindelijk eens afscheid van deze trend nemen en de scheefgroei van de laatste jaren doorlichten.

Daarvoor moeten we soms ook zelfbewust op durven te staan en ons voor onze overtuigingen hard maken, bijvoorbeeld in onze omgang met het SWIFT-verdrag. Waarom geven we in veiligheidskwesties zoals dit SWIFT-verdrag opnieuw zomaar toe aan het beleid van de VS, zonder er hier nog eens goed over te debatteren? Waarom laten we ons als Parlement steeds weer door de Raad voor gek zetten? Daar moeten we als Parlement echt werk van maken. Daarom vraag ik u hier en nu een signaal te geven, ook aan uw eigen regeringen. Stemt u voor de mensenrechten en de vrijheid en voor al onze amendementen! Met de resolutie in haar huidige vorm kunnen wij Groenen niet instemmen.

Timothy Kirkhope, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de ontwerpresolutie die onderwerp van dit debat is, vormt een perfect voorbeeld – moet ik helaas zeggen – van het Europees Parlement op zijn slechtst. Hoewel ik onderken dat de rapporteurs, ongetwijfeld op basis van nobele intenties, hard hebben gewerkt en alle mogelijke aspecten in deze tekst van 27 pagina's hebben opgenomen, is de ontwerpresolutie verwarrend en naar mijn idee van veel minder waarde dan wat de agenda van Stockholm en het Zweedse voorzitterschap verdienen.

Ik wil benadrukken dat ook wij graag meer samenwerking zien tijdens de zoektocht naar oplossingen. Ook wij vinden dat er sprake moet zijn van solidariteit wat de immigratie betreft en bij het bestrijden van corruptie en het uitwisselen van informatie, maar dat hoeft niet noodzakelijkerwijs ten koste te gaan van de nationale soevereiniteit. Ook mag dat niet op een overdreven prescriptieve wijze gebeuren.

De beste manier om asielkwesties aan te pakken, is nog steeds om in heel Europa op adequate wijze het uit 1951 daterende VN-Verdrag over vluchtelingen toe te passen. Wij steunen het uitwisselen van informatie om te waarborgen dat er een echte JBZ-aanpak gehanteerd wordt voor het gebruik van gegevens, maar dan wel geschraagd door een sterke gegevensbescherming en gefundeerd op de beginselen van evenredigheid, noodzakelijkheid en doorzichtigheid.

Wij ondersteunen ook het beginsel van de wederzijdse erkenning. Daarnaast dienen de rechten voor een vrij verkeer voor alle Europese burgers gewaarborgd te worden. Een misbruik van die rechten dient echter wel beperkt te worden door strenge grenscontroles en door gebruik te maken van pressie door de EU om een snelle terugkeer te bewerkstelligen. Daarnaast moet Frontex verder worden ontwikkeld met het oog op de bescherming van de buitengrenzen van de EU. Door het uitwisselen van informatie wordt bovendien een bijdrage geleverd aan het bestrijden van terrorisme.

Wij ondersteunen de strategie van de EU met betrekking tot de zware georganiseerde criminaliteit gericht op bendes die in mensen, wapens en honden handelen. Het is een goede zaak om illegaal verworven winsten uit deze handel te confisqueren en om met andere Europese organisaties aan de grenzen van de EU samen te werken. Wij kunnen echter geen elementen ondersteunen die een schaamteloze aantasting van de soevereiniteit vormen, tenzij die elementen op zichzelf tot een betere samenwerking leiden. Er zit toch absoluut een bepaalde ironie in de oproep voor een verplichte en onherroepelijke solidariteit: solidariteit is toch iets wat je toont en niet iets wat je wordt opgelegd.

In het algemeen ben ik van mening dat het Zweedse voorzitterschap goede ideeën heeft. Ook in de ontwerpresolutie zitten goede ideeën. Zoals gewoonlijk geven wij onszelf helaas ook nu weer veel te kolossale kerstbomen waarmee in de praktijk uiteindelijk zeer weinig tot stand kan worden gebracht.

Cornelia Ernst, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de GUE/NGL-Fractie zal niet voor deze resolutie stemmen. Het Stockholm-programma gaat aan de werkelijke uitdagingen van het moment volledig voorbij. Wat er vooral aan schort, is dat er een Europa van de rechten in het leven geroepen wordt, dat wel open komt te staan voor de EU-burgers, maar niet voor de andere mensen die in Europa leven. Deze mensen krijgen dus niet dezelfde mensen- en burgerrechten.

Enerzijds is de EU van plan om tot het Europees Verdrag voor de rechten van de mens toe te treden (wat wij toejuichen), anderzijds echter worden migranten naar het criterium “legaal of illegaal” gesplitst. Zo wordt Frontex tot een machtig instrument voor de bestrijding van illegale migratie uitgebouwd, wat een perspectief op een onbevooroordeeld immigratiebeleid volledig in de weg staat. Op dit punt faalt Stockholm.

Een ander probleem is het totale gebrek aan evenwicht tussen veiligheid en vrijheid. Zeker, vrijheid zonder veiligheid bestaat niet – maar veiligheid zonder vrijheid ook niet! Over vrijheid valt niet te onderhandelen, het is een universeel rechtsgoed van ieder mens. Stockholm daarentegen staat symbool voor de veiligheidswaan van de EU, waarvoor reusachtige supranationale databanken zonder voldoende controlemogelijkheden ingericht worden, waarin gegevens van inlichtingen- en politiediensten uit heel Europa bijeengebracht worden. Dat reduceert het recht op informatiele zelfbeschikking tot een vod papier en maakt het schrikbeeld van de glazen mens tot werkelijkheid.

Tot slot moet mij als Oost-Duits afgevaardigde van het hart dat het twintig jaar na de val van de Muur onverdraaglijk is te moeten aanzien hoe Europa meer en meer in een vesting verandert.

Mario Borghezio, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het document over het Stockholm-programma blijkt beperkend in vergelijking met de conclusies van de Europese Raad en ontbeert onder meer belangrijke punten die door de Italiaanse overheid aan de orde zijn gesteld over specifieke onderwerpen. Ook gaat het document niet in op een aantal Europese strategieën om de opbrengsten van de georganiseerde misdaad aan te pakken.

Ik heb vandaag, net als op eerdere momenten, veel gehoord over diverse verontrustende aspecten van criminaliteit. We moeten de daad bij het woord voegen. Europa zou moeten handelen als Italië, dat voor heel Europa een voorbeeld is in zijn aanval op maffiageld, dankzij minister Maroni. Europa lijkt zich niet in dezelfde richting te willen bewegen.

We moeten een gemeenschappelijk juridisch systeem creëren als we op Europees niveau een vorm van criminaliteit willen bestrijden die internationaal van aard is geworden en zich moeiteloos beweegt tussen banken, belastingparadijzen, financiële markten en markten voor roerende goederen en vastgoed.

Voorts wordt weinig aandacht besteed aan het bestrijden van immigratie aan de zuidgrenzen van Europa, waar bijvoorbeeld de overeenkomst met Libië, die nu van kracht is voor wat Italië betreft, problemen zou kunnen krijgen indien de Europese Unie haar verbintenis om cofinanciering te verstrekken voor het systeem voor satelliettoezicht van de zuidgrens van Libië, die door grote aantallen illegale immigranten wordt overgestoken, niet nakomt.

Ten slotte wil ik, met betrekking tot het incident van racisme tegen een kleurling, graag wijzen op de talloze, net zo ernstige gevallen van racisme tegen blanken die zich hebben voorgedaan in de enclaves van illegale immigranten, om van de “jacht op blanken” die zich onder president Mugabe en zelfs in Zuid-Afrika voordoet nog maar niet eens te spreken. Mensen die zich zo druk maken over racisme tegen zwarten moeten zich ook bewust zijn van racisme tegen Europeanen en tegen blanken.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ongetwijfeld is de strijd tegen het terrorisme, tegen de georganiseerde misdaad en tegen illegale immigratie een belangrijke Europese doelstelling. Dat neemt niet weg dat het Stockholm-programma helaas consequent voortgaat op de na 11 september 2001 ingeslagen weg van stelselmatige inperking van en ingrepen in onvervreembare mensen-, burger- en vrijheidsrechten. Bezwaren vanuit privacyoverwegingen worden onder verwijzing naar een vermeende terreur weggevuurd.

Daarbij is het uitgerekend de door de EU steeds weer in het middelpunt van haar overwegingen geplaatste gewone burger wiens gegevens ook zonder concrete verdenking opgeslagen, verzameld en mogelijk voor oneigenlijke doeleinden gebruikt worden. Officieel dient dit ter bestrijding van de georganiseerde misdaad. Alles goed en wel, maar er zijn nu al aanzetten en tendensen om meningsuitingen die niet met de ‘politiek

correcte' consensus overeenstemmen in te perken, te verbieden en wie weet vroeg of laat strafbaar te stellen – met de complimenten van George Orwell. Dat moeten we verhinderen.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de Commissie constitutionele zaken, waarvan ik de eer heb voorzitter te zijn, heeft mij tot rapporteur van dit document benoemd, samen met de rapporteurs van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie juridische zaken, hier gezamenlijk bijeen.

Het is voor het eerst dat artikel 51 van het reglement wordt toegepast en ik moet zeggen dat het resultaat, naar mijn mening, zeer bevredigend is voor wat betreft de samenwerking tussen de drie rapporteurs bij de uitvoering van hun taken.

Er zijn wel problemen geweest, waarvan sommige ernstig, met betrekking tot het tijdspad en met name de betrokkenheid van de schaduwrapporteurs en de tijdige vertaling van de amendementen, waarvan er bijna 500 waren. Dat alles is echter niet te wijten aan artikel 51, maar eerder aan de zeer korte tijd die we hebben gekregen om een document op te stellen dat wij aan de Raad van 10 december konden voorleggen. Deze problemen waren dus onvermijdelijk en hadden te maken met het tempo van de werkzaamheden. Voor de rest denk ik dat we moeten erkennen dat artikel 51, dat nu dus voor het eerst is toegepast, nuttig is.

Het document dat nu voor u ligt kan ik niet in de paar seconden die mij nog resten uitleggen. Ik wil echter wel aangeven dat ik blij ben dat de medebeslissingsprocedure nu de normale vorm van wetgeving is geworden en dat immigratie nu als Europese kwestie wordt beschouwd – ik hoop althans dat de Commissie en de Raad dit zo interpreteren – en niet als een probleem van de verschillende lidstaten, die zich solidair opstellen ten opzichte van elkaar. Ik ben ook blij dat de samenwerking tussen de verschillende nationale parlementen niet zodanig wordt beschouwd dat die parlementen bewakers zijn die grenzen opleggen, maar positieve partners in het wetgevingsproces, en tenslotte dat wordt verwezen naar mensenrechten, die zeer belangrijk zijn en tevens de geest van de Europese Unie vormen.

Ik ben dan ook van mening dat dit document, aangezien het niet de bedoeling was tot in de kleinste details de uitvoering van het Stockholm-programma vast te leggen, maar slechts de algemene lijnen te formuleren, een positieve stap is. We zullen nog wel de tijd en de manier vinden om het uitgebreider te maken en meer details op te nemen.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik mijn waardering uitspreken voor het werk dat het Zweedse voorzitterschap van de Raad en de Commissie hebben verricht om het meerjarenprogramma voor de komende vijf jaar betreffende de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid vooruit te helpen.

Ik wil echter vooral de aandacht vestigen op het werk dat dit Parlement heeft verzet, want drie commissies van dit Parlement – de Commissie juridische zaken, de Commissie constitutionele zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken – hebben schouder aan schouder, voor het eerst onder de procedure van artikel 51, samengewerkt om ervoor te zorgen dat we tijdig klaar zijn. Het is namelijk van groot belang om de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te stimuleren, met in het achterhoofd de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon – wat een enorme stap voorwaarts betekent. Het is een grote stap vooruit omdat het Parlement, dat medewetgever en besluitvormer wordt op een terrein dat tot nu toe het domein was van intergouvernementele samenwerking, erdoor wordt versterkt. Ook treden het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het mandaat voor de ratificering van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden in werking, waarmee de harmonieuze relatie tussen vrijheid en veiligheid zal worden versterkt.

Veiligheid is niet ondergeschikt aan vrijheid en ook is het geen bedreiging van vrijheid. Veiligheid is net als vrijheid een burgerrecht. Dit staat in de grondwet van veel lidstaten en in dit verband moet een gezamenlijke poging worden ondernomen om de status vast te stellen van het Europees burgerschap, de grondrechten van burgers, immigratie, asiel, vluchtelingenopvang, het beheer van de buitengrenzen van de EU en justitiële samenwerking. Dit moet gebeuren ter versterking van het wederzijds vertrouwen, voor een betere wederzijdse erkenning van burgerrechten, voor erkenning van de rechtsgeldigheid van contracten, waarmee economische groei en werkgelegenheid wordt gestimuleerd, en vooral voor het versterken van politieke en justitiële samenwerking in strafzaken in de strijd tegen reële gezamenlijke vijanden: georganiseerde misdaad en terrorisme.

Dit Parlement heeft hard gewerkt en heeft het initiatiefdocument van de Raad verbeterd door de antidiscriminatieclausule te verscherpen – vooral met het oog op vrouwen en kinderen. Er is tevens toegezegd

dat geweld tegen vrouwen zal worden bestreden door de solidariteitsclausule te verstevigen op het gebied van opvang. Dit toont aan dat noch immigratie noch asiel een probleem vormt dat slechts een enkele lidstaat treft. Voor beide kwesties is samenwerking tussen de lidstaten vereist, anders kunnen we ze niet aanpakken.

Dit Parlement heeft de tekst ook verbeterd door de aandacht te vestigen op het belang van opleiding van juridische professionals voor de samenwerking en voor het dichter bijeenbrengen van onze rechtssystemen door wederzijdse erkenning en wederzijds vertrouwen, zodat we in staat zijn onze reactiemechanismen te integreren en van de Europese Unie werkelijk een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te maken.

Daarom is het de moeite waard dat dit Parlement morgen bij de stemming over het parlementair verslag waaraan de drie commissies hebben samengewerkt, een duidelijke boodschap uitdraagt aan de burger die ons gadeslaat. De boodschap is dat wij waarde hechten aan de grondrechten, de vrijheid en de veiligheid van de burger. Wij hechten er waarde aan om gezamenlijk te strijden tegen de transnationale georganiseerde misdaad, transnationaal geweld en terrorisme, en te werken aan de bescherming van de slachtoffers tegen deze vormen van criminaliteit, vooral van slachtoffers van terrorisme.

Ik denk dat de burgers het niet zullen begrijpen als we ze hierin teleurstellen. Daarom vraag ik om zo breed mogelijke steun van dit Parlement voor het verslag dat we morgen presenteren en waarover in deze plenaire vergadering gestemd zal moeten worden.

VOORZITTER: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Ondervoorzitter

Sophia in 't Veld (ALDE). – Allereerst ben ik blij met de warme woorden die de Raad heeft gesproken over de samenwerking met het Parlement, maar liever nog zou ik zien dat de Raad de aanbevelingen van het Parlement overneemt, want ook ik stel vast, net als mijnheer Albrecht, dat de Raad zich eigenlijk redelijk doof houdt en gewoon doorgaat op de eigen koers, en dat het Parlement hard werkt om een standpunt in te nemen, zonder dat dit daarna terugkomt in het Raadsprogramma.

Ten tweede, het punt wat zeer goed is aangekaart door mijn collega Hennis-Plasschaert. Ik wil het Parlement, en in het bijzonder de twee grote fracties er nog eens aan herinneren: gelijkheid is ondeelbaar. Wij kunnen niet een beetje gelijkheid aan sommige groepen geven en niet aan andere. Er zijn tijden geweest, dat de staat zich bemoeide met de partnerkeuze en dat de staat een huwelijk tussen mensen van bepaalde religies verbood, dat de staat het huwelijk tussen mensen van verschillende rassen verbood. Die tijden zijn gelukkig voorbij, en ik denk dus dat binnen de Europese Unie geen lidstaat mag weigeren om een in een andere lidstaat wettig gesloten huwelijk te erkennen, ook als het gaat om een huwelijk tussen twee mensen van gelijk geslacht. Ik zou daarom ook de twee grote fracties willen oproepen: fracties, trek het compromis terug waarmee u de rechten van homoseksuele stellen afzwakt. En ik kijk daarbij in het bijzonder naar onze vrienden bij de socialisten.

Dit is de eenentwintigste eeuw en ik denk dat alle Europese burgers ongeacht hun ras, godsdienst, leeftijd of seksuele oriëntatie onze bescherming verdienen. Het wordt hoog tijd dat dat in dit Parlement eens een keer erkend wordt.

Rui Tavares (GUE/NGL). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat dit Parlement ingenomen zou zijn met een concreet en beknopt Stockholm-programma waarmee werkelijk een stap voorwaarts wordt gezet naar het Europa van de burgers.

Helaas vrees ik dat we minder ver zijn gegaan dan we hadden kunnen gaan. Jammer genoeg doet het Stockholm-programma eerder vaag en wollig aan en bevat het nogal wat algemeenheden. Het feit dat de democratische controle en de bevoegdheid van het Parlement om effectief te handelen en veranderingen en praktische gevolgen teweeg te brengen duidelijk te wensen overlaten, ligt ongetwijfeld mede ten grondslag aan dit onduidelijke en simplistische programma.

Dat blijkt onder meer uit het immigratiebeleid. Wij hebben allen met grote belangstelling de tenuitvoerlegging van het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken gevolgd. Mijns inziens zijn er echter maar bitter weinig stappen gezet om bijvoorbeeld legale immigratiekanalen te openen, al zijn die absoluut noodzakelijk, of om invulling te geven aan de richtlijn inzake seizoensmigranten waarop wij al zo lang wachten, maar waarvan in het Stockholm-programma niet eens gewag wordt gemaakt.

Gerard Batten (EFD). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het Stockholm-programma maakt deel uit van een gemeenschappelijk juridisch en rechtssysteem voor de gehele Europese Unie. In het document wordt gesproken over “Het leven van de burgers gemakkelijker maken: een Europa van recht en rechtvaardigheid”.

Ik zal u vertellen wat het gemeenschappelijk rechtsstelsel heeft betekend voor het leven van één specifieke persoon. Andrew Symeou, een man van twintig jaar uit Londen, is deze zomer aan Griekenland uitgeleverd op grond van een aanklacht wegens doodslag. In afwachting van zijn proces kwijnt hij nu weg in een Griekse gevangenis. Het bewijsmateriaal tegen hem zou door een Britse rechtbank in minder dan vijf minuten als ontoereikend van tafel worden geveegd. De identificatiebewijzen zijn tegenstrijdig. Bij de getuigenverklaringen duidt alles erop dat deze door de politie zijn opgesteld. Twee getuigen stellen dat zij geslagen en mishandeld zijn en gedwongen werden om hun verklaringen te ondertekenen die zij overigens later onmiddellijk weer hebben ingetrokken.

Het hof van beroep in Londen wist heel goed dat er geen echt bewijsmateriaal tegen de heer Symeou was. Dat Hof zag zich echter gedwongen om hem uit te leveren aangezien het op grond van het Europese aanhoudingsbevel niet de macht had om die uitlevering tegen te houden. Dat betekent dat de Britse rechtbanken niet langer in staat zijn om Britse burgers te beschermen tegen een onterechte aanhouding en detentie op last van buitenlandse rechtbanken.

Voordat wij tot de Europese Unie toetraden, hadden wij in het Verenigd Koninkrijk een perfecte ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. De Europese Unie vernietigt de rechtsbescherming waar wij in Engeland eeuwenlang een beroep op hebben kunnen doen. En passant zullen hierdoor ook mensenlevens vernietigd worden. Het Stockholm-programma gaat dan misschien wel over recht, maar zeker niet over rechtvaardigheid. Indien de Britse burgers hun vrijheden willen behouden, dienen zij uit de Europese Unie te stappen.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ongetwijfeld bevat het Stockholm-programma een aantal zinvolle initiatieven en we kunnen slechts toejuichen dat de strijd tegen kinderporno en terroristische netwerken op internet geïntensiveerd wordt. Ook maatregelen tegen illegale immigranten en tegen georganiseerde misdaad hebben mijn steun. De ongelimiteerde toegang van de veiligheidsinstanties tot de EU-databank van vingerafdrukken is in dat opzicht gerechtvaardigd. De controle mag echter niet zo ver gaan dat de EU tot een controlestaat verwordt en haar gegevens ook nog eens doorgeeft aan de Verenigde Staten.

Daarom dient gewaarborgd te zijn dat de verzamelde gegevens niet voor oneigenlijke doelen gebruikt kunnen worden. Het gaat per slot van rekening om het hoogste grondrecht van iedere EU-burger, om de bescherming van de privé-sfeer, en daarom geldt het devies: vrijheid betekent vrij van staatsinmenging en niet dat de staat vrij is zich in te mengen.

Nog een opmerking over de harmonisatie van het asielrecht in de EU. Dit is zonder meer een goede zaak. Maar laat er geen misverstand over bestaan dat dit niet gaat zonder harmonisatie van de economische verhoudingen in lidstaten, want natuurlijk trekt men naar landen waar de beste sociale voorzieningen, de hoogste inkomens, de schoonste straten en de veiligste steden te vinden zijn. Één ding staat vast: harmonisatie is goed, maar Europa mag niet tot een zelfbedieningszaak in asielaangelegenheden verworden.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Volgens ons is de kwestie van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid het volgende grote project van de Europese Unie. Ik zou willen stellen dat dit project ongeveer net zo moet worden aangepakt als we met het grote project betreffende de interne markt hebben gedaan. We moeten een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid voor alle burgers van de Europese Unie scheppen.

Hoe gaan we dat bereiken? Dat zal ons lukken via het Stockholm-programma, dat een vijfjarig werkprogramma is. Het is een verrijkend programma dat diverse gebieden bestrijkt die onder de paraplu van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid vallen. De resolutie van het Parlement definieert de politieke prioriteiten van het Europees Parlement op dit gebied. Zo liggen onze prioriteiten op het gebied van immigratie bijvoorbeeld zowel bij de strijd tegen illegale immigratie als bij een gemeenschappelijk asielbeleid dat gebaseerd is op werkelijke en verplichte solidariteit. Ik zou ook graag willen toevoegen dat het Europees Parlement daarin een zeer belangrijke en opbouwende rol te spelen heeft middels de medebeslissingsbevoegdheden die het zal hebben wanneer het Verdrag van Lissabon eenmaal van kracht wordt.

Er zijn in dit Parlement intern gezien ook bepaalde politieke verschillen. En waarom niet? Er zijn nu eenmaal verschillende fracties en verschillen in politieke standpunten. Met name verwijzend naar mijn collega Jeanine Hennis-Plasschaert, die ik zeer respecteer, zou ik echter graag willen zeggen dat de mensenrechten ook voor de Fractie van de Europese Volkspartij een politieke prioriteit zijn en dat ze niet tot het monopolie van de

liberale fractie in dit Parlement behoren. Wij kunnen de pretentie van de liberale fractie het recht te hebben het beginsel van non-discriminatie te monopoliseren niet accepteren. Wij geloven in dit beginsel, maar wij geloven ook in het subsidiariteitsbeginsel, en dat betekent dat we de plicht hebben gevoeligheden van lidstaten van de Europese Unie te eerbiedigen. Laten we niet vergeten dat deze Unie gebaseerd is op het devies "in verscheidenheid verenigd" en niet op "in eenvormigheid verenigd".

Luigi Berlinguer (S&D). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het Stockholm-programma bevat twee nieuwe elementen ten opzichte van het Haagse programma: een juist evenwicht tussen rechten en veiligheid en strafrechtelijke en civielrechtelijke juridische bescherming.

Veiligheid is een recht: het betekent niet worden aangevallen op de werkplek, op straat kunnen lopen zonder angst het leven te verliezen, als vrouw niet het slachtoffer te worden van geweld en niet worden blootgesteld aan terrorisme.

De lidstaten en Europa moeten veiligheid garanderen. Veiligheidsmaatregelen die echter onze rechten op vrijheden belemmeren, zijn maatregelen die de wet zijn zekerheid ontnemen en dus een bron van onveiligheid en barbaarsheid vormen. We hoeven maar aan Guantánamo te denken.

Europa is het vaderland van rechten. Het Stockholm-programma legt deze rechten zeer gedetailleerd vast. Het gaat om een goed evenwicht tussen de discipline van optreden tegen criminaliteit enerzijds en het dagelijks leven van de burgers en hun familie-, sociale, economische, werk- en studierelaties anderzijds, die alle worden gereguleerd door het burgerlijke recht en het civiele rechtssysteem.

Dit is het Europa van de burger. Het dient te worden opgebouwd binnen de lidstaten en binnen de communautaire instellingen. De Europese maatschappij is meer verenigd en mobieler dan vaak wordt gedacht. Mobiliteit is inmiddels een recht geworden. De grenzen tussen de lidstaten zijn geen ondoordringbare muren, maar netten waar de maatschappij elke dag doorheen filtert. Het Stockholm-programma vormt de constitutionele hoeksteen die voorziet in juridische samenwerking en wederzijdse erkenning, een Europees rechtssysteem (bestaande uit de nationale systemen en het communautaire systeem), nationaal en Gemeenschapsrecht en Europese burgers en Europese rechters (zowel nationale als communautaire rechters).

Europese regels worden gedicteerd door communautaire normen en de jurisprudentie van de Europese hoven, maar zijn ook geïnspireerd op het gedrag van werknemers, bedrijven, studenten en rechters, zowel nationale rechters als rechters die behoren tot de Europese netwerken van beoefenaars van juridische beroepen. Het Stockholm-programma wil een zogenoemd *bottom-up* proces ondersteunen.

Het Parlement heeft prima werk geleverd met deze ontwerp-resolutie en ik hoop dat die brede, zo niet unanieme steun ontvangt bij de stemming, aangezien we er zo hard aan hebben gewerkt. De Raad dient er rekening mee te houden. Het Verdrag van Lissabon is nog niet van kracht, maar ligt er wel heel duidelijk. Laat de Raad zich ambitieus tonen, minister. Laat de Raad dit document, waar wij zo hard aan hebben gewerkt, en de vele verzoeken die eruit voortvloeien ter harte nemen.

Sarah Ludford (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het Zweedse voorzitterschap verdient onze felicitaties voor de wijze waarop het een impuls heeft gegeven aan een kwestie die al lang geleden afgehandeld had moeten zijn, te weten het recht van verdachten op een eerlijke behandeling in heel Europa. Dit is absoluut essentieel als nevenaspect van het Europese aanhoudingsbevel. Wij moeten waarborgen dat een wederzijdse erkenning ook daadwerkelijk gebaseerd kan zijn op een wederzijds vertrouwen in alle nationale strafrechtstelsels. Dat is op dit moment niet het geval; er is sprake van ernstige tekortkomingen.

Ook ik heb een kiezer uit mijn district, Andrew Symeou, die sinds juli in Griekenland in een gevangenis zit. Omdat hij buitenlander is, kan hij niet op borgtocht worden vrijgelaten. Zijn Griekse advocaat heeft een klacht ingediend over mishandeling door de politie en het vernietigen van bewijsmateriaal. Daarnaast zal een aanvraag worden ingediend bij het Europees Hof voor de rechten van de mens. Eigenlijk is het beschamend dat een dergelijke aanvraag noodzakelijk is. Het gaat immers om de wijze waarop een burger van een lidstaat van de EU door een andere lidstaat wordt behandeld. Het is schokkend dat zoiets aan het Hof in Straatsburg voorgelegd moet worden.

Ik ben weliswaar een voorstander van het Europese aanhoudingsbevel, maar daarbij moet dan wel absoluut ook aandacht worden gegeven aan de rechten van verdachten. Gebeurt dit niet, dan krijgen wij schandalen zoals dat van Andrew Symeou. Daardoor zal de publieke steun voor het Europese aanhoudingsbevel verdwijnen, hetgeen op dit moment in mijn land al aan het gebeuren is.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, we praten nu al een paar maanden over de noodzaak om een goed evenwicht te vinden tussen het handhaven van de veiligheid en het verdedigen van de persoonlijke rechten van burgers, waarbij is benadrukt dat burgers in het epicentrum van het Stockholm-programma moeten staan. De Europese Unie neemt echter maatregelen aan en past maatregelen toe die het evenwicht tussen veiligheid en rechten aantast, die resulteren in het oprichten van organen om allerlei soorten persoonlijke gegevens te bewaken en te verzamelen en die een belediging van onze waardigheid zijn door van ons allemaal verdachten te maken. Bovendien is het onaanvaardbaar dat immigranten worden behandeld als criminelen en potentiële terroristen. We zijn het niet eens met de ontwerpresolutie, omdat deze de fundamenteen legt waarop we kunnen bouwen aan een moderne Europese Panopticon-gevangenis, zoals de gevangenis van Jeremy Bentham, waarin alle handelingen van de gevangenen voortdurend in de gaten worden gehouden zonder dat ze weten dat er zo uitgebreid toezicht op ze wordt gehouden, waardoor ze een vals gevoel van privacy krijgen.

Tadeusz Zwiefka (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik durf te stellen dat het programma van Stockholm op het gebied van justitie in de Europese Unie het meest ambitieuze initiatief van de afgelopen jaren is. Dit doet mij des te meer genoegen omdat een van de fundamentele ideeën van het programma van Stockholm erin bestaat het leven van de inwoners van de Europese Unie te vergemakkelijken. De correcte tenuitvoerlegging van het programma van Stockholm op het gebied van justitie zal uiteraard afhankelijk zijn van de totstandbrenging van een echte Europese justitiële cultuur, alsook van veranderingen in de praktische aanpak bij het opstellen van nieuwe wetgeving en een goede werking van de portaalsite e-justitie.

Het beginsel van wederzijdse erkenning, dat voor mij van cruciaal belang is, vereist niet alleen wederzijds vertrouwen, maar ook vertrouwen in de rechtsstelsels van andere landen, zoals hier vandaag al eerder is gezegd. Deze waarden kunnen alleen voortkomen uit wederzijdse erkenning en begrip, waardoor vervolgens een Europese justitiële cultuur tot stand kan worden gebracht. Wederzijdse kennis en begrip kunnen op hun beurt enkel ontstaan ten gevolge van een actief en stimulerend beleid dat onder meer voorziet in de uitwisseling van ervaringen, bezoeken, het delen van informatie en cursussen voor beoefenaars van juridische beroepen, in het bijzonder voor rechters van rechtbanken van eerste aanleg. Dit omvat tevens een grondige modernisering van de onderwijsprogramma's aan de universiteiten in de Europese Unie. Dit laatste aspect is bijzonder belangrijk.

Vervolgens zou ik het belang van de meertalige portaalsite e-justitie willen onderstrepen. Deze portaalsite zou niet alleen toegang moeten bieden tot juridische databanken en elektronische rechts- en niet-rechtsmiddelen, maar ook tot intelligente systemen die zijn ontworpen om burgers te helpen die op zoek zijn naar manieren om juridische problemen op te lossen en die gebruik maken van omvattende registers, lijsten van beoefenaars van juridische beroepen of eenvoudige gidsen over de rechtsstelsels van de verschillende EU-lidstaten. Ik ben bijgevolg bijzonder verheugd dat mevrouw Ask en de heer Barroso hierover hebben gesproken.

Ik zou er daarenboven op willen wijzen dat de Europese wetgeving op het gebied van justitiële samenwerking in burgerlijke zaken van de hoogst mogelijke kwaliteit moet zijn en gebaseerd dient te zijn op naar behoren uitgevoerde effectbeoordelingen, teneinde de Europese burgers en ondernemers doeltreffende instrumenten te verschaffen die hen in staat stellen een waaier van juridische problemen in de interne markt op te lossen.

In een tijd van toenemend euroscepticisme in een groot aantal lidstaten van de Europese Unie biedt het programma van Stockholm ons de mogelijkheid om de burgers duidelijk te maken dat de EU-instellingen in staat zijn een antwoord te bieden op hun huidige behoeften.

Zita Gurmai (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn dank gaat speciaal uit naar de drie secretariaten die erin zijn geslaagd om deze ontwerpresolutie op tijd af te ronden voor deze plenaire vergadering.

Het Stockholm-programma kan als een pragmatisch actieplan aangemerkt worden voor een veiliger en meer open Europa gebaseerd op waarden, beginselen en acties. Het programma levert een bijdrage aan de praktische samenwerking tussen instanties voor de rechtshandhaving, rechtbanken en immigratiediensten. In het programma worden maatregelen op elkaar afgestemd en worden de gemeenschappelijke veiligheid, de rechtsstaat en de rechten van het individu versterkt. Het blijft echter nog steeds een zeer ingewikkelde kwestie.

Ik wil graag de nadruk leggen op de invoering van het convergentiebeginsel. Dit is een volgende stap in het bouwen van de EU-staat. Het is niets meer en niets minder dan het bundelen van soevereiniteit gebaseerd op het beginsel van de beschikbaarheid van alle gegevens, informatie en inlichtingen van alle instanties in de EU.

Er dient een interoperabiliteit van de informatiesystemen in de EU tot stand te worden gebracht, zodat alle instanties toegang hebben tot elkaars gegevens. Het Parlement geeft wat dat betreft een toegevoegde waarde aan het voorstel van de Commissie. Alle aspecten verband houdende met gelijkheid, de genderkwestie en kwesties met betrekking tot discriminatie worden in het document genoemd en goed beschreven.

Nadat het Verdrag van Lissabon in werking is getreden, kunnen wij dat historische moment aangrijpen om een vitale en sterke ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te creëren. Het Parlement legt terecht de nadruk op zijn nieuwe rol als medewetgever; na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon gebeurt dat immers op gelijke voet met de Raad. Ik ben ook tevreden dat er een reeks gemeenschappelijke Europese waarden in de tekst is opgenomen, zoals vrijheid, rechtvaardigheid, grondrechten, democratie, kwaliteit en, tegen deze achtergrond, privacy.

Ik weet dat deze waarden, afhankelijk van het algemene politieke klimaat, verschillende betekenissen hebben, maar in deze ontwerpresolutie is het juiste evenwicht tussen die waarden gevonden. Ik zou graag even stil willen staan bij de PES-campagne "Put the Children First". Ik ben verheugd over de paragrafen in het onderhavige document die verband houden met kinderen en het gezinsleven. Het is mijn politieke intentie om alle burgers gelijke rechten en een gelijke betrokkenheid te garanderen.

Onze burgers hebben behoefte aan een pragmatisch, toekomstgericht en uitgebreid migratiebeleid dat op gemeenschappelijke waarden en regels is gebaseerd, inclusief de beginselen van solidariteit en transparantie.

Een goed gecontroleerde migratie kan voordelen voor alle belanghebbenden met zich meebrengen en een bijdrage leveren aan de economische groei van de EU en van de andere lidstaten die arbeidsmigranten nodig hebben.

De Voorzitter. – Dank u, mevrouw Gurmai. Het is u gelukt de spreektijd van twee minuten aan te houden, maar ik weet niet of de tolken u hebben kunnen volgen. Ik kreeg namelijk voortdurend het rode licht. Hoe dan ook, laten we de tolken feliciteren als het hen is gelukt u te volgen.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ministers, commissaris, dames en heren, de door mijn collega's genoemde kernpunten op het gebied van justitie en immigratie zal ik niet herhalen, maar ik herinner er wel aan dat voor een Europese justitiële ruimte het wederzijdse vertrouwen tussen de lidstaten moet worden versterkt, hetgeen het beginsel van wederzijdse erkenning – een hoeksteen van het Europa van rechtvaardigheid – ten goede zal komen.

De afgelopen vijftien jaar is er weliswaar grote vooruitgang geboekt, maar er zijn nog steeds veel zwakke punten. Ik verheug mij erover dat tijdens de onderhandelingen over deze tekst het Verdrag van Lissabon eindelijk door alle lidstaten is geratificeerd. Het Europees Parlement zal op het gebied van justitie en binnenlandse zaken dezelfde stem hebben als de Raad; de democratische legitimiteit zal toenemen ten profijte van de burgers.

Als schaduwrapporteur voor advies van de PPE-Fractie namens de Commissie verzoekschriften onderstreep ik dat deze commissie veel te veel geschillen te verwerken krijgt over belemmeringen voor het vrije verkeer van de burgers binnen de Europese Unie.

Ook herinner ik aan de problemen met betrekking tot de onderlinge erkenning van diploma's, het recht op sociale uitkeringen en discriminatie. De erkenning van het homohuwelijk valt evenwel onder de bevoegdheid van de lidstaten. De Unie moet deze nationale bevoegdheid respecteren.

Ik verzoek de Europese Commissie zo snel mogelijk haar richtsnoeren te publiceren teneinde de autoriteiten van de lidstaten te helpen de schendingen van het beginsel van het vrije verkeer effectief te bestrijden. De burgers moeten zich vrij kunnen bewegen en hun rechten ten volle kunnen uitoefenen in deze ruimte zonder binnengrenzen.

Tot mijn grote vreugde kent de resolutie ook aan de anti-drugsstrategie van de Europese Unie een plaats toe in de totstandbrenging van de Europese ruimte van rechtvaardigheid. Wel zou de Europese Unie meer initiatief moeten nemen op dit gebied. Waarom rust de Unie zich niet uit met nieuwe wapens om de strijd aan te gaan met dit groeiende probleem waarmee onze kinderen op steeds jongere leeftijd worden geconfronteerd? Zij zijn de toekomst. Wat doen wij om hen te beschermen? Laten we nu eindelijk eens blijk geven van pragmatisme in onze instellingen! Onze medeburgers verwachten dit van ons.

Claude Moraes (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is een lange reis geweest, te beginnen in Tampere waar wij nog maar net de contouren konden zien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid

– en wellicht praten wij ook te veel –, tot aan deze buitengewone situatie waarin Stockholm en Lissabon met elkaar in botsing komen. Met alle respect wil ik tegen degenen zeggen die van mening zijn dat wij geen blauwdruk nodig hebben om onze zaak te bepleiten met het oog op de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, dat wij die blauwdruk wel nodig hebben: wij halen onze spelers niet van het veld op het moment dat de wedstrijd begint. Wij bepleiten onze progressieve zaak en, wat onze fractie betreft, maken wij ons sterk voor onze progressieve beleidsmaatregelen.

In de eerste plaats hebben wij echter een Stockholm-blauwdruk nodig. Wij hebben thans Lissabon en dat betekent dat wij, d.w.z. alle afgevaardigden hier ongeacht hun stemgedrag, onze verantwoordelijkheid moeten nemen om na kerst wetgeving uit te vaardigen over alle zaken die wij belangrijk vinden. Dat is een grote verantwoordelijkheid en mijn fractie heeft in dat verband eigen prioriteiten, zoals ook al is aangegeven door onze hard werkende rapporteurs, de heer López Aguilar en de heer Berlinguer. Op die manier krijgen wij een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid in een democratie die wij thans zelf kunnen maken of breken.

Wat onze prioriteiten betreft, dienen wij qua antidiscriminatie een duidelijk signaal aan de Raad te geven. Wij willen een horizontale richtlijn. Wij moeten vechten om dit progressieve standpunt te verwezenlijken. Met betrekking tot het strafrecht zeggen wij: wederzijdse erkenning is belangrijk om het Europese aanhoudingsbevel ook in de praktijk werkzaam te laten zijn. Wat het asiel betreft, zeggen wij 'ja' tegen solidariteit tussen de lidstaten. Een progressieve oplossing betekent voor ons echter wel dat de asielzoekers die het kwetsbaarst zijn de best mogelijke bijstand krijgen.

Dat zijn dus de prioriteiten van mijn fractie; dit is onze toegevoegde waarde met betrekking tot kwesties als haatmisdrijven, amendementen op het migratiebeleid, geweld tegen vrouwen en een Europees beschermingsorde. Al deze aspecten illustreren hoe wij als fractie – hoe alle politieke fracties – waarde aan het Stockholm-programma kunnen toevoegen en wetgeving kunnen creëren die waardevol is.

Uiteindelijk spelen wij dit spel omdat het voor onze burgers in feite helemaal geen spel is. Het draait om de rechten waar zij zo lang om gevraagd hebben. Nu is het tijd, de hoogste tijd, dat zij die rechten ook daadwerkelijk krijgen: de fundamentele rechten op het gebied van gegevensbescherming, van veiligheid en van terrorismebestrijding. Al deze dingen krijgen echter pas betekenis als wij in dit Parlement onze verantwoordelijkheid nemen om wetgeving uit te vaardigen. Dat kunnen wij alleen maar doen door stapsgewijs over het Stockholm-programma te stemmen. Daarbij zullen wij ons sterk maken voor een progressief Stockholm-programma en voor progressieve wetgeving.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, ik feliciteer vicevoorzitter Barrot en het Zweedse voorzitterschap van harte met het Stockholm-programma. Het Stockholm-programma is goed nieuws voor al wie pleit voor een Europa dat veel meer is dan alleen maar een gemeenschappelijke markt.

Om het Europa van de burgers te kunnen opbouwen is een echte ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid nodig. Ik ben blij dat een evenwicht is gevonden tussen de drie zijden van deze driehoek. In tegenstelling tot sommige meer radicale standpunten ben ik van oordeel dat ze alle drie even belangrijk zijn. Veiligheid zonder vrijheid is dictatuur, vrijheid zonder veiligheid is anarchie en rechtvaardigheid is onmogelijk zonder vrijheid en veiligheid.

Dit vijfjarenprogramma gaat terug op de doelstellingen van Tampere en streeft op tal van gebieden naar reële vooruitgang. Daarom is het belangrijk te waarborgen dat de beoogde doelen bereikt worden. De reeds aangenomen wetgeving en instrumenten moeten op doeltreffende wijze ten uitvoer worden gelegd. De Europese burgers zullen ons niet serieus nemen als wij ons doel missen. Het is bijvoorbeeld niet mogelijk aan te dringen op de invoering van een inreis-/uitreisstelsel en de Commissie te verzoeken een voorstel in te dienen om dit stelsel in 2015 in werking te laten treden zolang wij niet weten wanneer het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie en het Visuminformatiesysteem in gebruik zullen worden genomen, aangezien de implementatie van deze systemen enorme vertraging heeft opgelopen en met ernstige moeilijkheden kampt.

Ik hoop dat we vóór 2012 zullen beschikken over een gemeenschappelijk Europees asielstelsel en een immigratiebeleid met een gemeenschappelijke aanpak, voor wat betreft zowel de opvang en integratie van immigranten als de doeltreffende bestrijding van illegale immigratie.

Tot slot moeten wij samen nog heel wat sleutelen aan het Europa van de burgers. Het heeft geen zin om tijd te verliezen met zaken die onze bevoegdheid te boven gaan. Alle poging om te interfereren in het familierecht, dat onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten valt, zijn niet alleen juridisch nutteloos, maar bovendien

ook politiek verderfelijk, aangezien zij zinloze conflicten veroorzaken en onze aandacht afleiden van de essentie, namelijk de grondslagen van het Stockholm-programma.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil ook het Zweedse voorzitterschap en het gehele Parlement complimenteren met de ontwerpresolutie die we hebben opgesteld. Welnu, ik wil graag drie waarschuwingen afgeven waarvan ik denk dat ze van belang zullen zijn voor de toekomst.

De eerste is dat als er geen wetgevende maatregelen zijn, als de Raad en de Commissie niet komen met wetgevingshandelingen om het programma te vullen en te vervolledigen, het uiteraard niet succesvol kan zijn.

De tweede waarschuwing, zoals mijn collega's reeds terecht hebben aangegeven, is dat dit Parlement een nieuwe rol zal vervullen. Dit Parlement zal niet alleen verslagen opstellen om gehoord te worden, wat tot nu toe het geval was. Het zal medewetgeven, overeenkomsten sluiten en op het snijvlak van veiligheid en vrijheid opereren, wat soms erg lastig kan zijn. Dit is een nieuwe taak en een nieuwe verantwoordelijkheid voor alle leden van het Europees Parlement.

Ten slotte wil ik graag waarschuwen tegen een al te starre toepassing van het subsidiariteitsbeginsel. Ik heb collega's horen spreken over de noodzaak om de nationale parlementen te respecteren, wat inderdaad terecht is, maar ik moet ervoor waarschuwen dat een rigide en fundamentalistische interpretatie van subsidiariteit er niet voor zal zorgen dat het Stockholm-programma verder komt. Wanneer landen vasthouden aan een overdreven interpretatie van het subsidiariteitsbeginsel, dan zal er geen wetgeving komen voor het Stockholm-programma.

Monica Luisa Macovei (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag kort ingaan op het gedeelte in het Stockholm-programma over economische criminaliteit en corruptie. De tekst heeft wat aan scherpte verloren tijdens de onderhandelingen in het Coreper. In de tekst wordt nu verwezen naar GRECO-normen voor het bestrijden van corruptie, waarbij de GRECO (Groep van Staten tegen Corruptie) een orgaan is van de Raad van Europa. Hoewel samenwerking met de GRECO en de Raad van Europa essentieel is, zijn de normen van de Europese Unie voor corruptiebestrijding hoger dan die van de Raad van Europa die, zoals wij allemaal weten, 47 lidstaten telt.

Ik zou de Raad dan ook vriendelijk, maar dringend willen verzoeken om vast te houden aan een tekst waarin een sterke nadruk wordt gelegd op corruptiebestrijding. Wij hebben in de EU een communautair beleid en mechanisme nodig om corruptie en fraude krachtig te kunnen bestrijden. In het Stockholm-programma moeten die noodzaak en dat engagement dan ook weerspiegeld worden.

Michael Cashman (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag iedereen die bij deze ontwerpresolutie betrokken is feliciteren. Mijn felicitaties gaan daarnaast naar het Zweedse voorzitterschap. Samenlevingen worden niet door middelmatigheid veranderd, maar door moed, overtuiging en visie, en dat is wat wij hier vanmiddag in het Parlement hebben gezien.

Het gaat vandaag over vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid: drie fundamentele beginselen. Zonder gelijkheid en een gelijke behandeling kan er echter nooit sprake zijn van vrijheid, ook niet van veiligheid en zeker niet van rechtvaardigheid. Dat geldt vooral voor minderheden die zo vaak belasterd worden en in een verkeerd daglicht worden gesteld.

Gelijkheid en een gelijke behandeling zijn de enige duurzame bouwstenen van elke beschaafde samenleving. Dat is de reden dat ik er trots op ben dat ik een Europa mag promoten waarmee ik mij ook kan identificeren, een Europa waarin wij allemaal gelijk zijn, ongeacht ras, etniciteit, religie, geloof, leeftijd, handicap, gender of seksuele geaardheid – een Europa van gelijken; een Europa van fundamentele waarden.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het programma van Stockholm biedt een antwoord op de belangrijke kwestie van het waarborgen van de veiligheid van de EU-burgers. Het is echter niet altijd een bevredigend antwoord, aangezien we geen behoefte hebben aan een volledige uniformisering van het strafrecht en het civiel recht. Wij hebben uitsluitend behoefte aan een harmonisatie van deze rechtsgebieden en dit enkel op beperkte, duidelijk afgebakende domeinen.

Europa heeft in de eerste plaats behoefte aan goede samenwerking tussen politiediensten en gerechtelijke autoriteiten, zodat rechterlijke beslissingen efficiënt ten uitvoer kunnen worden gelegd en misdadigers doeltreffend kunnen worden vervolgd, ongeacht de binnengrenzen van de Europese Unie. Het programma van Stockholm zou bijgevolg een aantal stimulansen in het leven moeten roepen en zou zich op deze gebieden

moeten concentreren. Ik zou vandaag de aandacht willen vestigen op drie kwesties in verband met de coördinatie van het optreden van de lidstaten.

Ten eerste is het in de context van het vrije verkeer – een van onze belangrijke waarden – van essentieel belang dat er wordt samengewerkt bij het uitwisselen van informatie over misdaden die een specifieke bedreiging vormen voor de openbare orde. Ik denk in dit verband met name aan seksuele misdrijven die een gevaar vormen voor de zwakste en meest kwetsbare groep in de samenleving, namelijk kinderen. In het Stockholm-document wordt hier terecht de aandacht op gevestigd.

Er dient zo spoedig mogelijk een begin te worden gemaakt met het opzetten van een Europees register van zedendelinquenten, met name van personen die zich schuldig maken aan dit soort gewelddadige en uiterst gevaarlijke misdrijven tegen kinderen. Alle belanghebbende partijen en organisaties zouden een zo ruim mogelijke toegang moeten hebben tot deze informatie. Het vrije verkeer van personen moet hand in hand gaan met het verkeer van kennis en informatie over mogelijke gevaren, zodat de samenleving op passende wijze kan worden beschermd. Dat geldt eveneens voor diegenen die het meeste gevaar lopen, in dit geval kinderen.

Ten tweede moeten we verzekeren dat gerechtelijke uitspraken aangaande de inbeslagneming van het vermogen van criminelen doeltreffend worden uitgevoerd. Dit heeft vooral betrekking op een efficiënte bestrijding van de georganiseerde misdaad en betekent dat op basis van een uitspraak die in een bepaald land is gewezen het vermogen dat een crimineel in een ander land heeft verborgen doeltreffend kan worden opgespoord en vervolgens in beslag kan worden genomen. Dit geldt zowel voor winst die het directe gevolg is van criminele activiteiten als voor winst die hier op een later tijdstip indirect uit voortvloeit.

Ten derde ben ik het ermee eens dat niet-vrijheidsbenemende straffen een passende reactie zijn op kleine criminaliteit. We mogen echter niet uit het oog verliezen dat een vrijheidsstraf, die de overtreder van de samenleving isoleert, in sommige bijzonder gerechtvaardigde gevallen de enige reële en efficiënte manier is om de samenleving tegen de meest gevaarlijke misdaden te beschermen. We moeten daarom tevens in gedachten houden dat een dergelijke straf ook een billijk antwoord is op de meest gruwelijke misdaden.

Tot slot zou ik mijn waardering willen uitspreken voor het document dat over dit onderwerp is voorbereid. Daarnaast zou ik willen benadrukken dat het programma erop gericht zou moeten zijn om de samenwerking tussen de verschillende EU-lidstaten te verbeteren, zonder dat daarbij het nationale karakter van hun rechtsstelsels verloren gaat.

De Voorzitter. – Aan de orde is de ‘catch-the-eye’-spreektijd. Ik zal mij hierbij zeer streng aan het Reglement houden.

Vijf leden zullen ieder een minuut het woord krijgen, en we zullen de microfoon uitschakelen als de minuut om is. Aangezien meer dan vijftien leden het woord hebben gevraagd, gaan we luisteren naar de eerste vijf.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik graag het Stockholm-programma verwelkomen: dit is de beste manier om een burgergericht Europa te creëren. Daarnaast wil ik zowel minister Ask als minister Billström bedanken voor hun visie. Eindelijk kunnen wij nu naar huis gaan en iedereen, zonder uitzondering, vertellen dat Europa er voor hen is, dat Europa aan hun kant staat, dat wij Europa zijn.

Uiteraard wordt het resultaat van het Stockholm-programma bepaald door wat wij ervan maken. Laten wij het programma een kans geven. Laten wij het zo breed mogelijk ondersteunen en laten wij aan de slag gaan om het uit te voeren.

Ik wil graag een speciaal woord van dank uitspreken voor de extra aandacht die aan kinderen wordt besteed. Dat betekent dat wij nu eindelijk uitgebreidere maatregelen kunnen nemen om kinderen te beschermen, met inbegrip van kinderen van migranten. Het is ook een zeer goede zaak dat wij nu meer mogelijkheden hebben om grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden zonder dat de individuele rechten worden aangetast.

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Anna Hedh (S&D). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat in de recentste editie van het programma van Stockholm van de Raad de kwesties rechten van het kind, geweld tegen vrouwen en preventie van mensenhandel gedetailleerder zijn behandeld. Ik maakte me wat zorgen dat het voorzitterschap zou afstappen van zijn prioriteiten. Nu hebben we ook de mogelijkheid om in lijn met de stemming van het Parlement verbeteringen aan te brengen.

Ik ben echter teleurgesteld dat er niets is gezegd over het opstellen van een Europese strategie voor het kind, zoals het Parlement onlangs voorstelde. Zoals commissaris Barrot zei, moet de Unie in de bres blijven springen voor de rechten van het kind. Wat de formuleringen met betrekking tot mensenhandel betreft, ben ik ook teleurgesteld dat het voorzitterschap niet voet bij stuk heeft gehouden met betrekking tot het verband met betaalde seks, het kopen van diensten en de mogelijkheid om op dat vlak wetgeving vast te stellen. De EU heeft ook een rechtsgrond nodig voor de bestrijding van geweld tegen vrouwen.

Franziska Keller (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag op twee punten wijzen die mijn fractie van essentieel belang acht in het Stockholm-programma. Allereerst zijn wij van mening dat de methode die zeer vaak in het programma wordt gebruikt om een evenwicht te creëren, een beetje in de verkeerde richting gaat. Voor ons is veiligheid slechts een instrument om vrijheid te bewerkstelligen en niet een tegenovergesteld iets. Als wij niet vrij zijn, zijn wij ook niet veilig. Wij vinden dat evenwicht enigszins misleidend.

In de tweede plaats zou ik minister Wallström wat Frontex betreft het volgende willen vragen: wat bedoelt u eigenlijk als u het heeft over het versterken van Frontex? Wat betekent dat precies? Dat wordt namelijk in geen van de versies van het Stockholm-programma die ik heb gezien nader toegelicht.

En bent u niet van mening dat het uiterst belangrijk, zelfs nog belangrijker, zou kunnen zijn om de Parlementaire controle op Frontex te vergroten, zodat voorkomen kan worden dat Frontex – zoals in het afgelopen jaar – mensen terugstuurt die wellicht een heel goede reden hadden om asiel aan te vragen. Ik zou op dat punt graag een verbetering willen zien. Ik ben van mening dat het Stockholm-programma alle burgers van de EU ten goede dient te komen en niet slechts een klein aantal.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, na vandaag zal er geen twijfel meer bestaan over het engagement van de Europese Unie wat betreft de strijd tegen terrorisme. Dankzij het Stockholm-programma zullen we vooruitgang blijven boeken op het gebied van de zo essentiële ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid.

In mijn ogen is deze strijd gebaseerd op wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten, maar met de mogelijkheden die het Verdrag van Lissabon ons biedt, wordt het hoog tijd om de nationale wetgevingen te harmoniseren zodat terroristische daden, die moeten worden beschouwd als misdaden tegen de mensheid, niet kunnen verjaren.

De dag waarop dit gebeurt, zal er niemand zijn, niet in dit Parlement of welk parlement dan ook, die terroristen verdedigt, zoals is gebeurd, zoals nog steeds gebeurt en zoals mogelijk zal blijven gebeuren, met alle gevolgen van dien voor de slachtoffers van terrorisme. Zij zien hoe degenen die hun dierbaren hebben vermoord, als helden worden behandeld, terwijl zij in stilte lijden.

Ik verzoek dit Parlement daarom om steun of goedkeuring te verlenen aan het Europees handvest voor de rechten van de slachtoffers van terrorisme ter bescherming van de herinnering...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, veel sprekers hebben vandaag aangegeven dat het Stockholm-programma een ambitieus programma is dat een zo groot mogelijke consensus verdient. Dat is het doel van de resolutie waarover we morgen gaan stemmen.

Ik betreur het dat het in deze resolutie ontbreekt aan een verwijzing naar het stemrecht voor niet-communautaire ingezetenen en een garantie voor toegang tot de zorg voor zieke migranten. De resolutie bevat echter ook belangrijke punten, zoals bijvoorbeeld de noodzaak om de richtlijn inzake non-discriminatie aan te nemen, het vrije verkeer voor de EU-burgers en hun familieleden – ik begrijp dat hier alle familieleden bedoeld worden –, het verzoek om de obstakels voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging weg te werken en het verbod op het in enige vorm van hechtenis houden van niet-begeleide minderjarigen.

Het succes van het Stockholm-programma kan volgens mij worden afgemeten aan de verwezenlijking van vier doelstellingen: concrete realisaties voor de burgers, de scrupuleuze eerbiediging van de nieuwe rol van het Europees Parlement – medebeslissing heeft een meerwaarde –, de kwaliteit van de toepassing door de nationale parlementen en de zichtbaarheid van de waarden van het Stockholm-programma bij de burgers en met name bij de Europese jongeren.

Er moet voortaan sprake zijn van dynamiek bij de goedkeuring én bij de toekomstige verwezenlijking...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

De Voorzitter. – We zijn hiermee aan het einde gekomen van de toezeggingen van de ‘catch-the-eye’-procedure. Het spijt mij dat tien of twaalf afgevaardigden het woord niet kunnen nemen, maar aangezien het al heel laat is en we aan het Reglement gebonden zijn, is het niet mogelijk.

Beatrice Ask, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, bedankt voor al uw standpunten. Ik vind het eigenlijk niet jammer dat tien afgevaardigden het woord niet kregen. Ik ben ontzettend blij met het engagement waarvan u met betrekking tot deze belangrijke onderwerpen blijk geeft.

Iemand zei dat het programma ambitieus is. Dat doet me plezier, want het werk is ambitieus geweest, maar ook praktisch in de zin dat we de visie hebben willen combineren met een pragmatische aanpak met betrekking tot de manier waarop dingen vanuit een burgerperspectief verbeterd kunnen worden. Wanneer ik luister, heb ik het gevoel dat velen het eens zijn met op zijn minst de hoofdstrekking van het ontwerpprogramma dat we vandaag behandelen.

Ik wil graag op twee punten terugkomen. Ten eerste de vormkwestie. Het debat van vandaag is wat rommelig geweest – als ik het zo mag uitdrukken – omdat sommigen het programma van Stockholm zeggen maar in feite de interessante ontwerpresolutie bedoelen die u in het Parlement zal behandelen en waarover u een besluit zal nemen, met andere woorden, uw standpunten met betrekking tot het ontwerp dat het voorzitterschap voorgelegd heeft.

Aan het begin van het debat zei iemand: “Waarom bespreken we een voorstel als er al een nieuw is?”. De waarheid is dat het Europees Parlement midden in de behandeling en de lopende onderhandelingen zit. Er worden constant wijzigingen aangebracht, en vrijdag of tijdens het weekend komt er weer een ander voorstel. Aan de afgevaardigde die dacht dat hij een oude tekst had, kan ik echter zeggen dat we op de website van het voorzitterschap altijd het recentste ontwerp ter beschikking hebben gesteld. De afgevaardigden die up-to-date willen blijven, die willen volgen wat er gebeurt en die willen zien op welke manier uw discussie ook het eindresultaat beïnvloedt, moeten natuurlijk de documenten die wij publiceren zien te bemachtigen.

Voor het Voorzitterschap is het van ontzettend groot belang geweest om transparant en open te werken. Dat is de reden waarom we enorm veel discussies voeren. De tien Parlementsleden die niet de mogelijkheid hadden om hun standpunten hier te verwoorden, zijn zeer welkom om mij of de heer Billström een e-mail te sturen. Dat is heel eenvoudig; mijn adres is beatrice.ask@justice.ministry.se en dat van de heer Billström wordt analoog gevormd. Dan kunt u uw standpunten doorsturen zodat er rekening mee kan worden gehouden. We moeten op een moderne manier beginnen te werken, en openheid is voor het Zweedse voorzitterschap de moderne manier. Ik zie uit naar de resolutie en het resultaat ervan, want ik stel veel steun vast voor een aantal standpunten, een aantal nuances en een aantal onderstrepingen in de resolutie. We zullen daar natuurlijk zorgvuldig over nadenken.

Vervolgens zijn er enkele politieke kwesties die ik alleen maar wil noemen. Ten eerste stelden twee afgevaardigden, waarvan de heer Batten er één was, individuele voorbeelden aan de orde van de manier waarop burgers worden getroffen – misschien in een ander land – en zij vinden de omstandigheden niet echt goed. Dat zijn typische voorbeelden van gebrek aan vertrouwen in elkaars rechtstelsel. In dat geval hebben we twee keuzemogelijkheden: de ene bestaat erin om aan onze burgers te zeggen dat ze in eigen land moeten blijven, want in eigen land is het rechtstelsel altijd het best. Als we echter geloven dat onze burgers de mogelijkheid van het vrije verkeer zullen blijven benutten, is het wellicht tijd om na te denken over de manier waarop we procedurele rechten en andere elementen in de Unie als geheel kunnen verbeteren. Dat is precies het doel van het programma van Stockholm. Daarom ben ik zo ontzettend blij dat we de eerste stap hebben kunnen zetten met betrekking tot de versterking van de procedurele rechten, om te garanderen dat iedereen die verdacht wordt of slachtoffer is van een misdrijf en in Europa in een proces verwickeld is, nu daadwerkelijk hulp krijgt in de vorm van vertaling en vertolking. Dat grondrecht staat in de verdragen van de Raad van Europa en andere overeenkomsten, maar bestaat niet in de praktijk. Nu kunnen we het verschil maken en dat is precies wat we moeten doen.

Mevrouw Macovei stelde de kwestie van corruptie en financiële criminaliteit aan de orde en vond de desbetreffende formulering te zwak. Ik zou willen zeggen dat dit een ontzettend duidelijk hoofdstuk is waarin hoge eisen worden gesteld. Dat we de Groep van Staten tegen Corruptie (GRECO) vermelden, wil niet zeggen – en zo staat het ook niet in het Stockholm-programma – dat we ten gevolge van hun standpunten het niveau van onze ambities terug zullen schroeven. Wat er staat, is dat we, als een van de vele taken, in verband met deze kwesties nauw willen samenwerken met dat belangrijke orgaan, omdat we ons op het geld moeten richten als we georganiseerde criminaliteit willen bestrijden. Ik denk dat dat belangrijk is.

Velen hebben subsidiariteit aan de orde gesteld. Ik denk dat het voorstel dat nu wordt besproken, zeer duidelijk de stellingname inhoudt dat de samenwerking in de EU op het gebied van justitie en binnenlandse zaken een meerwaarde moet vormen. Alles wat net zo goed op nationaal niveau kan worden gedaan, moeten we daar laten. Het is wanneer samenwerking nodig is dat we een beroep moeten doen op de Europese instellingen. Ik denk niet dat we de rechten van de nationale staten weghalen, maar dat we meerwaarde scheppen die alle burgers ten goede kan komen.

Tot slot wil ik ingaan op de kwestie van privacy en gegevensbescherming. Als ik me niet vergis, was het de heer Borghezio die deze kwestie aan de orde stelde en vond dat het programma van Stockholm in zijn huidige vorm aanleiding gaf tot grote bezorgdheid. Hij drukte zijn bezorgdheid uit over toezicht en grote gegevensbanken en dergelijke meer. Hij vergeleek onze werkzaamheden op dit gebied ook met de situatie in het voormalige Oost-Duitsland en in de voormalige communistische staten. Dat soort argumentatie vind ik volkomen irrelevant. In Oost-Duitsland bestonden geen gegevensbescherming, geen democratie en geen grondrechten voor de burgers – drie belangrijke factoren die fundamenteel zijn voor onze samenwerking. Wat het programma van Stockholm betreft, versterken en verscherpen we de regels inzake gegevensbescherming en eerbiediging van de individuele rechten, en in veel verschillende opzichten ook de democratie. Het feit is dat de informatiestrategie die we de EU tot stand willen zien brengen, een methodische en effectieve gegevensuitwisseling in evenwicht brengt met stringente eisen inzake bescherming van de privacy en veilige omgang met gegevens, maar ook met de vereiste dat informatie niet te lang wordt bewaard. Leest u de hoofdstukken er nog eens op na, want ze zijn zeer duidelijk. Dat is vooruitgang, en het is die vooruitgang waarvoor we lof hebben gekregen van de Europese Ombudsman, die zich met deze onderwerpen bezighoudt.

Tot slot zei iemand dat het programma van Stockholm tastbaarder zou moeten zijn. In het programma staan erg veel tastbare en praktische dingen, maar het is nu dat het echte werk begint. Een aantal afgevaardigden heeft gezegd dat de termijn voor het opstellen van de resolutie erg krap was en dat het zeer moeilijk was om alles op tijd klaar te hebben. Ik kan u zeggen dat het nog erger zal worden. Wanneer we het programma van Stockholm eenmaal hebben vastgesteld, zult u betrokken worden bij de belangrijke werkzaamheden die moeten worden verricht met betrekking tot de uitvoering en behandeling van de verschillende voorstellen. Dat zal gepaard gaan met grote tijdsdruk en veel stress, maar ook met enorme uitdagingen en grote kansen om het verschil te maken. Ik dank u hartelijk voor uw standpunten en aarzel niet, zoals gezegd, om het internet te gebruiken als u in de komende dagen contact op wilt nemen met het voorzitterschap.

Tobias Billström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte Parlementsleden, ik sluit me natuurlijk volledig aan bij wat minister Ask net heeft gezegd over de algemene conclusies met betrekking tot het programma. Hartelijk dank voor alle constructieve standpunten die hier vandaag zijn verwoord.

Ik zou ook de voorzitters van de drie vakcommissies – de Commissie constitutionele zaken, de Commissie juridische zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken – willen bedanken voor de zeer goede samenwerking met betrekking tot deze onderwerpen. Zoals ik in mijn inleiding zei, vind ik dat hieruit blijkt dat alle betrokken partijen in grote mate hun verantwoordelijkheid nemen, wat volgens mij iets is om trots op te zijn.

Ik zou willen benadrukken hoe belangrijk samenwerking op alle belangrijke gebieden van dit programma is. In zijn interventie maakte de heer Busuttil vergelijkingen met de omvang van de interne markt, wat volgens mij niet zo ver bezijden de waarheid is, aangezien dit project vergelijkbaar is qua omvang en belang. Een woord dat de voorbije jaren als rode draad door de politieke dialoog over asiel- en migratiekwesties liep, was solidariteit. Alle lidstaten zijn het erover eens dat de solidariteit versterkt moet worden. Het gaat daarbij niet alleen om solidariteit tussen de lidstaten maar ook tussen de EU en derde landen. Dat is de boodschap die we via het programma van Stockholm willen overbrengen.

Zoals ik in mijn inleiding zei, zijn we van mening dat die complexe kwesties zeer brede en duurzame oplossingen vereisen waar het hele beleid van doordrongen is. Dat is één van de redenen waarom het programma van Stockholm geen specifiek hoofdstuk over solidariteit bevat. In plaats daarvan bevatten alle punten elementen van solidariteit.

De mondiale aanpak van migratie zou in dat kader ook een van de belangrijke uitgangspunten moeten zijn. De rol van Frontex zou moeten worden versterkt. Mevrouw Keller stelde dat in haar interventie aan de orde. Ik zou graag zeer duidelijk willen stellen dat Frontex alleen natuurlijk niet de oplossing voor de problematiek is. Frontex is verantwoordelijk voor de coördinatie van de grenscontroles door de lidstaten, maar heeft bijvoorbeeld geen mandaat voor het redden van drenkelingen. De situatie in de Middellandse Zee is niet in

de eerste plaats een grenscontroleprobleem. Het is een probleem dat vele verschillende soorten maatregelen vereist. Meer samenwerking tussen de landen van herkomst en doorreis is van het allergrootste belang. Daarnaast moeten we investeren in ontwikkelingssamenwerking, in de vorm van bijstand. Ik denk dat het belangrijk is te onderstrepen dat het Europees Parlement in de allerhoogste mate bij al die aspecten betrokken zal zijn nu het Verdrag van Lissabon in werking treedt, en de democratische controle op die gebieden toe zal nemen.

Op basis van alles wat hier vandaag is gezegd, denk ik ook dat het belangrijk is om erop te wijzen dat het Verdrag van Lissabon feitelijk een echte en belangrijke verandering met zich mee zal brengen. Het is natuurlijk een grote verandering dat de normale wetgevingsprocedure vervangen wordt door een procedure die het Europees Parlement op een aantal gebieden een sterkere rol in het wetgevingsproces geeft. Ik deel dus geenszins de bezorgdheid die mevrouw Keller hier vandaag met betrekking tot deze kwesties heeft geuit. Ik denk integendeel dat we grote stappen in de richting van meer politieke controle op dit beleidsgebied zien.

Mijnheer de Voorzitter, tot slot wil ik, net als mijn collega, mevrouw Ask, zeggen dat u ons uw standpunten uiteraard via e-mail kunt sturen als u niet de gelegenheid hebt gehad om ze hier vandaag te verwoorden.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil benadrukken dat er kwaliteitswerk is afgeleverd door uw drie commissies: de Commissie juridische zaken – de heer Casini is er –, de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken – de heer López Aguilar is er – en de Commissie constitutionele zaken. Dit bijzonder interessante werk zal ons, evenals het Zweedse voorzitterschap, helpen een definitieve versie van dit Stockholm-programma tot stand te brengen.

Zoals de heer Busuttil heeft gezegd, beschikken de burgers inderdaad over de interne markt, maar niet echt over een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, zelfs al zijn met het Schengengebied de vrijheden van verkeer een feit geworden. Het voordeel ervan moet behouden blijven. Ik wijs erop dat de richtsnoeren tegen misbruik zijn gepubliceerd.

Deze tekst lijkt me vrij evenwichtig. Als ik de verschillende aspiraties van diverse mensen hoor, denk ik dat deze tekst een zeker evenwicht bereikt. We mogen ook niet vergeten dat wij het Stockholm-programma opstellen in een wereld waarin de georganiseerde misdaad, de cybercriminaliteit en het terrorisme zich ontwikkelen en wij ons natuurlijk moeten wapenen. Op dit punt kan Europa meerwaarde hebben.

Ook wijs ik erop dat in deze justitiële ruimte steeds meer burgers een dubbele nationaliteit hebben en er steeds meer partners van verschillende nationaliteiten zijn, en dat het bijgevolg mogelijk moet zijn dat deze hun rechten doen gelden in de verschillende lidstaten waar zij zich bevinden.

Ik onderstreep daarnaast dat wij – zoals mevrouw Ask heel goed heeft gezegd – vooruitgang hebben geboekt bij de procedurele waarborgen, een bijzonder belangrijk element van het Stockholm-programma. U gaf het voorbeeld van een Britse burger in Griekenland. Het zou de zaken aanzienlijk vergemakkelijken als er minimumprocedures waren. In de woorden van de heer Coelho is er een lange weg afgelegd sinds Tampere.

Ik voeg hieraan toe dat wij de kwalificatie “fort Europa” ook niet kunnen accepteren. De heer Billström heeft dit vermeld. Dit is ook de inzet van een evenwichtig Europees migratiebeleid. Dat we illegale immigratie bestrijden, heeft te maken met de mensenhandel en georganiseerde misdaad die daarachter schuilgaat. Dat is een ding dat zeker is. Overigens denk ik echter wel dat wij erin zijn geslaagd een asielbeleid te presenteren dat aansluit bij de Europese waarden van generositeit.

Mijnheer de Voorzitter, omdat de tijd dringt, kan ik natuurlijk niet alle vragen beantwoorden. Ik wil eenvoudigweg zeggen dat dit Stockholm-programma, zoals mevrouw Ask heeft gezegd, zeer pragmatisch is en dat het zich zo zal lenen voor de opstelling van een door het Spaanse voorzitterschap uit te voeren actieplan, en u, geachte Parlementsleden, zult voortaan medewetgevers zijn. Dit is zeker een krachtig middel om deze door de burgers zo gewenste ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te doen vorderen.

Ik bedank het Parlement voor hetgeen het al gedaan heeft en voor hetgeen het nog zal doen als volwaardige medewetgever inzake deze ruimte van recht en veiligheid.

De Voorzitter. – Tot besluit van het debat is er een ontwerpresolutie⁽²⁾ ingediend, overeenkomstig artikel 110, lid 2 van het Reglement.

---

(2) Zie notulen.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen om 12.00 uur plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), *schriftelijk*. – (RO) De verdediging en promotie van mensenrechten hebben de afgelopen jaren aan belang ingeboet op de EU-agenda. De veiligheid in de lidstaten is de politieke prioriteit geworden. De EU als ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid komt in een beslissende fase. Het Verdrag van Maastricht heeft op gemeenschapsniveau thema's van justitie en binnenlandse zaken geïntroduceerd, die voorheen uitsluitend op intergouvernementeel niveau behandeld werden. De programma's van Tampere en Den Haag hebben een grote politieke impuls geboden voor de consolidatie van dit beleid. Het meerjarenprogramma van Stockholm zet op zijn beurt prioriteiten uit voor de komende vijf jaar, zodat de voordelen van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid voor burgers realiteit wordt. Het programma zal ten uitvoer worden gebracht na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Door het introduceren van de medebeslissingsprocedure als gewone wetgevingsprocedure zal het Europese beleid op het gebied van justitie en binnenlandse zaken, en de maatregelen die zijn aangenomen om hieraan te voldoen, zijn onderworpen aan goedkeuring van het Parlement.

Kinga Gál (PPE), *schriftelijk*. – (HU) Bij het opstellen van het programma van Stockholm was het ons doel om de burgers bewust te maken van de tastbare voordelen van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. Het creëren van een Europa voor de burgers reikt echter veel verder dan het opstellen van een programma alleen. Het Verdrag van Lissabon creëert een nieuwe dimensie voor burgers om hun belangen te laten gelden. De rechten, vrijheden en beginselen die in het Handvest van de grondrechten zijn vastgelegd, worden bindend. De Europese Unie kan zich nu aansluiten bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens van de Raad van Europa. Tot deze rechtshandeling moet zo spoedig mogelijk worden overgegaan. Om deze verplichtingen na te komen, hebben we een duidelijk plan van aanpak nodig zodat de beschikbare nieuwe wettelijke kaders daadwerkelijk kunnen worden gevuld met de juiste inhoud.

Dit wordt de taak van de volgende EU-voorzitter Spanje. Met het van kracht worden van het Verdrag van Lissabon is een begin gemaakt met de consolidatie van de mensenrechten en dus ook van de minderheidsrechten binnen het communautair recht. Het programma van Stockholm zal dit vervolgens in politieke prioriteiten vertalen, zodat die de komende jaren in de vorm van concrete actieplannen inhoud krijgen. In dit hele proces zal het Europees Parlement niet alleen meer mogelijkheden krijgen na 1 december, maar ook meer verantwoordelijkheden.

Kinga Göncz (S&D), *schriftelijk*. – (HU) Een van de belangrijkste prioriteiten in het programma van Stockholm is de verwezenlijking van grondrechten. Met het bindend worden van het Handvest van de grondrechten en de aansluiting van de EU bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens is het de plicht van de EU om de toewijding van Europa ten opzichte van mensenrechten te versterken en ertoe bij te dragen dat de Europese burgers hun rechten zo goed mogelijk kennen.

Deze maatregelen zijn niet overbodig, want de basisbeginselen van mensenrechten vergen voortdurende aandacht en ook binnen de EU hebben we nog veel te doen op dit vlak. De toename van discriminatie en intolerantie vormt een steeds ernstiger maatschappelijk probleem. Nationale en etnische minderheden, vooral Roma, homoseksuelen en gehandicapten worden elke dag geconfronteerd met een vorm van discriminatie. Daarom is het van belang dat de bestaande richtlijnen in elke lidstaat consequent ten uitvoer worden gebracht en dat de Raad met de aanneming van de nieuwe alomvattende ontwerpverplichtlijn de bescherming uitbreidt naar alle kwetsbare groepen.

Als gevolg van de economische crisis nemen racisme, vreemdelingenhaat en het aantal om deze reden gepleegde misdrijven toe. Volgens het Bureau voor de grondrechten geven de statistische gegevens de werkelijkheid niet getrouw weer, aangezien de slachtoffers in de meeste gevallen niet op de hoogte zijn van hun rechten en zich niet tot de autoriteiten wenden. Het is de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de EU-instellingen en de lidstaten om verandering te brengen in deze situatie en Europese wetgeving op te stellen waarmee kan worden gegarandeerd dat Europa en de lidstaten verscheidenheid blijven beschermen en geweld geen kans geven.

Joanna Senyszyn (S&D), *schriftelijk*. – (PL) Het programma van Stockholm verplicht de Europese Commissie om met een voorstel te komen voor de toetreding van de Europese Unie tot het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Dit is een bijzonder belangrijke stap die ons in staat zal stellen om een uniform minimumniveau te bepalen voor de bescherming van de fundamentele

rechten in Europa. Dankzij de toetreding tot het Verdrag worden de Europese instellingen in de toekomst onderworpen aan een externe, onafhankelijke controle wat betreft de verenigbaarheid van de wetgeving en de activiteiten van de Europese Unie met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Tegelijkertijd zal de Unie de mogelijkheid hebben om haar standpunt te verdedigen voor het Europees Hof voor de rechten van de mens. Hierdoor wordt vermeden dat er tegenstrijdigheden ontstaan tussen de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie enerzijds en die van het Europees Hof voor de rechten van de mens anderzijds.

Wat punt 16 van de ontwerpresolutie betreft, doe ik een oproep om spoedig onderhandelingen te starten over de toetreding van de Europese Unie tot het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. In de context van de resolutie die vandaag ter tafel ligt, pleit ik ervoor dat Polen zich onverwijd terugtrekt als verdragsluitende partij bij het Protocol betreffende de toepassing van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie op Polen en het Verenigd Koninkrijk. Na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon wordt het Handvest van de grondrechten van toepassing op alle maatregelen die in verband met de gemeenschappelijke ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid worden genomen. Het is schandalig dat de rechtse autoriteiten van de Republiek Polen onder de druk van de hiërarchie van de katholieke kerk bezwijken en zo de Poolse bevolking rechten ontzeggen die haar wel degelijk toekomen. De burgers van Polen moeten deze rechten op dezelfde manier kunnen uitoefenen als de burgers van andere EU-lidstaten. Indien we niet willen dat de Polen in de Unie tweederangsburgers zijn, moet het Handvest van de grondrechten in zijn geheel worden aangenomen.

Csaba Sógor (PPE), schriftelijk. – (HU) Een belangrijk element in het programma van Stockholm is de toenemende bescherming van kwetsbare en kansarme groeperingen. Het creëren van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid is onvoorstelbaar zonder een verbod op elke vorm van discriminatie. Maar een verbod alleen is niet voldoende. De Europese Unie moet concrete maatregelen treffen tegen bestaande discriminerende regelgeving, want alleen zo is het mogelijk dat werkelijk alle Europese burgers worden bediend in deze ruimte. Van deze discriminerende maatregelen noem ik er nu slechts één, die de van oudsher bestaande nationale minderheden betreft. Op dit moment vindt er ook in twee EU-lidstaten taalgencide plaats. Daarom verzoek ik de Europese Commissie en het latere Spaanse voorzitterschap om bij het van kracht worden van het programma van Stockholm extra aandacht te besteden aan de preventie van discriminerende maatregelen. Anders zal dit programma niet de belangen dienen van alle EU-burgers, maar alleen van de leden van meerderheidsnaties.

VOORZITTER: PÁL SCHMITT

Ondervoorzitter

10. Gezamenlijke repatriëring van illegale migranten naar Afghanistan en andere derde landen (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over gezamenlijke repatriëring van illegale migranten naar Afghanistan en andere derde landen.

Tobias Billström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, ik wil u om te beginnen bedanken voor de mogelijkheid om hier vandaag aanwezig te zijn en deze belangrijke kwestie te bespreken. Te oordelen naar de vragen die door een aantal afgevaardigden zijn gesteld, is het duidelijk dat dit een kwestie is die een zekere ongerustheid teweegbrengt. Ik hoop dat ik vandaag de visie van de Raad op deze kwestie kan verduidelijken en uw vragen kan beantwoorden.

De rechtsstaat en de eerbiediging van mensenrechten en de fundamentele vrijheden zijn fundamentele beginselen voor de samenwerking in de Europese Unie. Ze moeten als leidraad dienen voor de samenwerking van de lidstaten in de Unie. Die beginselen zijn het uitgangspunt voor de samenwerking op het gebied van asiel en migratie, en moeten dat ook blijven.

In de voorbije jaren heeft de samenwerking in de EU op het gebied van migratie zich snel ontwikkeld, en ze omvat een reeks verschillende wetgevingsbesluiten en andere soorten maatregelen. Wat de rechten van asielzoekers betreft, wil ik uw aandacht vestigen op het fundamentele doel van de samenwerking op het gebied van asiel. Het doel ervan bestaat erin om een gemeenschappelijk Europees asielstelsel tot stand te brengen dat mensen bescherming biedt conform het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen en andere internationale verdragen met betrekking tot mensen die bescherming nodig hebben. Binnen het kader van de samenwerking zijn er bepalingen om subsidiaire bescherming te kunnen bieden,

bepalingen betreffende de asielprocedure, opvang en terugkeer. De bepalingen bestrijken het hele asielgebied en vormen de basis van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel.

De meest centrale wetgevingsbesluiten op het gebied van asiel zijn de Dublinverordening tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek tot internationale bescherming, de opvangrichtlijn inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en als persoon die internationale bescherming behoeft, alsmede de asielprocedurerichtlijn betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van internationale bescherming.

Al die wetgevingsbesluiten vormen momenteel het voorwerp van een herziening om de wetgeving van de lidstaten op dit gebied nog dichter bij elkaar te brengen en ze zo vollediger en efficiënter te maken. De voorgestelde wijzigingen zullen via de medebeslissingsprocedure worden vastgesteld, wat betekent dat we een brede politieke verankering zullen hebben voor de ontwikkeling van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel.

Een goede aanpak van migratie houdt in dat mensen de mogelijkheid wordt gegeven om op legale manier naar de Unie te komen en dat degenen terug kunnen worden gestuurd die niet voldoen aan de vereisten om op het grondgebied toegelaten te worden of van wie de asielaanvraag ongegrond is. Wat de grondrechten betreft van degenen die geen recht hebben om in de Unie te blijven, wil ik ten eerste verwijzen naar de algemene rechtsbeginselen die de basis moeten vormen voor alle communautaire werkzaamheden, en, ten tweede, en meer specifiek, naar de regels die van toepassing zijn op de terugkeer van onderdanen van derde landen die niet het recht hebben om legaal naar een lidstaat te reizen of er te verblijven. Die regels zijn vastgelegd in de terugkeerrichtlijn die het Europees Parlement en de Raad in 2008 vaststelden. De richtlijn is de eerste belangrijke stap op weg naar een wetgeving die ten doel heeft om rechtvaardige en transparante procedures tot stand te brengen om op Europees niveau een effectiever beleid inzake terugkeer te krijgen. Een fundamenteel beginsel voor het werk met betrekking tot terugkeer is dat hetgeen we doen rechtszeker, humaan en effectief moet zijn.

Een onderdeel van het werk met betrekking tot terugkeer zijn bepalingen inzake gezamenlijke terugkeervluchten. Het besluit van de Raad inzake het organiseren van gezamenlijke vluchten voor de verwijdering van onderdanen van derde landen die geen verblijfsvergunning of asiel hebben gekregen werd in 2002 in het kader van het actieprogramma inzake terugkeer vastgesteld. De organisatie van gezamenlijke vluchten is een efficiënt gebruik van middelen en draagt bij tot een betere operationele samenwerking tussen de lidstaten. Ik wil echter onderstrepen dat het niet gaat om de uitvoering van collectieve uitzettingsbevelen, maar om een samenwerkingsmaatregel om de capaciteit van de lidstaten efficiënter te benutten. In de gemeenschappelijke richtsnoeren bij het besluit van de Raad is vastgelegd dat gezamenlijke vluchten georganiseerd kunnen worden voor personen die niet of niet langer voldoen aan de vereisten voor toelating tot of verblijf op het grondgebied van een lidstaat. De organiserende lidstaat en de deelnemende lidstaten hebben de plicht om ervoor te zorgen dat de juridische situatie van elk van de uitgewezen personen die onder hun verantwoordelijkheid valt de terugkeer toestaat.

De verordening tot oprichting van een Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie staat dat agentschap, met andere woorden Frontex, toe om de lidstaten de nodige steun te geven om gezamenlijke terugkeeractiviteiten te organiseren. In oktober van dit jaar riep de Raad Frontex ook op om de mogelijkheid na te gaan om gezamenlijke terugkeervluchten te financieren.

Al die maatregelen zijn bedoeld om te verzekeren dat internationale bescherming toegankelijk is voor wie haar nodig heeft en dat de uitwijzing van onderdanen van derde landen die illegaal in de EU verblijven op een rechtszekere en legale manier gebeurt. Het gebruik van gezamenlijke terugkeervluchten betekent niet dat het beginsel van non-refoulement met de voeten wordt getreden of dat de vereiste van een individuele toetsing wordt omzeild. Er wordt van de lidstaten verwacht dat ze voor elke persoon die wordt uitgewezen bijzondere omstandigheden in aanmerking nemen, met inbegrip van een eventueel verzoek om internationale bescherming. Dat geldt natuurlijk ook voor personen die uit Afghanistan zijn gekomen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, het communautaire terugkeerbeleid is natuurlijk belangrijk, maar het is slechts één aspect van een algemeen migratiebeleid. Het Europees pact inzake immigratie en asiel dat vorig jaar in september door de Raad werd vastgesteld, bevestigt de verbintenissen van de Unie met betrekking tot de mondiale aanpak van migratie. Het betekent dat migratiekwesties integraal deel uit zouden moeten maken van de externe betrekkingen van de EU, en dat een efficiënt beheer van migratie uniform moet zijn. Het vereist ook een nauw partnerschap tussen de landen van herkomst, doorreis en bestemming.

Het programma van Stockholm dat we eerder vanmiddag hebben besproken, zal die overkoepelende strategie natuurlijk bevestigen en verder ontwikkelen.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik ga proberen een uiteenzetting te geven van de belangrijkste beginselen die ten grondslag liggen aan onze houding ten opzichte van deze migratie- en terugkeerproblematiek.

Uit hoofde van de Europese wetgeving moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de zich op hun grondgebied bevindende onderdanen van derde landen desgewenst om internationale bescherming kunnen verzoeken. Wat betreft de mogelijkheid dat deze onderdanen – in dit geval Afghanen – enige vorm van internationale bescherming krijgen, moeten de lidstaten bij de bestudering van iedere asielaanvraag de door de Europese wetgeving vastgestelde criteria toepassen op de specifieke situatie van de aanvrager. De lidstaten moeten vaststellen of de asielaanvrager in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus en als deze persoon niet voldoet aan de criteria om te worden erkend als vluchteling, moeten zij nagaan of hij of zij in aanmerking komt voor zogenoemde subsidiaire bescherming.

Ik ga ieder beginsel apart bespreken. Ten eerste mogen onderdanen van derde landen niet worden teruggestuurd naar hun land als dat voor hen ernstige schade zou opleveren. De wetgeving van de Europese Unie – en meer in het bijzonder, op asielgebied, de richtlijn inzake minimumnormen – stipuleert dat de lidstaten het beginsel van non-refoulement moeten eerbiedigen met inachtneming van hun internationale verplichtingen. De lidstaten mogen dus geen mensen repatriëren naar Afghanistan die vluchtelingen zijn in de zin van het Verdrag van Genève of subsidiaire bescherming genieten. De lidstaten moeten zich er bovendien van vergewissen dat geen enkele repatriëring een schending inhoudt van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, waarmee de lidstaten worden verplicht te garanderen dat iemand niet zal worden gerepatriëerd als dit voor deze persoon zou kunnen resulteren in vervolging of andere ernstige schade.

Ten tweede mogen de aanvragen niet worden gegeneraliseerd voor wat betreft de opportuniteit van de repatriëringen naar Afghanistan. Een groot deel van de asielaanvragers in de Europese Unie is afkomstig uit Afghanistan. Ik voeg hieraan toe dat de Unie desalniettemin slechts een klein deel van alle Afghaanse vluchtelingen opneemt, waarvan de meeste zich in de buurlanden – met name in Iran en Pakistan – bevinden.

Er kunnen geen algemene conclusies worden verbonden aan de vraag of de gedwongen terugkeer van Afghanen naar hun land van oorsprong een schending zou inhouden van het Gemeenschapsrecht, het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens of het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De lidstaten die de aanvragen krijgen, moeten zich over iedere aanvraag uitspreken na bestudering van de specifieke kenmerken ervan. Bij de bestudering van de aanvragen moeten de lidstaten kijken naar de relevante specifieke individuele omstandigheden teneinde de eventuele behoefte aan bescherming van iedere aanvrager te bepalen.

Dit betekent dat er onderzoek moet worden gedaan naar de veiligheidssituatie op politiek en humanitair gebied en naar de mensenrechtensituatie in Afghanistan. Het houdt ook in dat er wordt gekeken naar de specifieke situatie van dat deel van het land waaruit de betrokkene afkomstig is en naar de individuele omstandigheden van deze persoon, zoals zijn of haar familiesituatie, activiteiten in het land van oorsprong of ieder ander kenmerk dat hem of haar kwetsbaarder kan maken.

Er kunnen weliswaar geen algemene conclusies worden getrokken over de behoeften aan bescherming van de Afghaanse aanvragers, maar uit de statistieken blijkt dat het percentage erkende aanvragen de laatste maanden is toegenomen. In de eerste helft van 2009 heeft bijna 50 procent van de Afghaanse asielaanvragers internationale bescherming gekregen binnen de Europese Unie, tegenover minder dan 30 procent in het laatste kwartaal van 2008.

Nu een ander punt: welke voorwaarden moeten worden vervuld voordat er besloten mag worden tot repatriëring? In mijn recente verklaring met betrekking tot de gezamenlijke repatriëring van Afghanen naar Kabul door het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk heb ik gezegd dat de lidstaten drie voorwaarden moeten vervullen alvorens een individu te repatriëren naar een derde land als Afghanistan.

Zij moeten zich er ten eerste van overtuigen dat de betrokken migrant niet om internationale bescherming wil vragen. Als er, ten tweede, een verzoek om internationale bescherming is ingediend, moeten zij zich ervan vergewissen dat dit verzoek grondig en afzonderlijk is bestudeerd en pas is afgewezen nadat er een passende beoordelingsprocedure is gevolgd. Ten derde moeten zij zeker weten dat het leven van de gerepatriëerde migrant niet zal worden bedreigd.

De Commissie heeft geprobeerd nadere bijzonderheden te verkrijgen over de omstandigheden rond deze repatriëring van Afghanen door Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Zij beschikt momenteel echter over geen enkel element waaruit blijkt dat de betrokkenen deze drie voorwaarden niet hebben vervuld.

Hoe zit het met deze terugkeeroperaties die betrekking hebben op meerdere personen, waarvan de dossiers echter apart zijn beoordeeld?

Protocol IV van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie verbieden weliswaar collectieve uitzetting, maar er is geen juridische belemmering – en overigens ook geen principieel bezwaar – om meerdere, afzonderlijk genomen terugkeerbeslissingen gezamenlijk uit te voeren, ieder op basis van een aparte beslissing, bijvoorbeeld door gebruik te maken van dezelfde vlucht. De gezamenlijke uitvoering van deze operaties door meerdere lidstaten stuit evenmin op juridische obstakels.

Het huidige mandaat van Frontex voorziet reeds in een operationele samenwerking op het gebied van de gezamenlijke terugkeeroperaties. De Europese Raad heeft erop aangedrongen dat de operationele capaciteiten van Frontex worden vergroot en dat er met name wordt gekeken naar de mogelijkheid om regelmatig vliegtuigen te charteren voor deze operaties. Deze gezamenlijke operaties zouden de repatriëringen op logistiek vlak efficiënter moeten maken en zij kunnen wellicht ook een aantal zeer gewenste voordelen opleveren met betrekking tot de repatriëringen, die altijd pijnlijk zijn.

Ik wijs er bovendien op dat hoewel de terugkeerrichtlijn door de meeste lidstaten nog niet is omgezet, de Commissie de lidstaten toch aanmoedigt er nu op toe te zien dat hun repatriëringsbesluiten voldoen aan de bij deze richtlijn vastgestelde normen. Dit houdt met name in dat voorrang wordt gegeven aan vrijwillige terugkeer, er mogelijkheden zijn voorzien om in beroep te gaan tegen een repatriëringsbesluit en er rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van kwetsbare personen. Deze terugkeerrichtlijn is nog niet van kracht. Dit zal binnenkort wel het geval zijn en de betrokkenen zullen hierdoor nog enkele extra waarborgen krijgen.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, tot zover mijn antwoorden in de lijn van het Europees recht. Zoals de heer Billström ook heeft uitgelegd, proberen wij te midden van al deze problemen natuurlijk het juiste evenwicht te vinden tussen de wil om politieke vluchtelingen op te vangen, die echt bescherming behoeven, en de noodzaak om te erkennen dat bepaalde aanvragen niet gehonoreerd hoeven te worden. De Commissie ziet nauwlettend toe op de handhaving van dit delicate evenwicht.

Dit is wat ik het Parlement kan vertellen, waarna ik uiteraard aandachtig zal luisteren naar de nu volgende interventies.

Véronique Mathieu, *namens de PPE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, de Unie moet mensen die oorlog en vervolging ontvluchten waardig opvangen en hen internationale bescherming bieden die strookt met haar waarden.

De Europese Unie wordt echter al jaren geconfronteerd met gemengde migratiestromen en netwerken van mensensmokkelaars die de nationale asielregelingen misbruiken om mensen binnen te loodsen die niet voldoen aan de hiervoor vereiste voorwaarden.

Wat te doen? Deze vraag drong zich op in iedere lidstaat. Er zijn grenzen aan de opnamecapaciteit van de lidstaten. De beschermingsregelingen zijn bedoeld voor mensen die voldoen aan objectieve criteria en als wij onze traditie van het opvangen van asielzoekers in stand willen houden, is het van essentieel belang dat we standvastig zijn met betrekking tot het misbruik van deze asielprocedures voor doeleinden van economische migratie.

Ook moet er worden onderstreept dat alle landen die te maken hebben met stromen illegale immigranten uit Afghanistan of Irak overgaan tot gedwongen terugkeer. Ze moeten wel. Ik hoef maar een zeker aantal EU-lidstaten, van verschillende politieke kleur, te noemen dat dergelijke maatregelen uitvoert.

Binnen de Unie is er geen politiek verschil van mening meer over deze onderwerpen en juist door deze consensus zullen er in de zeer nabije toekomst door Frontex gefinancierde gezamenlijke terugkeeroperaties kunnen worden uitgevoerd. Dit initiatief moet worden verwelkomd als zijnde een gemeenschappelijk instrument voor het beheer van de migratiestromen. Ik herinner er bovendien aan dat de gezamenlijke terugkeeroperaties volstrekt geen collectieve uitzettingen zijn in de zin van de jurisprudentie van het Europees Hof voor de rechten van de mens.

Het Hof van Straatsburg verbiedt weliswaar iedere maatregel die inhoudt dat buitenlanders als groepen een land moeten verlaten, maar stemt in met gevallen waarin een dergelijke maatregel is genomen nadat de specifieke situatie van iedere buitenlander op redelijke en objectieve wijze is beoordeeld.

Het internationale en Europese vluchtelingenrecht is doorwrocht genoeg om te waarborgen dat deze repatriëringsprocedures strikt zijn omkaderd en het fundamentele beginsel van de menselijke waardigheid respecteren.

Sylvie Guillaume, *namens de S&D-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik heb aandachtig geluisterd naar de sprekers, maar zou toch – noodzakelijkerwijs aan de hand van twee recente voorbeelden – nog gewag willen maken van een aantal vraagtekens en zorgen met betrekking tot het ons aanbelangende onderwerp.

Het eerste voorbeeld betreft de repatriëring van 27 Afghanen naar Kabul in het kader van de door Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk georganiseerde gezamenlijke terugkeeroperatie. Ik zou willen weten of de Commissie en de Raad Afghanistan beschouwen als een land waarin de fysieke integriteit van gerepatriëerde personen is gewaarborgd.

De Commissie heeft ons zojuist verteld dat zij niet kon garanderen dat voorafgaand aan deze repatriëringen is vastgesteld dat de betrokkenen geen verzoek om internationale bescherming hadden ingediend of, sterker nog, dat bij de bestudering van een eventueel verzoek alle procedurefasen zijn doorlopen.

Het tweede voorbeeld heeft betrekking op de repatriëring door Duitsland, België en Oostenrijk van Roma naar Kosovo, waarmee deze landen overnameovereenkomsten hebben gesloten zelfs al heeft de UNHCR in zijn richtsnoeren van 9 november jongstleden gesteld dat de Roma overal in Kosovo ernstig worden beperkt in hun bewegingsvrijheid en uitoefening van hun grondrechten en het slachtoffer zijn van bedreigingen en fysiek geweld.

Dit roept bij mij drie vragen op. Waarom wordt artikel 15, onder c) van de richtlijn inzake minimumnormen uit 2004 uit hoofde waarvan het recht op subsidiaire bescherming wordt toegekend aan personen die het slachtoffer zijn van “ernstige en individuele bedreiging [...] als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een internationaal of binnenlands gewapend conflict” zo weinig ingeroepen?

Tweede vraag: blijven we erbij dat het gerechtvaardigd is illegaal binnen de Europese Unie verblijvende mensen te repatriëren omdat zij geen verzoek om internationale bescherming hebben ingediend, zelfs al weten we dat door de Dublin II-verordening veel potentiële asielaanvragers dit verzoek niet indienen in de lidstaat via welke zij de EU zijn binnengekomen omdat de kans op een positieve uitkomst van de procedure verwaarloosbaar is en de opvangomstandigheden bedroevend zijn?

Tot slot de derde vraag: als de lidstaten hun fiat geven aan het besluit van de Europese Raad van 29 en 30 oktober om de mogelijkheid te onderzoeken om regelmatig vliegtuigen te charteren teneinde door Frontex gefinancierde gezamenlijke terugkeervluchten te verrichten, hebben zij dan ook de intentie het eens te worden over een Europese lijst van veilige landen en snel te handelen met betrekking tot een gemeenschappelijke asielregeling waardoor de voorwaarden voor de bestudering, toekenning en gebruikmaking van het statuut van vluchteling naar boven toe worden geharmoniseerd?

Marielle De Sarnez, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ik wil u er om te beginnen op wijzen dat het veel Europeanen verdriet deed toen twee EU-landen op 20 oktober jongstleden over zijn gegaan tot de uitzetting van Afgaanse immigranten, drie uit Frankrijk en 24 uit Groot-Brittannië. Deze mannen, die vanuit een land in oorlog naar Europa waren gekomen in de gedachte hier asiel en bescherming te krijgen, zijn dus teruggestuurd naar een land waar nog steeds oorlog heerst en waar hun veiligheid geenszins kan worden gegarandeerd.

Dit klopt volstrekt niet met ons idee van de mensenrechten. Het verbaasde mij echter niets – want er is natuurlijk een verband – dat enkele dagen later tijdens de Europese Top niet alleen de organisatie van gemeenschappelijke chartervluchten werd voorzien, maar ook de financiering ervan – een noviteit – uit de Europese begroting!

Commissaris, dit is niet het Europa waar wij van houden. Europa is er niet om nationale praktijken te rechtvaardigen die strijdig zijn met de grondrechten. Het is ook te gemakkelijk om Europa de schuld in de schoenen te schuiven. Wanneer ik bijvoorbeeld de Franse minister van Immigratie hoor verklaren dat gedwongen terugkeeroperaties onder de Europese vlag zouden moeten vallen, dan zeg ik dat dit niet de achterliggende gedachte was van de grondleggers van de Europese Unie.

U hebt Parijs en Londen verzocht zich ervan te vergewissen dat de uitgezette Afghanen de mogelijkheid hebben gekregen asiel aan te vragen, dat deze aanvraag is afgewezen en dat hun leven niet in gevaar zou komen in de regio waarnaar zij werden teruggestuurd. Ik vraag u dan ook uitdrukkelijk te bevestigen dat al deze asielaanvragen één voor één zijn bestudeerd.

Ik zou ook willen weten of de Commissie Afghanistan beschouwt als een veilig land en zo niet, of de Commissie dan erkent dat met deze gedwongen terugkeer artikel 3 van het Verdrag van Genève is geschonden.

Ik dank u bij voorbaat voor uw uitleg.

Hélène Flautre, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil om te beginnen zeggen hoe blij ik ben dat wij vandaag over dit onderwerp debatteren omdat het duidelijk is dat de staatshoofden en regeringsleiders hadden verwacht dat er geen haan zou kraaien naar de repatriëring van illegale migranten vanuit de Europese Unie naar Afghanistan, hetgeen echter wel het geval is.

Om twee redenen: ten eerste omdat de Europese Commissie de Britse en Franse regering om informatie heeft gevraagd – een goede zaak – en ten tweede omdat wij vandaag een debat houden over dit onderwerp.

De vragen zijn al gesteld. Is Afghanistan een veilig land? Nu, dit zouden we moeten vragen aan de heer Obama die net heeft besloten er 34 000 militairen naar toe te sturen. Geen enkel leger kan garanderen dat er geen militairen zullen sneuvelen in Afghanistan, en wij zouden wel de garantie kunnen geven dat de door ons naar dit land teruggestuurde migranten niet zullen hoeven vrezen voor hun leven? Deze situatie is een grap, één waarom ook de UNHCR niet kan lachen: deze heeft de lidstaten op het hart gedrukt niet door te gaan met dit soort uitzettingen.

Een tweede punt is de ambiguïteit van de gezamenlijke repatriëringen. Ik ben de eerste om – net als alle anderen – het toekomstige dwingende karakter van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie toe te juichen. Artikel 19, lid 1: “Collectieve uitzetting is verboden.”

U zegt dat dit geen collectieve uitzetting is. De heer Billström noemt het heel charmant een verstandig gebruik van middelen. Binnenkort worden de gemeenschappelijke chartervluchten ons verkocht ter bestrijding van de broeikasgassen, net als bij carpoolen. Waar ligt de grens?

Welnu, als gekozen afgevaardigde uit Pas-de-Calais, waar veel Afghanen zijn – die overigens aanleiding hebben gegeven tot deze in Frankrijk door de heer Besson georganiseerde repatriëringen – kan ik u zeggen dat wanneer de Franse regering voor communicatiedoeleinden besluit een gezamenlijke terugkeeroperatie te organiseren en er een mediacircus van te maken, er in Pas-de-Calais collectieve, discriminerende en dus onrechtmatige arrestaties plaatsvinden.

Mijnheer Barrot, wij kunnen dus absoluut niet garanderen dat het hier, zoals u zegt, gaat om een gezamenlijke terugkeeroperatie voor mensen die na een individuele beoordeling zijn aangemerkt als illegale migranten. Er is hier wel degelijk sprake van collectieve uitzetting omdat er een collectieve arrestatie aan vooraf is gegaan.

Marie-Christine Vergiat, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het feit dat dit debat is gevoerd, zou een reden kunnen zijn voor vreugde. Ik ben echter ontsteld over het gezwets dat het heeft opgeleverd. Laten we ophouden woordspelletjes te spelen. Ja, er zijn inderdaad collectieve uitzettingen georganiseerd.

De Europese Unie beroemt zich op haar verdediging van de mensenrechten. Eén van die grondrechten is het asielrecht. Nu gaat het echter om Afghanen die zijn teruggestuurd naar een land in oorlog, een oorlog waaraan een groot aantal Europese landen deelneemt.

Neemt u mij niet kwalijk, mijnheer Barrot, maar de wetgeving in kwestie is evenzeer Europese wetgeving als nationale en verwijst u ons alstublieft niet naar iedere nationale situatie. Een groot deel van deze situaties is het gevolg van de terugkeerrichtlijn – die ik liever de ‘schanderichtlijn’ noem omdat deze richtlijn voor alle verdedigers van de mensenrechten een schande is. U weet dat de behandeling van asielaanvragers sterk verschilt per Europees land en juist door deze verschillen is het voor Afghanen onmogelijk asiel aan te vragen onder goede omstandigheden.

Ik sluit mij daarom aan bij alle vragen van mijn collega's en verzoek u ervoor te zorgen dat de resultaten van dit hele beleid indien mogelijk per geval worden geëvalueerd.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik spreek mijn steun uit voor het gezamenlijke initiatief van de Britse Labourregering en de Franse regering om illegale Afghaanse immigranten terug te sturen naar hun eigen land.

In tegenstelling tot hetgeen sommigen hebben gezegd, zijn de politiek-asielaanvragen van deze mensen namelijk afgewezen en dit bilaterale initiatief moet nu een Europese dimensie krijgen. De druk van migratie is een uitdaging die wij gezamenlijk moeten aannemen, hetgeen de gedachte is achter het enkele maanden geleden tijdens het Franse voorzitterschap aangenomen pact inzake immigratie en asiel. We moeten nu verder gaan door onze middelen samen te voegen en door via Frontex gefinancierde gezamenlijke terugkeervluchten te organiseren.

Het besluit van de 27 om de Commissie om een studie over dit onderwerp te vragen, is een eerste stap en, commissaris, ik hoop dat de Commissie dit voorstel zal steunen aangezien de burgers en met name de legale immigranten verwachten dat wij illegale immigratie bestrijden.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, overeenkomstig de vluchtelingendefinitie van de Verdrag van Genève, moeten de voorwaarden voor het verkrijgen van asiel bij elk individu apart worden bekeken. Zoals wij in de vorige toespraak hoorden, zijn de asielaanvragen adequaat behandeld en is gezamenlijke verwijdering mogelijk mits de voorwaarden voor elke persoon apart worden onderzocht.

Wat dit Parlement en mij zorgen baart, is dat de veiligheidssituatie in Afghanistan zodanig is dat wij niet weten of daarheen überhaupt iemand kan worden teruggestuurd. Onder meer in Finland wordt deze situatie opgelost door tijdelijke verblijfsvergunningen te verlenen, ook al wordt er niet aan de persoonlijke definities voor de vluchtelingenstatus voldaan en wordt er dus geen asiel verleend, omdat men geen mensen wil terugsturen naar een land in oorlog. De veiligheidssituatie in Afghanistan is te gevaarlijk om er iemand naar terug te sturen, maar wanneer de situatie is verbeterd, worden deze mensen teruggestuurd.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik zou willen beginnen met de volgende kwestie: ik heb een aantal jaren voor het Poolse ministerie van Defensie gewerkt en ben om die reden meermaals in Afghanistan geweest omdat daar tweeduizend militairen uit Polen actief zijn. Het dramatische karakter van de situatie houdt verband met het feit dat er in Afghanistan enerzijds wanhopige mensen zijn die niet zijn opgewassen tegen een zo moeilijke situatie, aangezien er in hun omgeving onophoudelijk oorlog wordt gevoerd. Anderzijds zijn er personen – ik deins er niet voor terug om dit te zeggen – die van twee walletjes eten. Overdag steunen ze degenen die vandaag aan de macht zijn en 's nachts spelen ze onder één hoedje met de Taliban. Met het oog hierop luidt mijn fundamentele vraag als volgt: beschikken wij over de instrumenten en zijn wij in staat om de werkelijke bedoelingen en de individuele situatie te beoordelen van de mensen die naar Europa komen? Ik denk dat een deel van hen gewoonweg naar Europa komt omdat ze geen andere uitweg meer zien en de wanhoop nabij zijn, maar het is natuurlijk altijd mogelijk dat er ook individuen bij zijn die van meerdere walletjes tegelijk eten.

Franziska Keller (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik vond een bepaald gedeelte van de discussie nogal merkwaardig. Waarom zijn die mensen hier illegaal? Zij zijn hier illegaal omdat zij op geen enkele legale manier uit hun land, dat in oorlog is, kunnen vertrekken. Er is geen enkele manier waarop zij hier legaal kunnen komen, dus is het niet verrassend dat zij hier op illegale wijze trachten binnen te komen. Wij weten allemaal hoe moeilijk het is om asiel aan te vragen en te krijgen aangezien het Verdrag van Genève op dat punt zeer strikt is. Je moet immers bewijzen dat je persoonlijk wordt vervolgd en dat is uiteraard moeilijk als je de oorlog wil ontvluchten. Nu wordt er gezegd dat wij deze mensen, alleen maar omdat hun asielaanvraag niet is gehonoreerd, terug moeten sturen naar Afghanistan, een land dat in oorlog is en waar mensen niet kunnen leven, niet kunnen overleven, een land waar ze geen kans hebben om hun brood te verdienen en waar, tussen twee haakjes, ook een felle strijd tegen vrouwen wordt gevoerd. Alleen al om die laatste reden zouden alle vrouwen die uit dat land vluchten hier asiel dienen te krijgen.

Ik zou er bij alle lidstaten en de Commissie op aan willen dringen om te voorkomen dat deze mensen terug naar Afghanistan worden gestuurd.

Tobias Billström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, bedankt voor de vele en interessante bijdragen tot dit debat. Ik zou om te beginnen willen proberen een aantal van de meest fundamentele beginselen met betrekking tot deze kwestie samen te vatten. Ik ga allereerst in op wat mevrouw Mathieu in haar eerst punt heeft gezegd over de kwestie van de gemengde migratiestromen. Het is inderdaad zo dat we te maken hebben met gemengde migratiestromen die naar de Europese Unie komen, en aangezien de opvangcapaciteit van de Europese Unie niet onbeperkt is, zoals mevrouw Mathieu zei, is het belangrijk dat er een individuele, rechtszekere beoordeling plaatsvindt om te kunnen bepalen wie

overeenkomstig Europese wetgeving en internationale verdragen bescherming zou moeten krijgen. Daar waakt de Commissie over door middel van de richtlijnen die in de Unie eenparig zijn aangenomen.

Dat brengt me natuurlijk bij de standpunten die mevrouw Guillaume en mevrouw De Sarnez eerder verwoordden, dus bij de vraag of Afghanistan een land is waar de veiligheid van het individu gegarandeerd kan worden. Ja, dat is precies waar het hele debat om draait. Daar duidelijkheid in te scheppen en dat te verzekeren is nu net het doel van een individuele toetsing. De bedoeling van de totstandbrenging van een gemeenschappelijk Europees asielstelsel bestaat erin om dat doel te verwezenlijken. Ik vind dat vele sprekers dat volkomen buiten beschouwing laten in hun bijdragen, namelijk dat een rechtszekere toetsing met als doel duidelijk te maken dat een ja een ja is en een nee een nee, ons streefdoel moet zijn. In het geval van een nee moet een terugkeer plaatsvinden, ongeacht – dat herhaal ik opdat iedereen precies weet wat de bedoelingen van het voorzitterschap zijn – naar welk land de terugkeer plaatsvindt. Als we vastgesteld en verzekerd hebben dat een persoon geen persoonlijke bescherming behoeft, kunnen we die persoon naar eer en geweten terugsturen naar het land van herkomst. Of dat gecoördineerd gebeurt, met een vliegtuig met, zoals commissaris Barrot zei, verschillende personen aan boord die allemaal een individuele toetsing hebben gekregen, of via een individuele reis, is in feite van ondergeschikt belang. Dat is in deze context gewoon een kwestie van logistiek.

Dan wil ik me tot mevrouw Keller richten, die met betrekking tot deze onderwerpen altijd interessante argumenten heeft. Ja, ik deel uw opvatting dat de kwestie van toegang gecompliceerd is. Het is allesbehalve gemakkelijk dat we vandaag een stelsel hebben dat in principe vereist dat iemand zich ergens in de Europese Unie bevindt om zijn of haar asielaanvraag in te dienen, terwijl het niet altijd even gemakkelijk is om naar de Europese Unie te reizen om dat te doen. Dat is echter net de reden waarom we onder het Zweedse voorzitterschap werk hebben gemaakt van het opzetten van een gemeenschappelijk Europees hervestigingsstelsel, dat het in de Unie mogelijk zal maken om een alternatieve route, een passage, te bieden aan degenen die misschien de grootste behoefte aan bescherming hebben, de kwetsbaarsten, degenen die niet over de economische middelen beschikken om naar de Unie te reizen.

Als alle lidstaten van de Unie evenveel plaatsen ter beschikking zouden kunnen stellen als Zweden vandaag doet – wij hebben 1 900 plaatsen op jaarbasis – ten opzichte van hun bevolkingscijfer, dan zou de Europese Unie op jaarbasis 100 000 plaatsen kunnen aanbieden aan de UNHCR, het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen. Dat is geen geringe strategische stap om de ergste vluchtelingenkampen in de wereld te kunnen sluiten en om blijf te kunnen geven van de solidariteit die de Unie volgens ons in het voorzitterschap zou moeten tonen met de landen buiten onze grenzen die feitelijk de meeste vluchtelingen ter wereld opvangen.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik bedank alle sprekers.

Ons grootste probleem is afkomstig van wat mevrouw Mathieu gemengde migratiestromen noemt, waarbij sprake is van immigranten die om economische redenen of vanwege hun leefomgeving hierheen komen en tegelijkertijd van mensen die vervolgd worden en recht hebben op internationale of subsidiaire bescherming. Dat is de moeilijkheid en dit moet duidelijk zijn, willen we deze problemen kunnen oplossen. Het is bijzonder moeilijk.

Eerst zal ik een antwoord geven. Aangezien u mij vragen hebt gesteld over dit onderwerp en ik niet op alles kan antwoorden, neem ik het Franse antwoord erbij. Ik lees het volgende voor uit het Franse antwoord.

“De betrokkenen die niet uit eigen beweging een asielaanvraag hadden ingediend, zijn ondervraagd als illegale immigranten en in administratieve hechtenis geplaatst onder toezicht van de rechter voor detentie en vrijlating.

Elke persoon is in zijn moedertaal geïnformeerd over het recht om bij de administratieve rechter in beroep te gaan tegen de beslissing om hem of haar naar Afghanistan te repatriëren en om asiel aan te vragen bij de Franse dienst voor bescherming van vluchtelingen en staatlozen (*Office français de protection des réfugiés et apatrides*, OFPRA), of om gebruik te maken van een in samenwerking met de Internationale Organisatie voor migratie uitgevoerde maatregel voor vrijwillige terugkeer.

Van deze buitenlanders heeft er slechts één noch een asielaanvraag ingediend, noch beroep aangetekend bij de administratieve rechter en hebben twee anderen hun aanvragen voorgelegd aan de OFPRA, waar zij met behulp van een tolk zijn gehoord. Zij zijn in de gelegenheid gesteld om tijdens een hoorzitting in de administratieve rechtbank, met assistentie van een advocaat en een tolk, uit te leggen welke risico's zij meenden te lopen als zij zouden terugkeren naar hun land van oorsprong.

Hoewel de OFPRA de vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming heeft toegekend aan meerdere Afghaanse staatsburgers die onder vergelijkbare omstandigheden om bescherming hebben verzocht, heeft hij in dit geval geoordeeld dat er geen serieuze of erkende reden was om te geloven dat deze mensen in geval van repatriëring een reëel risico zouden lopen van vervolging of ernstige bedreigingen van hun leven of persoon.”

Wij hebben ook een antwoord ontvangen van de Britse regering. Ik heb echt gedaan wat mijn geweten en mijn plicht mij ingaven; we hebben erop toegezien dat de lidstaten vragen werden gesteld.

Ik zou u ook willen zeggen dat wat dit idee van een veilig land betreft, er jurisprudentie is van het Hof van Justitie en het Europees Hof voor de rechten van de mens waarin staat dat het loutere feit dat iemand uit een land of regio komt waarin onrust heerst, noch absolute bescherming tegen uitzetting, noch het recht op subsidiaire bescherming rechtvaardigt, behalve in uitzonderlijke gevallen waarin het algemene geweld zodanig is dat eenieder – simpelweg als gevolg van zijn aanwezigheid in het land of de regio in kwestie – een reëel risico loopt van bedreigingen van zijn leven of persoon. In het onderhavige geval is bovendien niet gewezen op dergelijke uitzonderlijke omstandigheden.

Dit gezegd zijnde, wil ik ook iets opmerken over de gezamenlijke vluchten. Ik wijs erop dat Frontex al gezamenlijke vluchten heeft georganiseerd en gedeeltelijk gefinancierd. Ik vind dat dit echt moet worden gezegd. Dergelijke vluchten hebben al plaatsgevonden in 2008 en 2009, dus er is niets nieuws onder de zon. Frontex probeert ervoor te zorgen – iets waarin zijn directeur mijns inziens slaagt – dat de gezamenlijke repatriëringen onder goede, respectvolle omstandigheden plaatsvinden. De directeur van Frontex heeft mij recentelijk zelfs verteld dat hij had vernomen dat er in Oostenrijk een ombudsman is die er specifiek op toeziet dat deze repatriëringen onder goede omstandigheden worden uitgevoerd.

Hetgeen wij ook hopen te ontwikkelen, is de deskundigheid waarmee we ervoor kunnen zorgen dat wanneer deze mensen zijn gerepatriëerd – nadat er is geverifieerd dat zij niet voldoen aan de definitie van voor internationale of subsidiaire bescherming in aanmerking komende personen –, zij onder goede omstandigheden worden toegelaten tot hun land van oorsprong. Op verzoek van de Europese Raad buigen wij ons momenteel over dit punt. Gezamenlijke terugkeervluchten zonder de bijbehorende waarborgen op het gebied van respect voor de betrokkenen zijn voor ons natuurlijk onacceptabel.

Ik herinner u er bovenal aan – en hierbij bedank ik de heer Billström en het Zweedse voorzitterschap voor al hun hulp – dat wij in het voorjaar zijn begonnen teksten in te dienen die een Europa van asiel dichterbij zullen brengen. We hebben een tekst over opvangomstandigheden, we hebben het – door mevrouw De Sarnez terecht aangekaarte – Dublin-probleem herzien, we hebben de aanpassing van de Dublin-verordening in feite juist aan de orde gesteld om te voorkomen dat deze bij tijd en wijle de belangen schaadt van kwetsbare personen en met name kinderen en we hebben het beginsel omarmd van de introductie van bepaalde derogaties van de Dublin-verordening.

Op 21 oktober heeft de Commissie twee andere belangrijke teksten aangenomen: de ene over de richtlijn inzake minimumnormen en de andere over de richtlijn asielprocedures. In dit nieuwe voorstel voor een richtlijn asielprocedures proberen wij criteria vast te leggen die echt objectief zijn, die overal hetzelfde zijn. Het Ondersteuningsbureau zal specifiek moeten verifiëren dat de praktijken in heel Europa nagenoeg hetzelfde zijn, zodat dit Europa van asiel eindelijk van de grond kan komen.

Ik bedank het Zweedse voorzitterschap. Ik vind dat het deze verschillende teksten goed heeft geïntroduceerd bij de Raad, hoewel ze nog een lange weg te gaan hebben. Daarnaast kampen we met enkele problemen. Ik doe mijn uiterste best om dit Europa van asiel van de grond te krijgen, met hulp van het Zweedse voorzitterschap, dat een voorbeeld heeft gegeven – de heer Billström heeft er overigens op gewezen welk voorbeeld zijn land in Europa heeft gegeven. Wat dit probleem betreft, leggen de lidstaten bovendien meer solidariteit aan de dag wanneer het gaat om de opvang van deze vluchtelingen en het waarborgen van hun bescherming. Alle landen moeten zich hiervoor inzetten. We zijn er nog niet en er zijn nog steeds enkele landen die geen vluchtelingen opvangen.

Dit is wat ik wilde zeggen. Ik ben mij ervan bewust dat ik niet iedere vraag heb beantwoord. Wel verzeker ik u dat wij in de Commissie in ieder geval ons uiterste best hebben gedaan om de Europese wetgeving te doen naleven, sterker nog: om de waarden van Europa te doen respecteren.

De Voorzitter. – Hiermee is het onderdeel beëindigd.

11. Kwijting 2007: Algemene begroting EU, Raad (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het tweede verslag over de kwijting voor de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2007, Afdeling II - Raad [C6-0417/2008 - 2008/2277(DEC)] - Commissie begrotingscontrole. Rapporteur: Søren Bo Søndergaard (A7-0047/2009).

Søren Bo Søndergaard, rapporteur. – (DA) Dank u, mijnheer de Voorzitter, zeven maanden geleden, om precies te zijn op 23 april, weigerde een grote meerderheid in dit Parlement om de begroting van de Raad voor 2007 goed te keuren. Waarom? Omdat het gedrag van de Raad tegenover het Parlement en de Commissie begrotingscontrole totaal onacceptabel was. De Raad weigerde om te antwoorden op schriftelijke vragen en om bij de Commissie begrotingscontrole op te komen dagen om vragen te beantwoorden. De situatie was zo absurd dat vertegenwoordigers van de Raad vergaderingen terstond verlieten wanneer er vragen werden gesteld over de begroting van de Raad.

Echter, in werkelijkheid was dit niets nieuws, maar gebeurde dit in feite al jaren. Het nieuwe was dat het Parlement hier in april een einde aan heeft gemaakt. Ik denk dat de meeste leden zich in april eenvoudigweg hebben afgevraagd hoe zij als leden van het Europees Parlement tegenover hun kiezers de verantwoording konden nemen voor de begroting van de Raad, terwijl de Raad niet eens wilde antwoorden op de vragen die wij als Parlement hadden gesteld. Ik ben van mening dat het die vraag was die ertoe heeft geleid dat een grote meerderheid in dit Parlement weigerde de begroting van de Raad goed te keuren. Wellicht leefde bij sommigen de gedachte dat het Parlement na de verkiezingen in juni meegaander zou zijn, dat de eis om openheid en transparantie van het Parlement misschien meer het karakter van een verkiezingsstunt dan van een feitelijk standpunt had. Die mensen hebben we moeten teleurstellen.

Ook na de verkiezingen staan wij van de Commissie begrotingscontrole gezamenlijk op het zeer eenvoudige standpunt dat als de Raad onze goedkeuring voor zijn begroting wenst, de Raad ook naar onze vergaderingen moet komen en onze vragen moet beantwoorden. Eind september gebeurde er na lange tijd dan eindelijk iets. Op 24 september vond er een overleg plaats tussen de Raad en de voorzitter van de Commissie begrotingscontrole, de rapporteur van de commissie en de coördinatoren. Tegelijkertijd beantwoordde de Raad, zij het indirect, de vragen van de commissie, en deze antwoorden werden ook opgenomen op de website van de Raad.

Ik wil hier duidelijk stellen dat dit een verstandige stap was van de Raad, een heel verstandige stap, aangezien wij van de Commissie begrotingscontrole hierdoor vandaag het Parlement kunnen aanbevelen de begroting van de Raad voor 2007 goed te keuren. Tegelijkertijd wil ik ook duidelijk zeggen dat we nu zowel verwachten als eisen dat deze stap een wijziging vertegenwoordigt in de houding van de Raad ten opzichte van het Parlement.

Wat betreft de begroting van de Raad voor 2008 verwachten wij niet dat we een heropvoering te zien krijgen van het absurde schouwspel van 2007. Daarentegen eisen wij dat we vanaf het niveau starten dat we nu eindelijk hebben bereikt. Dit wil zeggen dat we verwachten dat de Raad zonder onnodige vertragingen antwoord geeft op schriftelijke vragen van de bevoegde commissies en rapporteurs van het Parlement. Wij verwachten van de Raad de bereidheid om tijdens de vergaderingen van de bevoegde commissies aanwezig te zijn en vragen te beantwoorden.

Om elke twijfel hierover uit te sluiten, is dit duidelijk vastgesteld in het verslag waarover we vandaag debatteren en dat het Parlement morgen hopelijk zal aannemen, zo niet unaniem, dan toch met een zeer grote meerderheid. Door de begroting van de Raad voor 2007 goed te keuren hebben we onze positieve houding getoond. De bal ligt nu weer op de speelhelft van de Raad.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte Parlementsleden, de onderwerpen die we bespreken zijn ontzettend belangrijk. Transparantie en openheid zijn de democratische instrumenten die we hebben. Wat het vertrouwen van de burgers doet toenemen, is dat ze inzicht hebben in het proces en dat is goed voor de activiteiten van de Unie. In dat opzicht hebben het Parlement en de Raad dezelfde doelstellingen en dat geldt natuurlijk overal, op alle gebieden en voor alle instellingen.

Vandaag hebben we het over het verlenen van kwijting voor het jaar 2007. In dit verband wil ik natuurlijk het belang onderstrepen van externe accountantscontrole in het algemeen en van de uitvoering van de begroting in het bijzonder en wil ik ook wijzen op de rol van de Rekenkamer en haar erg goede werk dat de basis vormt voor de jaarlijkse begrotingscontrole.

Wat betreft de specifieke kwestie van dit verslag over het verlenen van kwijting voor het begrotingsjaar 2007 wil ik mijn tevredenheid uiten over het feit dat u nu aanbeveelt om de Raad kwijting te verlenen. Als we de inhoudelijke kwesties van naderbij bekijken, is er in feite geen reden om geen kwijting te verlenen. De Raad heeft er altijd naar gestreefd om de regels te volgen en openheid toe te passen in verband met economisch beheer. Dat zal ook in de toekomst het geval zijn. Ik heb begrepen dat tijdens de informele vergadering van september tussen de delegatie van de Commissie begrotingscontrole en de delegatie van de Raad een aantal punten verduidelijkt kon worden, en dat dit het mogelijk maakte – zoals ook de rapporteur zei – om de Raad kwijting te verlenen voor het begrotingsjaar 2007.

Daaruit blijkt duidelijk hoe belangrijk dialoog tussen onze instellingen ook in de toekomst is. Ik ben er daarom zeer tevreden over dat we een manier hebben gevonden om vooruitgang te boeken met betrekking tot deze kwesties, waardoor kwijting kan worden verleend en ik zie ernaar uit dat dit morgen tijdens de stemming wordt bevestigd.

Ingeborg Gräßle, *namens de PPE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Malmström, mijnheer Barrot, er is een wonder gebeurd. Voor het eerst in vijf jaar maak ik mee dat de Raad deelneemt aan dit debat en ik dank het Zweedse Raadsvoorzitterschap hartelijk voor dit belangrijke gebaar.

(Applaus)

Hartelijk welkom in de plenaire vergadering, bij de eerste keer dat de Raad vertegenwoordigd is bij een debat over zijn kwijting.

Eind goed, al goed, zoals we in Duitsland zeggen? Nee, dit keer niet. De kwijtingsprocedure die we met de Raad doorlopen hebben is bedroevend gebleken en hoort – samen overigens met de voorzitter van de Raad – op de interinstitutionele agenda. Er is een nieuwe speler op het Europese plan en de oude procedure kan en mag zo niet verder gevolgd worden. De manier waarop het Parlement om informatie en gesprekspartners moet bedelen om antwoorden op openstaande vragen te krijgen is een parlementaire democratie onwaardig. Zoals de Raad fungeert, hebben we van doen met het laatste gremium van absolutistische snit en ik weet niet hoe ik dit als burger van de Europese Unie aan de mensen in mijn kiesdistrict uit moet leggen. De procedure die we achter de rug hebben is gewoonweg absurd en dat mag niet nog eens gebeuren.

Ik dank nogmaals het Zweedse voorzitterschap. We hebben interessante vertrekpunten gecreëerd. Voor het eerst heeft dit gesprek plaatsgevonden, een unieke mijlpaal. En dat u vandaag hier bent, is een geweldig signaal. De voorzitter van de Raad hoort zich net als iedere andere EU-instelling bij het Parlement aan te dienen voor het verlenen van kwijting en dat geldt natuurlijk in versterkte mate, nu meer dan ooit, voor de nieuwe Hoge Vertegenwoordiger als hoofd van de Europese Dienst voor extern optreden. Wij Parlementsleden moeten nu laten zien dat dit thema voor ons van belang is en dat we er samen werk van willen maken. Dit thema hoort op elke agenda en ik zou de Commissie dan ook willen vragen het op de hare te zetten.

Het bevat ons niet zoals de discussie tot nu toe is verlopen. Dat we helemaal niets in handen hebben, niet het minste opzetje over hoe het in de toekomst hoort te lopen, verontrust ons. Lissabon mag geen synoniem worden voor een ontransparante Europese Unie met uitgekleden parlementaire controle. Het biedt juist de kans voor een nieuw begin, met een voorname rol voor de gekozen volksvertegenwoordiging, en het verlenen van kwijting voor de toekomstige Raadsvoorzitter is daarvoor de eerste toetssteen.

Bogusław Liberadzki, *namens de S&D-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, allereerst zou ik mijn dank willen uitspreken aan het adres van de rapporteur, de heer Søndergaard, die zijn werk in moeilijke omstandigheden heeft aangevat, veel geduld aan de dag heeft gelegd en ook heeft laten zien dat hij er voortdurend naar streeft om tot zeer evenwichtige beoordelingen en standpunten te komen.

Mevrouw Malmström, ik ben het met u eens dat het een goede zaak is dat de beginselen van transparantie worden nageleefd, ook op het vlak van financiële transparantie. Ik ga echter ook akkoord met de opmerkingen die over meer gaan dan over dit punt alleen. Wij hebben vandaag een cruciaal punt bereikt in onze manier van werken. Aan de vooravond van de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon erkent de Raad als het ware dat het Parlement het enige orgaan is dat wordt gekozen omdat het een transparante werkwijze heeft. Om ervoor te zorgen dat het Parlement en de Raad compatibele organen zijn, zou ook de Raad veel transparanter te werk moeten gaan en dat is precies wat er vandaag gebeurt. We doorbreken de aversie van de Raad om samen te werken met het Parlement. Ik denk dat dit niet alleen op dit gebied zal gebeuren, maar ook op andere terreinen van onze werkzaamheden, bijvoorbeeld de samenwerking met de parlementaire commissies.

Mijn fractie zal daarom zonder twijfel haar steun verlenen aan het voorstel voor het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting, zoals de geachte Raad tijdens het debat van vandaag overigens kan vaststellen. We komen niet terug op de cijfers, we verwijzen niet naar de linker- of rechterkolom, de inkomsten en uitgaven of goed beheer. We hebben geen ernstige bezwaren, maar we zijn blij dat dit debat plaatsvindt en zijn ingenomen met de manier waarop het wordt gevoerd.

Luigi de Magistris, *namens de ALDE-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als voorzitter van de Commissie begrotingscontrole wil ik mijn erkenning uitspreken voor het belangrijke werk dat de commissie heeft verricht en het optimale verslag van de rapporteur, evenals de politieke solidariteit die ik heb gezien.

Dit is omdat wij vanaf het begin een duidelijk boodschap hebben willen afgeven: wij zullen er alles aan doen om transparantie, juistheid en wettigheid te waarborgen bij het beheer van overheidsgelden en dus ook bij het controleren van de begrotingen.

We hebben aanzienlijke vooruitgang geboekt met de Raad, die in het begin niet wilde reageren. Hier wil ik het Zweedse voorzitterschap graag persoonlijk mee feliciteren, aangezien dat altijd heeft gehandeld ter bevordering van doorzichtigheid en striktheid.

Vanuit dat oogpunt verwachten wij dan ook nog meer vooruitgang, omdat het natuurlijk onaanvaardbaar is, met name met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, dat het Parlement niet over de benodigde informatie en inlichtingen beschikt om begrotingen en openbare fondsen te controleren, niet alleen in het belang van de Europese Unie, maar ook in het belang van alle burgers van Europa.

Bart Staes, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – Laat het ons toegeven, dit blijft een moeilijke oefening, en ik ben heel blij, mevrouw de voorzitter van de Raad, dat u aanwezig bent. Dit is een doorbraak. Inderdaad, het is de eerste keer dat het voorzitterschap bij dit soort debatten aanwezig is, en ik ben daar blij om. Maar laat ons toegeven, het blijft een moeilijke oefening.

Eigenlijk blijft de Raad zich verschuilen achter een soort herenakkoord, ooit eens afgesloten in het begin van de jaren '70, veertig jaar geleden, waarbij Parlement en Raad hebben afgesproken zich niet met elkaars begroting te bemoeien, niet in elkaars boeken te kijken en alles te laten gebeuren, als deftige heren onder elkaar. Dit is niet meer van deze tijd, omdat de Raadsbegroting fundamenteel veranderd is. Veertig jaar geleden was het een begroting die alleen maar administratieve uitgaven behelsde. Intussen zijn er operationele uitgaven bijgekomen. En dus moeten wij naar een doorbraak.

Wij hebben gezorgd voor een voorlopige deblokkering. Wij zijn bereid kwijting te verlenen, maar wij moeten nu wel echt een stap verder. Want de problemen zijn niet opgelost. Wij hebben de taak ervoor te zorgen dat er transparantie en democratische controle is op de begroting van de Raad en ook op de begroting van ons eigen Parlement. En dus ben ik het eens met alle sprekers, de rapporteur, de sprekers van de fracties, die duidelijk hebben gezegd: kijk, dit is een schot voor de boeg, bij de volgende kwijtingsoefening met de Raad moeten wij een stap verder gaan. Daar zijn al aanzetten voor in het verslag van de Rekenkamer, daar worden opnieuw zaken genoemd in verband met het Sesamprogramma. Ik zeg u, mevrouw de voorzitter van de Raad, straks bent u er misschien niet meer bij, maar wij gaan blijven aandringen op transparantie.

Richard Ashworth, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil deze gelegenheid allereerst gebruiken om commissaris Kallas te complimenteren met de concrete vooruitgang die is geboekt bij het aanpakken van het voorbehoud en de andere kwesties die door de Rekenkamer naar voren zijn gebracht. Naar mijn idee heeft de vertrekkende Commissie meer positieve resultaten tot stand gebracht dan welke eerdere Commissie in het recente verleden ook en ik dank hem voor zijn inzet.

Het wordt algemeen geaccepteerd dat het gebruik van boekhoudsystemen op een transactiebasis een succes is geweest. De invoering van dergelijke systemen heeft tot opvallende resultaten geleid. Ik wil ook graag wijzen op de goede vooruitgang die is geboekt met betrekking tot het gemeenschappelijk landbouwbeleid, met name wat het IAC-systeem betreft. Dat heeft eveneens tot verbeteringen geleid.

Er zijn echter ook twee punten van zorg die ik hier aan de orde moet stellen. In de eerste plaats heeft de Rekenkamer in zijn jaarverslag herhaaldelijk kritiek geleverd op "de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderliggende transacties". Ik sluit mij daarbij aan. In dat opzicht verschilt 2007 niet van de voorgaande jaren. De boodschap van de Rekenkamer is kristalhelder: er moet nog steeds veel werk worden verzet.

In de tweede plaats wil ik er graag op wijzen dat de Rekenkamer kritiek heeft geuit vanwege het gebrek aan controlemaatregelen bij programma's die gezamenlijk worden beheerd. Dit Parlement heeft de lidstaten

herhaaldelijk opgeroepen om veel meer en dringend aandacht te besteden aan de kritiek van de Rekenkamer. Wij hebben de lidstaten met name gevraagd om aan de voorwaarden van het interinstitutioneel akkoord van 2006 te voldoen.

Vanwege de begrotingsintegriteit en de verantwoording die wij ten opzichte van de burgers moeten afleggen, dienen die lidstaten meer daadkracht te tonen. Dit zijn de redenen dat ik en mijn collega's van de delegatie van Britse conservatieven tegen het verlenen van de kwijting voor de algemene begroting 2007 zullen stemmen. Daar kan pas verandering in komen als de Raad op dit punt concrete vooruitgang heeft geboekt.

Marta Andreasen, namens de EFD -Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, wij zijn weliswaar gekozen leden van het Europees Parlement, maar onze kiezers hebben geen idee van wat er zich achter de schermen afspeelt. In april 2009 heeft de Commissie begrotingscontrole besloten om het verlenen van kwijting aan de Raad uit te stellen. Ook zonder de kritiek van de Rekenkamer op de boekhouding zou de Commissie begrotingscontrole geconcludeerd hebben dat er genoeg redenen waren om nog geen kwijting te verlenen. Na een bijeenkomst van die commissie met het Zweedse voorzitterschap in september en gezien een aantal schriftelijke antwoorden op vragen van het Parlement heeft de heer Søndergaard, de rapporteur voor het verlenen van kwijting aan de Raad voor 2007, toch een verslag voorgelegd op basis waarvan er nog steeds geen kwijting verleend kan worden, zelfs niet met heel veel goede wil. Er is echter een politiek besluit genomen om toch kwijting te verlenen en de compromisparagrafen zijn afgezwakt.

De Commissie begrotingscontrole is nu voornemens om alsnog een kwijting aan te bevelen op basis van de verwachtingen voor de toekomst. Wat zouden de mensen die in juni de moeite hebben genomen om op ons te stemmen, zeggen als zij op de hoogte waren van de volgende kwesties: dat er op basis van een herenakkoord uit 1970 afgesproken is dat niemand gaat dwarsliggen, dat de interne auditor van de Raad niet door de Commissie begrotingscontrole wordt uitgenodigd, omdat de Raad dan ook de mogelijkheid zou hebben om de interne auditor van het Europees Parlement uit te nodigen met alle onzekere consequenties van dien, en dat de op grond van politieke overwegingen benoemde Rekenkamer geen aanmerkingen had op het verslag van april 2008 van de interne auditor van de Raad?

In 2002, toen ik directeur uitvoering van de begroting van de Europese Commissie was, heeft de toenmalige directeur-generaal Begrotingen in een brief aan de toenmalige interne auditor van de Commissie opgemerkt dat de kwijtingsprocedure niets meer en niets minder was dan een interinstitutioneel spelletje. Gaan wij door met het negeren van de gorilla die zich in het midden van de kamer bevindt omdat wij bang zijn dat wij privileges gaan verliezen die wij na jaren van stilzwijgen hebben verdiend? Wij kunnen er echter ook voor kiezen om bij de stemming over het verlenen van kwijting aan de Raad voor 2007 deze zaken aan de kaak te stellen en een eind te maken aan de hypocrisie. Ik denk dat u weet hoe ik ga stemmen en ik hoop dat u net als ik weigert om de Raad kwijting te verlenen.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het Europees veiligheids- en defensiebeleid is op dit moment zeker geen vloot, maar een oorlogsschip in de internationale politiek mag het toch zeker genoemd worden. Elk jaar als het erom gaat dit budgettaire oorlogsschip van de Raad kwijting te verlenen, verdwijnt het plotseling in de Bermudadriehoek en het Europees Parlement gedraagt zich blijmoedig volgens het devies 'wat niet op ons radarscherm verschijnt, bestaat ook niet'.

Afgelopen voorjaar doken plotseling extrabudgettaire rekeningen op en werd de Raad geen kwijting verleend. Daarvoor werden in grote lijnen vier redenen aangevoerd. Ten eerste: de Raad accepteerde geen officiële en formele bijeenkomst met het Europees Parlement. Ten tweede stuurde de Raad geen schriftelijke antwoorden van enige omvang. Ten derde overlegde de Raad noch een werkverslag, noch een volledige lijst van begrotingsoverdrachten. De vierde reden was dat het niet mogelijk was vast te stellen of de uitgaven volgens de Raadsbegroting van operationele aard waren.

En nu ineens, morgen, een paar maanden later, wil men de Raad zomaar kwijting verlenen, terwijl er op geen enkele van de genoemde punten volledig inzicht verschaft is en er aan geen van de vier voorwaarden voldaan is. De vertegenwoordigers van de Raad weigeren nog altijd elke formele bijeenkomst met het Europees Parlement. Ook werd er nog geen werkverslag overlegd en evenmin zijn de extrabudgettaire rekeningen opgeheven, zoals geëist is.

U, mijnheer de rapporteur, hebt in uw eerste verslag niet minder dan twintig informatieverzoeken en vragen aan de Raad gericht. Maar kunt u mij ook zeggen waar de precieze antwoorden daarop gebleven zijn? Kunt u dat? Nee, dat kunt u niet. En wat doen wij in plaats van de druk op de Raad op te voeren? We komen met een smeekschrift en kleden in het nieuwe verslag onze eisen in als verzoeken. En iedereen die met deze

kwijting voor de Raad instemt, helpt uitgerekend dit beeld van het Europees Parlement als smekeling te bevestigen.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik geef steun aan het ontwerpbesluit van het Europees Parlement over het verlenen van kwijting aan de secretaris-generaal van de Raad voor de uitvoering van de begroting voor het begrotingsjaar 2007. Het verheugt me dat het Zweedse voorzitterschap en de heer Kallas de nodige inzet aan de dag hebben gelegd om dit probleem op te lossen.

Ik zou een aantal kwesties onder de aandacht willen brengen waarvoor echter nog steeds geen oplossing bestaat en die we in de komende jaren moeten aanpakken. Het lastige en moeizame proces van het verlenen van kwijting aan de Raad maakt duidelijk wat het Europees Parlement eigenlijk wil. Het Parlement wil transparantie en een open, maar tegelijkertijd formele dialoog met de Raad. Het Europees Parlement houdt hardnekkig en koppig vast aan deze eisen, maar deze houding is in geen geval een uiting van de boosaardigheid van de Parlementsleden. Deze eisen geven blijk van onze bezorgdheid over het gebruik van overheidsgeld en – zoals dat behoort – van onze bezorgdheid over de transparantie bij het besteden van belastinggeld.

Ik zou willen onderstrepen dat de procedure voor het verlenen van kwijting aan de Raad ook duidelijk maakt op welke manier het Parlement inzicht verwerft in nieuwe domeinen van de werkzaamheden van de Raad. Dit proces toont tevens aan dat het Parlement niet uitgesloten wenst te worden van het toezicht en de controle op de uitgaven van de Raad, op welk gebied van zijn activiteiten dan ook.

Ik ben van mening dat het verlenen van kwijting aan de Raad voor 2007 een stap in de goede richting is. We moeten echter ook onomwonden zeggen dat er nog steeds bepaalde punten zijn waarover geen volledige duidelijkheid bestaat en we zouden de Raad hieraan moeten blijven herinneren. Ik hoop dat er tussen het Parlement en de Raad een constructieve dialoog tot stand komt waarin in toenemende mate ruimte is voor transparantie en openheid, zodat zo goed als mogelijk kan worden toegezien op het gebruik van overheidsgeld.

Jens Geier (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ook ik dank de heer Søndergaard voor zijn geslaagde werk, dat de Raad ertoe gebracht heeft het Europees Parlement in de kwijtingsprocedure uiteindelijk tegemoet te komen. De Raad heeft lange tijd geweigerd de vragen van het Parlement naar behoren te beantwoorden en zich daarbij op het zogenaamde herenakkoord beroepen, een overeenkomst met een informeel karakter die inmiddels al weer veertig jaar oud is. Wat daarbij regelrecht bizar overkomt, is dat Raadsambtenaren na veertig jaar kennelijk niet meer weten wat er nu precies in dat herenakkoord staat. Immers, de tekst die het Bureau van het Europees Parlement ons ter beschikking gesteld heeft, komt precies op het tegendeel neer van wat de Raad in de onderhandelingen steeds beweerd heeft.

In de eerste bepaling van dit herenakkoord staat dat de Raad geen wijzigingen in de uitgaven van het Europees Parlement aanbrengt. De derde bepaling stelt dat beide instellingen in begrotingsaangelegenheden nauw dienen samen te werken. Voor de Raad betekent dit dat de ene instelling zich niet in het financieel beheer van de andere mengt. Ik onthoud mij hier van commentaar op de seriositeit van deze argumentatie. In plaats daarvan bedank ik het Zweedse Raadsvoorzitterschap, dat een aanzet heeft gegeven tot beëindiging van deze beschamende toestand.

De oplossing ligt in een aanvulling op het interinstitutioneel akkoord waarmee de procedure voor het verlenen van kwijting aan de Raad door het Europees Parlement duidelijk wordt vastgelegd, zoals de ingediende ontwerpresolutie ook verlangt. Daarom vraag ik het Huis om zijn steun voor deze ontwerpresolutie.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen zeg ik uitdrukkelijk dank voor het feit dat het Zweedse voorzitterschap hier aanwezig is en mevrouw Malmström persoonlijk bedank ik ervoor dat ze de procedure transparanter gemaakt heeft. Want alles wat hier door de collega's gezegd is, klopt: de procedure is transparanter en ook al heeft zij zich zelf iets voorzichtiger uitgelaten, we kunnen toch stellen dat we in deze vergadering kwijting verlenen. Toch hebben we nog een lange weg te gaan. We dringen er bij de Raad op aan om op deze eerste stap verdere stappen te laten volgen, al was het maar omdat de bevoegdheden van de Raad op het gebied van de externe betrekkingen en het veiligheidsbeleid in het Verdrag van Lissabon duidelijker omschreven zijn. Mevrouw Ashton zal aan dit beleid voortaan ook een gezicht geven. Maar de burgers hebben niet eerder van mevrouw Ashton gehoord en de Europese belastingbetalers zullen er ook in de toekomst geen al te duidelijk beeld van hebben wat voor geld ze tot haar beschikking heeft en wat zij daarmee doet. Aan deze toestand moeten we een eind maken. Dat is toch absolutisme, in een tijd waarin we toch voor een transparant, democratisch Europa vechten.

Ik bedank de rapporteur, de heer Søndergaard, voor het feit dat hij namens ons als Parlement druk heeft uitgeoefend, en we zullen deze druk ook blijven uitoefenen.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ook ik wil de rapporteur bedanken voor zijn uitstekende werk. Wanneer wij over kwijting spreken met betrekking tot het gebruik van de algemene middelen voor 2007, dan gaat het niet om het geld van de Raad, de Commissie of het Parlement, maar om het geld van de belastingbetaler. Het is geld van onze burgers en zij hebben het recht te weten waar hun geld aan wordt besteed.

Bovenal vertegenwoordigt het Parlement het volk en het Parlement moet het recht hebben alle informatie te krijgen die het nodig heeft wanneer het daarom vraagt. Het mag niet zo zijn dat het Parlement in feite om bepaalde informatie moet bedelen. Daarom zijn openheid en transparantie de enige manieren waarop de Europese instellingen het vertrouwen van de burgers kunnen winnen.

Ik wil mij aansluiten bij degenen die hun waardering hebben geuit voor de enorme vooruitgang die op dit gebied is geboekt en het uitstekende werk van het Zweedse voorzitterschap, waardoor wij nu kwijting kunnen verlenen. Ik wil ook commissaris Kallas bedanken, die de afgelopen vijf jaar zeer goed werk heeft gedaan. Er is op deze terreinen vooruitgang geboekt. Dit is de juiste stap in de juiste richting.

(Applaus)

Aldo Patriciello (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, afgelopen 23 april heeft dit Parlement zijn eigen besluit over de rekeningen van de Raad uitgesteld, omdat de Raad had geweigerd zijn jaarlijkse activiteitenverslag in te dienen bij het Parlement, met als gevolg dat zijn uitgaven niet op dezelfde wijze konden worden beoordeeld als die van de andere instellingen.

Het is onze taak om onze inspanningen te versterken om transparantie van de communautaire instellingen te bevorderen, door voor meer bewustwording te zorgen over de toepassing van de begroting van de Gemeenschap en door de Europese instellingen, in de eerste plaats de Raad, meer verantwoording te laten afleggen aan het publiek.

Ik denk dat er veel is gebeurd sinds het Parlement weigerde de Raad kwijting te verlenen. Wij zijn met name verheugd over de publicatie van het jaarlijkse activiteitenverslag van de Raad op zijn website en de toegenomen transparantie op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid. Voorts zijn wij verheugd over de bijeenkomst van september, waarin eindelijk een constructief debat werd gevoerd tussen de vertegenwoordigers van de Begrotingscommissie en die van het Zweedse voorzitterschap. Tevens zijn wij verheugd over de inspanningen van de Raad om adequate antwoorden te geven op de vragen die het Parlement afgelopen april heeft gesteld.

Tenslotte, mijnheer de Voorzitter, vormt de tekst waarover wij zullen stemmen een belangrijke stap in de dialoog tussen het Parlement en de Raad en een sterk signaal dat dit Huis wilde afgeven teneinde belastingbetalers te beschermen door middel van een duidelijke, transparante en tijdige verslaglegging over de uitgaven van de Raad.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, bedankt voor dit debat over een ontzettend belangrijke kwestie. Ik ben blij dat we het eens zijn over het belang van openheid en transparantie. Die waarden vormen immers het fundament, niet alleen voor een goede samenwerking tussen ons, maar ook voor het scheppen van vertrouwen in de Europese instellingen bij de burgers. Net als het Europees Parlement is er de Raad veel aan gelegen om zijn verantwoordelijkheid te nemen om de grootst mogelijke transparantie te garanderen met betrekking tot het geld van de belastingbetalers, en deze kwesties winnen nog aan belang door het nieuwe Verdrag dat over slechts een week in werking treedt.

De bredere discussie over de vorm van de accountantscontroles van het financieel beheer van de Unie zou plaats moeten vinden in verband met de herziening van het regelgevingskader en de jaarlijkse procedure voor de communautaire begroting die door de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon noodzakelijk wordt. De Raad streeft er echter naar om altijd de regels te volgen en om transparantie toe te passen met betrekking tot zijn economisch beheer, en de Raad zal dat ook blijven doen. Ten opzichte van het Europees Parlement zullen we de praktijk blijven toepassen die in de loop der jaren tot stand is gekomen en we zullen ook volgend jaar op informele basis een dialoog met het Europees Parlement voeren om eventuele vragen die in verband met de uitvoering van de begroting kunnen bestaan, te beantwoorden. In dat verband zie ik uit naar een verdere dialoog met het Europees Parlement over het verlenen van kwijting, en ik ben ervan overtuigd dat we ook volgend jaar een constructieve, informele dialoog zullen voeren over het jaarverslag 2008 van de Rekenkamer. Hartelijk dank voor dit debat.

Søren Bo Søndergaard, *rapporteur*. – (DA) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alle sprekers bedanken die aan dit debat hebben bijgedragen. Ik wil graag direct ingaan op wat mevrouw Andreasen en de heer Ehrenhauser hebben gezegd, en erop wijzen dat toen we dit proces zijn begonnen er helemaal geen afspraken waren. Toen we dit proces begonnen, was het uitgangspunt dat we geen antwoord kregen wanneer we de Commissie vragen stelden en om schriftelijke antwoorden vroegen. Toen we dit proces begonnen, was het uitgangspunt dat de Commissie vergaderingen verliet wanneer we vragen begonnen te stellen.

Wij moeten vandaag onze positie bepalen ten aanzien van de vraag of we vooruitgang hebben geboekt of nog steeds in dezelfde situatie zitten. De vraag is niet of we hebben bereikt wat we wilden bereiken. Ik ben het met u eens dat we niet alles hebben bereikt wat we wilden bereiken. U hoeft mijn verslag, en nu het verslag van de commissie, maar te lezen om te zien dat er nog steeds ontevredenheid is. Ik wil de Raad ook graag oproepen om het verslag zeer grondig te lezen, aangezien het vele goede punten bevat die gebruikt kunnen worden voor de komende jaren.

Niettemin hebben we enige vooruitgang geboekt. Wanneer we met de kwijtingsprocedure voor 2008 beginnen, waar we nu dus mee bezig zijn, beginnen we immers niet meer met een blanco vel papier. Nu beginnen we vanaf het niveau dat we dit jaar hebben bereikt. Daarom ben ik van mening dat het verstandig is om te verdedigen wat we reeds hebben bereikt door voor te stemmen en op die manier de strijd voort te zetten, want een strijd is het natuurlijk wel degelijk. Of dit de juiste beslissing is, zal de tijd leren, wanneer we zien hoe het dit jaar en volgend jaar en het jaar daarop zal gaan. Daarom is het van doorslaggevend belang dat wij als commissie, en als Parlement, in staat zijn om de gelederen gesloten te houden en vast te houden aan dat wat al de hele tijd ons gezamenlijke standpunt was.

Verder wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om het secretariaat, de schaduwrapporteurs, en ook de gehele commissie, inclusief de voorzitter, te danken, omdat we erin geslaagd zijn om een gezamenlijk front te vormen. Als we in staat zijn om deze consensus vast te houden, ook bij de kwijtingsprocedure voor 2008, zullen we ook in staat zijn om voor 2008 de vooruitgang te bewerkstelligen die we voor 2007 niet hebben bereikt. Op die manier kunnen we voor elkaar krijgen wat we ons gezamenlijk ten doel stellen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten. De stemming vindt woensdag 25 november 2009 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Georgios Stavrakakis (S&D), *schriftelijk*. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ook ik wil beginnen met het feliciteren van de rapporteur, die uitstekend werk heeft verricht, direct de cruciale vragen heeft gesteld en er nadrukkelijk op heeft gewezen dat we duidelijke antwoorden nodig hebben voordat we kunnen aanbevelen om kwijting te verlenen. Mijn felicitaties gaan ook uit naar de Commissie begrotingscontrole, die heeft vastgehouden aan haar standpunt en de rapporteur heeft gesteund en die erin is geslaagd, ondanks enkele moeilijkheden in het begin, om de Raad over te halen ons antwoorden te geven op de belangrijkste vragen. Want hoe kunnen we aanbevelen om kwijting te verlenen voor de uitvoering van een begroting, hoe kunnen we op een verantwoordelijke manier verklaren dat de begroting in kwestie correct is, zonder te weten wat er achter de cijfers ligt? Dat zou volkomen absurd zijn. Na de antwoorden van de Raad zijn we nu bereid om kwijting te verlenen, maar tegelijkertijd hebben we substantiële kritiek in de begeleidende resolutie opgenomen, die door de Commissie begrotingscontrole met een zeer grote meerderheid is aangenomen. Wij willen en wij geloven in open procedures, wij willen en wij geloven in transparantie en wij willen volledig inzicht in de wijze waarop het geld van de Europese belastingbetalers wordt besteed.

(In afwachting van het vragenuur wordt de vergadering om 19.25 uur onderbroken en om 19.30 uur hervat)

VOORZITTER: EDWARD McMILLAN-SCOTT

Ondervoorzitter

12. Vragenuur (vragen aan de Commissie)

De Voorzitter. – Aan de orde is het vragenuur (B7-0223/2009).

Wij behandelen een reeks vragen aan de Commissie.

Vraag nr. 25 van **Silvia-Adriana Țicău** (H-0372/09)

Betreft: Maatregelen van de Commissie ter stimulering van research door ondernemingen en financiering daarvan door banken

2009 is het Europees Jaar van creativiteit en innovatie. Het doel van de in 2000 vastgestelde Lissabonstrategie is dat de Europese economie in 2010 de meest dynamische en concurrerende kenniseconomie is. Dit hoofddoel valt uiteen in twee concrete doelstellingen: verhoging van de arbeidsparticipatiegraad tot ten minste 70% en verhoging van de uitgaven voor onderzoek tot ten minste 3% van het BBP, waarvan twee derde van de particuliere sector afkomstig moet zijn. Helaas zijn in 2009 alle lidstaten van de EU door de economische en financiële crisis getroffen en is het voor bedrijven moeilijker geworden bij banken leningen af te sluiten. De uitgaven voor onderzoek bedragen niet meer dan 1,85% van het BBP en slechts vijf lidstaten geven meer dan 2% van het BBP aan onderzoek uit. Economisch herstel is pas mogelijk als de EU haar concurrentiekracht weet te handhaven en dat is weer afhankelijk van de uitgaven voor onderzoek en onderwijs.

Welke maatregelen overweegt de Commissie om de investeringen van bedrijven in met name toegepast wetenschappelijk onderzoek te stimuleren en de banken ertoe te bewegen krediet te verlenen voor investeringen in research en innovatie?

Günter Verheugen, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (DE) Het Europees beleid voor onderzoek en innovatie wordt in grote lijnen bepaald door het zevende kaderprogramma voor onderzoek, dat betrekking heeft op de jaren 2007 tot en met 2013, en verder door het programma concurrentievermogen en innovatie, dat dezelfde looptijd heeft, en door de verschillende Cohesiefondsen, ook met deze looptijd. Ter voorbereiding op deze drie grote programma's heeft de Commissie in de jaren 2005 en 2006 een langetermijnstrategie en een actieplan gepresenteerd. Het actieplan stamt uit het jaar 2005 en de breed opgezette innovatiestrategie uit 2006. De resultaten van deze verschillende programma's zijn in omvangrijke Commissiedocumenten vervat en ook dikwijls in het Parlement besproken. Ik ben gaarne bereid om u, mevrouw Țicău, al deze documenten nogmaals te doen toekomen, maar de inhoud ervan laat zich in het kader van een vragenuur niet weergeven. Toch zal ik proberen de wezenlijke punten eruit te lichten.

Het zevende kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling geeft een werkelijk opmerkelijke stijging van de Europese uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling te zien. Daarnaast creëert het een reeks nieuwe instrumenten, vooral de gezamenlijke technologie-initiatieven, die van bijzonder groot nut zijn gebleken.

De Cohesiefondsen zijn op nieuwe leest geschoeid en beter afgestemd op het doel van onderzoek en innovatie. Als we naar de cijfers kijken, zien we iets heel opmerkelijks: 86 miljard euro uit de cohesie- en structuurfondsen is voor de genoemde periode voor deze doelen uitgetrokken en dat is maar liefst 25 procent van het totaal. Binnen het Europese structuurbeleid is een nieuw stimuleringsinstrument gecreëerd, JEREMIE, dat vooral tot doel heeft om het midden- en kleinbedrijf (de KMO's) de toegang tot kapitaal te vergemakkelijken. Dit wordt in samenwerking met het Europees Investeringsfonds gedaan.

Het programma concurrentievermogen en innovatie, dat onder mijn verantwoordelijkheid valt, is eveneens in hoofdzaak een programma dat financieringsinstrumenten biedt. Het grootste deel van de middelen wordt daadwerkelijk aangewend om het midden- en kleinbedrijf de toegang tot financiering te vergemakkelijken en zo het innovatievermogen van het MKB te vergroten.

Zoals u ongetwijfeld weet, zijn er in ons groei- en werkgelegenheidsbeleid niet erg veel kwantitatieve doelstellingen opgenomen. Er is echter één kwantitatief doel dat sinds het jaar 2000 ongewijzigd gebleven is. Dat is de doelstelling om 3 procent van het bruto nationaal product aan onderzoek en ontwikkeling te besteden. We kunnen nu al zeggen dat dit doel niet gehaald wordt, al is een louter op de percentages gerichte blik enigszins misleidend. De totale uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling zijn in de Europese Unie namelijk tussen 2000 en 2006 wel met 14,8 procent gestegen. Dat is een hoger stijgingspercentage dan bijvoorbeeld in de VS. Desondanks moeten we de resultaten teleurstellend noemen en voor de Raad was dat december vorig jaar al aanleiding om een document met de titel "Visie 2020" voor een Europese ruimte van onderzoek en innovatie aan te nemen. Dat gaat in op de vraag hoe we meer middelen voor het Europese onderzoeks- en innovatiebeleid vrij kunnen maken.

Ik wil u niet verhelen dat ik bezorgd ben dat de langetermijnstrategie voor het stimuleren van onderzoek en ontwikkeling door de huidige economische recessie in gevaar komt. De Commissie heeft in november 2008 prompt op deze bedreiging gereageerd. Het Europees economisch herstelplan, dat een aanvulling is op de maatregelen waarmee de lidstaten de crisis bestrijden en dat tot doel heeft impulsen te geven en misstanden in de financiële sector te bestrijden, concentreert zich sterk op de terreinen investering in onderzoek en

ontwikkeling en investeringsbevordering. Ik noem u drie voorbeelden: het initiatief “fabrieken van de toekomst” (hier gaat het om de modernisering van Europa’s industriële basis, waarvoor 1,2 miljard euro is uitgetrokken), het initiatief voor energie-efficiënte gebouwen, waarvoor een miljard euro beschikbaar is, en het partnerschap voor de bouw van milieuvriendelijke auto’s, dat eveneens over een begroting van een miljard euro voor onderzoeksdoeleinden beschikt, waar door aanvullende economische maatregelen nog eens vier miljard euro bijkomt.

De Commissie is nu al begonnen met de voorbereidingen voor de volgende groei- en werkgelegenheidsstrategie. Omdat voorzitter Barroso er bij zijn hoofdlijnenbetoog al op ingegaan is, vertel ik u geen geheim als ik zeg dat in die strategie onderzoek, ontwikkeling en innovatie een cruciale rol zullen spelen.

Over innovatie zou ik nog willen opmerken dat Europa wat zijn onderzoeksbeleid betreft eigenlijk een zeer goed figuur slaat. We hebben zeer goede, deels excellente onderzoekscapaciteiten. We kunnen ook bogen op een zeer goede voortgang in de technologische ontwikkeling. Maar we zouden nog veel beter kunnen als het om innovatie gaat. Als we innovatie opvatten als de praktische toepassing van onderzoeks- en ontwikkelingswerk op producten, dienstverlening, industrieel ontwerp, methoden – op alles, kortom, dat zich voor een praktische toepassing leent, dan zien we nog een groot potentieel om extra groei en werkgelegenheid in Europa te realiseren. De Commissie heeft daarom dit jaar aangekondigd met een zogeheten *Innovation Act* (innovatiewet) te komen. Een Act is een nieuw politiek instrument, dat we voor het eerst in samenhang met het midden- en kleinbedrijf (KMO’s) ontwikkeld hebben – u herinnert zich ongetwijfeld aan de *Small Business Act*. Voor deze *Innovation Act* worden wettelijke maatregelen, politieke initiatieven en politiek bindende richtlijnen tot een breed pakket gebundeld.

Ik heb ernaar gestreefd de voorbereidingen daarvoor zo in te richten, dat de volgende Commissie vrij is in de beslissing wanneer zij deze *Innovation Act* wil presenteren. U zult begrijpen dat ik daar niet op vooruit kan lopen. Daar gaat de volgende Commissie over. Maar in de voorbereidingen ervoor zijn goede vorderingen gemaakt en ik durf te zeggen dat het Parlement zich volgend jaar over deze *Innovation Act* zal kunnen buigen.

Afrondend zou ik willen zeggen dat er de laatste jaren over de hele linie vorderingen gemaakt worden, maar dat die wel heel ongelijkmatig uitvallen. Op dit punt moeten we echter wel billijk blijven. We kunnen bijvoorbeeld niet van onze nieuwe lidstaten verwachten dat ze nu al een even groot deel van hun bruto nationaal product voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie uitgeven. Ik zie echter met welgevallen hoe de nieuwe lidstaten, met name die landen die economisch nog de meeste achterstand weg te werken hebben, hier de meeste vooruitgang boeken, zodat ik de algehele ontwikkeling positief beoordeel.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ik dank u wel voor alle informatie en antwoorden die u hebt gegeven. Ik wilde de Commissie vragen of zij van plan is om met de Europese bancaire instellingen te overleggen over de mogelijkheid om garanties en leningen te geven tegen een voorkeursrente voor bedrijven en projecten in het segment onderzoek en innovatie die op dit moment als een groot risico worden beschouwd. Daarnaast zijn Europese onderzoeksprogramma’s zoals het zevende kaderprogramma, dat tot 50 procent cofinanciering kan bieden, niet erg geschikt voor het midden- en kleinbedrijf (KMO’s). Ik wil de Commissie vragen of zij van plan is deze programma’s aan te passen om de betrokkenheid van het midden- en kleinbedrijf te vergroten.

Günter Verheugen, vicevoorzitter van de Commissie. – (DE) Mevrouw Țicău, dat is een bijzonder waardevolle suggestie en ik ben blij u te kunnen zeggen dat de Commissie er precies zo over denkt en dit dan ook al gedaan heeft. Ik zeg nog maar eens dat het grote probleem voor ons midden- en kleinbedrijf er inderdaad in gelegen is aan het nodige risicodragende kapitaal te komen om onderzoek en innovatie mee te financieren. Daarom hebben we twee belangrijke instrumenten in het leven geroepen, het programma concurrentievermogen en innovatie en het programma JEREMIE.

Het gaat in beide gevallen om hetzelfde, namelijk om via de Europese Investeringsbank en het Europese Investeringsfonds met behulp van risicokapitaal – dus een rechtstreekse deelneming in het ondernemingskapitaal – en van garanties goedkopere kredieten beschikbaar te maken om de toegang van het midden- en kleinbedrijf (KMO’s) tot kapitaal te vergemakkelijken. Dat zijn grootscheepse programma’s, waar vele honderdduizenden Europese ondernemingen aan deelnemen.

U zult begrijpen dat de Europese Investeringsbank en het Europese Investeringsfonds deze kredietverstrekking niet van geval tot geval kunnen regelen. Daarom gebeurt dit via bemiddelingsinstanties, doorgaans banken in de lidstaten. Volgens de laatste mij bekende informatie zijn we in alle lidstaten zover dat het nationale bankenstelsel in dit beleid ingebed is en kunnen bedrijven die toegang willen hebben tot deze uit de begroting van de Unie gefinancierde middelen daarvoor het nationale bankenstelsel gebruiken.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Mijn vraag heeft betrekking op het concept Eurostars, zoals dat binnen EUREKA gestalte heeft gekregen en dat met name een snelle en doelmatige toewijzing aan kleine en middelgrote bedrijven mogelijk maakt. Denkt u dat dit program uitgebreid kan worden? En hoe ziet u de uitdaging voor het achtste kaderprogramma voor onderzoek, waarbij gesproken wordt over de suggestie dat we in de toekomst vijftig miljard euro voor onderzoek naar energierendement uit zouden moeten trekken, met name toegesneden op het midden- en kleinbedrijf?

Günter Verheugen, vicevoorzitter van de Commissie. – (DE) Mijnheer Rübig, natuurlijk weet u mijn antwoord al, maar toch ben ik u dankbaar voor de vraag. Ja, ik ben van mening dat alle programma's die we hebben om het midden- en kleinbedrijf (de KMO's) de toegang tot kapitaal te vergemakkelijken nog uitgebreid kunnen worden. De ervaringen die we opdoen zijn zonder meer positief en we doen er goed aan om de programma's – voortbouwend op die ervaringen – uit te breiden. Ik vraag om uw begrip voor het feit dat ik liever geen uitspraken doe over de prioriteiten van het achtste kaderprogramma voor onderzoek. Allereerst omdat ik daar, zoals u weet, niet over ga, maar ook omdat het niet gepast is om de nog te vormen nieuwe Commissie op dit punt vóór te zijn.

Ik kan u slechts zeggen – en dat is de mening van de huidige Commissie over de grondgedachte van uw vraag – dat het geen twijfel lijdt dat het zwaartepunt van ons onderzoeks-, ontwikkelings- en innovatiebeleid de komende tien jaar bij energierendement, bij hernieuwbare energiebronnen en in bredere zin bij de technologische ontwikkeling zou moeten liggen – zaken die een duurzame economie en levenswijze mogelijk maken.

U kent mij als iemand die er voortdurend op gewezen heeft dat een verhoging van het energierendement waarschijnlijk de goedkoopste en effectiefste vorm van duurzaamheidsbeleid is, omdat we hier met betrekkelijk geringe middelen zeer veel kunnen bereiken. Als de volgende Commissie dus met concrete voorstellen in deze richting komt, kan zij daarbij inderdaad haar voordeel doen met het voorbereidende werk en het beleid van de huidige Commissie.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, in de farmaceutische sector zijn onderzoek en ontwikkeling uiteraard van essentieel belang voor innovatie en de bestrijding van ziektes, wat de burgers van de EU weer ten goede komt. Hoe denkt de Commissie in de toekomst op te treden tegen farmaceutische bedrijven die proberen de nevenhandel in de geneesmiddelensector in te dammen? Zal zij dergelijke maatregelen als concurrentiebeperkend opvatten?

Günter Verheugen, vicevoorzitter van de Commissie. – (DE) Mijnheer Mölzer, deze vraag is niet aan de orde, want deze kwestie is bij het opstellen van het zogeheten 'geneesmiddelenpakket', dat de Commissie vorig jaar presenteerde, grondig onderzocht en afgehandeld. We hebben dienaangaande een duidelijke, niet mis te verstane jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie, die de nevenhandel in geneesmiddelen onder de vrijheid van de interne markt rangschikt, waardoor de mogelijkheid vervalt er juridisch tegen op te treden.

Het 'geneesmiddelenpakket' dat de Commissie vorig jaar presenteerde, voorziet niet in specifieke regelingen die de nevenhandel op enigerlei wijze belemmeren. Bij de kardinale en vergaande voorstellen die betrekking hebben op de bescherming tegen vervalste geneesmiddelen in de legale toeleveringsketen gelden voor de producenten van geneesmiddelen precies dezelfde regels als voor degenen die nevenhandel drijven. Er is nergens sprake van discriminatie. Bij mijn weten is er niemand in de Commissie van plan om dit onderwerp op te pakken.

De Voorzitter. – Vraag nr. 26 van **Marc Tarabella** (H-0377/09)

Betreft: Voorlichting van de consumenten over de energieprijzen

Onlangs heeft de Commissie in Londen het tweede Energieforum voor de burger geopend. In haar verklaring heeft de commissaris voor consumentenbescherming onderstreept dat het voor de energieconsumenten belangrijk is te beschikken over gas- en elektriciteitsrekeningen die de beste indicator voor het energieverbruik vormen doordat zij eenvoudig en nauwkeurig zijn waardoor de leveranciers met elkaar vergeleken kunnen worden.

Kan de Commissie concreet aangeven hoe zij, buiten deze grote openbare evenementen, de producenten en distributeurs van energie ertoe denkt te bewegen deze voor de consumenten essentiële doelstelling te verwezenlijken, gezien het feit dat zij heeft geweigerd om het door het Parlement voorgestelde "handvest van de energieconsument" over te nemen?

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) In antwoord op de eerste vraag van de heer Tarabella over de energieprijzen kan ik zeggen dat het belang van de rol van de consument op de interne energiemarkt aanzienlijk is vergroot door het aannemen van het derde pakket voor de interne energiemarkt. De nieuwe maatregelen zijn bedoeld om de werking van de detailhandelsmarkt voor energie te verbeteren en om voor een aanvullende consumentenbescherming te zorgen. Deze onderwerpen zijn besproken tijdens het Energieforum voor de burger en hieraan is ook een follow-up gegeven teneinde de werking van de detailhandelsmarkt te verbeteren ten gunste van de individuele consumenten.

Bij dat Energieforum zijn vertegenwoordigers van consumenten, van de sector, van nationale energietoezichthouders en van nationale overheden betrokken. Via dit Forum wordt getracht om de uitvoering van de energiewetgeving te verbeteren en in dat kader kunnen elementen ontwikkeld worden voor gedragscodes met een zelfregulerend of zelfs een quasi-bindend effect voor de energiesector. In deze context is bijvoorbeeld tijdens de eerste bijeenkomst van het Forum in 2008 een werkgroep facturering opgericht. De aanbevelingen van die werkgroep zijn voorbeelden van goede praktijken op het gebied van facturering en deze zijn gepresenteerd en bekrachtigd tijdens de tweede bijeenkomst van het Forum in 2009. De toezichthouders en de energiesector zullen tijdens het volgende Forum, dat naar verwachting in de herfst van 2010 zal plaatsvinden, verslag uitbrengen over de uitvoering van die factureringaanbevelingen.

In het kader van het derde pakket voor de interne energiemarkt is er ook een nieuw instrument geïntroduceerd om de consumenten beter te informeren: de Europese checklist voor energieconsumenten. De checklist is een instrument waarmee consumenten in de lidstaten beter geïnformeerd kunnen worden over hun rechten, met name qua facturering. Die checklist kan ook een bijdrage leveren aan de uitvoering en handhaving van de energiewetgeving. De checklist is bedoeld om consumenten begrijpelijke, nauwkeurige en praktische informatie te verschaffen over de lokale energiemarkten. Door de harmonisatie van de bevoegdheden van de toezichthouders op energiegebied met betrekking tot de consumentenbescherming, hetgeen zal leiden tot een actief toezicht op de markt, wordt die bescherming verder verbeterd.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, u hebt het in uw antwoord over de uitkomsten van een tweede verslag in het najaar van 2010 en over een derde energiepakket, dat nauwlettend zal worden gevolgd.

Ondertussen weet u maar al te goed dat er bij consumentenorganisaties en nationale toezichthouders duizenden klachten zijn binnengekomen over het totale gebrek aan transparantie van de gas- en elektriciteitsrekeningen, zowel wat betreft de prijzen als wat betreft het werkelijke verbruik. En dat in een tijd waarin de Commissie, net als de lidstaten, in haar energieplannen wijst op de noodzaak van een lager energieverbruik en op de mogelijkheid om prijzen te vergelijken zodat men eventueel van leverancier kan veranderen. Dat was het hoofddoel van de liberalisering.

Commissaris, ik ga u dus zonder omwegen vragen welke maatregelen – ik gebruik hier bewust de meervoudsvorm – de Commissie op korte termijn denkt te nemen om deze tekortkomingen te verhelpen. Ik herinner u er overigens aan dat de Commissie heeft geweigerd een handvest van de energieconsument goed te keuren dat het Parlement bij monde van mevrouw De Vits had voorgesteld. Uzelf hebt in het verleden voor een dergelijk handvest gepleit.

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer Tarabella, uw vraag heeft met name betrekking op de reden waarom het handvest niet is overgenomen. De publieke raadpleging onder de titel “Op weg naar een handvest van de Europese energieconsument” is in juli 2007 in gang gezet. Uit de resultaten van de raadpleging bleek dat er weinig bekend is over de bestaande rechten van energieconsumenten.

Het idee van een handvest waardoor één enkel wetgevingsdocument gecreëerd zou worden voor alle consumentenrechten die op dit moment neergelegd zijn in een aantal Europese richtlijnen en talloze nationale uitvoeringsinstrumenten, is op juridische gronden afgewezen. De rechten van energieconsumenten zoals die in de bestaande Europese wetgeving zijn opgenomen, zijn namelijk juridisch al bindend.

U vraagt waarom er geen standaardrekening voor alle consumenten ontwikkeld kan worden. Onze werkgroep facturering, die door het eerste Energieforum voor de burger is opgericht, heeft bevestigd dat er vastgehouden moet worden aan het recht van de sector op zelfregulering, inclusief het ontwikkelen van een innovatieve facturering. Tegelijkertijd dient een grotere transparantie en vergelijkbaarheid van het tarievenaanbod gewaarborgd te worden.

De nauwkeurigheid van de facturering is nauw verbonden met de frequentie waarmee de meter wordt afgelezen. Die frequentie wordt in de communautaire wetgeving echter niet gedefinieerd, maar deze kwestie wordt indirect opgelost door het energieverbruik op een slimme manier te meten ("smart metering").

Ik wil ook graag benadrukken dat wij in het kader van het Energieforum voor de burger de aanbevelingen voor goede praktijken op factureringsgebied hebben bekrachtigd met als doel om consumenten eenvoudige en duidelijke informatie op hun gas- en elektriciteitsrekening te verschaffen.

Met behulp van het scorebord voor de consumentenmarkten hebben wij uiteenlopende consumentenmarkten onderzocht. Daarbij hebben wij geconstateerd dat de meeste klachten afkomstig zijn van de elektriciteitsmarkt, gevolgd door de financiële markten en de lokale vervoersmarkt.

Daarom heeft de Commissie besloten om een grootschalig onderzoek naar de detailhandelsmarkt voor elektriciteit in gang te zetten. De resultaten daarvan zullen in 2010 aan het Forum worden voorgelegd. Dit is de tweede laag in het proces waarin de resultaten van het scorebord voor de consumentenmarkten in praktijk worden gebracht. Ik ben van mening dat dit met het oog op de toekomst een van onze sterkste instrumenten zal blijken te zijn om te diagnosticeren hoe de detailhandelsmarkt functioneert. Dat geldt met name in het onderhavige geval dat van zo'n eminent en primair belang is, mede vanwege de nauwe koppeling met de diensten.

Chris Davies (ALDE). – (EN) Als ik op deze vraag mag inhaken: wij weten dat er in onze huishoudens een enorm potentieel voor energiebesparingen aanwezig is. Als ik naar mijn eigen elektriciteitsrekening kijk, en ik kijk vol belangstelling want ik wil graag geld besparen, vind ik de informatie op die rekening eerlijk gezegd verwarrend.

Als ik die informatie al verwarrend vind, vermoed ik dat veel van mijn kiezers dat ook vinden. Zelfregulering is niet afdoende. Het waarborgen van duidelijke informatie is een van de gebieden waarop de Europese Commissie een echt verschil kan bewerkstelligen, een verschil waar de burgers naar mijn idee blij mee zullen zijn. Tevens wordt hierdoor een aanzienlijke bijdrage geleverd aan onze pogingen om de broeikasgasemissies terug te dringen.

Ik verzoek u dan ook om deze kwestie opnieuw aan de Commissie voor te leggen en alles nog een keer goed in overweging te nemen.

Franz Obermayr (NI). – (DE) In de eerste helft van dit jaar zijn de stookolieprijzen voor de gasdistributeurs ongeveer 40 procent gedaald. De positieve uitwerking van deze ontwikkeling op de consumentenprijzen is echter maar gering, wat juist in het koude jaargetijde wrang is.

Welke maatregelen neemt de Commissie om de positieve prijsontwikkelingen ook aan de consumenten ten goede te laten komen?

Meglena Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Wij zijn ons ervan bewust dat de Commissie geen prijzen kan vaststellen. Wat wij wel kunnen doen en wat wij ook vastbesloten zijn om te doen, is het transparant maken van die prijzen.

In een van de recente richtlijnen – de richtlijn inzake consumentenkrediet – hebben wij de banken verzocht om een gemeenschappelijke methode vast te stellen om het rentetarief te berekenen, zodat de consumenten de verschillende aanbiedingen kunnen vergelijken en voor de beste oplossing kunnen kiezen. Wij hebben een aantal instrumenten om mee te werken; het gaat hier immers om oneerlijke handelspraktijken en het is nu juist de transparantie van de prijzen die het hart van die richtlijn vormt.

Wij beschikken ook nog over een andere horizontale richtlijn, over oneerlijke handelsvoorwaarden, waarbij gekeken wordt of de contractuele voorwaarden tot een ongepaste en onterechte verrijking leiden. Dat is volgens mij waarop u doelde met uw vraag over de prijzen.

Dit is onze verantwoordelijkheid en wij moeten in dat verband ook alles in het werk stellen om te waarborgen dat de handhaving in alle lidstaten in Europa even goed wordt uitgevoerd, aangezien het effect van al deze richtlijnen juist afhankelijk is van de wijze waarop zij ten uitvoer worden gelegd. Daarom heb ik de Europese Commissie een voorstel gedaan voor een mededeling inzake de handhaving. Op dat punt betreden wij nu onbekend terrein omdat de handhaving doorgaans tot de bevoegdheden van de lidstaten behoort. Wij moeten echter de resultaten kunnen vergelijken en hebben ook *benchmarks* nodig. Dat is overigens – waar het gaat om de vorige vraag over het aflezen van meters en begrijpelijke informatie – de reden dat wij een groot voorstander zijn van het project inzake "smart metering". Dit mag dan weliswaar geen pan-Europees initiatief

zijn, maar een land als Zweden (dat op dit moment het voorzitterschap bekleedt), behoort tot de pioniers op dit gebied. Ik kan iedereen alleen maar stimuleren om naar dit voorbeeld te kijken en hiervan optimaal gebruik te maken. De resultaten kunnen zich ook uitstrekken tot andere kwesties, zoals de wijze waarop wij de CO₂-voetafdruk moeten berekenen die wij allemaal door ons energieverbruik achterlaten.

Wat andere gebieden betreft, heeft de Commissie onlangs veel werk verzet in verband met de etikettering met betrekking tot de energie-efficiëntie. Ook heeft zij zich intensiever beziggehouden met prijsvergelijkingen waarbij het gebruik van consumentenindexen wordt aangemoedigd, hetgeen bijvoorbeeld al in Italië en andere landen gebeurt. Dit is namelijk ook een zeer goede service die eenvoudig via internet beschikbaar is en waarmee consumenten betere prijzen kunnen nastreven.

Om dit echter mogelijk te maken, moeten wij grensoverschrijdend kunnen winkelen en moet er sprake zijn van een grensoverschrijdende beschikbaarheid van het energieaanbod. Slechts 9 procent van de grensoverschrijdende handel in de Europese Unie vindt op dit moment via internet plaats. Ons rest dus nog echt een zware taak om de tweede fase van de interne markt, de detailhandelsmarkt, te voltooien. Dit gebied is een van de ontbrekende schakels op de interne markt. Ik hoop dan ook van ganser harte dat het Parlement en de Commissie meer haast zullen maken met een van de belangrijke richtlijnen die in het kader van de richtlijn inzake de consumentenrechten is voorgesteld. Die nieuwe richtlijn is bedoeld om een aantal regels te creëren die tot meer zekerheid en vertrouwen leiden – vanuit het perspectief van consumenten én bedrijven –, teneinde dit waarlijk armzalige niveau van de grensoverschrijdende handel in Europa te verbeteren.

De Voorzitter. – Vraag nr. 27 van **Jim Higgins** (H-0401/09)

Betreft: Etikettering van voedingswaren voor consumenten

Kan de Commissie een algemene indruk geven van het door haar uitgevoerde onderzoek of de door haar opgestelde verslagen over voedingsproducten waarvan wordt beweerd dat zij een positieve uitwerking op de gezondheid hebben, en mededelen of van een aantal van deze voedingsproducten met het oog op de bescherming van de consument is onderzocht of de beweringen werkelijk waar zijn?

Androulla Vassiliou, lid van de Commissie. – (EN) Op verzoek van de lidstaten en belanghebbenden heeft de Commissie de verordening inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen voorgesteld die in december 2006 door het Parlement en de Raad is aangenomen.

De verordening is bedoeld om te waarborgen dat de voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen inderdaad waarheidsgetrouw en duidelijk zijn en dat zij gebaseerd zijn op algemeen aanvaarde wetenschappelijke gegevens met het oog op een adequate bescherming van de consument. De Commissie is dan ook voornemens om een lijst op te stellen met toegestane gezondheidsclaims en om de lijst met toegestane voedingsclaims te actualiseren. In de verordening zijn goedkeuringsprocedures opgenomen om te waarborgen dat er uitsluitend wetenschappelijk gefundeerde gezondheidsclaims worden gebruikt.

Bij deze procedure is in de eerste plaats de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid betrokken die de onderbouwing van de gezondheidsclaims beoordeelt. In de tweede plaats speelt de Commissie een rol aangezien zij ontwerpmaatregelen voorstelt op basis waarvan gezondheidsclaims goed- of afgekeurd kunnen worden. Tot slot hebben de lidstaten de mogelijkheid om hun standpunten kenbaar te maken in het regelgevend comité.

Tot nu toe heeft de Commissie vier maatregelen vastgesteld voor het goed- of afkeuren van gezondheidsclaims. Op basis van de evaluatie van gezondheidsclaims door de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid zullen er in de toekomst soortgelijke maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de consumenten niet misleid worden.

Jim Higgins (PPE). – (GA) Ik wil de commissaris graag bedanken voor haar antwoord. Ik verwelkom het onderzoek naar voedselproductie dat door de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid wordt uitgevoerd. Het is nu immers gebleken dat de consument best meer wil betalen voor voedsel dat voordelen voor de gezondheid biedt.

Uiteindelijk is het allerbelangrijkste dat we ons aan de nieuwe regels houden en dat we druk uitoefenen op de verschillende bedrijven om uiterst betrouwbare informatie te verstrekken, zodat ze de mensen die hun producten kopen geen onwaarheden voorhouden.

Androulla Vassiliou, lid van de Commissie. – (EN) Ik kan mij alleen maar bij het standpunt van de geachte afgevaardigde aansluiten. Dat is namelijk precies de reden dat wij deze verordening hebben uitgevaardigd.

Ik moet zeggen dat wij verbaasd zijn over het aantal aanvragen dat wij ontvangen hebben. Wij hadden er enkele honderden verwacht, maar wij ontvingen 44 000 claims. Wij hebben die 44 000 claims tot een groep van 4 000 claims samengevoegd die wij vervolgens ter beoordeling aan de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) hebben voorgelegd. Gezien die werkbelasting is het voor de EFSA onmogelijk om alle claims vóór de deadline van december 2010 te onderzoeken.

Naar mijn idee is het echter voor de consumenten zeer belangrijk dat wij dit proces afronden, zodat als zij een claim zien, als ze in de supermarkt levensmiddelen zien met een bewering over een gezond effect, zij ook zeker weten dat die claim op wetenschappelijke gegevens is gebaseerd en dus niet misleidend is.

Janusz Władysław Zemke (S&D). - (PL) Ik zou de commissaris willen bedanken voor deze informatie. Wat u doet, is werkelijk van groot belang.

Meer dan veertigduizend bedrijven hebben een aanvraag ingediend en wachten op een besluit dat bevestigt of hun producten al dan niet aan de hoogste eisen en criteria voldoen. De vraag is echter wat er zal gebeuren wanneer zij deze bevestiging krijgen, terwijl hun producten in de praktijk na een bepaalde periode niet meer zullen voldoen aan alle eisen of parameters die op het etiket zijn vermeld. Welke stappen zullen we dan nemen, met name in het geval van grote internationale concerns? Zij hebben onze toestemming en goedkeuring gekregen en dat staat ook vermeld op hun etiketten, maar de realiteit is heel anders. Wat zal er dan gebeuren?

Paul Rübiger (PPE). - (DE) Ik zou graag weten hoe u in de toekomst streekproducten die ter plekke te koop aangeboden worden aan zou willen duiden en hoe u wilt regelen dat ze vers en in een hoge kwaliteit op de markt komen.

Androulla Vassiliou, lid van de Commissie. - (EN) Mijn antwoord op de laatste vraag is ontkennend, omdat het een volledig andere kwestie betreft. U heeft het namelijk over de oorsprong van het product, terwijl wij het nu over gezondheidsclaims hebben. Wanneer een producent claimt dat een product vanwege een bepaalde reden goed is voor de gezondheid, dient wetenschappelijk onderbouwd te zijn dat dit ook inderdaad klopt.

Wat de andere vraag betreft, kan ik meedelen dat de EFSA ingediende gezondheidsclaims uiteraard onderzoekt op basis van het wetenschappelijke bewijs dat ten tijde van de aanvraag beschikbaar is.

Indien een claim wordt ingediend op basis van bepaalde wetenschappelijk gegevens en de producent later de samenstelling van het product verandert, dan is er uiteraard sprake van fraude en zal er actie tegen de betreffende producent worden ondernomen. Op die manier misleiden zij immers niet alleen het publiek, maar bedriegen zij het ook.

De Voorzitter. - Vraag nr. 28 van **Gay Mitchell** (H-0366/09)

Betreft: Uiteenlopende consumentenrechten

Regelmatig leggen kiezers aan EP-leden problemen voor met betrekking tot de rechten die zij als consument hebben wanneer zij in een andere lidstaat wonen of reizen. Op welke manier werkt de commissaris aan de bevordering van kennis en begrip van de consumentenrechten, die van lidstaat tot lidstaat sterk uiteenlopen?

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. - (EN) Deze vraag gaat over uiteenlopende consumentenrechten en komt op het juiste moment. Alle lidstaten beschikken over instellingen en organisaties die de taak hebben om de kennis en het begrip van consumentenrechten onder hun burgers te bevorderen.

Een overzicht van die nationale instellingen en organisaties is te vinden op de website. Ik kan u het adres van die website uiteraard geven: http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_network_nl.htm. Ik kan u echt aanbevelen om daar eens doorheen te bladeren.

De Commissie bevordert de kennis van de consumentenrechten via verschillende instrumenten. Wij sponsoren een EU-netwerk van consumentencentra dat consumenten informatie verstrekt over hun rechten wanneer zij producten in het buitenland kopen. Die centra ondersteunen de consumenten ook wanneer zij verhaal willen halen wanneer er iets misgaat. Op de websites en in de folders en brochures van de centra krijgen de consumenten uitleg over hun rechten wanneer zij online bijvoorbeeld in een andere lidstaat een auto huren of een vakantie boeken.

De Commissie beveelt de leden van het Europees Parlement dan ook aan om hun kiezers door te verwijzen naar de Europese consumentencentra in hun respectieve landen. Daarnaast organiseert de Commissie voorlichtingscampagnes in de lidstaten die recent tot de EU zijn toegetreden om het bewustzijn van de

consumentenrechten te bevorderen en om nationale organisaties en instellingen onder de aandacht te brengen waar consumenten terecht kunnen voor hulp en ondersteuning.

De Commissie bevordert de kennis van de consumentenrechten ook middels haar initiatieven voor consumenteneducatie zoals het 'Europees dagboek' dat bedoeld is voor scholieren tussen de 15 en 18 jaar en via Dolceta, een website gericht op volwassenen en docenten.

Niet in de laatste plaats heeft de Commissie in oktober 2008 een voorstel gepresenteerd voor een richtlijn over consumentenrechten. Over dat voorstel wordt thans door het Parlement en de Raad onderhandeld.

Indien deze richtlijn wordt aangenomen, zal dit tot een vermindering van de huidige fragmentatie van het communautaire *acquis* op consumentengebied leiden, waardoor gewaarborgd wordt dat alle consumenten in de EU kunnen profiteren van één uniform pakket met consumentenrechten. Hierdoor wordt het ook eenvoudiger om pan-Europese voorlichtingscampagnes over consumentenrechten te organiseren.

De Commissie is op dit moment bezig met onderzoek en het verzamelen van feiten over de informatie die bij verkooppunten aan consumenten wordt gegeven. Voordat de Commissie maatregelen zal voorstellen, is zij voornemens om deskundigen op detailhandelsgebied te raadplegen, evenals consumentenorganisaties en andere belanghebbenden in het veld.

Ik heb ook nog nieuws dat voor ons zeer belangrijk is. De informatiewebsite Dolceta is met twee extra opties uitgebreid. Wij hebben twee onderwerpen toegevoegd, te weten duurzame consumptie en diensten van algemeen belang. Wij blijven dus uitbreiden.

Gay Mitchell (PPE). – (EN) Ik dank de commissaris voor haar antwoord. Mag ik haar vragen of zij ervan op de hoogte is dat mensen die, zoals zij zelf al aangaf, iets via internet kopen, bijvoorbeeld voordeelkaarten van hotels of wat dan ook, grote moeite hebben om iemand te vinden bij wie zij met een klacht terecht kunnen? Wellicht dat zij die klacht naar een postbusnummer kunnen sturen, maar er is zelden een telefoonnummer of relevant e-mailadres beschikbaar. Commissaris, bent u voornemens om van verkopers van producten te eisen dat zij een rechtstreeks contactnummer beschikbaar stellen, zodat mensen die problemen hebben direct contact op kunnen nemen met degenen die hun defecte producten hebben verkocht of diensten hebben geleverd die niet aan de vereisten voldoen?

Meglena Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Dit behoort in sterke mate tot het werkterrein van de overheidsinstanties in de lidstaten. De Commissie kan vragen of overheidsinstanties zich hiermee bezighouden. We hebben een netwerk van dergelijke instanties. We verzamelen van tijd tot tijd informatie, maar wat de subsidiariteit betreft, richten we ons op datgene wat we kunnen doen op grensoverschrijdend of pan-Europees niveau. Voor de rest is het van land tot land erg verdeeld. Dit maakt deel uit van het onderwijs, en zoals we weten, behoort onderwijs tot de bevoegdheden van de lidstaten.

Met betrekking tot klachten: ik verzamel alle klachten en kijk binnen het kader van het scorebord van de consumentenmarkt op welk niveau die klachten liggen, vergelijk ze met de tevredenheid van de consument, en trek daaruit de noodzakelijke conclusies over de manier waarop consumenten behandeld worden. U hebt absoluut gelijk dat we moeten vergelijken hoeveel klachten er op de verschillende gebieden binnenkomen. Daarom stellen we – en daar werken we aan – een gemeenschappelijk klachtenformulier in Europa voor, omdat de informatie die op dit moment binnenkomt bij de overheidsinstanties in land 'X' niet op dezelfde manier wordt ingediend als in land 'Z'. Als we over dit gemeenschappelijk klachtenformulier beschikken, is het niet zo dat de Commissie een soort ombudsman voor consumentenzaken wordt, maar kunnen we een beleid ontwikkelen op basis van deze klachten en kunnen we relevanter zijn ten opzichte van burgers. Ik ben van mening dat dit een werkelijk belangrijk project voor de toekomst is.

We hebben echt zeer beperkte bevoegdheden om te interveniëren in de manier waarop lidstaten omgaan met nationale klachten en de manier waarop ze hierop reageren. We kunnen een scorebord maken en we kunnen een standaard vaststellen, maar we kunnen niet in de plaats treden van de betreffende lidstaat.

Ik ben erg enthousiast om door te gaan in de Europese Commissie, samen met het Parlement, om een standaard vast te stellen en te meten hoe consumenten worden behandeld en hoeveel lidstaten in dit beleid investeren. Ik denk dat het een zeer goede investering is, met name nu in moeilijke economische tijden, om te zien hoe consumenten worden behandeld, omdat dit goede informatie over de markt geeft.

Malcolm Harbour (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wilde hier speciaal vanavond zijn omdat ik denk dat dit de laatste gelegenheid van mevrouw Kuneva is om ons als commissaris te woord te staan, en ik wil haar twee vragen stellen.

Allereerst, is zij het met mij eens dat de hoeveelheid consumenteninformatie, het aantal peilingen en haar werk drastisch zijn toegenomen tijdens haar ambtstermijn als eerste commissaris wier verantwoordelijkheid specifiek op consumenten was gericht?

Ten tweede, zou ze het eveneens met mij eens zijn dat het van absoluut cruciaal belang is dat we in de volgende Commissie opnieuw een commissaris hebben voor consumentenzaken? We hebben verontrustende geruchten gehoord dat dit wellicht niet het geval zal zijn in de nieuwe Commissie, en ik wil haar de gelegenheid geven om vanavond haar standpunt uit de doeken te doen.

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Ik heb het voorrecht gehad om met de heer Harbour samen te werken, hetgeen ik zeer prettig vond, dus ik wil u specifiek en persoonlijk bedanken voor deze gelegenheid gedurende de afgelopen drie jaar. Geloof me, ik zal een zeer toegewijde markteconomiepoliticus blijven omdat de markt niet eenvoudig is, maar als een soort laboratorium voor burgerrechten gezien kan worden. Het doet mij zeer veel plezier dat we zo dichtbij diezelfde rechten zijn die nu zo belangrijk zijn voor de hele mensheid, de milieurechten.

De consumentenportefeuille is werkelijk zeer belangrijk. Deze behelst de markt en de detailhandel, maar er is nog meer, iets extra's, namelijk de kwestie van rechten, handhaving, consumentenklachten en het bedenken van een relevanter beleid.

Ik ben er absoluut zeker van dat voorzitter Barroso het juiste evenwicht zal vinden, want hij zei in zijn rede dat we de ontbrekende koppelingen in de interne markt moeten vinden. Ik denk dat een van die ontbrekende koppelingen de detailhandel is. Ik ben er absoluut zeker van dat de voorzitter hoe dan ook zijn volledige aandacht schenkt aan consumentenkwesties en ik ben ervan overtuigd dat het beleid zeer stabiel zal blijven. Ik zal deze boodschap echter zeker doorgeven.

De Voorzitter. – Vraag nr. 29 van **Pat the Cope Gallagher** (H-0412/09)

Betreft: Autoverhuurbedrijven

Keurt de Commissie de praktijk van autoverhuurbedrijven goed om consumenten vóór de huur te laten betalen voor een volle brandstoftank, waarbij geen rekening wordt gehouden met het feit dat de consument de auto bij het verhuurbedrijf kan inleveren met bijvoorbeeld nog een halfvolle tank, zonder dat hij hiervoor iets krijgt terugbetaald?

Strookt deze praktijk met de richtlijn pakketreizen (90/314/EEG⁽³⁾)?

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) De Commissie is zeker op de hoogte van deze praktijk van autoverhuurbedrijven en heeft een aantal andere parlementaire vragen en klachten van burgers hierover beantwoord. Persoonlijk heb ik er veel ontvangen.

Ik heb al eerder gezegd dat een dergelijke praktijk onaanvaardbaar is als deze ertoe leidt dat consumenten betalen voor benzine die ze niet hebben gebruikt zonder dat ze hierover van te voren duidelijk zijn ingelicht. De richtlijn betreffende pakketreizen is alleen van toepassing als de autoverhuur is opgenomen in een vakantiepakket. Maar de richtlijn betreffende pakketreizen bevat geen regels voor deze specifieke kwestie. Aan de andere kant zouden deze praktijken strijdig kunnen zijn met de richtlijn betreffende oneerlijke handelspraktijken en de richtlijn oneerlijke bedingen.

Ten eerste mogen standaardbepalingen en -voorwaarden krachtens de richtlijn oneerlijke bedingen het evenwicht niet aanzienlijk verstoren ten nadele van de consument. Verder moeten contractbepalingen duidelijk en begrijpelijk zijn geformuleerd. Er kan worden gesteld dat een clausule die ertoe leidt dat consumenten in de praktijk betalen voor iets wat ze niet hebben geconsumeerd, oneerlijk is.

Ten tweede moeten handelaren krachtens de richtlijn betreffende oneerlijke handelspraktijken de vereisten van professionele toewijding naleven. Handelaren moeten open en eerlijk zijn over de belangrijkste kenmerken van de geleverde dienst. Autoverhuurbedrijven die hun klanten niet vertellen dat ongebruikte brandstof niet wordt vergoed, handelen mogelijk in strijd met deze richtlijn. Deze praktijk kan ook worden beschouwd als strijdig met de vereisten van professionele toewijding die handelaren krachtens deze richtlijn moeten naleven.

Maar het geachte lid zou moeten weten dat het aan de nationale handhavingsautoriteiten is om te bepalen of dergelijke praktijken oneerlijk zijn en om de in overtreding zijnde bedrijven te vervolgen. De Commissie

(3) PB L 158 van 23.6.1990, blz. 59.

heeft geen handhavingsbevoegdheden, maar consumenten die grensoverschrijdende diensten hebben gekocht, kunnen een klacht indienen bij het Europees consumentencentrum in hun eigen land, en dit centrum zou moeten kunnen helpen om een vergoeding te krijgen.

Maar ik ben van mening dat we al het mogelijke moeten doen om te waarborgen dat er geen mazen in de wetgeving zitten en dat consumenten niet achterblijven met een gevoel van oneerlijkheid, hopeloosheid of hulpeloosheid.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – (EN) Ik wil de commissaris bedanken voor haar antwoord en wens haar succes met datgene wat ze na deze Commissie gaat doen.

Deze praktijk is in de hele Europese Unie gangbaar: consumenten die een auto huren, denken dat ze een redelijke deal hebben – we begrijpen dat ook de verzekering een belangrijke rol speelt – maar vervolgens te horen krijgen dat ze hun auto met een lege tank moeten inleveren.

Er moet toch een richtlijn zijn die door deze bedrijven wordt geschonden. Naar mijn mening is het onvoldoende als de Commissie zegt dat dit kan worden afgehandeld door het door te geven aan het consumentencentrum in de diverse landen. Ik denk dat dit een groot probleem is. Er moet een zeer duidelijke boodschap worden afgegeven dat dit afpersing is. Mensen die met vakantie gaan, huren juist vaak een auto om heen en weer naar hun bestemming te reizen. Ik weet dat veel van mijn kiezers voor 15 euro aan benzine hebben gebruikt, maar daarvoor 60 euro hebben betaald. Het verschil is 45 euro omdat er in een gemiddelde tank voor 60 euro aan benzine kan.

Dit is iets wat we naar mijn mening moeten aanpakken en ik hoop dat de aankomende Commissie en commissaris hier hun verantwoordelijkheid voor nemen en er daadwerkelijk iets aan doen.

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Zoals al is gezegd, is het aan de nationale autoriteiten om de relevante wetgeving te handhaven, en hoe kritisch we ook mogen staan tegenover onze Europese instellingen, ik vind dat we er ook aan moeten denken dat we krachtens het beginsel van subsidiariteit werken en dat er bepaalde gebieden zijn waarop de Commissie niet rechtstreeks in actie kan komen.

Ik denk dat het zeer gepast zou zijn als we ook de verantwoordelijkheid van de lidstaten benadrukken. Verder denk ik dat er een goed verhaal uit het Parlement komt, omdat de Commissie interne markt en consumentenbescherming (IMCO) op dit moment betrokken is bij een initiatiefverslag over consumentenbescherming, waarvoor de rapporteur mevrouw Anna Hedh is. Zoals afgesproken tijdens de laatste vergadering van de Commissie interne markt en consumentenbescherming gaat dit initiatiefverslag zowel over het scorebord van de consumentenmarkt als over de handhaving van wetgeving waarover we het nu hebben, en waarover de Commissie op 2 juli 2009 een mededeling heeft uitgegeven.

We pakken de handhaving aan, maar zonder de lidstaten wordt het erg moeilijk om dit voor elkaar te krijgen. Maar ik erken de ernst van het probleem ten volle. Geloof me, ik ben net zo bezorgd als u, omdat ik heel veel klachten ontvang en niet de mogelijkheid heb een praktische lijn te volgen en het probleem in de plaats van een lidstaat op te lossen.

Seán Kelly (PPE). – (EN) Ik heb in Frankfurt een auto gehuurd voor mijn eerste dag hier in het Parlement. De tank was vol en was betaald door het bedrijf. Ik moest hem ook weer vol inleveren. Dat is de beste standaardpraktijk. Kan de Commissie garanderen of aanbevelen dat deze praktijk in de hele Europese Unie wordt toegepast? Het is eerlijk, het is transparant en het is gepast.

Malcolm Harbour (ECR). – (EN) Dit is een punt waarover ik persoonlijk discussies met de autoverhuurbedrijven heb gevoerd. Er zijn nog andere kwesties dan deze: bijvoorbeeld onverwacht hoge schadeclaims en niet-geïnspecteerde auto's. Ik vraag me dan ook af of de commissaris het met me eens is dat lidstaten overeenkomstig de bepalingen van de dienstenrichtlijn voor de grensoverschrijdende dienstverrichting expliciet worden aangemoedigd om de ontwikkeling van degelijke gedragscodes voor grensoverschrijdende dienstverrichting te stimuleren. Dit lijkt nu precies het soort gebied te zijn waarop we lidstaten moeten aansporen, wellicht met hulp van de Commissie, om de autoverhuurbedrijven samen een gedragscode te laten opstellen die betrouwbare verhuurders zouden moeten toepassen en waarin de kwesties worden behandeld waarover mijn collega's het hebben, naast andere belangrijke consumentenzaken.

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Ik denk dat dit een van de belangrijkste ideeën is die we in de toekomst moeten ontwikkelen. Allereerst de dienstenrichtlijn, natuurlijk omdat onze economie en onze levens zo sterk afhankelijk zijn van diensten, en we kunnen bedrijven met een slechte reputatie niet zomaar een hele bedrijfstak laten bederven.

We moeten in het geweer komen tegen slechte praktijken en we moeten consumenten altijd beschermen. Maar alles heeft z'n grenzen, we moeten echt onder ogen zien wat de verantwoordelijkheid van de lidstaat is en wat die van de Commissie is.

We hebben een netwerk van overheidsinstanties waarmee we door de lidstaten gaan. Als we een soort gedragscode zouden hebben, waarnaar de heer Harbour verwees, of wanneer we een schending van de wetgeving op het gebied van oneerlijke handelspraktijken aantreffen, kunnen de centra en de verschillende overheidsinstanties worden geadviseerd om alle autoverhuurbedrijven in het land te controleren, en de markt op te schonen.

We hebben het met luchtvaartmaatschappijen gedaan, die websites hadden waarop tickets werden aangeboden, we hebben het met ringtones gedaan, we hebben het met elektronische goederen gedaan. Waarom zouden we ons niet nog meer inspannen en ook de bezem halen door de handhavingspraktijken in de autoverhuurbranche?

De Voorzitter. – Vraag nr. 30 van **Georgios Papastamkos** (H-0363/09)

Betreft: Actieprogramma ter vermindering van de administratieve lasten in de EU

In januari 2007 heeft de Commissie het actieprogramma ter vermindering van de administratieve lasten in de EU gelanceerd met als doel de administratieve kosten te berekenen die voortvloeien uit de EU-regelgeving en de administratieve lasten met 25% te verminderen tot 2012. Opgemerkt zij dat het genoemde programma wordt gefinancierd door het programma voor concurrentievermogen en innovatie (CIP).

Hoe beoordeelt de Commissie de voortgang die met de uitvoering van bovengenoemd actieprogramma geboekt wordt en de effecten ervan op het concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven?

Günter Verheugen, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (DE) Mijnheer Papastamkos, deze vraag biedt mij de gelegenheid u een bijzonder verheugend succesverhaal te vertellen. Het actieprogramma ter vermindering van de administratieve lasten voor Europese ondernemingen is een van de zuilen waarop het programma “Beter wetgeven” rust. Voorjaar 2006 sprak ik voor het eerst van mijn streven om de administratieve lasten voor Europese ondernemingen, voortkomend uit Europese regelgeving, uiterlijk in 2012 met 25 procent terug te dringen en ik voegde eraan toe dat de Commissie daarvoor uiterlijk eind 2009 met geëigende voorstellen moest komen.

De Commissie heeft genoemde voorstellen niet alleen ingediend, maar zelfs meer gedaan. Zij deed dat op grond van een meting die we in heel Europa gehouden hebben. Iedereen kan zeggen dat hij een vermindering van 25 procent realiseert, als niemand weet hoe de administratieve lasten in Europa daadwerkelijk zijn. Daarom hebben wij de grootste meting uit de geschiedenis van de EU gehouden, om vast te stellen welke kosten Europese ondernemingen daadwerkelijk maken als gevolg van Europese wettelijke regelingen en de omzetting daarvan, voor zover het documentatie, statistiek, informatie en dergelijke betreft.

De uitkomst strookte ongeveer met onze verwachtingen. De kosten bedroegen voor de Europese ondernemingen ongeveer 124 miljard per jaar. Dat is ongeveer 50 procent van de totale uitgaven die de bedrijven voor administratieve verplichtingen moeten doen. Voor de helft daarvan zijn wij hier in Straatsbrug of in Brussel dus verantwoordelijk.

Met het oog op de Britse pers en de Britse leden van het Huis voeg ik daar uitdrukkelijk het volgende aan toe: het zou volstrekt misplaatst zijn daaruit te concluderen dat de interne markt zelf voor 124 miljard aan bureaucratiekosten met zich meebrengt. Als we deze Europese regelingen niet hadden, zaten we met 27 verschillende nationale regelingen op al deze terreinen en dan zouden de lasten voor ondernemingen – voor zover ze op de interne markt opereren – vele malen hoger zijn. Ik zeg dat in alle duidelijkheid, ook met een zekere scherpte, omdat ik het echt zat ben om uit bepaalde media in Europa regelrecht lasterlijke opmerkingen over de interne markt te moeten vernemen. Desondanks vinden wij dat 124 miljard te veel is en dat we er door beter wetgeven in kunnen slagen om zowel de doelen die we ons als wetgever gesteld hebben volledig te realiseren, als de kosten daarvan terug te dringen.

De Commissie is dus met voorstellen in die richting gekomen en wat de uitkomst daarvan is, wil ik u graag in cijfers noemen: de maatregelen die de wetgever al genomen heeft en die dus al van kracht zijn, brengen de bureaucratiekosten voor Europese ondernemingen met rond zeven miljard euro per jaar terug. Het besparingspotentieel van de maatregelen die de Commissie voorgesteld heeft en door de wetgever nog niet bekrachtigd zijn, bedraagt 31 miljard euro per jaar. De Commissie werkt bovendien aan enkele aanvullende voorstellen, die binnenkort afkomen en nog eens een besparingspotentieel van ruim twee miljard euro

opleveren, waarmee we op een totaal besparingspotentieel van meer dan veertig miljard per jaar komen. Daarmee is de doelstelling van 25 procent ruim gehaald als de maatregelen ook door de wetgever worden aangenomen.

Tot slot wijs ik er nog op dat de lidstaten het programma met passende eigen programma's completeren. Ik ben blij u mee te kunnen delen dat inmiddels alle 27 lidstaten vergelijkbare programma's ten uitvoer hebben gelegd. Het zal u echter niet verbazen als ik eraan toevoeg dat geen van de lidstaten tot nu toe kan bogen op een balans die even positief is als degene die ik vandaag mocht presenteren.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, in het actieprogramma van de Commissie van 22 oktober noemt u onder andere de vrijstelling voor micro-entiteiten van boekhoudverplichtingen. Naar mijn mening, commissaris, zijn er andere, belangrijkere obstakels van wettelijke, administratieve en fiscale aard. Weinig micro-entiteiten doen grensoverschrijdend zaken; er zijn veel meer micro-entiteiten die de zekerheid van de stempel van een boekhouder nodig hebben om toegang tot financiering in de vorm van bankrekeningen en transparantie in hun transacties te krijgen. Ik wil van u graag een antwoord op deze specifieke vraag.

Günter Verheugen, vicevoorzitter van de Commissie. – (DE) Mijnheer Papastamkos, u kent waarschijnlijk mijn persoonlijke mening, die nog iets radicaler is dan de uwe. Mijn persoonlijke standpunt is en blijft dat de allerkleinste ondernemingen, die niet op de interne markt opereren, ons helemaal niets aangaan – de Europese wetgever niet en de Europese Commissie evenmin.

U weet echter ook dat wij tweeën daarmee tot een minderheid behoren. Bij elke vergadering van dit Huis – vooral in het vragenuur – krijg ik wel een paar voorstellen te horen die betrekking hebben op de bedrijfsvoering van kleine tot zeer kleine ondernemingen. Dat betekent dat u nog heel wat overtuigingswerk te verrichten hebt.

De Commissie heeft echter door invoering van de speciale MKB-test – een test voor kleine en middelgrote ondernemingen – bij de effectrapportage ervoor gezorgd dat nauwkeurig bijgehouden wordt wat de gevolgen zijn voor kleine en middelgrote ondernemingen, evenals voor de allerkleinste. Bovendien geldt overal waar het maar enigszins mogelijk is het principe om de allerkleinste ondernemingen buiten de regeling te houden.

Laat ik een actueel voorbeeld noemen. De Commissie heeft voorgesteld om de Europese balansvoorschriften niet te laten gelden voor de allerkleinste bedrijven. Dat zou hun een kostentotaal van zeven miljard euro besparen. Het spijt mij u te moeten zeggen dat de verantwoordelijke commissie van het Europees Parlement dit voorstel heeft afgewezen en het spijt mij u te moeten zeggen dat er tegen dit voorstel georganiseerd oppositie gevoerd wordt – door wie die georganiseerd wordt, kunt u zich wel voorstellen. Desondanks houdt de Commissie vast aan haar voorstel. Het vormt een kernelement van ons beleid voor het midden- en kleinbedrijf en van ons streven om de administratieve lasten voor de allerkleinste ondernemingen te verlichten.

De Voorzitter. – Vraag nr. 31 van **Seán Kelly** (H-0368/09)

Betreft: Toerisme volgens het Verdrag van Lissabon

Kan de Commissie toelichten welke plannen – in de zin van voorbereidende maatregelen en andere initiatieven – zij ontwikkeld heeft om de weg te effenen voor het uitwerken van de bevoegdheid op het gebied van toerisme die in het Verdrag van Lissabon is opgenomen (artikel 195 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie), vooropgesteld dat dit verdrag in werking treedt?

Kan de Commissie zich uitspreken over de mogelijkheid van synergie op het gebied van toerisme en beleidsmaatregelen voor regionale ontwikkeling, met name waar het gaat om geografisch en economisch achtergestelde regio's in de EU?

Günter Verheugen, vicevoorzitter van de Commissie. – (DE) Mijnheer Kelly, puur juridisch gezien verandert er iets met het Verdrag van Lissabon. Het beschouwt toerisme namelijk als een competentie van het derde niveau van de Gemeenschap. Dit houdt in dat de Gemeenschap in aanvulling op de activiteiten van de lidstaten kan handelen, maar geen harmoniserende wetgeving op dit terrein kan voorstellen. Praktisch gezien verandert het Verdrag van Lissabon niets aan de status quo, want wat het Verdrag nu juridisch mogelijk maakt, hadden we een paar jaar geleden al bereikt in de vorm van vrijwillige samenwerking met de lidstaten. Dit betekent dat de lidstaten er een paar jaar geleden al mee akkoord waren gegaan dat de Commissie een rol speelt in het toerismebeleid. We hebben in feite ook veel concrete besluiten kunnen nemen samen met de lidstaten.

Dat het toerisme nu een eigen plek heeft in de Europese verdragen zal echter wel betekenen dat het belangrijker wordt in ons groei- en werkgelegenheidsbeleid. Als ik de volgende Commissie als het ware iets zou kunnen laten erven van mij, dan zou dit het zijn. Er is een enorm groeipotentieel op dit gebied dat beter ontsloten zou kunnen worden door handige en intelligente samenwerking tussen de lidstaten en de instellingen van de Gemeenschap. Het staat als een paal boven water dat Europa nog steeds de meest aantrekkelijke bestemming is voor toeristen uit de hele wereld. We hebben echter te maken met immense structurele veranderingen. We hebben te maken met hevige concurrentie, vooral uit Azië. We moeten alle registers opentrekken om ervoor te zorgen dat Europa de belangrijkste toeristische bestemming ter wereld blijft.

Als u mij zou vragen wat naar mijn mening de grootste prioriteit heeft, zou ik zeggen dat alle toeristische aanbieders – de regio's, de lidstaten en de instellingen van de Gemeenschap – in het algemeen meer moeten doen om Europa wereldwijd bekender te maken als toeristisch merk en kwaliteitsmerk. We hebben de eerste stappen in deze richting gezet en ik ben van mening dat er in dit opzicht veel meer kan worden gedaan. Ik hoop dat, op basis van het duidelijke politieke signaal dat het Verdrag van Lissabon met zijn toerismebeleid afgeeft, we de komende jaren zullen meemaken dat hier in het Parlement, in de Raad en in de Commissie meer gebruikt wordt gemaakt van de mogelijkheden om het Europese toerisme te promoten en zichtbaarder te maken. Ik ben ervan overtuigd dat dit een terrein is waarin we veel armslag hebben om meer groei te realiseren en waarin we bovenal kunnen zorgen voor werkgelegenheid in de regio's in Europa die vrijwel geen alternatieven hebben, waar alleen toerisme voor echt goede banen kan zorgen.

Seán Kelly (PPE). – (EN) In eerste instantie was ik enigszins verrast door de openingsopmerkingen van de commissaris, maar toen verduidelijkte hij de situatie. Ik ben erg blij dat hij zegt dat de nieuwe Commissie ernaar kan kijken. Er liggen daar grote mogelijkheden om het toerisme in de hele Europese Unie te ontwikkelen, en ik werk graag met de Commissie samen om al het mogelijke te doen, want dit is een kans. Het is erg belangrijk om te laten zien dat het Verdrag van Lissabon werkt voor mensen en dat het banen schept, met name in het toerisme. Ik ben dus erg blij met dit antwoord en er hoeft geen verder antwoord te komen.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Telkens wanneer we discussiëren over toerisme op Europees niveau – ik weet nu dat er in dit opzicht ook in de toekomst geen legislatieve mogelijkheden zullen zijn – stuiten we op een groot probleem dat betrekking heeft op toerisme, verkeer en milieubescherming, namelijk de Europese vakantieperiodes die niet geharmoniseerd, geïntegreerd of aangepast zijn. Nu heb ik een vraag die ik graag aan u wil stellen, met uw grote en jarenlange ervaring als commissaris, en dat is of u in de toekomst mogelijkheden ziet om de vakantieperiodes in Europa te coördineren – misschien aanvankelijk niet juridisch vastgelegd – maar om op de een of andere manier een begin te maken met een poging om deze op zo'n manier te coördineren dat er een einde komt aan de chaos die we momenteel hebben met vakanties die altijd plotseling overal op een zaterdag en op hetzelfde moment beginnen, en op zo'n manier dat we in dit opzicht flexibeler kunnen worden en dat het geheel een beetje gecoördineerd zou kunnen worden?

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, mijn aanvullende vraag zal u de gelegenheid bieden om mij antwoord te geven, omdat de vragen die ik u wil stellen zijn versterkt door de antwoorden die u tot dusverre heeft gegeven. De mondiale economische crisis heeft ook een negatief effect op het toerisme. Gelet op het belang van het product toerisme voor Europa en voor bepaalde landen, zoals Griekenland, waar ik vandaan kom, wil ik u het volgende vragen: ten eerste, welke maatregelen is de Commissie van plan te nemen om de banen in de toerismesector van de Europese Unie te behouden en te versterken? Ten tweede, welke initiatieven zal de Commissie nemen om het interne toerisme in Europa te versterken? En ten derde, welke maatregelen gaat u nemen om toeristen van andere landen buiten de Europese Unie binnen te halen?

Günter Verheugen, vicevoorzitter van de Commissie. – (DE) Mijnheer Leichtfried, met betrekking tot uw eerste vraag zou ik zeggen dat we het altijd kunnen proberen. Tijdens het Oostenrijks voorzitterschap zijn er een aantal pogingen geweest om het begin van de vakantieperiode te coördineren, maar zonder succes. Ik zou ervoor pleiten een nieuwe poging te wagen, maar ik wil waarschuwen tegen al te hoge verwachtingen.

De idee die in sommige toeristische gebieden bestaat dat het mogelijk is om vakantieperiodes in Europa op zo'n manier te coördineren dat deze toeristische gebieden het hele jaar door hun volledige capaciteit benutten, is een illusie, en zou overigens mijn steun niet hebben. Iedereen heeft het recht om vakantie te houden op het moment dat het hem het beste uitkomt en de mogelijkheden om te ontspannen optimaal zijn. U hebt echter volkomen gelijk als u zegt dat buurlanden afspraken met elkaar moeten maken, zodat hun vakanties niet altijd overal op dezelfde dag hoeven te beginnen. Dit zijn dingen die ik voor mogelijk houd, niet alleen vanuit het oogpunt van het toerismebeleid. Het zijn zaken die serieus aangepakt moeten worden, puur en alleen met het oog op het milieu- en vervoersbeleid.

Wat betreft de vraag van mijnheer Chountis, we hebben de gevolgen van de economische crisis op het toerisme grondig onderzocht en we hebben bij 50 000 betrokken partijen in heel Europa vastgesteld dat mensen nog steeds op vakantie gaan – ze zien niet af van hun vakantiereizen – maar ze reizen minder ver, geven minder geld uit en brengen hun vakantie vaker door in eigen land. Ze eisen echter nog steeds dezelfde standaard, wat inhoudt dat degenen die op dit moment profiteren degenen zijn die een bijzondere prijs-kwaliteitverhouding weten te bieden.

Alle maatregelen die de Commissie op dit terrein neemt, kunnen alleen een aanvulling zijn op de maatregelen van de lidstaten. We hebben als zodanig geen autonoom Europees toerismebeleid, en het zou nu te ver voeren om u het grote aantal initiatieven te noemen die tot doel hebben om de wereld en ook Europa bewust te maken van hoe aantrekkelijk Europa is als toeristische bestemming. Ik wil slechts een voorbeeld noemen, omdat het de afgelopen tijd zeer succesvol was. Drie jaar geleden zijn we gestart met de wedstrijd *European Destinations of Excellence* (EDEN). De wedstrijd moedigt toeristische regio's in Europa aan om hun successen op bepaalde terreinen te presenteren en na drie jaar ervaring is gebleken dat we in vrijwel alle opzichten uitstekende toeristische bestemmingen hebben in heel Europa. Cruciaal is eigenlijk om deze toeristische bestemmingen ook bekend te maken. Daarom hebben we een internetportaal gemaakt waarbij je wereldwijd met één klik toegang hebt tot alle relevante informatie van alle lidstaten.

De Voorzitter. – Vraag nr. 33 van **Konstantinos Poupakis** (H-0361/09)

Betreft: Deelname van sociale partners aan de organisatie en ontwikkeling van het werkgelegenheidsbeleid op nationaal en Europees niveau

In het algemeen is men het er over eens dat de intensiteit en de omvang van de economische crisis hebben geleid tot ernstige bijkomende problemen bij de organisatie en werking van de arbeidsmarkten in de lidstaten van de EU, waarvan de aanpak de nationale centrale overheden overstijgt. Een van de meest ingrijpende gevolgen waar de lidstaten mee kampen betreft de daling van de werkgelegenheid en de overeenkomstige stijging van de werkloosheid, alsmede de ernstige moeilijkheden bij het creëren van nieuwe hoogwaardige en duurzame arbeidsplaatsen. Voorts bevinden de nationale arbeidsmarkten zich in een fase van herstructurering wat ongunstige gevolgen heeft voor werknemers, aangezien de collectieve arbeidsovereenkomsten in de praktijk worden geschonden en zwart werk toeneemt, terwijl de arbeidsverhoudingen verslechteren als gevolg van een verschuiving naar flexibele arbeidsvormen zonder de overeenkomstige verbetering van de zekerheid en bescherming op het werk.

Wat is het standpunt van de Commissie? Wordt er voorzien in een grotere deelname en betrokkenheid van de organisaties van de sociale partners bij de beleidsontwikkeling om een soepele organisatie en werking van de arbeidsmarkten te waarborgen, de werkloosheid te bestrijden en de werkgelegenheid op nationaal en Europees niveau te stimuleren?

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zoals u weet dragen de lidstaten de primaire verantwoordelijkheid voor de opstelling en de uitvoering van beleidsmaatregelen voor het bestrijden van de crisis, in concreto voor het bestrijden van de gevolgen ervan voor de werkgelegenheid. Niettegenstaande dit feit heeft de Commissie vanaf het moment dat de crisis vorig jaar in de herfst uitbrak een hele reeks initiatieven ontwikkeld om de gevolgen van de financiële en economische crisis voor de arbeidsmarkt tot een minimum te beperken.

Met het door de Commissie in november 2008 ingediende en door de Europese Raad goedgekeurde Europees economisch herstelplan wordt getracht een aantal acute kwesties aan te pakken. Tevens wordt in het plan opgeroepen tot investeringen gezien het positieve effect daarvan voor de Unie op de lange termijn. Het herstelplan wijst op het grote belang van geïntegreerde beleidsvormen, tezamen flexicurity genoemd, ter bescherming van de Europese burgers tegen de ergste gevolgen van de crisis. Om die reden wordt in het plan gewezen op het belang van activeringsbeleid, omscholing en verhoging van het kwalificatieniveau, een betere afstemming van vaardigheden op de behoeften van de arbeidsmarkt en wordt er tevens gewezen op de noodzaak van bescherming van de allerzwaksten. Dit alles heeft tot doel de werkgelegenheid en de langdurige werkgelegenheid te beschermen en niet zozeer concrete arbeidsplaatsen. Uit de praktijk is namelijk gebleken dat de basisdoelstellingen van flexicurity, namelijk het vermogen zich aan te passen aan veranderingen en een eenvoudiger overgang tussen verschillende banen, in geval van economische neergang en een groeiende instabiliteit op de arbeidsmarkt het meeste opleveren.

Een dergelijke geïntegreerde benadering kan alleen worden gegarandeerd door een uniform politiek kader waarmee de verschillende initiatieven ter bestrijding van de gevolgen van de crisis voor de werkgelegenheid en het sociale leven kunnen worden gecoördineerd. Zo kan het juiste evenwicht worden gevonden tussen

maatregelen voor de korte termijn ter leniging van de acute nood aan de ene kant, bijvoorbeeld tijdelijke verkorting van de arbeidsduur, en maatregelen voor de lange termijn aan de andere kant, bijvoorbeeld verhoging van het opleidings- en kwalificatieniveau en een actief arbeidsmarktbeleid.

Na het economisch herstelplan volgde er in mei dit jaar een werkgelegenheidstop. Bij deze gelegenheid gaven de cruciale aanwezige partijen gezamenlijk aan vastberaden te zijn de gevolgen van de economische crisis voor de werkgelegenheid in de Europese Unie te beperken. Na deze werkgelegenheidstop vaardigde de Commissie op 3 juni een mededeling uit met als titel "Een gezamenlijk engagement voor de werkgelegenheid" met daarin drie prioriteiten: behoud van de werkgelegenheid, schepping van arbeidsplaatsen en ondersteuning van de mobiliteit, verhoging van het kwalificatieniveau en afstemming van de aangeboden vaardigheden op de behoeften van de arbeidsmarkt, alsook verbeterde toegang tot deze arbeidsmarkt. Deze drie cruciale prioriteiten werden vervolgens goedgekeurd tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad in juni.

De Commissie is ervan overtuigd dat de samenwerking met de sociale partners alsook tussen de sociale partners onderling van uitermate groot belang is, met name in tijden van crisis en in geval van herstructureringen. De sociale partners hebben een cruciale rol te vervullen bij de opstelling en uitvoering van maatregelen ten behoeve van het economisch herstel. Op binnenlands niveau wordt dit alles vormgegeven op basis van de daar geldende tradities en gewoonten voor wat betreft de betrokkenheid van de sociale partners bij het opstellen en uitvoeren van het arbeidsmarktbeleid. Op EU-niveau vindt er nu een raadplegingsprocedure plaats aangaande de voorgestelde beleidsmaatregelen, met name in het kader van de tripartiete sociale top. De samenwerking met de sociale partners van de Europese Unie heeft zich dit jaar naar aanleiding van de voorbereidingen voor de eerdergenoemde werkgelegenheidstop en de mededeling van 3 juni verder geïntensiveerd.

Konstantinos Poupakis (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, het doet me veel genoegen dat ook u, zo valt althans af te leiden uit uw toespraak, actieve deelname van de sociale partners van uitzonderlijk belang acht voor het democratische gehalte en de doelmatigheid van de sociale dialoog, vooral in deze kritieke tijd van een escalerende economische crisis, met afnemende werkgelegenheid, werkloosheid, werkonzekerheid en nog veel meer. In de wetenschap dat die deelname tot nu toe een formeel karakter heeft, willen we weten of de Commissie van plan is om specifieke institutionele maatregelen te nemen om met behulp van specifieke richtsnoeren van de Europese Unie fundamentele deelname op Europees en op nationaal niveau als absolute voorwaarde veilig te stellen.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Dames en heren, in artikel 138 van het EG-Verdrag staat duidelijk omschreven wat de positie van de sociale partners en hun aandeel is in de behandeling van alle belangrijke sociale vraagstukken. De Commissie maakt ten volste gebruik van dit kader, reden waarom de sociale partners op een aantal gebieden akkoorden hebben afgesloten die reeds langer geleden of onlangs zijn omgezet in Europese richtlijnen.

Voor wat institutionele wijzigingen en wetswijzigingen betreft, bent u allen op de hoogte van het feit dat de Europese Commissie een herziene richtlijn heeft ingediend inzake de Europese ondernemingsraad en dat deze in het kader van genoemd overleg is goedgekeurd. Met deze nieuwe richtlijn wordt de rol van de Europese sociale partners versterkt, met name als het gaat om herstructureringen op grensoverschrijdend niveau. U bent ongetwijfeld ook op de hoogte van het feit dat de Europese Commissie actief voorstander is van gebruikmaking van alle beschikbare middelen voor een doeltreffend ingrijpen in de arbeidsmarkt. Verder wil ik duidelijk zeggen dat de Europese Commissie zich ook zeer actief inzet in het kader van internationale organisaties, of anders gezegd, dat zij zich intensief inzet voor de toepassing en versterking van de basisakkoorden en -verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie op zowel wereld- als uiteraard Europees niveau. Hoe dan ook is tijdens het mandaat van deze Commissie tastbare vooruitgang geboekt voor wat betreft de samenwerking met de sociale partners. Ik ben ervan overtuigd dat we deze weg zullen vervolgen, aangezien, zoals ik reeds zei, overleg met de sociale partners onderdeel uitmaakt van het EG-Verdrag en daarnaast een uniek kenmerk van het Europees recht en ontegenzeggelijk een grote verworvenheid vormt.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, de EU-strategie inzake werkgelegenheid markeert een nieuw pakket van kapitalistische herstructurering om de winsten van het kapitaal te waarborgen door de uitbuiting van werknemers op te schroeven. Aan de ene kant angst en weinig hoop voor werklozen, vrouwen en jongeren, en aan de andere kant winsten op kapitaal. Wat hebt u te zeggen, commissaris, tegen werklozen, tegen werknemers in flexibel, tijdelijk en onzeker werk die vier tot vijf jaar in de publieke en particuliere sector hebben gewerkt, op basis van die veelgeroemde stages, en die hun ontslag al aangezegd hebben gekregen? Wat hebt u te zeggen tegen de vrouwen aan wie is verteld, onder het mom van gelijkheid

tussen mannen en vrouwen, dat hun pensioengerechtigde leeftijd vijf tot zeventien jaar is verhoogd, zoals is gebeurd in Griekenland?

Vladimír Špidla, *lid van de Commissie*. – (CS) Wat het Europees werkgelegenheidsbeleid betreft, wil ik opmerken dat de werkgelegenheid in Europa nog nooit eerder zo hoog geweest was als in de periode voorafgaand aan de crisis. Dat geeft toch wel aan dat het Europees werkgelegenheidsbeleid enige invloed heeft gehad op de arbeidsmarkt. Wat betreft uw vragen met betrekking tot het stelsel van sociale verzekeringen en sociale zekerheid in de zin van het verdrag, wil ik u erop wijzen dat deze stelsels onder de bevoegdheid van de lidstaten vallen.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Ik wil alleen de commissaris bedanken, omdat hij hier voor de laatste keer is, voor het werk dat hij heeft gedaan. Ik vind het jammer dat hij niet terugkeert en ik wilde dat hier alleen publiekelijk gezegd hebben. We verschilden vaak van mening, maar hij was een goede commissaris.

De Voorzitter. – Dank u voor deze opmerking, mijnheer Posselt. Ik heb zoiets vanavond niet tegen de andere commissarissen gezegd. We weten het niet zeker: ze kunnen ook nog een paar weken terugkomen!

Ik verontschuldig mij tegenover de afgevaardigden die zo vriendelijk zijn geweest te wachten terwijl hun eigen vragen niet werden behandeld.

De vragen die wegens tijdgebrek niet zijn beantwoord, zullen schriftelijk worden beantwoord (zie bijlage).

VOORZITTER: PÁL SCHMITT

Ondervoorzitter

13. Beschikbaarstelling van middelen uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering: België - textielsector - en Ierland - Dell - Verplaatsing van bedrijven binnen de EU en de rol van financiële instrumenten van de EU (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de gecombineerde behandeling van:

- het verslag over het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering, overeenkomstig punt 28 van het Interinstitutioneel Akkoord van 17 mei 2006 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende de begrotingsdiscipline en een goed financieel beheer [2009/2135(BUD)] - Begrotingscommissie. Rapporteur: Reimer Böge (A7-0044/2009)

- de mondelinge vraag (O-0120/2009) van Pervenche Berès, namens de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, aan de Commissie: Verplaatsing van bedrijven binnen de EU en de rol van financiële instrumenten van de EU (B7-0226/2009)

Reimer Böge, *rapporteur*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, als rapporteur van de Begrotingscommissie presenteer ik vandaag het voorstel betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (EGF) in relatie tot twee specifieke gevallen, een op basis van aanvragen uit België en een op basis van aanvragen uit Ierland. Ik wil er echter allereerst nogmaals op wijzen dat het de taak is van de Begrotingscommissie om te onderzoeken of aan de voorwaarden voor de beschikbaarstelling van middelen uit het fonds is voldaan, en ik wil op dit punt ook benadrukken dat er in de afgelopen maanden altijd een uitstekende samenwerking is geweest, ook in vergelijkbare gevallen, tussen de Begrotingscommissie en de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken. We hebben ons ook tot het uiterste ingespannen om rekening te houden met de opmerkingen en kritische suggesties van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en, met dat in het achterhoofd, is het ook juist om de mondelinge vraag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken te behandelen, gezien de urgentie van vragen over dit onderwerp.

U zult weten dat het fonds voor aanpassing aan de globalisering beschikt over een maximumbedrag van 500 miljoen euro per jaar en dat het uitsluitend bedoeld is voor het geven van aanvullende ondersteuning aan door de globalisering getroffen werknemers die hun baan kwijt zijn en de gevolgen ondervinden van vergaande structurele veranderingen in wereldhandelspatronen. We hebben het in de resolutie nogmaals duidelijk gemaakt dat we onze vraagtekens blijven zetten bij het herhaaldelijk gebruik van middelen uit het Europees Sociaal Fonds voor de financiering van het EGF en ik sta erop, mijnheer de commissaris, dat u

vandaag nogmaals bevestigt dat dit uiteindelijk niet ten koste gaat van betalingen uit het Europees Sociaal Fonds.

Ik wil nogmaals een beroep doen op de Commissie om vandaag haar belofte aan ons in de Begrotingscommissie te herhalen – namelijk om aanvragen voortaan niet samen in te dienen, maar in plaats daarvan afzonderlijk, omdat elke zaak een iets andere basis heeft en de mogelijkheid dat een ingewikkelde zaak de goedkeuring van een andere zaak vertraagt, moet worden voorkomen. Ik hoop dat u dit nogmaals kunt bevestigen vandaag.

Wat betreft de bijzonderheden van deze twee zaken, ook op basis van de gewijzigde voorschriften – omdat deze twee aanvragen na 1 mei 2009 zijn ingediend – hebben we het over de beschikbaarstelling van in totaal ongeveer 24 miljoen euro. Dit moet een deel van het verlies van arbeidsplaatsen dekken in de textielindustrie in België en in de computerproductie in Ierland. In België zijn in totaal 2 199 mensen ontslagen in 46 bedrijven in de textielindustrie die allemaal gevestigd waren in twee naburige NUTS 2-regio's, namelijk Oost- en West-Vlaanderen, en in één NUTS 2-regio, Limburg. De Belgische overheid heeft hiervoor 9,2 miljoen euro uit het fonds aangevraagd. Wat betreft de aanvraag van Ierland waren er terecht een paar vervolgvragen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken waarover wordt gediscussieerd of die voor een deel al zijn opgehelderd door aanvullende informatie. De aanvraag heeft betrekking op 2 840 ontslagen bij het bedrijf DELL in de graafschappen Limerick, Clare en North Tipperary en in de stad Limerick, waarvan er 2 400 zijn aangemerkt voor bijstand. Hiervoor is een totaal van 14,8 miljoen euro voorzien. Na een intensief debat in de Begrotingscommissie hebben we in beide gevallen groen licht gegeven voor de beschikbaarstelling van middelen uit het fonds. Ik wil u echter herinneren aan mijn eerdere opmerking waarin ik de Commissie gevraagd heb om hier nogmaals een duidelijk standpunt over in te nemen en ik juich het zeer toe dat de zeer fundamentele kwesties over de beschikbaarstelling van financiële instrumenten van de Europese begroting vandaag op de agenda zijn gezet door de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken.

Ik wil de plenaire vergadering voorts verzoeken het verslag goed te keuren.

Pervenche Berès, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, tijdens de behandeling van deze twee aanvragen voor het gebruik van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering heeft de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken besloten een mondelinge vraag te stellen over verplaatsingen van bedrijven naar het buitenland, vooral van multinationals. Wat betreft het geval Ierland hebben wij ons namelijk rekenschap gegeven van de moeilijkheden of tegenstrijdigheden die het gebruik van een dergelijk fonds met zich mee kunnen brengen. Op geen enkel moment hebben de leden van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken de Ierse werknemers in gijzeling willen nemen of willen dreigen hun niet te hulp te komen, nu zij zich in een kritieke situatie bevinden door de bedrijfsstrategie en bedrijfsverplaatsing van Dell.

Wij hebben in deze kwestie eenvoudigweg het volgende geconstateerd: zelfs toen voorzitter Barroso op 19 september aankondigde dat Dell – of liever de ontslagen werknemers van Dell – 19 miljoen euro aan steun zou ontvangen – het bedrag waarover wij vanavond debatteren – om de ontslagen werknemers te helpen de periode van omscholing die voor hen lag, door te komen, nam Dell op diezelfde dag Perot Systems over, waarmee de onderneming haar aandelenkoers kon verhogen. Enkele dagen later, op 23 september, keurde commissaris Kroes staatssteun van meer dan 54 miljoen euro goed voor de vestiging van een Dell-fabriek in Polen.

Hierover hebben wij vragen gesteld aan zowel commissaris Špidla als commissaris Kroes. In een lange brief antwoordden zij ons dat zij er zelf van uit waren gegaan dat Dell de Europese markt vanuit twee productielocaties zou bevoorraden. Ik constateer dat toen Dell een van deze productielocaties sloot, dat niets veranderd heeft aan onze totaalbeoordeling van de strategie van Dell.

Welke conclusie kunnen wij trekken? Dat Dell zich niet houdt aan de Europese wetten inzake de rechten van werknemers of van vakbonden, waarover wij elke dag spreken. We hebben hier dus echt een probleem: de begroting van de Europese Unie wordt gebruikt om enerzijds het investeringsrendement van de Amerikaanse aandeelhouders te vergroten en anderzijds in schril contrast daarmee binnen de Europese Unie de Ierse werknemers te confronteren met de situatie van Poolse werknemers, en dat terwijl wij de moeilijkheden met de begrotingsprocedure en met de financiering van het herstelplan onderkennen. Dat is zeker niet de filosofie die wij voor ogen hadden toen wij ons sterk maakten voor de toepassing van het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering.

Dat is vast niet uitsluitend de verantwoordelijkheid van commissaris Špidla, maar ik denk dat we door wat er nu gebeurt, wel heel precies moeten kijken naar de voorwaarden waaronder de Gemeenschapsbegroting wordt aangewend om strategieën van grote bedrijven te ondersteunen. Wij worden in deze overtuiging

gesterkt door het herstelplan dat onder de verantwoordelijkheid van de huidige voorzitter van de Commissie, de heer Barroso, is uitgewerkt. Een van de belangrijkste werkgelegenheidsmaatregelen in dat plan houdt namelijk in dat we er in eerste instantie voor moeten zorgen dat werknemers hun baan behouden.

De Commissie was op de hoogte van de strategie van Dell met betrekking tot de beide locaties en toen bleek dat er wellicht een keuze tussen de locaties zou worden gemaakt, had de Commissie zich volgens mij proactiever moeten opstellen. Dan had zij met Dell kunnen onderhandelen over een transformatie van de vestiging in Ierland, aangezien de onderneming de locatie voor bureaucomputers in Ierland wilde omvormen tot een locatie voor draagbare computers, die inmiddels in Polen is ingericht. Nu de Commissie dit soort constructies van multinationals ondersteunt, vinden wij dat wij structureel meer mogelijkheden moeten krijgen om onze stem te laten horen.

Volgens mij moet deze bezinning ertoe leiden dat de volgende Commissie, en vooral de heer Mario Monti, de taak die haar is toevertrouwd, gaat uitvoeren. Zij moet veel proactievare voorstellen uitwerken over de wijze waarop wij Gemeenschapsgelden besteden in geval van bedrijfsverplaatsingen waarbij een confrontatie ontstaat tussen de werknemers van de ene lidstaat en de werknemers van een andere lidstaat. We hebben dan immers te maken met een strategie van multinationals die niet strookt met de geest van sociale wetgeving, zoals wij die graag in het kader van een sociale markteconomie belichaamd zouden willen zien.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, allereerst zou ik de rapporteur hartelijk willen bedanken voor zijn steun voor het voorstel van de Commissie om het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering in te zetten in reactie op de ontslagen in de textielsector in België en de computerproductie in Ierland. Geachte rapporteur, u heeft een aantal opmerkingen verbonden aan uw steun voor het voorstel waarop ik nu zou willen reageren. Ik zal me daarbij beperken tot begrotingskwesties, aangezien we op een later moment nog tijd hebben voor de behandeling van de overige in uw verslag genoemde punten.

Het eerste begrotingsaspect waar u op ingaat, betreft de financieringsbronnen. U herinnert er ons aan dat het Europees Sociaal Fonds niet de enige bron van financiering zijn mag. Het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering is gezien het feit dat het niet over eigen middelen beschikt vanuit begrotingsoogpunt een bijzonder instrument. De financiering van het fonds is niet gebonden aan vaste begrotingsperiodes. Het gaat er met name om te kijken welke begrotingsposten er op een bepaald moment beschikbaar zijn en in de tweede plaats gaat het erom de begrotingsautoriteit middels een herziene begroting een voorstel te doen tot vrijmaking van de benodigde bedragen. Dit proces wordt van geval tot geval vormgegeven, afhankelijk van wat er nodig is. Het klopt inderdaad dat het Europees Sociaal Fonds technisch gezien tot nog toe de belangrijkste bron van financiering was. Ik zeg met nadruk "technisch gezien", aangezien het Europees Sociaal Fonds aan het einde van de begrotingsperiode niet met minder middelen komt te zitten. Dat is een uitermate belangrijk punt.

Het tweede door u genoemde onderwerp heeft niet zozeer met de begroting te maken, als wel met de besluitvorming. U vraagt namelijk de Commissie om voorstellen te doen voor vrijmaking van de gelden uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering middels zelfstandige documenten. De Commissie is zich zeer wel bewust van de voordelen van een dergelijke individuele benadering, bestaande uit de mogelijkheid het risico op mislukking of op gijzeling van het fonds volledig tot nul terug te brengen.

Het is desalniettemin tevens noodzakelijk te kijken naar de nieuwe subsidiabiliteitscriteria waarover we vorig jaar gedebatteerd hebben en waar u uw goedkeuring aan verbonden heeft. We verwachten als gevolg van deze nieuwe criteria de komende maanden een beduidend hoger aantal verzoeken. Het is dan ook geenszins zeker of de behandeling van de desbetreffende documenten sneller verlopen zal wanneer deze op individuele basis ingediend zouden worden. Dat neemt niet weg dat de Commissie ervan overtuigd is dat zonder te kijken naar dit risico op enige technische complicaties bij het werk, behandeling van geval tot geval uiteindelijk de beste keuze is, omdat het werk dan naar verwachting van betere kwaliteit zal zijn. De Commissie neemt dan ook kennis van uw belangstelling hiervoor en zal in de komende begrotingsperiodes haar methodes dienovereenkomstig aanpassen. In beide gevallen kan ik heel duidelijk zijn en ben ik dat dan ook.

Wat de tweede kwestie betreft, doet het de Commissie deugd dat het Parlement zich achter het besluit geschaard heeft om het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering in te zetten ter ondersteuning van ontslagen werknemers in de textielindustrie in België en in de computersector in Ierland. In verband met deze kwestie is hier een vraag gesteld voor wat betreft het mogelijke verband tussen bedrijfsverplaatsingen binnen de Europese Unie, de rol van de financiële instrumenten van de Europese Unie en het toezicht op staatssteun door de Commissie.

Allereerst wil ik erop wijzen dat de Commissie zich zeer welbewust is van het feit dat de verplaatsing van bedrijven allesbehalve gunstig is voor de desbetreffende werknemers, hun gezinnen en de regio in kwestie en dat zij daar ook allesbehalve onverschillig tegenover staat. Het is echter niet aan de Commissie om in te grijpen in het besluitvormingsproces van bedrijven, zolang er maar geen inbreuk gepleegd wordt op het communautaire recht. De Commissie wijst er tevens op dat zij over geen enkele bevoegdheid beschikt om bedrijven te doen afzien van ook maar enige beslissing of om deze te doen opschorten en dat bedrijven geen enkele algemene meldingsplicht hebben aan de Commissie voor wat betreft de billijkheid van hun beslissingen. Dienaangaande is de Commissie zich eveneens bewust van de verontrusting over het feit dat regionale staatssteun, inclusief mogelijke bijdragen uit de structuurfondsen, gebruikt zou kunnen worden als middel om investeringen te onttrekken aan andere regio's.

De Commissie wijst erop dat de regelgeving van de Gemeenschap met betrekking tot staatssteun er mede op gericht is ervoor te zorgen dat dergelijke steun ter beïnvloeding van de besluitvorming van ondernemingen over waar zij hun geld investeren alleen toegekend wordt in achtergestelde regio's en dat deze steun nooit ten koste mag gaan van andere regio's. Deze kwestie maakt tevens onderdeel uit van de verordening waarin de algemene voorwaarden voor de structuurfondsen en het Cohesiefonds zijn vastgelegd, alsook van de voorschriften met betrekking tot de regionale steun voor 2007-2013. Dit alles is heeft tot doel ervoor te zorgen dat deze investeringen een werkelijke en ook duurzame bijdrage vormen aan de regionale ontwikkeling.

Overeenkomstig artikel 57 van de algemene verordening inzake de structuurfondsen dienen de lidstaten erop toe te zien dat investeringen waarvoor subsidie werd toegekend gedurende vijf jaar na afronding van het desbetreffende project in stand blijven (drie jaar in geval van kleine en middelgrote ondernemingen). Subsidie dient verplicht te worden terugbetaald ingeval een project wijzigt door veranderingen in de eigendomsverhoudingen of door beëindiging van de productie en deze wijziging van dusdanige aard is dat het karakter van het project of de omstandigheden waaronder het wordt uitgevoerd substantieel veranderen, of ingeval deze wijziging de onderneming of de overheidsinstelling een onevenredig voordeel verschaft. Van de lidstaten wordt geëist dat zij de Commissie elk jaar informeren over dergelijke verregaande wijzigingen, en wel middels verslaglegging van de tenuitvoerlegging van de operationele programma's. Het is dan aan de Commissie om de overige lidstaten van dergelijke wijzigingen op de hoogte te stellen.

In de programmeringsperiode 2007-2013 werd tevens een speciale juridische bepaling ingevoerd om ervoor te zorgen dat ondernemingen die naar aanleiding van de verplaatsing van hun productie binnen een lidstaat of naar een andere lidstaat een terugvordering ontvangen hebben van onterecht uitbetaalde bedragen, geen verdere steun meer uit de fondsen kunnen ontvangen. Hetzelfde geldt voor punt 40 van de richtsnoeren voor regionale steun. Daarin wordt gesteld dat om in aanmerking te komen voor steun, de desbetreffende investering ten minste voor een periode van vijf jaar na beëindiging ervan voor de desbetreffende regio behouden dient te blijven. Indien de steun bovendien berekend wordt op basis van de loonkosten, dienen ook de desbetreffende arbeidsplaatsen gedurende drie jaar na beëindiging van het project ingevuld te blijven. Alle dankzij de investering gecreëerde arbeidsplaatsen dienen voor een duur van vijf jaar vanaf de datum dat deze arbeidsplaatsen voor het eerst ingevuld werden, behouden te blijven voor de desbetreffende regio. Als het om kleine en middelgrote ondernemingen gaat, mogen de lidstaten deze periode inkorten tot drie jaar.

Met deze bepalingen wordt beoogd te vermijden dat er een jacht op subsidies ontstaat en dat fabrieken uitsluitend op basis van de hoogte van de her of der binnen te halen overheidssteun verplaatst worden. Daarbij dient overigens te worden aangetekend dat er rekening wordt gehouden met het feit dat staatssteun slechts een van de vele factoren is die van invloed zijn op de besluitvorming van ondernemingen over een mogelijke verplaatsing van de productie en dat andere factoren, zoals bijvoorbeeld lonen, vaardigheden, belastingen en geografische ligging, gewoonlijk een veel grotere rol spelen.

Dames en heren, ik acht het uiteraard volledig terecht en ook geheel natuurlijk om te debatteren over kwesties met betrekking tot het gebruik van Europese gelden op strategisch niveau, laat dat vooral duidelijk zijn. Ter afsluiting zou ik nog willen opmerken dat geld dat is ingezet of zal worden ingezet in het kader van het Europese fonds voor aanpassing aan de globalisering altijd rechtstreeks ten goede komt aan de getroffen mensen, dus aan de individuele werknemers in zowel België als Ierland, of in eender welke Europese lidstaat. Het geld gaat dus niet naar de bedrijven; het wordt ingezet ten behoeve van mensen, individuen, niet van het bedrijfsleven.

Elisabeth Morin-Chartier, namens de PPE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, ik wil graag terugkomen op de gevallen die wij met het oog op het gebruik van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering moeten bespreken. Uiteraard is het onze bedoeling dat de middelen

van dit fonds worden aangewend om de belangen van de werknemers te behartigen en hun inzetbaarheid te vergroten wanneer de sector waarin zij werken door ontslagen wordt getroffen.

Net als mevrouw Berès wil ik het over Dell hebben. In de fabriek in Ierland werden bureaucomputers gemaakt. Nu heeft de Commissie steun gegeven aan de vestiging van een fabriek van dezelfde onderneming in Polen waar draagbare computers worden vervaardigd. Daarmee werd op datzelfde moment de ondergang van de Ierse productie-eenheid ingeluid. Dat is immers de werking van de markt en de vraag naar draagbare computers is nu eenmaal groter.

Toen bleek dat er een keuze tussen beide productielocaties zou worden gemaakt, wisten wij in wat voor moeilijke situatie we met betrekking tot de Ierse werknemers terecht zouden komen. Daarom heeft onze werkgroep die zich bezighoudt met het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering, ieder geval afzonderlijk bestudeerd en de Commissie verzocht zorgvuldig te kijken naar alle steun voor elk van de productie-eenheden, hetzij in Europees verband hetzij op regionaal niveau. Het Europese steunbeleid dat wij ontwikkelen, mag niet op onevenwichtige wijze worden toegepast en zich als een boemerang tegen de werknemers keren.

Wij zouden dus graag zien dat de Commissie reeds in een vroeg stadium grotere waakzaamheid betracht om te voorkomen dat werknemers in de problemen raken.

Alan Kelly, *namens de S&D-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, op 8 januari 2009 heeft het midden-westen van Ierland, in het bijzonder Limerick, Tipperary en North Kerry, een ongekend economisch trauma meegemaakt. De aankondiging dat Dell meer dan 2 000 banen zou schrappen in de regio, samen met duizenden afgeleide banen, betekende een verlies van historische proporties.

De EU heeft via het fonds voor aanpassing aan de globalisering steun toegekend waarmee de economisch kwetsbaren in de regio direct zullen worden geholpen. Wanneer we morgen stemmen zal de 14,8 miljoen euro geen aalmoes maar een echte steun zijn voor meer dan 2 400 mensen om hen te helpen hun leven weer op de rails te krijgen. Dit is zeer welkom.

Het geld wordt gebruikt om werknemers te herscholen, om hulp te bieden bij het opstarten van ondernemingen en om mensen arbeidsbemiddeling te bieden, hetgeen zeer nodig zal zijn. Alleen het feit al dat hier vanavond vertegenwoordigers van de werknemerscommissie van Dell aanwezig zijn en dit debat volgen, laat zien hoe diep dit fonds de werknemers van Dell heeft geraakt en hoezeer zij dit verwelkomen.

Ik moet echter benadrukken dat we pas halverwege zijn. We hebben nu achttien maanden waarin we het kunnen uitgeven, en ik roep vanavond onze lokale minister in Ierland op, de minister van Ondernemingszaken Coughlan, om persoonlijk te interveniëren en er op toe te zien dat er een plan van aanpak is om het geld uit te geven. Het is een eenmalig fonds voor gewone werknemers, en zij krijgen deze kans nooit meer. Minister Coughlan, zorg alstublieft voor een goede organisatie en buig deze unieke kans om in het voordeel van het midden-westen van Ierland.

Ik wil de leden, en met name mijn eigen collega's, bedanken voor hun steun voor de Dell-aanvraag en ik wil hun tevens vragen om de verdere aanvragen, afkomstig van Waterford Crystal en SR Technics, waarbij sprake is van soortgelijke omstandigheden, te steunen.

Marian Harkin, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn eerste opmerking is dat het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering een echte uiting van solidariteit is tussen EU-burgers en lidstaten. Ten tweede ben ik als Iers parlamentslid zeker zeer verheugd dat de werkloos geworden werknemers van Dell nu in ieder geval de kans hebben om vooruit te kijken en plannen voor de toekomst te maken. Maar, zoals Alan Kelly heeft gezegd, het is erg belangrijk om ervoor te zorgen dat programma's of opleidingen die nu in gang worden gezet, op maat gemaakt zijn om tegemoet te komen aan de behoeften van werknemers en dat de mogelijkheid om weer de arbeidsmarkt op te gaan of om een eigen bedrijf te starten, het duidelijke doel is van elke bijstand.

Tot slot wil ik de rol van het Parlement erkennen bij de goedkeuring voor de steun aan de Dell-werknemers. Ondanks enkele zeer ernstige kwesties die hier vanavond zijn besproken, hebben we de werknemers niet in gijzeling gehouden en hebben we de aanvraag voor 14,8 miljoen euro goedgekeurd. De Commissie moet echter waarborgen dat er samenhang in het industrieel beleid van de EU is en dat de EU-begroting niet wordt gebruikt om de waarde van sommige bedrijven te vergroten voor de aandeelhouders, terwijl de werknemers in de EU daar een prijs voor betalen.

Marije Cornelissen, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – De aanvraag van Ierland voor Europees geld voor de werkelozen die het bedrijf Dell achterlaat bij de sluiting van de Ierse vestiging heeft een aantal vragen aan het licht gebracht die moeten worden beantwoord.

Dat een bedrijf zoals Dell een vestiging in het ene land sluit en in het andere land opent is in principe het gevolg van een normale marktwerking. Maar de verschillende vormen van overheidssteun die erbij komen kijken veranderen deze zaak. Dell heeft zich een aantal jaren geleden met overheidssteun gevestigd in Ierland. Nu sluit Dell haar Ierse deuren en opent een vestiging in Polen, wéér met staatssteun. Ondertussen wordt voor de Ierse werkelozen die Dell achterlaat niet een sociaal plan vanuit het bedrijf betaald, maar een beroep gedaan op het Europese globaliseringsfonds. Dat legt in mijn ogen een serieus gebrek aan coherentie in het industrieel beleid en het werkgelegenheidsbeleid bloot. Want hoeveel werkgelegenheid is er nu uiteindelijk gecreëerd met al het overheidsgeld dat én Ierland, én Polen én de Europese Unie in Dell hebben gepompt?

De vraag is daarom, hoe gaan de Commissie en de lidstaten samen ervoor zorgen dat hun beleid wél overeenstemt? En hoe kunnen wij ervoor zorgen dat het globaliseringsfonds een ondersteuning is van de inspanningen die een bedrijf doet voor de medewerkers en niet grotendeels daarvoor in de plaats komt?

Ilda Figueiredo, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, wij hebben altijd aangedrongen op een herziening van het EU-beleid inzake de verplaatsing van bedrijven en wij zijn altijd van oordeel geweest dat het fonds voor aanpassing aan de globalisering slechts een lapmiddel is voor werknemers die het slachtoffer zijn van strategieën van multinationals of de afwezigheid van een adequaat industriebeleid waarin de nadruk wordt gelegd op de productie en degelijke banen met rechten. Daarom pleiten wij voor nieuwe beleidsmaatregelen ter bevordering van de sociale ontwikkeling en vooruitgang.

Anderzijds zijn wij van oordeel dat de Ierse werknemers niet dubbel benadeeld mogen worden door de strategie van Dell, die gebaseerd is op winstbejag en sociale dumping. De multinational heeft in Ierland zijn deuren gesloten en heeft steun ontvangen om zich in Polen te vestigen.

Daarom steunen wij dit verslag.

Desalniettemin verzoeken wij de Europese Commissie met toekomstgerichte oplossingen te komen. Wij dringen aan op een drastische wijziging van het beleid, efficiënt toezicht op het toekennen van steun aan multinationals, een echt industriebeleid en een resolute investering in het scheppen van banen met rechten.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Mijnheer de Voorzitter, ten eerste wil ik de Commissie graag oprecht bedanken dat zij dit royale fonds voor het werkeloze personeel van Dell beschikbaar heeft gesteld. Ik wil vooral Gerry en Denis verwelkomen, die hier vanavond bij ons zijn.

(EN) De Europese Unie en in het bijzonder de Commissie komt zonder twijfel zeer veel lof toe voor het helpen van de werknemers bij Dell, en ik wil hier mijn respect voor uitspreken. Dit geldt eveneens voor voormalige collega's, van wie er twee hier vanavond zijn, Marian Harkin en Brian Crowley, en ook voor mijn onmiddellijke voorganger, Colm Burke, voor het in gang zetten van dit fonds afgelopen mei.

De Commissie heeft twee grote wijzigingen aangebracht die erg belangrijk waren voor ons: verlaging van de 50/50-financiering van 35 voor de nationale regering en 65 voor de Commissie en het verlagen van het aantal van 1 000 naar 500, waardoor de financiering te zijner tijd hopelijk ook beschikbaar is voor de mensen bij Waterford Crystal en SR Technics.

Ik wil hier twee waarschuwingen aan toevoegen. De eerste is dat de tweejarige verlenging van de periode moet worden uitgebreid naar drie, omdat veel mensen derdegraads cursussen zullen volgen, die gewoonlijk drie jaar duren, en de tweede is dat de begindatum niet de aanvraagdatum moet zijn maar de datum van de aftekening hier in het Parlement en de Raad.

Dit gezegd hebbende wil ik nog twee punten naar voren brengen. Mensen zijn zeer dankbaar voor wat er is gebeurd. U hebt hoop gegeven in tijden van wanhoop. U hebt solidariteit getoond in plaats van isolatie, en dit fonds zal goed gebruikt worden. Ik ben er zeker van dat het wel eens het beste fonds en de beste financiering zou kunnen zijn die de Europese Commissie ooit heeft gegeven. Ik wil u zeer hartelijk danken.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, diverse punten zijn aan de orde gesteld, maar het gebruik van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG) roept twee gevoelens bij mij op.

Ten eerste ben ik blij dat dit fonds bestaat. De Europese werknemers moeten weten dat Europa aan hun kant staat in de moeilijke momenten die wij momenteel doormaken. Ten tweede doet het mij deugd dat België geprezen wordt om de kwaliteit van de samenwerking tussen de sociale partners bij de samenstelling van het dossier.

Helaas stemt de werking van het EFG mij eveneens treurig. Allereerst verraadt het succes ervan dat Europa in een moeilijke economische situatie verkeert, met alle maatschappelijke gevolgen van dien, ons allen welbekend.

Ten tweede zijn er in het geval van Dell vraagtekens gesteld bij de samenhang tussen het fonds en andere steuninstrumenten. Wat dit betreft schaar ik mij volledig achter het betoog dat mijn collega Pervenche Berès zojuist heeft gehouden.

Ten slotte moeten de betalingskredieten die nodig zijn om de toewijzingen uit het fonds te realiseren, uit andere begrotingsposten worden overgeheveld. Bij mijn weten dienen deze kredieten stelselmatig aan het Europees Sociaal Fonds te worden onttrokken. Dat is mogelijk geworden door de snelheid waarmee gelden in de structuurfondsen worden gestort, al zou het tempo nog hoger mogen liggen. De structuurfondsen behoren echter gebruikt te worden voor de doeleinden waarvoor zij in het leven zijn geroepen.

Ter afsluiting stel ik voor dat we ons gaan bezinnen op de financiering van het EFG en ik merk dat er bij de Commissie een opening is, misschien niet zozeer om dit fonds qua begrotingsgrondslag meteen op gelijke voet met de andere fondsen te plaatsen, maar in ieder geval wel om ervoor te zorgen dat het fonds niet langer uitsluitend uit de sociale structuurfondsen wordt gefinancierd.

Ivo Belet (PPE). – Graag een korte structurele kanttekening bij de structurele werking van het fonds. Wij zijn uiteraard bijzonder gelukkig met de projecten die hier vandaag op tafel liggen en die morgen worden goedgekeurd. Maar alles kan beter natuurlijk, vandaar een korte opmerking.

Het fonds, beste collega's, schiet soms aan zijn doel voorbij, gewoonweg omdat de procedure te stroef is, mijnheer de commissaris. Het kerndoel van het fonds is toch dat werknemers die getroffen worden en hun job verliezen, snel worden begeleid en aan een nieuwe baan worden geholpen. Dat lukt vandaag de dag niet altijd, omdat wij onvoldoende kort op de bal kunnen spelen, en dat is heel vervelend, zeker voor oudere werknemers. *Outplacement* en opvang vereisen toch een snelle en kordate aanpak, en daar ontbreekt het nu totaal aan.

Bovendien lijdt het Globalisatiefonds aan een gebrek aan flexibiliteit, en als je als werknemer je baan verliest en je komt ongelukkig genoeg uit een onderneming die niet op de lijst staat, kom je gewoonweg niet in aanmerking voor begeleiding. Wij worden dagelijks geconfronteerd met dergelijke verhalen van getroffen werknemers die niet in aanmerking komen, en wij kunnen moeilijk uitleggen – het is te ingewikkeld om uit te leggen – waarom dat niet lukt.

Ik denk dat wij daarvoor zo snel mogelijk een concrete oplossing moeten vinden, commissaris, en dat wij nood hebben aan een veel snellere aanpak en zo mogelijk ook een formule waarmee wij zogenaamd "enveloppe-gericht" kunnen werken. Ik denk dat wij daar de komende weken en maanden werk van moeten maken.

Markus Pieper (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, het fonds voor aanpassing aan de globalisering helpt mensen om zich verder te scholen en te kwalificeren. Dat is de sociale kant van Europa, en het is een goede kant. De Commissie heeft echter ook de subsidies aan Dell in Polen onderzocht op hun subsidiabiliteit. Zij heeft 54 miljoen euro staatssteun van Polen voor Dell goedgekeurd, omdat deze steun naar verluidt goed was voor de regionale economische ontwikkeling.

Als eerste rijst dan de vraag of we in Europa echt concurrentie moeten hebben tussen onszelf als het gaat om belastinggeld. Het antwoord is 'nee'! We moeten de subsidieregelingen veranderen, zodat er geen subsidies meer worden betaald bij bedrijfsverplaatsingen, ook niet door de lidstaten.

Ik heb nog een andere vraag, direct aan de Commissie: zit er bij de 54 miljoen euro van Polen voor Dell ook geld uit de Europese structuurfondsen? Waarom, mijnheer de commissaris, heeft de Commissie hierover geen duidelijk standpunt ingenomen? Ik verzoek de Commissie om haar onderzoeksplicht volgens de verordeningen van de structuurfondsen echt serieus te nemen. Er mag geen Europees geld gaan naar bedrijfsverplaatsingen binnen de Europese Unie. Wat u ons vandaag gegeven hebt, mijnheer de commissaris, was een ontwijkend antwoord. U verschuilt zich achter de verslagen van de Poolse regering. U hebt echter niet direct gecontroleerd of de Europese verordening inzake de structuurfondsen ook echt is nageleefd.

Laten we eindelijk transparantie creëren en elke afzonderlijke subsidie uit de structuurfondsen publiceren, zoals bij het landbouwbeleid al het geval is. Dat is de enige manier waarop we echt vertrouwen kunnen wekken in het Europees structuurfondsenbeleid.

Csaba Óry (PPE). – (HU) Ik herinner me nog goed dat we, toen we dit fonds voor aanpassing aan de globalisering (EGF) in het leven riepen, al hevige discussies voerden over het feit dat het niet goed zou zijn als met de subsidies uit het EGF in plaats van de schade te verzachten de ontslagen werknemers zouden worden geholpen terug te keren op de arbeidsmarkt, waardoor bedrijven als het ware zouden worden gestimuleerd om zonder problemen gebruik te maken van dit instrument voor verplaatsing, aangezien het fonds de kosten van de gedupeerden toch wel vergoedt.

Het geval Dell is symptomatisch omdat we merken dat verzachting van de schade en solidariteit niet in dit verhaal voorkomen, maar dat er in plaats daarvan bijna een stimulerende werking van dit fonds uitgaat, aangezien Dell zowel steun krijgt bij de ontslagprocedure als bij de verplaatsing. Het gaat er hier dus gewoon om dat de Europese gelden niet adequaat zijn gecoördineerd. Het EGF sluit aan bij het mededingingsbeleid en de structuurfondsen. Het is zinloos, volstrekt nutteloos en in strijd met de doelstellingen van het fonds als we deze gelden voor een tegengesteld doel en op ongecoördineerde wijze gebruiken. Ik zou de Commissie er dus op willen wijzen dat er moet worden gezorgd voor een gecoördineerde besteding van de Europese publieke middelen om zulke verwarring in de toekomst te voorkomen.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, de economische en financiële crisis heeft de ijzer- en staalindustrie en de scheepsbouw getroffen en zal dit blijven doen. Galați, de stad waar ik vandaan kom, is getroffen door het verlies van duizenden banen in de metaalindustrie en op de scheepswerven.

Gebruik van het Europees fonds voor de aanpassing aan de globalisering is een oplossing voor de korte en middellange termijn, ter ondersteuning van werknemers in een moeilijke situatie na het verlies van hun baan. Ik wil benadrukken dat het noodzakelijk is om te investeren in de modernisering van bedrijven in de zware industrie, zodat zij hun vervuiling in de toekomst kunnen terugdringen. Zo kunnen banen behouden blijven en werknemers op de lange termijn worden beschermd.

Brian Crowley (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, net zoals mijn collega's wil ik de commissaris en de rapporteur bedanken voor hun inzet voor deze zaak. De commissaris zal zich vast nog wel kunnen herinneren dat ik en een van mijn voormalige collega's, Colm Burke, in januari een ontmoeting met hem hadden om te proberen het fonds voor aanpassing aan de globalisering voor de werknemers van Dell van de grond te krijgen.

Ik denk dat het duidelijk aangeeft hoeveel wij, op het niveau van de Europese Unie, hebben ingebracht met betrekking tot het vooropstellen van mensen, ervoor zorgen dat mensen tot de kern van het beleid worden gemaakt, proberen te waarborgen dat hun levens worden beschermd en dat de Europese Unie bij problemen of moeilijkheden snel kan reageren.

Wat mijzelf betreft wil ik de commissaris persoonlijk bedanken voor zijn actieve betrokkenheid hierbij, niet alleen hier in het Parlement of met mij persoonlijk, maar ook omdat hij naar Limerick is gegaan en met de werknemers heeft gesproken.

En ik wil tot mijn collega's zeggen, die af en toe een afleidingsmanoeuvre hebben geprobeerd met betrekking tot andere kwesties, dat het fonds voor aanpassing aan de globalisering, met al zijn gebreken, een positieve zaak van de Europese Unie is, en één die we moeten stimuleren om te groeien en te bloeien, en, het allerbelangrijkst, om terug te gaan naar het oude gezegde: geef een man een vis en je voedt hem voor een dag, leer een man hoe te vissen en hij kan zichzelf een leven lang voeden. Dat is wat we dankzij het fonds voor aanpassing aan de globalisering kunnen doen.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag terugkomen op de tweede verklaring van commissaris Špidla. Hij zei dat we besluiten van ondernemingen niet kunnen beïnvloeden. Dat is gewoon niet waar. Natuurlijk beïnvloeden we besluiten van ondernemingen door subsidies te betalen, betalingen uit de Europese structuurfondsen te doen en steun te verlenen.

Daarom heeft het Parlement bij de onderhandelingen over de verordening juist over deze kwestie van bedrijfsverplaatsingen gediscussieerd. Uiteindelijk is het Parlement echter door de knieën gegaan, waarbij helaas ook de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) vóór stemde, mijnheer Pieper, en heeft het een duur van slechts vijf jaar vastgelegd in de verordening inzake de structuurfondsen, wat natuurlijk

helemaal niet genoeg is als we kijken naar de omvang van de subsidies. De Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie was de enige fractie die toen heeft gezegd dat we minstens tien jaar nodig hebben voor het deel van de verordening dat de commissaris heeft geciteerd, waarin het gaat om terugbetaling door bedrijven die weggaan. Het enige dat ik kan zeggen, is dat de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie gelijk had.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, door het beschikbaar stellen van middelen uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering biedt de Unie opnieuw met vereende krachten het hoofd aan de economische moeilijkheden die deze keer het gevolg zijn van structurele veranderingen in de wereldhandel. Net als bij de financiële crisis kan alleen een geïntegreerde aanpak doeltreffend zijn bij het bestrijden van de gevolgen van de globalisering.

Dankzij de financiële middelen die zijn vrijgemaakt voor mensen die hun baan hebben verloren, hebben zowel werknemers uit de Belgische textielsector als personeelsleden van de Dell-fabriek in Ierland rechtstreeks de gelegenheid gekregen om zich om te scholen en ander werk te vinden. Het fonds heeft tevens tot doel ondernemerschap en zelfstandige activiteiten te bevorderen. Deze steun voor specifieke sectoren in verschillende landen is een passende uitdrukking van de maatschappelijke solidariteit in de Europese Unie.

Het is een feit dat Dell, dat het vertrek van zijn productie uit Ierland heeft gerechtvaardigd met de noodzaak om op zoek te gaan naar een land met lagere productiekosten, binnen de grenzen van de Europese Unie nog een dergelijk land heeft gevonden. Dell heeft voor een locatie in de Poolse stad Łódź gekozen. De regio rond Łódź verkeert in een moeilijke situatie op het gebied van werkgelegenheid. Met de komst van de Dell-fabriek zijn er ongeveer tweeduizend nieuwe banen gecreëerd. Deze investering zal niet alleen tot een merkbare verbetering van de situatie in en rond Łódź leiden, maar zal ook het groeitempo in de hele provincie verhogen.

Pervenche Berès, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mijn geachte collega, de heer Crowley, graag geruststellen. Geen enkel lid van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken heeft de doeltreffendheid of het nut van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering in twijfel getrokken. Wij denken alleen maar dat verdere verbeteringen mogelijk zijn.

Ik wil ook graag reageren op een uitspraak van de commissaris, die zojuist zei dat we moeten voorkomen dat iedereen naar believen gelden uit de fondsen probeert los te krijgen. Maar dat is nu juist het probleem waarmee we op dit moment worden geconfronteerd.

Wat gaat u tegen de volgende commissaris zeggen die met het fonds voor aanpassing aan de globalisering zal worden belast? Ik neem tenminste aan dat u voorbereidingen zult treffen om dit dossier aan hem of haar over te dragen. Het geval Dell laat ons immers duidelijk zien dat de geldende procedure dreigt te worden omzeild en dat er misbruik dreigt te worden gemaakt van de Gemeenschapsfondsen en van de goedkeuringen die in het kader van het mededingingsbeleid zijn verleend.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Dames en heren, het debat kan mijns inziens worden samengevat als zijnde twee parallelle lijnen. In de eerste wordt geconstateerd dat het fonds voor aanpassing aan de globalisering wel degelijk effect heeft, maar dat er redenen bestaan voor optimalisering van het gebruik ervan. Zo werd er onder meer over tijd gesproken. Ik denk dat deze tijdskwestie reeds min of meer is opgelost dankzij het feit dat het een lidstaat te allen tijde vrij staat in te grijpen en daarna de kosten terug te vorderen. Desalniettemin ben ik van mening dat dit wel degelijk een onderwerp is dat nadere discussie behoeft en dat de oplossing gezocht moet worden in de aangegeven richting.

Zo werd er ook gesproken over een eventuele aparte begrotingslijn. Het klopt dat deze op het moment van ontstaan van het fonds niet gerealiseerd kon worden, maar dat vormt geen enkele belemmering voor de goede werking van het fonds. Ik denk dan ook dat het nodig is alle vragen die maar gesteld kunnen worden inderdaad gesteld moeten worden om vervolgens, indien die zich aandoet, een betere oplossing te kiezen dan de oplossing die we eerder gevonden hadden. Dat doet echter niets af aan het feit waar alles om draait, namelijk dat dit fonds zich in tijden van crisis bewezen heeft en dus daadwerkelijk een helpende hand biedt.

Het tweede vraagstuk in het debat betreft echter een beduidend ingewikkeldere kwestie. Ik heb het hier over bedrijfsverplaatsingen en mogelijke subsidieconcurrentie en allerlei daarmee samenhangende en buitengewoon ingewikkelde vraagstukken. Het is inderdaad zeer terecht dat hier de nodige aandacht aan wordt besteed. Ook is het belangrijk dat dit gedaan wordt op basis van een gedegen inzicht in de achterliggende feiten. Ik zou dan ook graag een aantal feiten willen inbrengen in dit debat in verband met de kwestie Dell, feiten die een zeker verband vertonen met onze beraadslagingen over de problematiek als geheel.

Het eerste feit is dat, in tegenstelling tot wat algemeen gedacht wordt, de loonkosten per productie-eenheid in Polen volgens gegevens van de OESO beduidend hoger liggen dan in Ierland. Met andere woorden: de loonkosten in Polen zijn niet lager maar juist hoger dan in Ierland. Dat is een zeer belangrijk punt. Met het kriskras trekken van allerlei conclusies op basis van simplistische vergelijkingen tussen complexe situaties komen we echt niet ver. Voordat we over dit soort zaken in discussie treden, is het dus absoluut noodzakelijk dat we er ons eerst gedegen in verdiepen en zo ons blikveld verruimen.

Het volgende punt betreft de kwestie Dell an sich. Dell is inderdaad in 1991, achttien jaar geleden dus, begonnen met de productie in Limerick. Verder heeft Dell hiervoor inderdaad geen enkele steun ontvangen uit de Europese fondsen. Er bestaat inderdaad geen enkele informatie hieromtrent, hoewel ik niet kan uitsluiten dat het bedrijf steun ontvangen heeft uit de regionale fondsen omdat er toentertijd, in 1990 dus, geen methodes en ook geen verplichtingen bestonden die ons nu in staat zouden stellen dergelijk informatie boven water te krijgen. Een volgend feit is dat Dell het besluit om de productie naar Łódź te verplaatsen in 2007 genomen heeft. Het is tevens een feit dat de staatssteun afkomstig is uit de Poolse staatskas en dat deze steun aangekondigd werd in december 2007. Het betreft dus allesbehalve middelen uit de Europese structuurfondsen. In dit geval – en dat is niet in alle gevallen zo, maar alleen wanneer het om bedragen boven de 50 miljoen euro gaat, en daar hebben we het hier over – wordt er een zeer gedetailleerde analyse uitgevoerd, onder meer van kwesties met betrekking tot de arbeidsmarkt. De Commissie is aldus tot de conclusie gekomen dat deze twee ver in de tijd van elkaar af liggende handelingen niet op gelijke wijze met elkaar in verband staan. Dat is echter op zich zonder verdere betekenis en doet niets af aan het feit dat het gebruik van Europese middelen telkens weer onderwerp dient te zijn van gedegen discussies, te voeren op basis van telkens weer nieuw opgedane feitenkennis. Het doet ook niets af aan het feit dat er altijd gestreefd moet worden naar een grotere onderlinge samenhang. De kwestie Dell vormt wat mij betreft een goed uitgangspunt hiertoe en verdere discussies mogen we dan ook zeker niet uit de weg gaan.

Dames en heren, hartelijk dank voor dit debat en voor de door u geboden gelegenheid om hier samen na te denken over verschillende aspecten van de inzet van het Europees fonds voor aanpassing van de globalisering. Ik zou graag tot slot nog willen opmerken dat er bij een groot deel van ons beleid het risico bestaat op een onsamenhangende of niet geheel optimale toepassing ervan en dat dit inherente risico gedurende de ontwikkeling van het beleid altijd aanwezig zal zijn. Dit is iets wat we terdege dienen te beseffen omdat alleen zo de durf opgebracht kan worden om met een frisse en kritische blik naar een aantal vanzelfsprekende principes te kijken. Dat is nodig om tot intellectuele en technische oplossingen alsook politieke overeenstemming te kunnen komen voor het omgooien van deze oude, vertrouwde en mogelijk veelal verouderde methodes.

Reimer Böge, rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag nog een keer zeggen dat we ons de afgelopen maanden tot het uiterste hebben ingespannen, in de samenwerking tussen de Begrotingscommissie en de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, om de procedures zo snel mogelijk in gang te zetten op basis van een standpunt van laatstgenoemde commissie – die zelfs een speciale werkgroep hiervoor heeft ingesteld – om de middelen zo snel mogelijk beschikbaar te stellen, na zorgvuldig onderzoek in het belang van de getroffen werknemers en hun directe familieleden.

Ik wil ten tweede zeggen dat in het kader van het onderzoeken van het meerjarige financiële kader en de nieuwe instrumenten, en in het kader van de toetsing en de herziening van de begroting, we ook de werking en de toegevoegde waarde moeten onderzoeken van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering, net als van alle andere instrumenten, en dan met name met het oog op het effect op het beheer en op de interactie van de instellingen op nationaal en Europees niveau. We moeten erover nadenken hoe deze interactie met het Europees Sociaal Fonds (ESF) zo mogelijk nog efficiënter kan worden vormgegeven. We moeten daarom openstaan voor alle mogelijke discussies die tot een verbetering zouden kunnen leiden.

Wat betreft de bronnen van de financiering, mijnheer de commissaris, hebt u natuurlijk helemaal gelijk, puur technisch gezien, in wat u zegt over de betalingskredieten uit het ESF. Uiteindelijk wil ik echter wel dat het totaalplaatje van vastleggingen en betalingen volgens het meerjarige financiële kader, zowel voor de structuurfondsen als voor het ESF, zal zijn zoals we het in de totaalcijfers zijn overeengekomen. Het mag niet zo zijn dat, door ontoereikende implementatie, problemen bij de controle- en beheersystemen en te late implementatie van deze fondsen, geld eventueel onbenut blijft en dat wij dan elk jaar een stukje van dat geld nemen om aanvullende programma's als deze te financieren. Dat is niet in het belang van de grondlegger.

We zullen voorlopig voor kennisgeving aannemen wat u hebt gezegd over staatssteunregelingen. We hebben natuurlijk vergelijkbare vragen gesteld met betrekking tot Nokia in Bochum en de verplaatsing naar Roemenië. Ondanks dat moet ik zeggen dat het noodzakelijk is om hier heel goed te kijken naar de interactie tussen de

Commissie en de rapportageverplichtingen van de lidstaten. Soms heb ik de indruk dat een en ander bij deze kwesties op een vergelijkbare manier verloopt als bij de controle op de visquota: elke kant schuift een stukje op naar de andere zonder dat er uiteindelijk een efficiënt systeem ontstaat. We zullen dan ook aan de bal blijven en deze kwesties ook in vergelijkbare situaties heel intensief controleren en erop staan dat de Commissie handelt in overeenstemming met de verordeningen en regels die we in 2007 hebben besloten.

Tot slot mijn verzoek aan u allen: stem morgen voor deze beschikbaarstelling van middelen uit het fonds voor aanpassing aan de globalisering.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten. De stemming vindt woensdag 25 november 2009 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Iosif Matula (PPE), schriftelijk. – (RO) Mijnheer de Voorzitter, ik steun het rapport dat mijn collega, de heer Böge, heeft ingediend. Ik ben namelijk van mening dat vele Europese werknemers die hun baan hebben verloren steun nodig hebben, onder andere van de EU-fondsen. In 2009 is meer dan 37 miljoen euro uitgekeerd aan 10 275 werknemers, hetgeen ver verwijderd blijft van het plafond van 500 miljoen dat jaarlijks voor dit Europese fonds wordt voorzien. Ik moet benadrukken dat deze gelden bedoeld zijn voor overtallige werknemers en niet voor bedrijven. De EU moet geen financiële steun verlenen aan bedrijven die verhuizen en werknemers ontslaan, vooral niet als ze het bedrijf buiten de EU verplaatsen of op hetzelfde moment hulp ontvangen van een andere lidstaat.

Het is cruciaal dat wij de manier waarop bedrijven verhuizen zeer nauwkeurig in de gaten houden. De last van de sociale kosten waarmee een sluiting of verhuizing van een fabriek gepaard gaat moet niet worden gedragen door Europese belastingbetalers. Laten wij niet vergeten dat het fonds is gecreëerd om aanvullende steun te verlenen aan werknemers die ontslagen zijn als gevolg van grote structurele veranderingen in de mondiale zakelijke sector. Na 1 mei 2009 is het ook van toepassing voor hen die zijn ontslagen als gevolg van de mondiale financiële en economische crisis. Ik ben van mening dat toegang tot Europese fondsen nieuwe lidstaten aanzienlijke steun kan geven, waardoor ze de moeilijkheden die voortvloeien uit de economische crisis te boven kunnen komen en zich aan kunnen passen aan de competitieve structuur van de Europese interne markt.

14. Status van het project Euromed-vrijhandelszone (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de mondelinge vraag (O-0116/2009) van Vital Moreira, namens de Commissie internationale handel, aan de Commissie: Stand van zaken aangaande Euromed-vrijhandelszone in 2010 (B7-0222/2009).

Vital Moreira, auteur. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, toen wij deze vraag formuleerden en indienden, was ons nog niet bekend dat mevrouw Ashton niet langer commissaris voor Handel zou zijn. Wij hopen echter dat de Commissie in staat zal zijn ons een antwoord te geven.

Zoals gezegd heeft onze vraag betrekking op de stand van zaken aangaande de Euromed-vrijhandelszone die oorspronkelijk gepland was voor 2010.

Een van de projecten die uit het in 1955 opgestarte proces van Barcelona zijn voortgekomen, is de totstandbrenging van een vrijhandelszone in het Middellandse-Zeegebied voor 2010. Het is de bedoeling dat deze vrijhandelszone van een regionale aanpak uitgaat en een Noord-Zuid- en een Zuid-Zuid-netwerk van vrijhandelsovereenkomsten omvat. Deze doelstelling is echter nog lang niet bereikt. Daarom verzoek ik om antwoord op de volgende vragen.

Is de Commissie van oordeel dat de totstandbrenging van de Euromed-vrijhandelszone voor 2010 vanaf het begin een realistische doelstelling was? Kan zij haar antwoord met redenen staven?

Ten tweede: het is het Europees Parlement bekend dat er op korte termijn een nieuwe routekaart voor Euromed vastgesteld wordt en dat er misschien een nieuw mechanisme komt om handel en investeringen in de regio te stimuleren.

Kan de Commissie nadere details over de juiste praktische aspecten en implicaties van een dergelijk mechanisme verschaffen?

Ten derde: kan de Commissie de stand van zaken in de overeenkomst van Agadir en de inbreng van de Europese Unie om die overeenkomst nieuw leven in te blazen, toelichten, en meer in het algemeen informatie verschaffen over de zuid-zuid-dimensie van het proces van Barcelona, namelijk de Unie voor het Middellandse-Zeegebied?

Ten vierde: kan de Commissie uitleggen hoe zij de aanbevelingen van de universiteit van Manchester in haar duurzaamheidseffectbeoordeling heeft opgevolgd om te waarborgen dat bij de onderhandelingen rekening wordt gehouden met de sociale samenhang en duurzame ontwikkeling, zoals door de studie bepleit?

Ten vijfde: kan de Commissie uitleggen wat de heronderhandelingen over de associatieovereenkomst met Syrië na de opschorting van de overeenkomst in 2004 hebben ingehouden?

Ten zesde: kan de Commissie de onderhandelingen met Libië toelichten, alsmede de doelstellingen van deze onderhandelingen en de huidige stand van zaken?

Ten zevende: verschillende mediterrane landen hebben belangstelling voor sterkere en/of ruimere handelsovereenkomsten met de Europese Unie laten blijken.

Kan de Commissie het Parlement ten eerste meer details over deze nieuwe generatie van handelsovereenkomsten verstrekken?

En kan zij ten tweede aangeven of zij, gelet op de nieuwe bevoegdheden op handelsgebied die het Verdrag van Lissabon aan het Parlement toekent, bereid is om bij de onderhandelingen over de nieuwe overeenkomsten een voorafgaande resolutie van het Europees Parlement in aanmerking te nemen?

Dit zijn onze vragen, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris. Gezien het huidige belang van het proces van Barcelona en het zuidelijke gebied van de Europese Unie zijn wij van oordeel dat het antwoord op deze vragen bijzonder actueel en opportuun is.

Antonio Tajani, *ondervoorzitter van de Commissie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, geachte heer Moreira, ik reageer namens commissaris Ashton.

De oprichting van de Euro-mediterrane vrijhandelszone in 2010 was een realistische doelstelling en volgend jaar zullen we daartoe aanzienlijke vooruitgang hebben geboekt, ook al is duidelijk dat er nog veel moet gebeuren om het potentieel van economische integratie in de Euro-mediterrane regio ten volle te benutten.

Er is met name vooruitgang geboekt op het vlak van de noord-zuid-dimensie. De Europese Unie heeft met alle mediterrane partners, behalve Syrië, bilaterale associatieovereenkomsten gesloten die met name betrekking hebben op de handel in goederen. Er vindt echter meer bilateraal overleg plaats om de handel in landbouwproducten, diensten en de vrijheid van vestiging te bevorderen en tevens om een bindend mechanisme vast te stellen voor geschillenbeslechting. Sommige van deze onderhandelingen zijn al afgerond, de overige zullen worden afgerond in 2010.

Wat het recente overleg tussen de Europese Unie en haar mediterrane partners betreft, evenals de rol van het Europees Parlement, kan ik u, opnieuw onder verwijzing naar de noord-zuid-dimensie, vertellen dat wij verwachten een overeenkomst te sluiten tijdens de Euro-mediterrane conferentie van de ministers van Handel op 9 december over een Euro-mediterrane handelsroutekaart voor na 2010, die de doelstelling weerspiegelt om de huidige Euro-mediterrane overeenkomsten geleidelijk om te zetten in uitgebreide en brede vrijhandelsakkoorden.

Het gaat hier niet om onderhandelingen over nieuwe associatieovereenkomsten, maar over het ontwikkelen en versterken van de bestaande overeenkomsten, teneinde een oplossing te bieden voor kwesties als handelsbevordering, technische belemmeringen en sanitaire en fytosanitaire zaken, evenals openbare aanbestedingen, intellectuele-eigendomsrechten, handel en kwesties op het gebied van duurzame ontwikkeling en transparantie.

De bilaterale onderhandelingen zullen worden aangepast aan de situatie van de verschillende partners in het zuidelijk deel van het Middellandse-Zeegebied. Marokko zou het eerste mediterrane land kunnen zijn waarmee volgend jaar onderhandelingen worden aangegaan. Het is duidelijk dat het Parlement met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon een grotere rol zal spelen op handelsgebied. De Commissie is bereid om nauw met u samen te werken bij de komende onderhandelingen die ik zojuist heb genoemd.

De Euro-mediterrane vrijhandelszone heeft ook een zuid-zuid-dimensie. De mediterrane partners zijn onderling bezig met de creatie van een netwerk van vrijhandelsovereenkomsten en de Overeenkomst van

Agadir, van kracht sinds 2007, is ook open voor andere landen van het Middellandse-Zeegebied. Ook Israël en Turkije hebben vrijhandelsakkoorden gesloten met de mediterrane partners, terwijl over andere overeenkomsten nog wordt onderhandeld.

Het is nog te vroeg voor een volledige beoordeling van de huidige Overeenkomst van Agadir. De handel tussen de vier partners is toegenomen, maar minder dan in eerste instantie was verwacht. Hiervoor kunnen verschillende redenen zijn, zoals de aanwezigheid van non-tarifaire belemmeringen, een gebrek aan complementariteit tussen de verschillende markten, het ontbreken van een regionale markt die in staat is investeerders aan te trekken en tenslotte, maar niet minder belangrijk, het feit dat bedrijven zich onvoldoende bewust zijn van de mogelijkheden die dergelijke akkoorden bieden.

De Euro-mediterrane routekaart voor de handel na 2010 zou moeten bijdragen aan de oplossing van het probleem. De kaart bevat tevens een aantal concrete voorstellen voor de korte termijn. Een hiervan is het Euro-mediterrane mechanisme ter bevordering van handel en investeringen. Dit mechanisme zal gratis, up-to-date, volledige en makkelijk toegankelijke informatie opleveren op het gebied van handel, investeringsvoorwaarden en regelgeving in de Euro-mediterrane regio en heeft tot doel bedrijven, met name kleine en middelgrote, te helpen op Euro-mediterrane markten te opereren.

Wat duurzaamheid betreft heeft de Commissie, net als voor al onze vrijhandelszones, een duurzaamheidseffectbeoordeling uitgevoerd, die is afgerond in december 2007 en zowel voor de huidige als voor de komende onderhandelingen wordt gebruikt.

Het Stabiliteitspact heeft, met name voor wat handelskwesties betreft, het belang benadrukt van de lange transitieperiodes die waren voorzien in de associatieovereenkomsten voor de opheffing van tarieven voor industrieproducten door de landen in het mediterrane zuiden, en de noodzaak dergelijke transitieperiodes ook in de huidige onderhandelingen over landbouwprojecten op te nemen.

Het is duidelijk dat we bij het huidige overleg over diensten en vestiging tevens rekening moeten houden met het ontwikkelingsniveau van onze partners in het zuiden van het Middellandse-Zeegebied.

Daarnaast ondersteunt de Commissie in vele van deze landen fiscale hervormingsprogramma's die kunnen bijdragen aan het beperken van de negatieve gevolgen van de daling in belastinginkomsten die werd genoemd in de duurzaamheidseffectbeoordeling.

Met betrekking tot eerdergenoemde overeenkomst met Syrië heeft de Commissie in 2008 een herbeoordeling van de ontwerp-associatieovereenkomst uitgevoerd, teneinde vast te stellen of er technische wijzigingen of updates zijn alvorens die overeenkomst te kunnen sluiten. Eén overlegronde was voldoende en we hebben met Syrië afgesproken welke wijzigingen moeten worden doorgevoerd om rekening te houden met de toetreding van Roemenië en Bulgarije tot de Europese Unie, evenals met de tariefwijzigingen die zowel in Syrië als in de EU zijn doorgevoerd nadat het overleg in 2004 werd opgeschort. De overeenkomst werd gesloten in december 2008. Afgelopen maand hebben wij aangegeven dat de Unie klaar is voor ondertekening. Syrië heeft de afronding van het akkoord uitgesteld om de economische gevolgen te bestuderen.

De onderhandelingen met Libië zijn daarentegen van start gegaan in november 2008 in Brussel, met het doel een kaderovereenkomst te sluiten waarin een ambitieus vrijhandelsakkoord op het gebied van goederen, diensten en vrije vestiging, en samenwerking op het gebied van regelgeving centraal staan. Het sluiten van dit akkoord met Libië zal het laatste stukje van de puzzel zijn. Dan zal de EU vrijhandelsakkoorden hebben gesloten met al haar mediterrane buurlanden, ook al valt Libië niet onder het Europees nabuurschapsbeleid.

De sluiting van dit handelsakkoord biedt exporteurs van de Unie nieuwe exportmogelijkheden in Libië en gunstiger regelgeving, met name op het gebied van diensten en op de markten voor olie en aardgas. Uiteraard bevindt het overleg met Tripoli zich nog in de beginfase en zal nog enige tijd nodig zijn om de onderhandelingen af te ronden.

Tijdens dit proces zal de Commissie bijzondere aandacht besteden aan capaciteitsopbouw op het gebied van handel en aanverwante zaken bij de Libische overheid. Ook wordt op dit moment een duurzaamheidseffectbeoordeling over Libië afgerond.

Georgios Papastamkos, namens de PPE-Fractie. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, we steunen het strategisch belangrijke Euromed-partnerschap en de consolidatie van de politieke, economische en culturele samenwerking en vrede, veiligheid en stabiliteit in het gebied in het algemeen. We roepen de ministers op om tijdens de komende conferentie een routekaart aan te nemen voor de invoering van de Euromed-vrijhandelszone. De bilaterale aanpak moet worden gecombineerd met een regionale aanpak. Veel

belangrijker nog dan de noord-zuid-dimensie vind ik de zuid-zuid-dimensie van de economische regionale integratie, waaraan zowel de voorzitter van de Commissie internationale handel, de heer Moreira, als commissaris Tajani heeft gerefereerd. Ik wil er met nadruk op wijzen dat het openstellen van markten gepaard moet gaan met het vaststellen van voorrechten op sociaal en milieugebied en normen voor plantgezondheid. Ook bepaalde ernstige kwesties met betrekking tot de invoer van agrarische producten in de Europese Unie moeten worden aangepakt. Ik persoonlijk ben voor versterking van het proces van Barcelona: Unie voor het Middellandse-Zeegebied en van de programma's die zijn aangekondigd voor strategische sectoren, zoals samenwerking tussen kleine en middelgrote ondernemingen en de benutting van hernieuwbare energiebronnen. Tot slot wil ik speciale nadruk leggen op de ontwikkeling van zeecorridors en op het voorstel dat Griekenland vorige zomer heeft ingediend voor de oprichting van een waarnemingscentrum voor vervoer in het oostelijke deel van het Middellandse-Zeegebied, dat moet worden gevestigd in Griekenland.

Kader Arif, *namens de S&D-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, ik wil Vital Moreira bedanken voor zijn toespraak.

Op 9 december aanstaande komen de Euro-mediterrane ministers van Handel bijeen om over de hervatting van onze economische en handelssamenwerking te spreken. Allereerst zou ik graag zien dat we samen duidelijk uitspreken dat alle partners, zowel uit het noorden als uit het zuiden, profijt behoren te trekken van een vrijhandelszone. Dat we de instelling van een dergelijke zone voor 2010 hadden gepland, was niet realistisch en zelfs niet wenselijk, gezien de nog steeds gapende ontwikkelingskloof tussen de landen aan de noord- en zuidkust van de Middellandse Zee.

Bovendien hebben sommige personen voortdurend verkondigd dat als je de politieke problemen hebt opgelost, er dan vanzelf wel vooruitgang zal worden geboekt op economisch en handelsgebied. Op die manier zou dan ook het Euro-mediterrane partnerschap, dat – ik wijs u er nog maar even op – uit een politieke, economische, sociale en culturele pijler bestaat, verder kunnen worden geholpen. U hebt vast al wel begrepen dat ik weinig op heb met dit magische en misleidende idee dat handel drijven voldoende is om harmonieuze integratie, vrede en stabiliteit dichterbij te brengen.

De feiten sterken mij nog in die opvatting. Zo werd gedacht dat door de oprichting van een Unie voor het Middellandse-Zeegebied politieke conflicten zouden worden bijgelegd en dat via zogenaamd concrete en zichtbare projecten de stagnerende Euro-mediterrane samenwerking nieuw leven zou worden ingeblazen. In de praktijk is het echter de Unie voor het Middellandse-Zeegebied die stagneert, en het zijn de weggemoffelde politieke geschillen die haar lelijk te kijk zetten.

Ik behoor tot degenen die met volle overtuiging vasthouden aan de geest van het Barcelona-proces, aan het inzicht dat vooruitgang niet uitsluitend via handelsstatistieken kan worden gemeten. Overigens pakken deze statistieken nog altijd te ongunstig uit voor onze zuidelijke partners en voor hun bevolking. Handel als doel op zichzelf, nee, daar geloof ik absoluut niet in.

Ik geloof wel in handel die in dienst staat van ontwikkeling en tot doel heeft de verschillen tussen arm en rijk te verkleinen, de welvaart werkelijk te delen of regionale integratie tot stand te brengen. Maar dan moeten de onderhandelingen daar wel op gericht zijn.

Daarom roep ik ons allen op tijdens deze volgende bijeenkomst eendrachtig ambitieus te zijn en geen genoegen te nemen met technische besprekingen over het slechten van handelsbarrières, alsof dat de bedoeling was. Zo'n insteek is niet langer acceptabel.

Regionale integratie, vooral binnen het Zuid-Zuid-netwerk, de vereiste aanpak van de zware economische crisis die een groot verlies van banen tot gevolg heeft, bezinning op menselijke, sociale en ecologische ontwikkeling en het vraagstuk van de mensenrechten moeten weer het kloppend hart van onze gesprekken gaan vormen.

Niccolò Rinaldi, *namens de ALDE-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mijnheer de commissaris, gezien het tijdstip wil ik graag beginnen met een citaat uit "Duizend-en-één-nacht", aangezien we het hebben over de Arabische wereld.

In dit sprookje staat: "In stilstand vindt een intelligent en opgeleid man geen enkele eer. Stilstaand water wordt brak: als het stroomt is het goed, als het niet stroomt, is het niet goed".

Dit geeft een idee van het erfgoed van de grote Arabische traditie, die ons uitnodigt onszelf los te maken van een zekere inertie en het Euro-mediterrane integratieproces zo goed mogelijk opnieuw te lanceren, rekening houdend met twee factoren.

De eerste factor is tijd. Op dit moment is de helft van de mediterrane bevolking jonger dan 18 jaar en in minder dan dertig jaar tijd zullen wij een vrijhandelszone hebben die bestaat uit bijna een miljard consumenten en burgers. We hebben dus niet veel tijd.

De tweede factor is de aard van de handelsakkoorden die wij deze landen willen bieden. Als liberaal-democraten willen wij dat deze handelsakkoorden vrij zijn van bureaucratische structuren of centralisme en willen wij dat zij de macht over middelen en rijkdommen wegnemen van de oligarchische structuren die op dit moment de touwtjes in handen hebben in de partnerlanden.

Yannick Jadot, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, na vijftien jaar onderhandelingen over de handelsdimensie van het proces van Barcelona betwijfelen wij ten zeerste of het sluiten van een vrijhandelsovereenkomst van het type Euromed wel het juiste antwoord is op de heersende sociale, politieke en economische problemen in de regio.

Zoals reeds eerder is gezegd, is uit de effectbeoordeling vooral gebleken dat zo'n overeenkomst mogelijk zeer nadelige gevolgen heeft, zowel op sociaal en milieugebied als voor de regionale integratie.

Daarom, mijnheer de Voorzitter, commissaris, vinden wij het voorstel van de Commissie, de routekaart voor 2010 en daarna, met zijn bilaterale vrijhandelsovereenkomsten te eenzijdig. Dat is niet de richting die we op moeten.

Wij steunen de ontwerp-resolutie die vandaag wordt besproken, vooral omdat daarin al deze sociale en milieueffecten en gevolgen voor de regionale integratie aan de orde komen, omdat in paragraaf 10 wordt opgeroepen om de doelstellingen van de handelsovereenkomsten nog eens kritisch onder de loep te nemen, met name wat betreft deze sociale en milieuvraagstukken, en omdat door deze overeenkomsten opnieuw tegen het licht te houden, het handelsaspect wellicht weer in het totale Barcelona-proces kan worden geïntegreerd.

Willy Meyer, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie vindt dat het deel van het Euro-mediterrane project dat te maken heeft met handel, immigratie of financiering niet los kan worden gezien van het politieke deel. Daarom is onze fractie erop tegen dat Europese Unie Israël en Marokko deze verhoogde status verleent, omdat het beide turbulente gebieden zijn die niet kunnen voldoen aan de eisen voor een unie voor vrede op grond van het internationaal recht.

We zijn van mening dat de Europese Unie en de Europese Commissie veel veeleisender moeten zijn als het gaat om de normen en waarden die ons naar een project van een gezamenlijke veiligheid en vrede leiden.

Op dit moment is bijvoorbeeld een Saharaanse leider op een Spaans eiland – Lanzarote – in hongerstaking omdat Marokko haar niet toelaat tot de bezette gebieden. Dit is een belangrijk feit dat vraagt om een actieve stellingname van de Europese instellingen tegenover Marokko.

Ik denk dat het Euro-mediterrane partnerschap niet enkel om handel draait, maar ook om de bescherming van het internationaal recht en de rechten van de mens.

William (The Earl of) Dartmouth, *namens de EFD-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Britse Onafhankelijkheidspartij is tegen de Euromed-overeenkomst en wel hierom: de Euromed-overeenkomst biedt aanzienlijke handelsconcessies, en zelfs subsidies aan niet-lidstaten. Dit moet haast wel direct of indirect ten koste gaan van de Britse belastingbetaler. Bovendien, toen de vertegenwoordiger van de commissaris over Euromed sprak tegenover de Commissie internationale handel, die ik vertegenwoordig, samen met andere mensen hier, zei hij, en ik citeer: “er is geen sprake van implementatie van alle EU-regels”. Verder zei hij dat de toepassing van de EU-regels intelligent en selectief zal zijn.

In het Verenigd Koninkrijk daarentegen moeten we dulden – en onze economie heeft daar echt last van – dat alle EU-regels worden toegepast, en bovendien worden toegepast op een manier die zowel onintelligent als universeel is.

We mogen niet eens de gloeilampen gebruiken die we willen. Maar het gaat niet alleen om gloeilampen. Na Lissabon worden we min of meer geregeerd door de drie amigo's: de voorzitter van de Commissie, de zojuist benoemde voorzitter van de Raad, die vast en zeker de grootvader van Kuifje is, en, nog crucialer, de Hoge Vertegenwoordiger, mevrouw Ashton, die toen ze achter in de dertig was, een van de vier betaalde ambtenaren van de uiterst linkse Campagne voor Nucleaire Ontwapening (CND) was.

Dit is een ernstige zaak, en we moeten het met deze mensen doen, maar de Euromed-landen hoeven het helemaal niet met de drie amigo's te doen.

En dan is er ook nog de kwestie van de mensenrechten. In dit geval moet ik vragen wat hier aan de hand is. Aan nota bene Syrië en Libië zijn handelsconcessies geboden en zelfs subsidies die door ons moeten worden betaald, maar waar zijn de waarborgen voor de mensenrechten? Nergens te bekennen voor deze landen, die allebei een lange en ronduit verachtelijke reputatie hebben. Als iemand die een tiener was in de jaren zestig moet ik wel zeggen dat de opstellers van dit gedeelte van de resolutie iets gerookt moeten hebben. We zijn dus tegen deze resolutie in al haar facetten.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, vrijhandel kan goed zijn als het zich niet enkel beperkt tot vrijhandel. Overeenkomsten als deze gaan over veel meer dan dat, en dat moet ook. Ze moeten niet alleen een vrijhandelszone opzetten, maar ze moeten ook over blijvende effecten gaan. Ze moeten gaan over het genereren van ontwikkeling. Ze moeten gaan over het scheppen van veiligheid. Ze moeten gaan over het creëren van welvaart voor iedereen. Dat is veel belangrijker dan ervoor te zorgen dat zuivere liberalisering plaatsvindt, dat markten worden ontsloten en dat aan het einde van de rit een paar mensen profiteren. Als we de handel vrijer willen maken, moet het doel van al deze inspanningen – zowel hier als in onze buurlanden in het zuiden – het bestrijden van werkloosheid zijn. Deze inspanningen moeten gericht zijn op het creëren van meer mogelijkheden voor vrouwen, jonge mensen en de plattelandsbevolking. Als dat ons doel is, zijn we op de juiste weg. Als het ons doel is om alleen te liberaliseren, te ontsluiten en een paar mensen in staat te stellen winst te maken, zijn we op de verkeerde weg.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de fundamentele doelstelling van de Euro-mediterrane associatieovereenkomsten bestaat in de eerste plaats in het aangaan van nauwere samenwerking, voornamelijk op het vlak van de handel, tussen de Europese Unie en landen uit het Middellandse-Zeegebied. Daarnaast hebben deze overeenkomsten tot doel de economieën van deze landen te herstructureren. De Europese Unie kan de Arabische wereld op deze manier helpen om zich om te vormen tot een welvarende regio. Dit zal niet alleen de voorwaarden scheppen voor nauwere samenwerking, maar biedt ook een kans op stabiliteit in de regio.

We moeten alles in het werk stellen om het proces te versnellen dat in Barcelona is opgestart. Daarbij dient bijzondere aandacht te worden besteed aan kwesties in verband met democratie, de handhaving van de rechtsstaat, waarden, menselijke waardigheid en economische en sociale ontwikkeling. Het versterken van de interculturele dialoog zal ook een belangrijke rol spelen in dit verband.

De liberalisering van de handel in landbouwproducten in de Euro-mediterrane zone kan naar mijn mening bijdragen tot een gunstig handelsverkeer, zij het op voorwaarde dat de Europese Unie zich voornamelijk richt op de uitvoer van graan, vlees en melk, evenals op de invoer van fruit en groenten uit de landen uit het Middellandse-Zeegebied. De verwezenlijking van een zo buitengewoon ambitieus actieplan als het Euro-mediterraan partnerschap zal niet alleen grote inspanningen, maar ook talrijke compromissen vergen van de landen die bij het proces betrokken zijn.

Seán Kelly (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, enkele weken geleden was ik bij de bijeenkomst van de delegatie voor de betrekkingen met Canada. Er werd gesproken over een vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en Canada. Daarvoor hebben we hier in het Parlement gesproken over een vrijhandelsovereenkomst met Zuid-Korea. Vanavond bespreken we een vrijhandelsovereenkomst in de Euromed-regio.

Kan de Commissie ons zeggen over hoeveel vrijhandelsovereenkomsten we onderhandelen of tot nog toe hebben onderhandeld? Ten tweede, waar is de nettowinst voor de landen van de Europese Unie? Ten derde, waar zijn de mogelijkheden voor bedrijven en ondernemers voor wat het creëren van banen en de economie betreft?

Tot slot ben ik het niet noodzakelijkerwijs eens met de punten die de heer Dartmouth naar voren heeft gebracht, maar ik zou graag het antwoord op zijn kernvraag horen, de persoonlijke aspecten buiten beschouwing gelaten.

Diane Dodds (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit debat ging over de liberalisering van handel, en ik sta hier vanavond voor dit Parlement als een Europeaan die in de samenwerking tussen landen gelooft, maar niet als iemand die gelooft in het federalisme van het huidige project.

Lissabon zal voor het Verenigd Koninkrijk onze macht inperken om de handel te controleren en uit te voeren met wie wij ook willen. Verder is de verzwakking van onze democratie, zowel in het Verenigd Koninkrijk als in Europa, duidelijk zichtbaar na de gebeurtenissen van de afgelopen week, zoals de benoeming van een voorzitter en de zalving van een Hoge Vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken die nog nooit in een ambt gekozen is, maar nu namens de mensen in Europa over buitenlandse zaken zal spreken. Dit is toch zeker geen situatie die de Commissie onder controle heeft, en ik hoor graag haar standpunt hierover.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, bij de totstandbrenging van een Euromed-vrijhandelszone zijn er twee punten die wij goed voor ogen moeten houden.

Het eerste punt betreft een algemene kwestie die van toepassing is op de ten zuiden en ten oosten van de Middellandse Zee gelegen landen, en op de meeste ontwikkelingslanden waarmee de Europese Unie soortgelijke overeenkomsten wenst te sluiten, waaronder met name de ACS-landen.

Zoals Dominique Lacordaire destijds zei: “Tussen de sterke en de zwakke, tussen de rijke en de arme, is het de vrijheid die onderdrukt en de wet die bevrijdt”. Wij mogen onze ogen niet sluiten voor de onmiskenbaar grote sociaaleconomische verschillen en de sterk uiteenlopende ontwikkelingsstadia waarin zich de productiesystemen van de landen ten noorden en ten zuiden van de Middellandse Zee bevinden.

De liberalisering van de handel, met name in gevoelige sectoren zoals de landbouw en de visserij, heeft ongetwijfeld geleid tot een verslechtering van de huidige economische en sociale crisis. Immers, zij heeft de zwakkere productiesystemen, de werkgelegenheid en de sociale rechten onder druk gezet en de afhankelijkheid vergroot, vooral op voedselgebied, waardoor de vrije en soevereine ontwikkeling van elk land op de helling is komen te staan.

Zoals hier reeds is gezegd, ligt de situatie in Palestina en de Westelijke Sahara nog vers in ons geheugen. Wij mogen die in dit debat in geen geval uit het oog verliezen.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat ik nog minder dan een minuut nodig heb. Ik heb ook een vraag aan de commissaris. We zijn het erover eens dat vrijhandelsakkoorden en handelsakkoorden niet alleen beperkt moeten blijven tot handel, maar ook andere doelstellingen moeten hebben waarvan wij uiteindelijk allemaal profiteren. In hoeverre leidt dit proces bij ons en onze partners tot meer democratie, meer mensenrechten en een meer rechtvaardige verdeling van welvaart? Is er al iets van te zien of zal het nog een tijdje duren? Zo ja, hoe lang zal het duren?

Kader Arif (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het was niet mijn bedoeling op het betoog van mevrouw Dodds te reageren, maar ik wil haar toch even aansporen om het Verdrag van Lissabon te lezen. Als er namelijk één commissie is die beter wordt van het Verdrag van Lissabon, dan is het de Commissie internationale handel wel. Daarom durf ik de stelling aan dat het Europees Parlement de komende maanden of jaren iets meer gewicht in de schaal zal leggen.

De heer Moreira heeft de commissaris zeer precieze vragen gesteld. Als antwoord hoorde ik de heer Tajani geven: Libië en Syrië. Eén vraag is echter heel snel aan de kant geschoven en die betreft de hele kwestie van de mensenrechten, waarop geen nauwkeurige reactie is gekomen. Ik zie graag dat er vooruitgang wordt geboekt in de onderhandelingen met Libië en Syrië, maar tegelijk moeten er precieze antwoorden worden gegeven op de vragen en verzoeken van de Europese Unie met betrekking tot de mensenrechten.

Tweede punt: het lijkt mij onmogelijk over de Euromediterrane zone te spreken zonder gewag te maken van het Israëlisch-Palestijnse vraagstuk, nu er producten uit de bezette gebieden worden ingevoerd. Ik wil dus ook graag weten hoe het standpunt van de Commissie op dit punt luidt.

Antonio Tajani, vicevoorzitter van de Commissie. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, om te beginnen benadruk ik dat commissaris Ashton afwezig is als gevolg van andere institutionele verplichtingen in het kader van haar huidige post, niet doordat zij met ingang van 1 december een andere post zal bekleden.

Ik zal proberen uw vragen zo mogelijk te beantwoorden. Wanneer ik u een antwoord schuldig moet blijven, zullen alle Parlementsleden dit schriftelijk ontvangen aangezien ik uw vragen zal doorsturen aan commissaris Ashton en haar medewerkers.

Ik onderstreep dat de Europese Commissie bij iedere actie altijd de mensenrechten centraal heeft gesteld. Ook in mijn DG – Vervoer – hebben wij in al onze initiatieven in Afrika altijd ons uiterste best gedaan opdat er voorrang wordt gegeven aan politieke stabiliteit en eerbiediging van de mensenrechten en de regels. Dit

streven is een onderdeel van het politieke project van de Europese Commissie. Bovendien omvatten de vrijhandelsakkoorden altijd samenwerkingsclausules.

Ik wil alle Parlementsleden derhalve geruststellen dat de Commissie nooit het belang van de eerbiediging van de mensenrechten onderschat en evenmin haar plicht om landen waarmee onderhandelingen worden gevoerd hieraan te herinneren. De situaties op het gebied van de mensenrechten worden op de voet gevolgd en als dit het geval is bij landen die een verzoek om toetreding tot de Europese Unie hebben ingediend, dan is er reden te meer om dit te blijven doen bij de landen waarmee onderhandelingen worden gevoerd.

Wat Syrië betreft, is de associatieovereenkomst qua patroon gelijk aan de andere Euro-mediterrane overeenkomsten voor zover zij een regelmatige politieke, economische en sociale dialoog en samenwerking op een groot aantal gebieden vereist. De overeenkomst omvat de geleidelijke totstandbrenging van een vrijhandelszone over een periode van maximaal twaalf jaar en tegelijkertijd meer verreikende en substantiële bepalingen op velerlei gebied, zoals handelsbepalingen die niet onder andere Euro-mediterrane associatieovereenkomsten vallen. Ik denk hierbij aan tariefafbraak voor landbouwproducten, bepalingen betreffende technische handelsbelemmeringen, sanitaire en fytosanitaire maatregelen, handelsfacilitering, recht van vestiging en dienstverlening, overheidsopdrachten en, tot slot, geschillenbeslechtingssystemen.

Wat Libië betreft: na een periode van moeizame relaties met de internationale gemeenschap heeft dit land stappen gezet om de politieke en economische betrekkingen met zijn buitenlandse partners te normaliseren.

Zelfs tijdens een bezoek aan Libië als commissaris voor Vervoer heb ik gemerkt dat de wil aanwezig is om te breken met de oude trend. Ik zou zeggen dat Libië altijd instemt met de doelstellingen en de algemene inhoud van de juridische ontwerpdocumenten over handel in goederen, diensten en het recht van vestiging, handelsregels – inclusief regels inzake overheidsopdrachten – en samenwerking inzake regelgeving op een scala van gebieden van het Gemeenschapsacquis. Libië heeft ook toegezegd andere clausules te zullen respecteren, maar ik herhaal dat de Commissie in ieder geval waakzaam zal blijven.

Ik hoop dat ik uw vragen hiermee afdoende heb kunnen beantwoorden.

Anderzijds, wat betreft het precieze aantal vrijhandelsakkoorden waarover de Commissie onderhandelt, zullen de medewerkers van commissaris Ashton schriftelijk duidelijkere en vollediger antwoorden geven.

De Voorzitter. – Tot besluit van het debat zijn er vijf ontwerpresoluties⁽⁴⁾ ingediend, overeenkomstig artikel 115, lid 5 van het Reglement.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 25 november 2009 plaats.

15. Veiligheid en interoperabiliteit van het communautaire spoorwegsysteem (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de mondelinge vraag (O-0129/2009) van Brian Simpson, namens de Commissie vervoer en toerisme, aan de Commissie: Veiligheid en interoperabiliteit van het communautaire spoorwegsysteem (B7-0227/2009).

Brian Simpson, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil namens de Commissie vervoer en toerisme deze mondelinge vraag stellen naar aanleiding van de recente ongevallen in Italië en Nederland waarbij in beide gevallen helaas doden zijn gevallen.

Ik wil er echter op wijzen dat het spoor nog steeds een van de veiligste vervoerswijzen is, en mijn commissie is zeker voornemens om al het mogelijke te doen om ervoor te zorgen dat dit zo blijft. Vandaar deze mondelinge vraag.

Voor ons in dit Europees Parlement is de veiligheid op het spoor altijd zeer belangrijk geweest. Dit culmineerde in de recente spoorveiligheidsrichtlijn en vloeit voort uit een lange reeks spoorweginitiatieven en verslagen die het Parlement gedurende vele jaren heeft voortgebracht.

---

(4) Zie notulen.

Maar er is frustratie, veroorzaakt door het onvermogen van zowel spoorwegmaatschappijen als nationale regeringen om in de afgelopen jaren te handelen op belangrijke gebieden. Dit manifesteert zich wanneer we belangrijke wetgeving onderzoeken, en met name de tenuitvoerlegging van dergelijke wetgeving in het internationaal recht, die op zijn zachtst gezegd fragmentarisch is, en soms zelfs gewoon protectionistisch.

In het eigen voortgangsverslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging van de spoorveiligheidsrichtlijn staat dat nationale normen en regels een barrière vormen voor een volledig geïntegreerd spoorwegsysteem. Dit leidt tot de vraag of die nationale regels ook de veiligheid in gevaar brengen.

En hoe zit het met de interoperabiliteit in de spoorsector? Zijn het ook op dit gebied nationale barrières die de voortgang belemmeren, of is er onwil aan de kant van de spoorwegindustrie om het concept van interoperabiliteit te omarmen?

Waarom is de voortgang bij het ERTMS (Europees beheersysteem voor spoorvervoer) zo langzaam en gaat het niet lukken om de ECM-regeling aan het eind van volgend jaar operationeel te hebben?

Dit zijn allemaal vragen waarop we als commissie antwoorden willen. En, daaraan gekoppeld, zouden we van de Commissie willen weten welke nationale barrières en mazen in de wet op dit moment de voortgang op het gebied van interoperabiliteit tegenhouden, en welke lidstaten het meeste tegenwerken.

Daaruit voortvloeiend, zal de Commissie juridische bevoegdheden gebruiken om naleving van het Gemeenschapsrecht af te dwingen?

Ik weet dat de problemen, met name met betrekking tot het goederenvervoer per spoor, maar niet uitsluitend op dat gebied, de verantwoordelijkheid van de Raad zijn, en ik en mijn commissie willen met de Europese Commissie en de bedrijfstak samenwerken om een veilig, geïntegreerd, interoperabel spoorwegnetwerk te ontwikkelen.

Mijn commissie begint zich nu af te vragen of de veiligheidskant, met name als het gaat om goederenwagons, in gevaar gaat komen door dit onvermogen om Europese wetgeving te implementeren.

Als dit het geval is, dan moeten we dringend handelen. Maar we moeten ook handelen om zowel integratie als interoperabiliteit te bieden als passagiersspoorwegen hun volledig potentieel willen bereiken en als het goederenvervoer per spoor wil overleven, om eerlijk te zijn.

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, alvorens een bijdrage te leveren aan het debat wil ik enkele essentiële inleidende opmerkingen maken.

Pas wanneer uit het technische onderzoek door de onafhankelijke Italiaanse en Nederlandse instanties de precieze oorzaken van de ongevallen in Viareggio en Nederland naar voren zijn gekomen, zullen wij specifieke conclusies kunnen trekken met betrekking tot mogelijke verbeteringen van de Gemeenschapswetgeving inzake de veiligheid van het spoorwegvervoer.

Net als de heer Simpson benadruk ik bovendien dat het spoorwegvervoer in Europa bijzonder veilig is vergeleken met andere vervoerswijzen, ondanks de twee ongevallen, waar we natuurlijk lessen uit moeten trekken qua spoorwegveiligheid – om te laten zien hoezeer wij ons hiervoor inzetten, hebben we een reeks bijeenkomsten georganiseerd waaraan ook de heer Simpson heeft deelgenomen.

Uit het Commissieverslag uit 2006 over het huidige eerste spoorwegpakket en de recentste statistieken blijkt namelijk dat de opening van de markt voor concurrentie geen negatieve gevolgen heeft gehad voor het algemene veiligheidsniveau van het spoor, dat juist een stijgende lijn blijft vertonen. We moeten echter waakzaam zijn teneinde ervoor te zorgen dat deze verbetering zich voortzet en mogen zeker geen genoegen nemen met de reeds bereikte resultaten. De liberalisering betekent in feite dat het aantal exploitanten op onze netten blijft toenemen en we moeten de kwaliteit van de aanwezige exploitanten derhalve voortdurend bewaken.

Na het ongeval in Viareggio hebben de Commissie en het Europees Spoorwegbureau een groot aantal bijeenkomsten met alle betrokken partijen georganiseerd en is er een korte- en langetermijnactieplan opgesteld teneinde het risico van een herhaling van een dergelijk ongeval zoveel mogelijk te beperken. Zoals ik eerder heb gezegd, heeft de Commissie op 8 september 2009 een conferentie over spoorwegveiligheid georganiseerd, tijdens welke dit plan is goedgekeurd.

Wat de specifieke vraag van de veiligheid van wagons voor goederenvervoer betreft, in het bijzonder het onderhoud van de kritieke onderdelen ervan zoals assen: het Europees Spoorwegbureau heeft een uit

deskundigen uit de sector en nationale veiligheidsautoriteiten bestaande taskforce in het leven geroepen, die al drie keer bijeen is gekomen.

Deze taskforce heeft een specifiek tweefasenwerkprogramma uit hoofde waarvan de resultaten in december 2009 en juni 2010 worden gepubliceerd.

In fase één wordt een programma voor urgente inspecties ontwikkeld ter beoordeling van de staat van de in gebruik zijnde wagons en de kwaliteit van hun assen. Het is evenwel belangrijk dat deze maatregelen niet louter op nationaal niveau worden genomen, maar dat zij worden gecoördineerd op Europees vlak ter verkrijging van in alle lidstaten aanvaarde resultaten.

In fase twee komt het algemenere punt van wagononderhoud aan bod opdat kan worden bepaald of en in hoeverre de verschillende elementen van het onderhoudssysteem, te weten technische normen, procedures en meet- en testmethoden, moeten worden geharmoniseerd.

Het tot 2006, vóór de opening van de markt geldende Reglement voor Wederzijds gebruik van Wagons in Internationaal verkeer (RIV) gaf nationale ondernemingen de verantwoordelijkheid en vrijheid om al deze aspecten te bepalen. Dit ontbreken van geharmoniseerde normen lijkt niet langer aanvaardbaar in het nieuwe kader, dat wordt geregeerd door technische specificaties voor interoperabiliteit van wagons en door de nieuwe particuliere overeenkomst, het *General Contract of Use for Wagons* (GCU), tussen houders van wagons en spoorwegondernemingen.

Wat de certificering van de met het onderhoud belaste entiteit betreft, zal het Europees Spoorwegbureau alles in het werk stellen opdat de Commissie zich kan houden aan het in de huidige richtlijn vastgelegde tijdschema en het certificeringssysteem eind 2010 kan invoeren.

Het certificeringssysteem, dat zeker geen extra obstakel vormt voor spoorwegexploitanten en dat zal specificeren aan welke criteria moet worden voldaan opdat een exploitant wordt erkend als een met het onderhoud belaste entiteit, zal mogelijkheden bieden die tot op heden voorbehouden bleven aan bepaalde ondernemingen.

De nationale praktijken of tekortkomingen die de interoperabiliteit belemmeren, houden vooral verband met de overgang van het oude, door nationale spoorwegmonopolies beheerste systeem naar het nieuwe, door de richtlijnen inzake interoperabiliteit en spoorwegveiligheid geïntroduceerde systeem. De belemmeringen in kwestie worden beschreven in de door de Commissie in september uitgebrachte mededeling.

Om deze belemmeringen weg te nemen, werkt het Europees Spoorwegbureau sinds 2008 aan de wederzijdse aanvaarding van rollend materieel. In dit kader classificeert het bureau alle nationale normen op basis van een geharmoniseerde lijst van technische parameters, waarna de normen in de verschillende lidstaten worden vergeleken teneinde de mate van equivalentie te bepalen. De doelstelling is een einde te maken aan de staande praktijk in de spoorwegsector om door middel van nationale normen hindernissen op te werpen voor de goedkeuring van reeds door andere lidstaten geautoriseerd rollend materieel.

Het langzame tempo waarin de lidstaten en de sector zich conformeren aan het nieuwe juridische kader vormt bovendien een verdere belemmering voor interoperabiliteit. Deze vertraging belemmert namelijk de totstandkoming van een Europese spoorwegruimte die is gebaseerd op gemeenschappelijke geharmoniseerde normen, die nodig zijn voor een optimale werking van de markt.

Ik ben lang aan het woord geweest, maar er waren dan ook veel vragen. Ik ga nu afronden.

Wat het ERTMS (Europees beheersysteem voor spoorvervoer) betreft: dit is ingevoerd en de resultaten ervan over ruim 2 000 kilometer zijn positief. Het is waar dat de oorspronkelijke specificaties her en der ambigu waren en er dus verschillende interpretaties mogelijk waren, maar deze ambiguïteiten zijn in 2007 weggenomen. Het Commissiebesluit van 23 maart 2008 stelde het verplicht deze nieuwe versie, die bekendstaat als "2.3.0d", te gebruiken.

De lidstaten en de sector zijn momenteel doende de treinlijnen in kwestie te verbeteren en het probleem van incompatibele toepassingen op nationaal vlak wordt derhalve opgelost. Alle nieuwe toepassingen zijn gebaseerd op de compatibele norm.

Zoals toegezegd, zal de Commissie financiële steun verlenen aan de sector om alle lijnen en de reeds met dit systeem uitgeruste treinen te verbeteren zodat zij compatibel zijn met de nieuwe versie. Hiertoe is, in het kader van de uitnodiging uit 2009 tot het indienen van voorstellen, 250 miljoen euro uitgetrokken voor het ERTMS, geld dat deels specifiek zal worden gebruikt voor het updaten van de relevante computerprogramma's.

Georges Bach, *namens de PPE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, u hebt gelijk, het spoorwegsysteem is een heel veilig systeem vergeleken bij andere vervoersvormen. Behalve veel positieve aspecten heeft liberalisering echter ook een zekere mate van onveiligheid met zich meegebracht in de vorm van de fragmentatie van afzonderlijke bedrijven, de scheiding van infrastructuur en diensten, de uitbesteding van onderhoudswerkzaamheden en de leasing van materiaal en personeel.

Naar mijn mening moet gegarandeerd zijn dat de nationale veiligheidsinstanties hun veiligheidscertificaten en goedkeuringen uitgeven in overeenstemming met wat is vastgelegd door het Europees Spoorwegbureau (ERA). Zijn er genoeg controles? Is bijvoorbeeld gegarandeerd dat de training van personeel, de certificeringen en de arbeidsvoorwaarden juist worden gecontroleerd? Hoe staat het in dit verband met de introductie van een gestandaardiseerde communautaire certificering? Hoe staat het met het Europees rijbewijs voor machinisten? De inspanningen met betrekking tot het Europees beheersysteem voor spoorvervoer (ERTMS) moeten ook worden verdubbeld.

Het recente uitvoeringsplan waar u het over had, moet bindend zijn en mag niet uit financiële of nationale overwegingen worden vertraagd. De inspanningen met betrekking tot de introductie van de technische specificaties inzake interoperabiliteit (TSI) moeten worden voortgezet en uitgebreid. Dit zou een enorme vooruitgang betekenen, vooral met betrekking tot de standaardisering van materialen, en zou een hogere mate van veiligheid betekenen als het gaat om het onderhoud van materiaal.

Veel van de recente treinongevallen en bijna-ongevallen zijn terug te voeren op gebrekkig onderhoud. De intensiteit wordt vooral veronachtzaamd om kosten te besparen, en onderhoudsintervallen worden verlengd. Hoe staat het hier met een Europees certificeringssysteem voor onderhoudswerkplaatsen? Ik geloof dat er alles aan moet worden gedaan om te voorkomen dat elke lidstaat afzonderlijk terugkeert naar zijn eigen oude regels en op eigen houtje en op verschillende manieren handelt. De grensovergangen tussen de afzonderlijke lidstaten vormen in het bijzonder een veiligheidsrisico. Wat is de Commissie op korte termijn voornemens te doen aan dit probleem? Ik zou u ook willen vragen om ervoor te zorgen dat, wanneer u uw evaluatie opstelt, u de sociale aspecten niet vergeet – er moet rekening mee worden gehouden.

Bogusław Liberadzki, *namens de S&D-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, allereerst zou ik de heer Simpson hartelijk willen bedanken omdat hij deze vraag heeft gesteld en hem willen feliciteren met het feit dat zijn vraag het onderwerp is geworden van ons debat. Het is een erg laat debat, een debat dat laat op de avond wordt gehouden, maar het is een goede zaak dat dit debat wordt gevoerd. Toen het onderwerp van de vraag werd getoond, verschenen de woorden 'context' en 'Europees spoorwegsysteem'. Ik durf hier te stellen dat we momenteel nog steeds geen Europees spoorwegsysteem hebben.

Waarom niet? Elk spoorwegnet heeft zijn eigen technische normen. Bij een elektrisch net kan er gelijkstroom of wisselstroom worden gebruikt. In het geval van wisselstroom, kan dat 15, 30 of 35 kV zijn. Ik heb nog een interessante kanttekening die erg treffend is omdat de heer Tajani hier vandaag aanwezig is. Er bestaan in het noord-zuid-systeem twee spoorwegnetten die vergelijkbaar zijn, namelijk in Polen en Italië. Alle andere systemen zijn onderling sterk verschillend. Mijnheer de Voorzitter, laat ons de spoorwegen daarom een kans geven. Laat ons werk maken van een echt Europees spoorwegsysteem, zelfs wanneer dit moet gebeuren tegen de wil van de almachtige nationale spoorwegbedrijven in.

Michael Cramer, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, veiligheid is een groot goed. Het moet absolute prioriteit hebben. Wat onlangs in Berlijn is gebeurd, waar het metroverkeer in een crisis is geraakt doordat uit winstbejag gehandeld werd, moet een absolute uitzondering blijven. Wat bommen en granaten in de oorlog niet voor elkaar hebben kunnen krijgen, hebben we de afgelopen zes maanden meegemaakt in Berlijn. Met deze gang van zaken moet het afgelopen zijn.

Veiligheidsargumenten worden ook vaak naar voren geschoven, wanneer iemand de concurrentie wil hinderen. In dergelijke gevallen worden veiligheidsargumenten in het leven geroepen om te voorkomen dat de netwerken zelfs maar worden opengesteld, iets wat we feitelijk door middel van wetgeving hebben geregeld en bindend hebben gemaakt voor alle lidstaten vanaf 1 januari 2007. U moet daarom ingrijpen, de veiligheidsargumenten mogen niet worden misbruikt.

Veiligheid kost natuurlijk geld, maar we hebben investeringen nodig in de infrastructuur, in de veiligheid. Het geld is beschikbaar. Ik wil iedereen eraan herinneren dat de belastingvrijstelling van kerosine de Europese belastingbetaler elk jaar 14 miljard euro kost. Als u dit geld zou besteden aan veiligheid, zouden we een Europese spoorwegmarkt en gegarandeerde veiligheid hebben, en dat is aan de orde van de dag.

Jacky Hénin, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, om de spoorwegen concurrerend te maken, wordt in de Europese richtlijnen een scheiding tussen het spoornetwerk en de vervoersactiviteiten opgelegd, waardoor elke standaardisatie onmogelijk wordt. Resultaat: in Frankrijk rijden de treinen op het secundaire netwerk minder snel dan aan het begin van de twintigste eeuw. Omdat er geen geld is voor onderhoud, raakt een derde deel van het netwerk in verval. Alle spoorwegvakbonden en alle deskundigen zeggen dat dit tot vreselijke ongevallen zal leiden.

Maar dat is allemaal niet belangrijk. Meer opbrengsten, daar draait het om. Daarom is men bereid de veiligheid op het spoor op te offeren en de meest adequate nationale veiligheidseisen te verbieden ten gunste van een toekomstige minimalistische Europese wetgeving. Andermaal geldt dat het algemene Europese belang moet wijken voor kapitalistische hebzucht.

Een goed Europees model is Thalys. Hierin wordt op Europees niveau samengewerkt met eerbiediging van regels die de werknemers beschermen, en maximale veiligheidsnormen. Dat staat in schril contrast met de ongebreidelde concurrentie die in de Europese richtlijnen aan de gebruikers van het spoor wordt opgelegd. Met het oog op het vervoer van gevaarlijke lading moeten alle Europese spoorwegpakketten worden ingetrokken om de veiligheid van de gebruikers van het spoor en van de omwonenden te waarborgen.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het wekt eigenlijk geen verbazing. Eén ding is duidelijk en dat is dat het aantal ongevallen en incidenten toeneemt bij liberalisering en privatisering. De reden is evident, want waar de noodzaak bestaat om veel winst te maken, zijn er slecht betaalde werknemers, is er minder opleiding en kwalificatie, omdat dit geld kost, zijn er minder controles, omdat controles geld kosten, en uiteindelijk – we hebben dit overal gezien – wanneer alles verkeerd gaat, zijn er ongelooflijke kosten voor de maatschappij om de rommel weer op te ruimen die liberalisering en privatisering hebben veroorzaakt.

Wij zijn hier de verkeerde weg ingeslagen. De heer Bach gelooft dat het genoeg zal zijn als dit grondig wordt onderzocht en betere veiligheidsmechanismen worden geïntroduceerd. We hebben de verkeerde weg genomen en we moeten nu terugkeren naar een weg die kwaliteit, veiligheid en efficiëntie biedt. Die weg is zeker niet verdere liberalisering. Het is de andere kant op.

Guido Milana (S&D). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, ik wil slechts twee opmerkingen maken.

Ik denk dat we niet moeten debatteren over meer privatisering, mededinging of wat dies meer zij. Het is duidelijk dat de logica van het overhaast reduceren van de kosten een negatieve factor is in termen van veiligheidsnormen. Wanneer er pogingen worden gedaan om de kosten te beperken vanwege de lancering van een belangrijk mededingingsmechanisme is het onvermijdelijk dat de veiligheidsnormen enigszins worden losgelaten.

Waar het echt om gaat, is dat de Commissie volgens mij een fase met een dwingend karakter zou moeten initiëren, die gebaseerd is op een strategischer rol voor het Europees Spoorwegbureau. Deze rol zou moeten bestaan in een grotere coördinatie, controle en toezicht met betrekking tot de nationale veiligheidsinstanties en er is bovendien haast geboden, juist vanwege de verschillen tussen de diverse landen – waarnaar mijn collega's reeds hebben verwezen – voor wat betreft de tegenstrijdigheden tussen nationale en Europese wetgeving. Ik vind dat we hier rijkelijk laat mee zijn.

Het model zou dat van het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart moeten zijn en het zou dezelfde dwingende bevoegdheden moeten hebben ten aanzien van acties en handhaving. Als er vandaag een oproep moet worden gedaan aan de Commissie, dan luidt deze dat zij hier meer vaart achter moet zetten.

De commissaris heeft gezegd dat we de resultaten van de onderzoeken van de ongevallen moeten afwachten. Ik denk echter dat deze resultaten niets zullen toevoegen aan de huidige situatie.

Commissaris, een ander element – dat waarschijnlijk niet onder uw verantwoordelijkheid valt en evenmin binnen het bestek van het debat van vanavond – is dat de wetgeving als geheel maar al te vaak niet waarborgt dat mensen die verlies of schade hebben geleden als gevolg van spoorwegongevallen – gezien het feit dat deze nog steeds relatief zeldzaam zijn – onmiddellijke erkenning krijgen van de degenen die ervoor aansprakelijk zijn.

Seán Kelly (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er is gezegd dat er op dit gebied in 2009 200 miljoen euro is uitgegeven. Ik vraag me af of de Commissie vanuit een oogpunt van veiligheid en interoperabiliteit alleen spoorwegsysteem zou willen financieren die elektrisch werken, en de diesel slurpende locomotieven

geleidelijk zou willen afschaffen – ik weet dat de spoorwegsysteem in mijn land allemaal zo werken. Ik vraag me ook af of de Commissie een streefdatum zou willen vaststellen voor veilige, onderling verbonden en milieuvriendelijke spoorwegsysteem in de hele Europese Unie?

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, de veiligheid van het spoorwegvervoer is afhankelijk van de investeringen in onderhoud en modernisering van de spoorweginfrastructuur en het rollend materieel. Een gebrek aan investeringen zal het aantal spoorwegongelukken doen toenemen.

Het investeren in het spoorwegsysteem moet een prioriteit worden, zowel op Gemeenschapsniveau via de TEN-T-begroting en de structuurfondsen, en op het niveau van de lidstaten door nationale toewijzing van fondsen en door cofinanciering van de prioritaire projecten voor trans-Europees transport. De interoperabiliteit van spoorwegsysteem is cruciaal. Daarnaast is het essentieel dat werknemers in de spoorsector goed opgeleid en betaald worden.

Ook in Roemenië hebben het afgelopen jaar spoorwegongelukken plaatsgevonden. Het oostelijk deel van de Europese Unie heeft substantiële investeringen nodig in spoorwegvervoer, om de bestaande infrastructuur te kunnen onderhouden en moderniseren. De extensie van prioritaire projecten 6 en 17 naar Boekarest en Constanța, de constructie van een spoorcorridor voor vrachtvervoer op deze route en de uitvoering van het ERTMS (Europees beheersysteem voor spoorvervoer) moeten prioritaire TEN-T-projecten worden.

Antonio Tajani, vicevoorzitter van de Commissie. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik ben van mening dat veel antwoorden op de gedurende dit debat gestelde vragen zijn gegeven tijdens de conferentie over spoorwegveiligheid van 8 september, die ik direct na de ongevallen in Viareggio en Nederland heb belegd, juist om een signaal af te geven ten aanzien van de vastberadenheid van de Commissie en de Europese instellingen om actie te ondernemen in de uiterst delicate sector van de spoorwegveiligheid.

Zoals u weet, is er een uitnodiging voor deze conferentie uitgegaan naar vertegenwoordigers van alle instellingen, Parlement en Raad. Alle onderwerpen die in het debat van vanavond centraal staan, zijn toen aan bod gekomen, te beginnen met de kwestie van de agentschappen en het Europees Spoorwegbureau.

Ik deel het standpunt van de heer Milana, want tijdens de conferentie heb ik voorgesteld het Europees Spoorwegbureau meer bevoegdheden te geven. Ik ben het dus volledig met hem eens. We moeten echter wel de spelregels veranderen en zolang ik commissaris voor Vervoer ben, zal ik mij ervoor inzetten dat het Europees Spoorwegbureau net zo zal kunnen functioneren als het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid of het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart.

Een ander onderwerp dat wij tezamen met familieleden van de slachtoffers op die dag hebben behandeld, is de aansprakelijkheid van exploitanten in de vervoersketen en dus de kwestie van de rechten van de betrokkenen bij spoorwegongevallen. Wat betreft de rechten van passagiers in de spoorwegsector, is er wetgeving die op 3 december van dit jaar van kracht zal worden.

De Commissie buigt zich ook over aspecten met betrekking tot andere slachtoffers dan passagiers, namelijk degenen die geen passagiers waren, maar wel slachtoffers zijn van ongevallen zoals dat in Viareggio, die het gevolg zijn van een explosie of treinontsporing, en zij bekijkt hoe dit probleem kan worden opgelost.

De Commissie heeft dus terdege actie ondernomen op het gebied van de spoorwegveiligheid, die zij beschouwt als een prioriteit, ook met betrekking tot de certificering van personeel. De EU heeft al Richtlijn 2007/59/EG inzake de certificering van machinisten aangenomen en er is reeds een Europees rijbewijs voor machinisten, dat op 3 december van dit jaar zal worden ingevoerd.

Wat de genoemde sociale aspecten betreft, is er het Comité van de sociale dialoog dat zich in 2005 heeft gebogen over een overeenkomst over de werktijden voor het internationaal verkeer.

Met betrekking tot onderhoud en milieuvriendelijkere spoorvervoersysteem, denk ik dat er gemoderniseerd materieel en doeltreffend onderhoud nodig is. Zoals ik reeds heb gezegd in mijn antwoord op de vraag, beschouw ik het ERTMS (Europees beheersysteem voor spoorvervoer) uit technologisch oogpunt als een belangrijk project, waarin de Europese Commissie heeft geïnvesteerd om al het vervoer in de spoorwegsector veiliger te maken. Ik vind dat we dit belangrijke element niet mogen vergeten.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Ádám Kósa (PPE), *schriftelijk*. – (HU) In verband met het onderwerp van discussie vind ik het belangrijk op te merken dat bij de ECM (met het onderhoud belaste entiteit) in elk geval de eigenaar of de exploitant moet worden aangeduid om de kans op ongevallen te verkleinen. Verder moeten we overwegen of we, zoals in Frankrijk gebruikelijk is, de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersonen ook moeten opperen, zodat veiligheid een belangrijker rol kan spelen bij de bedrijfsvoering van rechtspersonen.

Bij strategische beslissingen op het niveau van directeuren of eigenaren mag winst nooit ten koste gaan van de veiligheid en het leven van mensen. Als er vanwege onverantwoordelijke en riskante bedrijfsvoering van een onderneming een massale ramp plaatsvindt, is het ook geoorloofd om de rechtspersoon ter verantwoording te roepen. In het tegenovergestelde geval vertrekt alleen de topmanager voortijdig, met alle hoge bonussen en de bekende gouden handdrukken van dien, zodat uiteindelijk alleen de machinist in de gevangenis belandt.

Het lot van een bedrijf moet verbonden zijn met dat van de directeur en de werknemers, zodat met name op het gebied van de publieke dienstensector veilige dienstverlening van de juiste kwaliteit kan worden gewaarborgd. Mijn vraag aan de Commissie luidt: wat voor voorstel wenst u in te dienen om niet alleen de civielrechtelijke aansprakelijkheid (schadevergoedingen), maar ook de strafrechtelijke aansprakelijkheid van nalatige dienstverleners te laten gelden?

16. Gebruik van minderheidstalen in het kader van het gemeenschappelijk Europees cultureel erfgoed (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Commissie over het gebruik van minderheidstalen in het kader van het gemeenschappelijk Europees cultureel erfgoed.

Leonard Orban, *Commissie*. – (RO) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, de algemene doelstelling van het meertaligheidsbeleid van de Europese Unie is het belang belichten van alle talen die in de Unie worden gesproken. Conform artikel 151 van het verdrag moeten de activiteiten van de Gemeenschap de samenwerking tussen lidstaten stimuleren, om een bijdrage te leveren aan de florerende culturen van de lidstaten, met behoud van respect voor hun diversiteit op nationaal en regionaal niveau en een nadruk op ons gedeelde culturele erfgoed.

Op basis van deze principes voert de Europese Commissie de strategie uit van het bevorderen van meertaligheid en taaldiversiteit, samen met de lidstaten. Dit gebeurt op basis van het in september 2008 aangenomen document, dat gericht is op alle talen die in de Gemeenschap worden gesproken. Al deze talen maken integraal deel uit van ons gedeelde culturele erfgoed. Iedere nationale, regionale, minderheids- of migrantentaal die in Europa wordt gesproken biedt een nieuw facet aan dit gedeelde culturele erfgoed.

Zoals u weet, heeft de Europese Commissie de lidstaten uitgenodigd om het onderwijzen van regionale- en minderheidstalen te overwegen als onderdeel van hun nationale strategieën voor het bevorderen van meertaligheid in de samenleving. De besluiten van de Europese Unie op dit terrein zijn geen vervanging van de maatregelen die lidstaten al hebben aangenomen, maar zijn bedoeld als ondersteuning daarvan. Het belangrijkste financieringsinstrument dat de Europese Unie heeft is het programma Een leven lang leren voor de periode 2007-2013, dat open staat voor alle talen die in de Gemeenschap worden gesproken, inclusief regionale- en minderheidstalen.

Er bestaat geen Gemeenschapsregelgeving voor het reguleren van het gebruik van talen in lidstaten, en geen van de verdragen bevat mogelijkheden om dergelijke voorzieningen in te voeren. Respect voor taalkundige en culturele verscheidenheid is vastgelegd in artikel 22 van het Handvest van de grondrechten, waarin staat bepaald dat de Unie culturele en taalkundige verscheidenheid moet respecteren.

Zoals u bekend is, zijn de bepalingen van het Handvest gericht op de instellingen en organen van de EU en op lidstaten, uitsluitend bij het uitvoeren van Gemeenschapsregelgeving. Als gevolg daarvan nemen lidstaten nog steeds de besluiten op het gebied van nationaal taalbeleid, inclusief het beleid betreffende regionale en minderheidstalen. De bescherming van mensen die behoren tot nationale minderheden maakt integraal deel uit van het respect voor mensenrechten, een van de principes op basis waarvan de Europese Unie is gevormd, zoals vermeld in artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Daarom moeten lidstaten ieder tot hun beschikking staand wettelijk instrument gebruiken om de rechten te beschermen van leden van nationale minderheden, in overeenstemming met hun eigen constitutionele recht en met de verplichtingen die voortvloeien uit internationaal recht. Met internationaal recht bedoel ik

bijvoorbeeld het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden van de Raad van Europa, dat een globaal kader biedt op dit terrein, of de aanbevelingen van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, waar de Europese Unie bij meerdere gelegenheden gebruik van heeft gemaakt.

Edit Bauer, *namens de PPE-Fractie.* – (HU) De talen van de Europese volkeren als cultureel geheel vormen het culturele erfgoed van Europa, zoals de commissaris al zei – waarvoor mijn dank. Het maakt niet uit of het om minderheids- of meerderheidstalen gaat. Tegelijkertijd vormt het gebruik van de moedertaal een cruciaal onderdeel van de grondrechten, zoals ook is vastgelegd in artikel 22 van het Handvest van de grondrechten. Het is geen toeval dat nationale gemeenschappen buitengewoon gevoelig zijn voor elke schending van hun rechten op dit vlak.

Ik protesteer namens de minderheid van meer dan een half miljoen mensen tegen de Slowaakse taalwet, waarvan bepaalde artikelen de rechten van deze minderheid schenden en inperken. Enkele voorbeelden: in artikel 8, lid 4 van de wet wordt bepaald dat een dokter op plaatsen waar de minderheid minder dan 20 procent van de bevolking vormt, in de landstaal moet communiceren met zijn patiënten. Hetzelfde geldt voor maatschappelijk werkers en hun cliënten en voor brandweerlieden en ambulancemedewerkers tijdens hun dienst, dat wil zeggen: tijdens het blussen van een brand of een reddingsactie. Volgens artikel 6, lid 1 moet het Slowaaks worden gebruikt in advertentieteksten, of het nou gaat om een advertentie van de overheid of van een commercieel bedrijf. Volgens artikel 8, lid 6 moeten zulke teksten eerst in de landstaal verschijnen met grotere of ten minste even grote letters als de tekst in de andere taal. Hiermee wordt duidelijk de boodschap uitgedragen dat de eerste taal belangrijker is en de andere taal ondergeschikt en tweederangs is.

Artikel 9 van de wet legt rechtspersonen, maar ook kleine ondernemingen die de taalwet overtreden onevenredig hoge boetes op. Waarom moeten mensen die hun moedertaal spreken überhaupt worden gestraft? Een dergelijke wet kan uiteraard niet goed ten uitvoer worden gebracht.

Mijnheer de Voorzitter, de Slowaakse wetgever had de verplichtingen uit het Handvest voor talen van de Raad van Europa die door middel van ratificatie waren geaccepteerd, kunnen integreren in de eigen rechtsorde, in plaats van een hiermee volstrekt tegenstrijdige wet goed te keuren. Er wordt niet eens gestreefd naar tweetaligheid, aangezien de kennis van een minderheidstaal zelfs bij mensen in overheidsdienst niet wordt verondersteld, laat staan gestimuleerd.

Mijnheer de Voorzitter, mijn laatste punt: ik ben erg blij dat het Europees Parlement dit debat op de agenda heeft gezet, en ik waardeer het duidelijke standpunt van de Voorzitter van het Parlement, Jerzy Buzek, zeer, evenals de duidelijke boodschap van de Commissie dat minderheidsrechten moeten worden beschermd en niet ingeperkt.

Hannes Swoboda, *namens de S&D-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, gezien alle meningsverschillen in dit Parlement is het een goed teken dat wij een Voorzitter hebben van Hongaarse origine van wie we met zekerheid kunnen zeggen dat hij niet discriminerend zal handelen, en dat het daarentegen gewoon een vanzelfsprekendheid is in dit Europa dat geprobeerd wordt om zich te houden aan wat juist is, onafhankelijk van taal en herkomst.

Mevrouw Bauer, u was kritisch over de taalwet. De taalwet is niet zo goed als zou moeten, dat is ook al vastgesteld. Hij schendt echter geen grondrechten. Dat moet ook worden vastgesteld. Dit in ogenschouw genomen is het noodzakelijk om te werken aan het elimineren van de tekortkomingen die nog bestaan – vooral in de interpretatie van de wet. Het is van cruciaal belang dat er vandaag een signaal uitgaat van dit debat dat we vooruitgang boeken, niet omdat we de ene bevolkingsgroep willen uitspelen tegen de andere, maar omdat we willen dat de betrekkingen verbeteren tussen Slowaken en Hongaren in Slowakije, en natuurlijk ook tussen de twee landen. Dat moet onze zorg zijn. Juist met het oog op de naderende verkiezingen kan ik alleen maar oproepen tot matiging, verstand en dialoog voor een positief resultaat.

Er zijn nu eenmaal ook problemen met een historische achtergrond, en daar hoeven we ons geen illusies over te maken. Mijn moeder, die werd geboren in Miskolc, en ik, geboren op slechts een paar kilometer van Bratislava, voelen en merken dat. Doorslaggevend is echter dat we conflicten niet uitvergroten en ophitsen die in wezen vaak alleen bestaan tussen politieke machten en niet tussen de mensen zelf, die goed met elkaar overweg kunnen.

En zoals er een Hongaarse minderheid is in Slowakije, zo is er ook een Slowaakse minderheid in veel gemeenten met een Hongaarse meerderheid in Slowakije. We moeten deze kwesties dan ook samenbrengen. Het tweede signaal dat van dit debat uitgaat, is ook een doorslaggevende factor. Samen hebben we een aantal problemen. Slowakije en Hongarije hebben samen ook problemen, bijvoorbeeld het probleem van de Roma. Zou het

dan niet veel verstandiger zijn om zich te concentreren op het samen oplossen van deze problemen in een dialoog, in een poging om alle minderheden in deze regio betere mogelijkheden te geven? Uiteindelijk maken we allemaal deel uit van een minderheid. Het doel moet zijn dat we ons duidelijk uitspreken voor taalverscheidenheid – zoals de commissaris al zei – voor het promoten van meertaligheid, want talen zijn een verworvenheid. Mensen die meer talen spreken, hebben een voordeel, en wanneer iedereen dat begrijpt en accepteert, zullen we kunnen uitkijken naar een betere toekomst.

Carl Haglund, *namens de ALDE-Fractie*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik vind het verheugend dat de Commissie deze kwestie ernstig heeft genomen. Veel minderheden in Europa hebben het moeilijk, en een sterke boodschap van met name de EU kan ertoe bijdragen de golf van intolerantie die ons deel van de wereld de voorbije jaren heeft overspoeld, tegen te gaan. Ik vind dat de EU voor elke Europeaan duidelijk zou moeten maken dat er een meerwaarde schuilt in zowel het kennen als het spreken van andere talen dan de taal van de meerderheid.

Waarom? Wel, onder andere omdat elke taal een enorm cultureel erfgoed in zich draagt dat de Europese diversiteit verrijkt. Gebieden waar minderheidstalen worden gesproken zijn ook economisch succesvoller en concurrerender dan andere gebieden. Voor wie in dergelijke gebieden handel wil drijven, loont het dus personeel in dienst te nemen dat de lokale taal spreekt. Dat waren twee goede redenen. Ik wil de Commissie bedanken voor het initiatief en ik wil ons niet langer ophouden want de tijd is beperkt.

Tatjana Ždanoka, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik dank de commissaris voor zijn verklaring, en ik ben het met hem eens dat de huidige situatie van EU-wetgeving ons niet het recht geeft om wetgeving te maken op het gebied van taalrechten.

Aan de andere kant, vanaf 1 december staat er een bepaling in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie waarin staat dat de Europese Unie is gebouwd op de waarden van respect voor mensenrechten, inclusief de rechten van personen die tot minderheden behoren. Dit kan waarschijnlijk geen solide juridische grond zijn om onmiddellijk ons eigen concept voor rechten van minderheden te gaan incorporeren in het *acquis communautaire*. Niettemin verdienen we vandaag een verklaring die meer gericht is op de politieke houding van de Commissie met betrekking tot rechten van minderheden en de boodschap moet naar mijn mening zeer eenvoudig zijn. Een partij die tegen de rechten is van mensen die tot minderheden behoren, inclusief taalrechten, handelt in strijd met de kernwaarden van de Europese Unie.

We noemen en veroordelen de landen buiten de EU die een slechte mensenrechtenreputatie hebben, zelfs al kan de EU hun geen juridisch bindende verplichtingen opleggen, maar waarom zijn we zo terughoudend om slechte voorbeelden binnen de EU te noemen, zelfs al kunnen we geen verplichtingen opleggen?

U noemde de Raad van Europa en OVSE-documenten, maar de Commissie zou ook de verplichting moeten aangaan om in de gaten te houden of lidstaten voldoen aan hun verplichtingen krachtens deze documenten.

Tot slot, in het Parlement zelf voldoen we niet aan dit meertaligheidsvereiste. Ik mag bijvoorbeeld niet in mijn moedertaal spreken, ondanks het feit dat 40 procent van de bevolking van mijn land, Letland, Russisch als moedertaal heeft.

Lajos Bokros, *namens de ECR-Fractie*. – (SK) Slowaaks is een van de mooiste talen in Europa, maar wordt in het Europees Parlement toch zelden gehoord.

Als echte liefhebber van Slowakije, van oudsher voorstander van zijn ontwikkeling en een bescheiden maar actieve deelnemer in Slowaakse hervormingen zou ik mijn Slowaakse vrienden heel graag willen helpen dit nadeel te overwinnen en er ook aan bij te dragen dat Slowaaks door een steeds groter aantal mensen gesproken en begrepen zal worden. Ik geloof er heel sterk in dat het ons zal lukken de verscheidenheid van de Slowaakse taal en cultuur te beschermen.

De Slowaakse taal wil zich niet ten koste van andere talen ontplooien. Juist om die reden is het onbegrijpelijk dat een wet over het gebruik van talen van etnische minderheden daarvoor een veel kleinere toepassingsfeer definieert dan voor het Slowaaks. Deze wet behandelt het gebruik van deze talen in feite als een optie, terwijl deze optie slechts in negatieve zin en niet als een positief recht wordt gezien, en beschouwt het ook niet als een recht dat in het dagelijks leven kan worden opgeëist en toegepast.

Bij kantoren in Slowakije worden nog steeds geen gedrukte formulieren in het Hongaars gebruikt, en er zijn zelfs geen enkele officiële vertalingen van de wetten en wettelijke normen van de Slowaakse Republiek in het Hongaars.

De wijziging van de nationale taalwet heeft de situatie zelfs nog meer bemoeilijkt. Bij het opstellen van het amendement waren geen vertegenwoordigers van etnische minderheden betrokken. Een van de fundamentele tekortkomingen van de nieuwe wettelijke maatregel is dat deze niet alleen betrekking heeft op het gebruik van de officiële taal maar zelfs ook veel dieper ingrijpt in het openbare, commerciële en persoonlijke leven.

Een ander fundamenteel probleem is dat de nationale taalwet ook sancties inhoudt. Het amendement op de Slowaakse nationale taalwet schendt de fundamentele mensenrechten en de normen van de Europese Unie. Het handhaven van de wet in zijn huidige vorm zou tegenstrijdig zijn met het nationale belang van Slowakije en de grootste minderheidsgroepering, want de wet zal wantrouwen oproepen en de sfeer van goede betrekkingen tussen de etnische groeperingen die al meer dan duizend jaar samen op het grondgebied van Slowakije wonen bederven.

Slowakije is een volwaardig, volwassen en zelfverzekerd, democratisch land dat zich niet laat afhangen van culturele oorlogvoering noch van het hanteren van wetgeving om zichzelf tegen autochtone talen te verdedigen. De autochtone etnische groeperingen vormen geen bedreiging voor het bestaan van het land Slowakije, de Slowaakse taal of de Slowaakse cultuur. Integendeel, de naast elkaar levende etnische groeperingen zullen de Slowaakse taal en cultuur enthousiast en uit vrije wil beschermen, ondersteunen en ontwikkelen als er maar een zichtbare bereidheid is van de kant van de Slowaakse staat om de talen en culturen van de etnische minderheden te beschermen, ondersteunen en ontwikkelen.

Jaroslav Paška, *namens de EFD-Fractie*. – (SK) Onze Hongaarse vrienden hebben ons onlangs een preek gegeven over hoe we een oplossing in Europese stijl zouden moeten vinden voor de kwestie van het gebruik van minderheidstalen in Slowakije.

Ik zou graag een preek willen houden over hoe zij schijnen te vergeten eens naar zichzelf te kijken en hoe ze in Hongarije minderheden beperken in het gebruik van hun eigen taal. Laten we bijvoorbeeld eens kijken naar het grootbrengen van kinderen en naar de scholen. In Slowakije kunnen Hongaarse kinderen van de basisschool tot aan het voortgezet onderwijs tot aan de universiteit in hun eigen taal onderwijs volgen. Alle leerlingen worden in het Hongaars door Hongaarsstalige docenten onderwezen. Daarentegen kunnen Slowaakse kinderen in Hongarije alleen maar dromen van Slowaakse scholen. De Hongaarse overheid heeft ze in 1961 gesloten. Sindsdien hebben kinderen van etnische minderheden in Hongarije nergens de kans gehad het correcte gebruik van hun eigen taal te leren, daar de Hongaarse regering hen niet de mogelijkheid biedt in hun eigen taal te worden onderwezen, in tegenstelling tot andere regeringen in de EU. In Hongarije moeten Slowaakse kinderen daarom al hun vakken in het Hongaars doen, terwijl hun eigen taal aan het lespakket wordt toegevoegd als een soort straf, als extra werk, met de bedoeling hen de zin te ontnemen. Ze krijgen Slowaakse les van Hongaarsstalige docenten die niet vaardig in de Slowaakse taal zijn. Op deze manier wordt de verhouding van de kinderen tot hun eigen taal en culturele banden onderdrukt en ontspoord.

Met het toepassen van deze vermeende Europese benadering ten opzichte van minderheden heeft de Hongaarse overheid in de loop van vijftig jaar de Slowaakse minderheid tot ongeveer een tiende van zijn oorspronkelijke omvang gereduceerd. Daarom heeft een voormalige Hongaarse ombudsman voor de etnische minderheden voorheen dan ook openlijk erkend dat Hongarije zich bleef inzetten om een volledige assimilatie van etnische minderheden te bereiken.

Ik heb grote waardering voor mijn vrienden, de afgevaardigden van Hongarije. Al meer dan duizend jaar hebben onze landen tezamen bijgedragen aan de geschiedenis van Europa, en ik zou hen alleen willen vragen te begrijpen dat de cijfers er nu eenmaal niet om liegen. Als gevolg van het beleid van de Hongaarse overheid is de Slowaakse minderheid in Hongarije tot een tiende geslonken, terwijl de Hongaarse minderheid in Slowakije, dankzij het juiste beleid van de Slowaakse overheid, op dezelfde aantallen behouden blijft.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Voordat we dit agendapunt gaan behandelen, moeten we eerst ophelderen wat we als waarde beschouwen binnen de Europese Unie. Is het wat in de documenten staat beschreven, of is iets van waarde als het door staten in ere worden gehouden of als ze door de Europese Unie daartoe gedwongen worden? Kunnen nationale minderheden als waarde worden gezien en komen ze tot hun recht? Welnu, in Tsjechië zijn momenteel de Beneš-decreten van kracht gebleven om Václav Klaus het Verdrag van Lissabon te laten ondertekenen. Met andere woorden: het stigma collectieve misdaad dat de Sudeten-Duitsers en de etnische Hongaren werd opgelegd, is gehandhaafd. Gelden minderheden dan als waarde? Worden minderheidstalen dus als waarde gezien? In Zuid-Slowakije wordt de inheemse Hongaarse bevolking gestraft als ze haar moedertaal gebruikt. Deze wet kan niet goed worden uitgevoerd. Zolang deze wet bestaat, blijft het de schande van Europa. Dit zou geen conflict tussen Slowakije en Hongarije moeten zijn, maar een geschil

dat moet worden beslecht tussen de Europese Unie, als hoedster van haar waarden, en Slowakije. Dit is een hypocriet systeem dat waarden predikt, maar zich daar niet naar gedraagt.

Wat is nu het onderwerp van dit agendapunt? Zeker niet de wil om dit probleem op te lossen. Tijdens deze vergadering houden we ons bezig met individuele vraagstukken, zoals Nicaragua, Vietnam, Laos en schendingen van mensenrechten. In deze kwestie durft de Europese Unie het niet aan om haar waarden te verdedigen; in plaats daarvan devalueert ze deze.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ik beschouw het als een succes dat in het debat dat mijn collega Edit Bauer en ik hebben voorgesteld het Europees Parlement zich eindelijk bezighoudt met het gebruik van de moedertaal van nationale en taalkundige minderheden en dus met de discriminerende Slowaakse taalwet. Ik ben bijzonder verheugd dat de Commissie voor deze gelegenheid een eenduidig standpunt heeft ingenomen met betrekking tot de rechten van minderheidstalen.

Ik wil in het bijzonder commissaris Orban bedanken dat hij het Handvest voor regionale talen of talen van minderheden van de Raad van Europa heeft genoemd als een van de rechten en bruikbare documenten. Daarom vind ik het ook bijzonder belangrijk dat de heer Buzek Bratislava heeft bezocht en een duidelijke verklaring heeft afgelegd over deze kwestie. Per slot van rekening vindt ieder van ons die zich in dit Parlement al jaren met mensenrechten bezighoudt, het stuitend dat aan de vooravond van het Verdrag van Lissabon mensen in hun eigen geboorteland en in hun eigen minderheidstaal de door de democratie gewaarborgde rechten niet kunnen uitoefenen. Het grondrecht van het gebruik van de moedertaal kan zelfs strafbaar worden gesteld volgens de wet. Daarmee wordt gesuggereerd dat minderheden tweederangs burgers zijn in hun eigen land. We hebben het over 530 000 Hongaren in Slowakije, mijnheer Paška, en over 20 000 tot 30 000 Slowaken in Hongarije – dit slechts ter vergelijking.

De heer Swoboda wil ik slechts antwoorden dat een minderheid hier een strijd voert tegen de meerderheid om het meest fundamentele mensenrecht. Het gaat niet om twee landen die met elkaar in een strijd verwickeld zijn. De Europese Unie moet wel degelijk optreden en haar stem laten horen in de zaak van de Slowaakse en elke andere wet waarmee het gebruik van een minderheidstaal en het behoud van een minderheidsidentiteit wordt bedreigd, aangezien zulke wetten strijdig zijn met alle internationale verdragen en de basisbeginselen die nu in het Verdrag van Lissabon en het Handvest van de grondrechten zijn bekrachtigd.

Ik wil u allen er alleen nog maar aan herinneren dat in 1995 Slowakije al ernstige internationale kritiek te verduren kreeg toen de taalwet voor het eerst werd aangenomen. Als gevolg daarvan moest Slowakije, nota bene als voorwaarde voor het begin van de toetredingsonderhandelingen met de EU, onder andere de paragrafen met betrekking tot de boetes uit de wet schrappen. Tien jaar geleden was de Europese Unie dus fel gekant tegen iets waarover ze zich nu met grote moeite wil uitspreken.

Boris Zala (S&D). – (SK) Ik zeg met trots dat Slowakije een grote bijdrage aan de diversiteit en het behoud van het culturele erfgoed van talen heeft geleverd.

Ik zal een paar feiten noemen. De Hongaarse minderheid heeft ongeveer 700 scholen waar in het Hongaars wordt lesgegeven. Alle minderheden hebben het recht hun taal te gebruiken in rechtszaken, in officiële zaken en in plaatsnamen, terwijl ze radio- en televisie-uitzendingen in hun moedertaal hebben. De staat biedt financiële steun aan de culturele activiteiten van minderheden en accepteert het gebruik van de moedertaal in commerciële, contractuele en andere betrekkingen.

Hongaarse leden hier vallen de Slowaakse taalwet aan. Hun beweringen vormen een uiting van de pure leugens, verzinsels en wanen van een gekwetst Hongaars nationalisme. We moeten dit verwerpen, dames en heren. De Slowaakse taalwet is daarentegen volledig in overeenstemming met internationale normen, zoals bevestigd door de meest kundige waarnemer – commissaris Vollebæk van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa. Onze taalwet draagt bij aan het uitbannen van discriminatie van minderheden en aan de veiligheid en gezondheid van onze burgers, terwijl er ruimte wordt geboden voor hun volledige integratie. Bovendien heeft Slowakije het Handvest voor regionale talen of talen van minderheden ondertekend en handhaaft het de diversiteit van de talen van alle minderheden in Slowakije dan ook in grote mate.

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) De Republiek Slowakije hanteert hoge normen met betrekking tot etnische minderheden en ook een van de meest bescheiden nationale taalwetten in Europa.

Toch wordt het land constant onder druk gezet door Hongaarse leden die niet schromen leugens en verzinsels te bezigen om de Europese publieke opinie te beïnvloeden. We zijn hier bij vrijwel elke zitting van het Europees Parlement sinds de uitbreiding in 2004 getuige van. Hongarije is een land dat de minderheden op

zijn eigen grondgebied vrijwel geheel heeft uitgebannen en op grove wijze probeert in te grijpen in de zaken van de Slowakije. Dit is volkomen onaanvaardbaar.

Ik denk dat de Europese instellingen niet als een olifant in een porseleinkast in deze kwestie zullen duiken. Slowakije zal problemen in verband met het gebruik van de nationale taal via culturele middelen en in overeenstemming met de Europese tradities oplossen. De uitvoeringsbepaling voor het amendement op de taalwet bevestigt de fijngevoeligheid waarmee alle etnische groeperingen en nationaliteiten die in Slowakije wonen worden benaderd.

Valdemar Tomaševski (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het doet me veel plezier dat ik hier als Parlements lid uit Litouwen Pools kan spreken – mijn moedertaal. Ik ben van mening dat dit voorrecht niet alleen in het Europees Parlement de norm zou moeten zijn, maar ook in alle landen van de Europese Unie, aangezien multiculturaliteit en taalkundige verscheidenheid een zeer belangrijke plaats innemen in de Europese hiërarchie van waarden. Wij zouden alles in het werk moeten stellen om te verzekeren dat nationale minderheden, met name autochtone minderheden, zich op geen enkele manier gediscrimineerd voelen op de gebieden die in de mededeling van de Commissie aan bod komen. De Commissie staat daarom voor de taak om dringend een oplossing te vinden voor conflicten inzake het gebruik van minderheidstalen in alle landen van de Unie, zonder enige uitzondering. De positieve oplossingen die landen als Finland, Italië, Polen, Denemarken, Tsjechië en tal van andere landen voor deze problemen hebben gevonden, vergemakkelijken deze taak aanzienlijk. Wij hebben alleen behoefte aan een efficiënt en, belangrijker nog, een onmiddellijk optreden van de Commissie op dit gebied.

Diane Dodds (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is goed om te horen dat er een behoefte aan diversiteit en meertaligheid is, maar ik wil heel kort een situatie in mijn deel van het Verenigd Koninkrijk naar voren halen.

De minderheidstaal Ulster-Schots is onderdeel van de culturele rijkdom van Noord-Ierland en wordt door het Verenigd Koninkrijk erkend krachtens het Handvest voor regionale talen of talen van minderheden van de Raad van Europa.

Als gevolg van de *St Andrews Agreement Act*, is de Uitvoerende commissie voor Noord-Ierland (*Northern Ireland Executive*) belast met het bedenken van een strategie voor de Ulster-Schotse taal en cultuur. Bij het opstellen van deze strategie houdt de minister van Cultuur rekening met het Europees Handvest en andere internationale instrumenten, inclusief de Overeenkomst inzake de rechten van het kind van de Verenigde Naties. Hij plaatst de strategie eveneens in de context van het bevorderen van een gedeelde en betere toekomst voor Noord-Ierland op basis van gelijkheid, diversiteit en onderlinge afhankelijkheid.

Helaas heeft Sinn Féin cultuur – met name taal – als wapen gebruikt in zijn campagne tegen de staat, en dit heeft tot controversie en conflicten geleid. Dat is schending en misbruik van taal. We moeten dus hopen dat het aspect van een gedeelde en betere toekomst van die strategie de legitimiteit van die culturele oorlog zal aanpakken.

Alejo Vidal-Quadras (PPE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag de aandacht vestigen op de inspanningen die dit Parlement verricht voor de ondersteuning van minderheidstalen en regionale talen bij de schriftelijke communicatie tussen burgers en het Parlement. Burgers kunnen zich schriftelijk wenden tot dit Parlement in deze talen en in dezelfde taal antwoord krijgen.

Mijnheer de Voorzitter, het is echter heel iets anders dat sommigen ernaar streven om regionale talen, minderheidstalen of talen met een gedeeltelijke officiële status in bepaalde gebieden van lidstaten in de plenaire vergadering van dit Parlement te gebruiken. Deze ambitie is niet haalbaar in een Parlement dat werkt volgens een geheel multilinguïstisch systeem in drieëntwintig talen, dat meer dan een derde van ons budget en meer dan de helft van onze medewerkers opeist.

Er zijn dergelijke talen in het Verenigd Koninkrijk, Luxemburg, Estland, Cyprus, Spanje, Zweden, Finland en de lijst is nog veel langer. Dit zou betekenen, mijnheer de Voorzitter, dat er in de plenaire zaal 35 of 40 talen zouden worden gesproken, wat financieel en logistiek gewoonweg niet haalbaar is. Mijnheer de Voorzitter, hierop aandringen zou misschien tot kiezerswinst kunnen leiden, maar het ontbreekt aan iedere realiteitszin en zorgt alleen maar voor onnodige frustraties bij rechtgeaarde burgers.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Mijnheer de Voorzitter, de Slowaakse taalwet schendt vijf grondrechten uit het Handvest van de grondrechten, dat op 1 december van kracht wordt.

In de eerste plaats wordt hierin op etnische gronden gediscrimineerd, aangezien de Hongaarse gemeenschap van een half miljoen mensen tot tweederangs burgers wordt gedegradeerd en hun moedertaal tot tweederangs taal. Ten tweede mengt deze wet zich op grove wijze in de privésfeer, zoals mevrouw Edit Bauer zojuist heeft aangetoond. Ten derde is deze wet ondemocratisch, aangezien er angst mee wordt gezaaid onder de burgers. Ten vierde is de wet strijdig met twee documenten van de Raad van Europa, die Slowakije in het toetredingsverdrag heeft erkend. Ten vijfde heeft de heer Orban gezegd dat de EU twee- en meertaligheid ondersteunt, terwijl Slowakije zich in de richting van eentaligheid en taalkundige assimilatie begeeft.

Als de EU de schending van deze vijf grondrechten tolereert en hiertegen geen protest aantekent, heeft ze geen morele grond om China, Rusland en andere landen te veroordelen. We mogen niet met twee maten meten.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, in het Europees Handvest voor regionale talen en talen van minderheden, goedgekeurd door de Raad van Europa en 47 Europese landen, waaronder alle lidstaten van de Europese Unie, wordt bepaald dat regionale talen en minderheidstalen beschermd moeten worden omdat ze in sommige gevallen het risico lopen uit te sterven.

Ik ben van mening dat deze houding bijdraagt aan de instandhouding en de ontwikkeling van culturele tradities, diversiteit en rijkdom op het continent. Daarnaast beschermt het een fundamenteel recht van de mensen die deze talen spreken, zoals de commissaris reeds heeft gezegd.

De commissaris heeft aangegeven dat de lidstaten ieder middel moeten inzetten om het gebruik van deze talen te waarborgen, maar we weten dat dit niet het geval is. Meertaligheid en tweetaligheid worden niet in iedere lidstaat beschermd als er officiële talen zijn. Het probleem is dat we niet het gevoel hebben dat minderheidstalen deel uitmaken van het erfgoed van de Europese Unie, van ons eigen erfgoed.

Ik verzoek u echter om na te denken over het concept minderheidstaal omdat er in de lidstaten talen zijn die officieel zijn in het Europees Parlement, maar die minder sprekers en bekendheid hebben dan sommige regionale talen die niet officieel zijn omdat ze regionaal zijn. Hiermee worden de taalrechten van veertig miljoen Europeanen geschonden. De bescherming van dit recht is een principekwestie, zoals de commissaris zelf al zei.

Er zijn 700 000 Basken die het Baskisch spreken, de oudste taal van Europa met een nog altijd onbekende oorsprong. Als we Europa dichterbij de Basken willen brengen, betekent dit onder meer dat we ze het gevoel moeten geven dat het evenveel respect verdient om “*gabon*” te zeggen als “*buenas noches*”, “goedenavond”, of “*bonsoir*”.

Kay Swinburne (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als lid van het Europees Parlement voor Wales heb ik veel sympathie voor de vele minderheidstalen in Europa, met name omdat mijn moedertaal het Welsh is, een van de oudste Europese talen die nog worden gebruikt.

Getalsmatig is de situatie van Hongaarssprekenden in Slowakije zeer vergelijkbaar met die van mensen die het Welsh spreken in Wales, meer dan een half miljoen. In verhouding is dit echter 20 procent van de mensen in Wales maar minder dan 2 procent van de bevolking van het VK.

Na vele honderden jaren duwen en trekken tussen Engels- en Welsh-sprekenden in Wales en argumenten die zeer veel lijken op die tussen de Slowaaks- en Hongaarssprekenden op dit moment, bestaan de talen nu vreedzaam naast elkaar in Wales.

De ervaring van het Welsh in de afgelopen vijftien jaar na de decentralisatie is bliksemsnel gegaan. De positieve houding ten opzichte van de taal heeft grote culturele voordelen gehad.

In Wales was een pragmatische benadering de sleutel tot het succes. We moeten ernaar streven dat mensen zich kunnen uiten in de taal waar ze zich het meest comfortabel in voelen, maar zonder onnodige lasten of kosten te veroorzaken. Ik ben bijvoorbeeld van plan om mijn opmerkingen in het Welsh te beëindigen, maar ik wil de belastingbetaler niet met de kosten van een simultane vertaling hier in het Parlement opzadelen, alleen maar voor twee Welsh-sprekende Parlementsleden. Maar de diversiteit moet worden gevierd.

(De spreker sprak in het Welsh.)

Anna Záborská (PPE). – (SK) Ik zou graag bij het onderwerp van ons debat willen blijven, maar ik zal het niet hebben over de wet betreffende het gebruik van de nationale taal in Slowakije, want ik geloof echt dat dit een zaak van Slowakije is.

Op 1 januari 2010 is het 22 jaar geleden dat een heel wijs en alom gerespecteerd persoon benadrukte dat respect voor minderheden en hun cultuur de fundering is voor het opbouwen van vrede. We moeten het recht van minderheden om hun cultuur te behouden en ontwikkelen altijd hoog in het vaandel houden. Minderheden hebben het recht hun eigen taal te gebruiken en dit recht moet in de wet zijn vastgelegd. Wanneer dat niet gebeurt, zal dat leiden tot het verlies van een rijk cultureel erfgoed. Hij sprak deze woorden uit ter gelegenheid van Wereldvrede dag.

De culturele rijkdom van Europa ligt bij de landen die zich tot aan de dag van vandaag in stand hebben weten te houden. Dit in tegenstelling tot de Verenigde Staten van Amerika, waar deze rijkdom in een ondefinieerbare massacultuur is opgelost. In Europa worden vele talen gesproken, en de Europese Unie als project van een gemeenschap van landen is dan ook zinvol.

We moeten praten over regels voor wat betreft het gebruik van minderheidstalen, omdat regels nu eenmaal nodig zijn, maar we moeten Europa niet van zijn rijkdom ontdoen. De kwestie van het gebruik van minderheidstalen in welk land dan ook steekt de kop op wanneer er sprake is van onwil om te communiceren of wanneer er andere problemen op de achtergrond spelen. Minderheden moeten zich goed voelen in het land waar ze wonen en daarom zal ik elke minderheidstaal altijd verdedigen, maar altijd als een taal van een minderheid. Ik geloof dat dit ook het standpunt van de Commissie is.

Ramon Tremosa I Balcells (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mijn grote zorg uitspreken betreffende de houding van de Spaanse regering die het gebruik van het Catalaans niet toestaat in dit Parlement. Het Catalaans werd tijdens het dictatorschap van Franco verbannen en vervolgd, en nu toont de Spaanse democratie haar lage kwaliteit door het officiële gebruik van het Catalaans in dit Parlement niet toe te staan.

Alle talen zijn gelijk, net zoals alle mensen gelijk zijn. Europa is een uitstekend voorbeeld van een goede praktijk waarin aan kleinere officiële talen de mogelijkheid wordt geboden om op gelijke voet te worden behandeld.

Tien miljoen mensen spreken Catalaans, en deze taal mag niet worden gesproken in dit Parlement. Als het Catalaans zou worden erkend en in dit Parlement zou mogen worden gesproken, dan zou dit absoluut helpen om de situatie van het Catalaans in Spanje te verbeteren, en onze claim versterken om de eeuwenoude eentaligheid van het Spaanse Parlement te doorbreken.

Als Catalaans lid van het Europees Parlement, dat nu weet dat dit een duidelijke en belangrijke vraag van het Catalaanse volk vertegenwoordigt, vraag ik om de speciale aandacht van de Europese Commissie om het Catalaans in dit Parlement te normaliseren.

Metin Kazak (ALDE). – (BG) Mijnheer Orban, meer dan 60 000 Bulgaarse burgers kijken op de Bulgaarse nationale televisie naar het nieuws in het Turks, hun moedertaal. Dit nieuwsbulletin in het Turks, dat maar vijf minuten duurt, wordt door de grootste publieke mediaorganisatie van Bulgarije uitgezonden sinds 2001, toen het kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden werd geratificeerd. Dit is nu de manier waarop Bulgarije meent te voldoen aan het basisbeginsel van de Europese Unie inzake de bescherming van de rechten van minderheden.

Ik wil echter uw aandacht vestigen op de opiniepeiling die op 5 november is gehouden met de bedoeling een eind te maken aan de nieuwsuitzendingen in het Turks. Deze peiling was het gevolg van provocatie en nationalistische druk. Als dit nieuwsprogramma verdwijnt, wordt de grootste minderheid van Bulgarije het recht op informatie in haar moedertaal onthouden. Dat zou neerkomen op intolerantie en discriminatie waarmee de van oudsher goede co-existentie van etnische groepen in Bulgarije, die vaak als positief model aan de Balkan wordt voorgehouden, wordt verstoord.

Daarom, mijnheer de commissaris, wil ik een antwoord op de vraag hoe de Commissie controleert of de publieke media het recht van minderheden op vrije communicatie in hun moedertaal eerbiedigen zodat die minderheden volwaardig kunnen deelnemen aan het maatschappelijke en politieke leven van hun thuisland.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Dank u voor de spreektijd. Graag maak ik u attent op een initiatief van de Europese Unie dat de juiste richting aangeeft. We hebben het hier over een minderheid, de doven, wier moedertaal, gebarentaal, in tien lidstaten van de Europese Unie is erkend, als laatste in mijn eigen land, Hongarije. In deze wet staat dat de gebarentaal niet alleen onze moedertaal is, maar dat hiermee onze culturele rechten als minderheid worden verdedigd. Tevens wil ik de aandacht vestigen op het feit dat Slowakije in deze kwestie zich juist in de voorhoede bevindt, want al in 1995 is het gebruik van de Slowaakse gebarentaal erkend. En de Hongaren dan? Het is mijn plicht u erop attent te maken dat in de Europese Unie niet met twee maten

mag worden gemeten. Als een Slowaakse dove gebarentaal mag gebruiken, laat dan ook Slowaakse burgers hun eigen moedertaal gebruiken.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Het stelt mij erg teleur dat, ondanks de oplopende maatschappelijke problemen in de lidstaten van de EU, die elke burger treffen, ongeacht zijn of haar nationaliteit, kwesties in verband met het duel tussen Slowaakse en Hongaarse leden altijd in plenaire vergaderingen van deze instelling aan de orde worden gesteld, net zoals vanavond, om tien voor twaalf.

Zowel de taalwet als alle andere onderwerpen die voorheen door de Hongaarse leden naar voren zijn gebracht hebben geen enkel nadelig effect op leden van etnische minderheden. Mijnheer de Voorzitter, de rechten van etnische minderheden in Slowakije en van alle andere minderheden zijn volledig beschermd en zijn bijzonder hoogwaardig. In vriendschap steken wij de hand uit naar onze vrienden uit Hongarije; wij willen een goede band met onze burens hebben, en zijn erg verontrust dat het Europees Parlement als instelling herhaaldelijk wordt misbruikt voor uitingen van haat tegen Slowakije.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb de nieuwe Slowaakse wet van begin tot eind gelezen. De heer Swoboda heeft gelijk – de mensen werken in het dagelijks leven doorgaans goed met elkaar samen, ook in het zuiden van Slowakije. Ook daarom is de nieuwe wet inzake de staatstaal overbodig, want de Slowaakse taal loopt geen gevaar in Slowakije.

Helaas is de wet gedeeltelijk discriminerend naar de eigen burgers, omdat Tsjechisch in veel gevallen een betere plaats krijgt toebedeeld dan Hongaars. Waarom voorziet de wet op zijn minst niet in gelijke behandeling van Tsjechisch en Hongaars? Dit amendement kan alleen worden verklaard door de vreemde samenstelling van de huidige regeringscoalitie in Slowakije waar kameraad Fico probeert om stemmen naar zich toe te trekken van de nationalistische SNS en de populistische HZDS door te wijzen op zogenaamde Hongaarse gevaren. Ik ben blij te kunnen zeggen dat dit soort gedrag niet mogelijk was tijdens de regeringscoalitie van Mikuláš Dzurinda. Toentertijd werkten de drie partijen van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten), inclusief de minderheidspartij, heel goed samen en niet tegen elkaar – en dat zou eigenlijk het doel moeten zijn.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Ook ik ben het eens met degenen die hebben gezegd dat de mensen in Slowakije heel goed met elkaar kunnen samenleven zolang er niet op een of andere wijze een spanning ontstaat die dit evenwicht verstoort of het samenleven bemoeilijkt.

Graag vermeld ik naar aanleiding van de taalwet een paar aspecten van Slowakije die tot nu toe nog niet zijn genoemd. Ik ben niet van plan de aspecten te herhalen die al ter sprake zijn gekomen. Aan de ene kant definieert Slowakije zich als natiestaat, terwijl we weten – en dat is vandaag al aan de orde geweest – dat er een Hongaarse gemeenschap in Slowakije woont die ongeveer 10 procent van de bevolking vormt, en nog andere minderheden.

De taalwet creëert een gebrek aan evenwicht. Het probleem is niet alleen dat de Slowaakse taal daardoor wordt beschermd en niet de minderheidstalen die eigenlijk zouden moeten worden beschermd en waarvoor heel veel goede voorbeelden te vinden zijn in Europa. Het probleem is eerder dat er geen samenhangende, uniforme wet is die minderheden beschermt, waarover we al vaak hebben gezegd dat een dergelijke wet nodig zou zijn om ervoor te zorgen dat dit evenwicht niet verstoord raakt. Wat heel goed en zeer belangrijk was in het debat van vandaag waren de vele positieve voorbeelden die werden genoemd. Ik hoop van ganser harte dat ook Slowakije deze richting nu zal inslaan.

László Tóké (PPE). – (HU) *Békesség Istentől! Pace vouă! Boží pokoj s Vami! Peace to you from God!* In het veeltalige Europa heb ik u zojuist in het Hongaars, Roemeens, Slowaaks en Engels vrede toegewenst. Dit kon ik doen in het Europees Parlement, maar binnen de Slowaakse wetgeving zou het riskant zijn dit te doen zonder de taalwet te schenden. In een van de lidstaten van de Europese Unie kan het spreken van een taal die afwijkt van de officiële taal, waaronder een van de officiële talen van Europa, het Hongaars, met een geldboete worden bestraft. Dit is een schandaal en schande van groot formaat.

Kijkt u eens naar de kaart van Slowakije die ik hier voor me heb liggen. Dankzij het Schengenakkoord is de grens tussen Slowakije en Hongarije net zoals het IJzeren Gordijn ontmanteld. De postcommunisme, chauvinistische Slowaakse regering trekt nu echter nieuwe muren op tussen mensen, namelijk taalbarrières.

Wij danken Voorzitter Jerzy Buzek voor zijn missie in Slowakije om tot een oplossing te komen. Het Europees Parlement mag in deze zaak van algemeen belang niet het slecht geïnformeerde en comfortabele standpunt

van non-interventie innemen, maar moet in plaats daarvan vasthouden aan zijn eigen voorschriften en eisen, die het op het vlak van mensen-, minderheids- en taalrechten stelt.

Katarína Neveďalová (S&D). – (SK) Ik had eigenlijk op de heer Bokros willen reageren, maar ik kreeg het woord niet. Ik had willen zeggen dat ik erken dat het Slowaakse parlement niet alle wetten vertaalt in de minderheidstalen, waarvan er, tussen twee haakjes, elf zijn en niet alleen maar één, en dat we voor wat betreft de grootte van de Hongaarse minderheid met zijn half miljoen leden, ook een Roma-minderheid van een half miljoen leden hebben, en dat zij niet klagen. Ik zou graag willen vragen of het Hongaarse parlement alle wetten in de minderheidstalen vertaalt, en zijn er ook vertalingen in het Slowaaks? Ik waardeer het echter ten zeerste dat u de gelegenheid nam in het Slowaaks te spreken.

Mijnheer Tórkés, Slowakije bouwt bruggen – en het verontrust mij zeer dat u dit altijd zegt – maar er moeten ook bruggen worden gebouwd vanaf de andere kant, vanuit Hongarije. Het verontrust mij zeer dat ik, als nieuw lid van het Europees Parlement, voortdurend moet reageren op kwesties over de betrekkingen tussen Slowakije en Hongarije en de kwesties die mijn echte interesse hebben niet aan de orde kan stellen.

Hierbij zou ik de commissaris graag willen bedanken, want ik ben lid van de Commissie cultuur en onderwijs. U doet echt uitstekend werk en het is fantastisch dat we gebruik kunnen maken van 23 Europese talen, waarvan Slowaaks er één is.

László Surján (PPE). – (HU) In de Slowaakse pers viel te lezen wat de heer Gallagher zojuist heeft gezegd. In de Slowaakse pers, benadruk ik, als ik er de aandacht op zou willen vestigen dat het huidige conflict niet kan worden gezien als een conflict tussen twee landen of twee volkeren. Er zijn problemen met een zekere wet.

Ik zou me met alle plezier aansluiten bij het voorstel van de heer Swoboda dat we een vreedzame, rustige richting in moeten slaan op zoek naar een uitweg, ware het niet dat hij zei dat er met deze wet geen grondrechten worden geschonden. Dus als een moeder die de hand van haar vierjarig kind vasthoudt in het ziekenhuis in een Slowaakse stad te horen krijgt dat ze haar kind, dat bang is voor de medische ingreep, niet in het Hongaars mag kalmeren, kunnen we niet zeggen dat er geen sprake is van rechtenschending. We mogen ook niet zeggen dat dit niet in de wet staat. Het probleem is nou juist dat de wet gezag heeft. De wet verbiedt overigens dergelijke uitingen in ziekenhuizen waar het Hongaars is ondervetegenwoordigd.

Ik vind dit zeer ernstige problemen. Dit is de oogst die een zekere extremistische partij heeft binnengehaald na aan de macht te zijn gekomen. De Hongaren hebben hun minderheden overigens niet uitgeroeid, maar deze zijn van hen geannexeerd.

Monika Smolková (S&D). – (SK) Ik moet bezwaar maken tegen de vorige spreker. Dit zijn complete leugens, verkeerde voorstellingen en onwaarheden. Ik zou u willen vragen de taalwet eens te bestuderen, want die lijkt niet op uw eigen taalwet. Wij hebben een andere, verschillende taalwet in Slowakije en we praten hier over twee verschillende wetten.

Ik kom uit Košice, een kosmopolitische stad met 250 000 inwoners, waaronder grote aantallen Hongaren, Tsjechen, Roethenen, Oekraïners, Roma en, uiteraard, Slowaken. Vier jaar geleden hebben de kiezers besloten dat de coalitie tussen ons – de sociaaldemocraten – en de vertegenwoordigers van de Hongaarse minderheid in de regio Košice heel succesvol werkte. Als regionaal vertegenwoordiger zou ik willen stellen dat onze samenwerking voorbeeldig is. In ons gebied leven Hongaren en Slowaken vreedzaam samen, en het komt in niemand op om elkaar op grond van nationaliteit te belasteren of aan te vallen. In het dagelijks leven van de mensen zijn er geen geschillen en er is geen probleem voor wat betreft nationaliteit in de gemengde gebieden. Ik meen dit echt. Als hooggeplaatste politici van bepaalde partijen deze kwestie niet omwille van eigen redenen hadden uitgelokt, zou de kwestie over Hongaarse etnische minderheden niet in het Europees Parlement aan de orde zijn gesteld, want deze kwestie bestaat niet.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Francesco Capotorti. Toen de VN werkte aan de voorbereiding van het verdrag dat later bekend werd onder de naam 'Verdrag inzake de Voorkoming en de Bestrafing van Genocide', werd taalkundige en culturele genocide in één adem genoemd met fysieke genocide als ernstige misdaad tegen de menselijkheid.

Taalkundige genocide werd in 1948 – artikel 3, punt 1 – gedefinieerd als een verbod dat werd opgelegd aan een groepering om haar taal te gebruiken in de dagelijkse omgang of op scholen, hetzij boeken te drukken of publicaties te verspreiden in de taal van die groepering.

Momenteel is Slowakije helaas niet het enige land in de Europese Unie waarvoor dit geldt, maar wel het meest typerende voorbeeld voor het feit dat er taalkundige genocide, oftewel taalmoord plaatsvindt in een EU-lidstaat. Maar andere lidstaten hebben ook geen reden tot juichen, want Roemenië, Griekenland en Frankrijk kunnen zich bij Slowakije aansluiten. Dank u wel.

Leonard Orban, *lid van de Commissie*. – (RO) Allereerst wil ik de nadruk leggen op het meertaligheidsbeleid dat wij gedurende deze periode hebben willen bevorderen. Aan de ene kant wilden we het respect kunnen garanderen voor iedere taal die in de Unie wordt gesproken en alle talen feestelijk verwelkomen die in de Europese Unie worden gesproken, of het nu gaat om nationale, regionale of minderheidstalen, of talen van burgers afkomstig van anders continenten. Aan de andere kant wilden we ervoor zorgen dat deze viering van verscheidenheid het gemeenschappelijke doel bereikt waar wij allen naar streven, namelijk het behoud en de consolidatie van de eenheid van de Unie, met andere woorden: onze eenheid. We hebben het als het ware over de meest directe toepassing van het beginsel van ‘in verscheidenheid verenigd’. In mijn toespraak kan ik niet anders dan rekening houden met de opmerkingen van de heer Swoboda dat, in wat wij doen, we moeten zoeken naar verbindende in plaats van verdelende elementen.

Wij moeten iedereen respecteren, maar we moeten ook de wijsheid hebben om elkaar te leren begrijpen, met elkaar te communiceren op interactieve wijze. Dit is precies de reden waarom meertaligheid een zeer belangrijke rol heeft gespeeld en nog speelt bij het versterken van de interculturele dialoog. We hebben een dialoog nodig en die is onmogelijk zonder talen.

Ik heb de gelegenheid gehad om alle lidstaten te bezoeken. Daarbij heb ik ook gereisd in gebieden en regio's waar er spijtig genoeg nog steeds discussies en onenigheden gaande zijn. Talen worden helaas soms gegijzeld door bepaalde politieke belangen die niet geïnspireerd zijn door de eenheid van de EU. Ik heb ook luid en duidelijk gezegd: wij moeten oplossingen vinden voor communicatie en interactie. Dit is de reden waarom, zoals ik zei, zelfs in situaties waarin zaken moeilijker te accepteren lijken te zijn, de praktijk van het leren en spreken van de talen van de gemeenschappen die naast ons leven belangrijke oplossingen biedt in termen van wederzijds begrip. Daarom ben ik van mening dat in dergelijke situaties, waarvan er talloze voorbeelden zijn, vooruitgang geboekt kan worden op het gebied van wederzijds begrip.

Bijvoorbeeld: de taal kunnen spreken van de streek waar nationale minderheden in de meerderheid zijn, met andere woorden, de talen van deze minderheden kunnen spreken, is samen met de vaardigheid van de minderheden in de nationale taal een verbindende factor. Deze factor biedt punten van wederzijds begrip, waar we ons voordeel mee kunnen doen.

Ik wil een aantal opmerkingen maken over de inspanningen die we leveren om alle in de Europese Unie gesproken talen te kunnen ondersteunen. We financieren een groot aantal projecten, dat niet alleen aan officiële talen is verbonden maar ook aan talrijke regionale en minderheidstalen. Er zijn ontelbare specifieke voorbeelden waarin de Europese Unie steun heeft verleend aan netwerken van organisaties die regionale en minderheidstalen bevorderen, en andere talen die in de Unie als geheel minder worden gesproken. Wij financieren echter ook projecten die verbonden zijn met specifieke minderheids- en regionale talen. Er zijn ook specifieke voorbeelden van de manier waarop wij deze talen ondersteunen. Zoals ik al heb gezegd en hier graag herhaal: de in 2008 aangenomen strategie betreffende meertaligheid is gericht op alle talen die in de Europese Unie worden gesproken. Er zijn geen barrières. Wij beschouwen elk van deze talen als een aanwinst voor de Europese Unie en als onderdeel van het culturele erfgoed dat we momenteel hebben in de Europese Unie.

Ik wil ook graag een aantal woorden wijden aan de amendementen op de wetgeving over het gebruik van Slowaaks, in Slowakije uiteraard. Wij zijn verheugd dat er op dit moment besprekingen zijn tussen de premiers van Hongarije en Slowakije over de mogelijkheden voor gezamenlijke oplossingen op basis van wederzijds begrip. Vanuit het perspectief van de Gemeenschap wil ik benadrukken dat, gezien het zeer brede toepassingsbereik van deze wet, wij op dit moment niet in staat zijn om alle mogelijke implicaties van de invoering ervan te overzien. Precies om die reden is de invoering van deze wetgeving cruciaal, met name de wijze van uitvoering. Op dit punt wil ik benadrukken dat de Europese Unie een zeer grondige analyse zal uitvoeren, en in detail zal bestuderen hoe de wetgeving in praktijk zal worden gebracht.

Tot slot wil ik graag nogmaals onder de aandacht brengen dat wij trachten, binnen de beperkingen van de relatief geringe middelen die tot onze beschikking staan, alle talen in de Europese Unie te ondersteunen, of het nu gaat om officiële regionale of minderheidstalen, zoals Welsh, waarbij we verschillende concrete voorbeelden hebben van de geboden ondersteuning, of bijvoorbeeld Catalaans waarbij de Europese Commissie heeft geprobeerd zich open te stellen voor en de aandacht te trekken van mensen die deze taal gebruiken. We hebben bijvoorbeeld websites met zeer veel informatie in het Catalaans over het beleid van de

Gemeenschap. Datzelfde geldt voor Baskisch en vele andere talen. Ik wil laten zien dat deze pogingen ons in staat stellen concreet te laten zien hoe we dit beleid willen ondersteunen. Ik beschouw dit als een belangrijk beleidsthema van de Europese Unie, een thema dat aan de wortel ligt van de vorming ervan.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Jim Higgins (PPE), schriftelijk. – (EN) Ik verwelkom de positieve houding van de Europese Commissie en erken dat er vooruitgang is geboekt met betrekking tot de erkenning van minderheidstalen. Er moet echter nog veel worden gedaan als we minderheidstalen op hetzelfde niveau willen zetten als de prominente talen in de EU. Op dit moment wordt het Iers alleen naar het Engels getolkt tijdens de plenaire vergadering, en ik heb wel eens midden in een rede van één minuut moeten overschakelen van het Iers naar het Engels omdat er onvoldoende tolkfaciliteiten waren. Een toereikende opleiding voor Ierse vertalers is op dit moment alleen beschikbaar aan de Nationale Universiteit van Ierland in Galway (NUIG) en bij de beroepsorganisaties in de advocatuur in Ierland. En hoewel dit vooruitgang is, roep ik de Commissie op om verdere financiering te verstrekken om andere erkende opleidingen voor Ierse vertalers op te zetten, zodat er een toereikend aantal tolken beschikbaar zal zijn en de Europese instellingen een volledige Ierse vertaaldienst kunnen bieden, zoals bepaald in artikel 146 van het Reglement van het Parlement. Zoals u al zei, we kunnen onze interculturele dialoog niet consolideren zonder meertaligheid, en meertaligheid kan niet ontstaan zonder toereikende opleidingsfaciliteiten.

Alajos Mészáros (PPE), schriftelijk. – (HU) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als Hongaars Parlements lid uit Slowakije verklaar ik dat de Slowaakse taalwet een slechte zaak is. Deze wet is niet slecht omdat hiermee het Europese waardenstelsel wordt geschonden, maar omdat deze zich agressief innemt in het recht van honderdduizenden vrije Europese burgers om hun moedertaal te gebruiken en de vrije uitoefening daarvan op onacceptabele wijze inperkt. De angst voor sancties en de vage formulering van de taalwet heeft tot gevolg dat mensen hun eigen moedertaal zelfs niet durven te gebruiken waar dat wel is toegestaan. Aan de andere kant worden zij zelfs gedwongen twee talen te gebruiken als dat volledig ongerechtvaardigd is.

De Slowaakse regering die ook nationalistische idealen uitdraagt, heeft als motivering voor de taalwet gegeven dat deze in de Zuid-Slowaakse regio's gezegd een balans moet creëren tussen het gebruik van het Slowaaks en het Hongaars. Zoals nader werd verklaard, komt dit erop neer dat als er in een door Hongaren bewoond gebied ook maar één Slowaak woont, diegene het recht heeft op alle officiële informatie in die taal. Omgedraaid geldt dit echter alleen als de minderheid minstens 20 procent van de bevolking vormt. Mooi evenwicht is dat! En dit alles vindt plaats in het Europa van de 21ste eeuw.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), schriftelijk. – (RO) Minderheden zijn van toegevoegde waarde voor een natie, zolang als ze hun culturele waarden kunnen behouden. Daarom is het juist zo van belang om de culturen van minderheden te behouden. Vanuit dit standpunt bekeken heeft Roemenië, de lidstaat die ik vertegenwoordig, een van de meest moderne verzameling wetten betreffende de bescherming van minderheden. In Roemenië mogen minderheden voor de rechtbank hun eigen taal spreken. Zij hebben scholen waar onderwijs in hun moedertaal wordt gegeven. Alle negentien Roemeense minderheden zijn vertegenwoordigd in het Parlement. In gebieden waar minderheden twintig procent van de bevolking uitmaken, moeten de autoriteiten ook documenten in de minderheidstaal produceren. Alle beslissingen worden gepubliceerd in het Roemeens en in de minderheidstaal van die regio. Ik ben van mening dat de Roemeense wetgeving op dit gebied als een goed praktijkmodel kan dienen en als voorbeeld als het gaat om rechten van minderheden en het gebruik van hun talen.

17. Ingekomen stukken: zie notulen

18. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

19. Sluiting van de vergadering

De Voorzitter. – (De vergadering wordt om 00.10 uur gesloten)